

പാതക്കിരം

vol. 1.

888
സ്വന്തം
സ്വന്തം

മലബാറ്, മൊഹമ്മദ്, 290. 23.

UDAYA BOOK STALL PUNAI

കൗം പതിപ്പ്
122 പിഞ്ചം 10

കല്പി 1000
വില ക. 2

പക്ഷ്യവകാശ പ്രസാധകൾ മാത്രം

ആധാര പ്രിൻസിപ്പ് ഫോസ്,
കീരിവന്നൂർ.

എന്നിക്ക് ഓരോ ജനിച്ചു. മുൻഗ്രാമകാരന്മാർ അംഗമായി 1944 ഏപ്രിൽമാസം 22-ാം അപേക്ഷിച്ചു. അതോടുകൂടി തജ്ജമയും തുടങ്ങി. എന്നാൽ ഒരുഹം പുതിയായിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറപടി കിട്ടിയില്ല. തന്മുളം ഭഗവാന്യായി ഞാൻ പിൻവാങ്ങി. അതിനെ തുടന്റെ “അപരാധി” എന്നാൽ നാടകവും ചില എക്കാ ക്കനാടകങ്ങളും “സോറജേഴ്സ്”സ് വെഹ്യ് എന്ന നോവലിനെ അബകരിച്ചു” ഒരു നോവലും എഴുതിത്തീർത്ത്. അ പ്രോഫൈലും “അപരാധി” എന്നാവലും എഴുതിത്തീർത്ത്. അ അദ്ദേഹത്തിനെ മെൻവിലാസം നിന്മയമില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഞാൻ അയച്ച കരുതും പല സ്ഥലങ്ങളിലും സഖവിച്ചും വളരെ താമസിച്ചു മാത്രമാണോ അദ്ദേഹത്തിനു കിട്ടിയതും.

പ്രായശ്വിത്രത്തെപ്പറ്റി മുൻഗ്രാമകാരൻ പ്രസ്താ വിച്ഛിട്ടുണ്ടും അതും അച്ചുനിരത്തിയ കദ്ദോസിറ്റ് നാൻ — അവർ തുഴിം പരിമിതമായ വില്പാലൃാസം ചാരം ഉള്ളവർ ആയിരുന്നിട്ടേപോലും — അച്ചുനിരത്തിയ പ്രസാദ കരാറുംതോടിട്ടേണ്ടാണോ. അതുപോലെ കൂടാനായിക്കയായ സവിത ഒരു കല്പിതപാത്രമല്ലെന്നും അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ധമാത്മസവിത ഇന്ന ജീവിച്ചിരിപ്പിപ്പി. ഒക്കിലും നോവലിലെ നായിക ഹ്യാത്മ സവിതജുടു ശബിദക്ഷുംഞാബരു. പ്രക്ഷേ, തനിക്കു നേരിട അച്ചത്തിക്കുംഞായ അധിപത്യന്തരത്തിനു ശ്രദ്ധാ അവക്കും — ധമാത്മ സ.വിതയും — അധികക്കാലം ജീറ്റി ചീരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഇന്നിയും ഈ ഗമ്പം പരിഭ്രാഷ്ട്രപ്പിത്തന്ത്രന്തിന് എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ച വില സഹതികരം കുടി പ്രസ്താവിച്ചു കൊഞ്ചെന്തെ. വില്ലുഭ്രാംബാത്മം കണക്കാലം ഉത്തരവേദിയു യിൽ ഞാൻ കഴിച്ചുകൂട്ടി. അക്കാലത്താൽ അവർക്കെയുള്ള പല ഗ്രാമങ്ങളിൽ താൻ കാണിക്കണ്ടോ. ഒരു ഗ്രാമങ്ങളിൽ കണക്കാലം പല കാഴ്ചകളിൽ എന്നെ ചീഡിപ്പിച്ചിട്ടണ്ടോ. ഇതിനെപ്പറ്റം ഇൻഡ്രാജി എന്ന ശാപമായിത്തീന്തിരിക്കുന്ന ജാതിമതവു സ്വാസ്ഥ്യഭേദങ്ങൾക്ക് ഭയ്ക്ഷണവും അംഗീകാരക്കി വും താലം അരംബിച്ചിട്ടോ ഉണ്ടോ. ആവിശ്വലാഭം നേതാക്കരാരിൽ ദോഷി മഹാപണാധിതനാഥയും പണ്ഡിത മദനക്ഷേത്രനമാളിവ്രായുടെ മേഖനൈട്ടത്തിൽ നടക്കുന്ന ബനാറിസ്റ്റ് സർക്കാരാഡാലയിൽ ഓരോളും ഈ വ്രത്യാസം കരബേഖാക്കുന്ന നിലനില്പിയാനതായി എന്നിക്കു അരംബിവപ്പേക്കു. എന്നാൽ മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ ഫേരുങ്ഗനാട്ടത്തിൽ വർജ്ജായിൽ വശമാവിച്ചിട്ടുള്ള മഹിഷാസുരത്തിൽ അഭ്യും പികയായി ജാതിമതവു ത്രാസംഭവിക്കു അതീതമായ ഒരു പരിശുദ്ധാനന്തരീക്ഷത്തിൽ ജീവിക്കാനുള്ള ഭാഗ്യവും കുറേക്കാലം എന്നിക്കു പിഡിച്ചു. അക്കാലത്താൽ സമാധാന സേവനത്തിനേരു മഹാപാഠിക്കും മനസ്സിലാക്കാനാലും കഴിഞ്ഞു. ഇങ്ങനെ കണക്കിൽ കേടു അംഗാദവിച്ചും മനസ്സിലുക്കിയിട്ടുള്ള പാംബരം ഈ ഗമ്പം തജ്ജിച്ചെപ്പറ്റുന്നതിനു എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചു.

മുലഗമ്പതിശേരി ചീഡി ഭാഗങ്ങൾ ശരിക്കു തന്നെ ജീമമെഘരൂ. ചീഡി ഭാഗങ്ങളിൽ സപ്തത്രാമായ ഒരു രീതി കൈക്കൊണ്ടാണെന്നുണ്ടോ. എന്നാൽ മുലഗമ്പതിശേരി ആ

മാര്യങ്ങൾ കഴിയുന്നതുപരിഫലിപ്പിക്കാൻ ശുലിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഗ്രന്ഥവലിപ്പം ദയൻ ചില ഭാഗങ്ങൾ (വിതിയും റജിസ്റ്റർ ഭാഗത്തിൽ) കമ്പാർത്തിക്കും വൈകല്യം നേരിട്ടാത്തവെള്ളം ചുരുക്കേണ്ടിവരും. ഈ സാഹസ്രാംഗങ്കും മുലാറുന്നുകാരം കൊടു തൊന്തർ ക്ഷമാധാരവനും ചെയ്യുന്നു. കദമ്പാസിാറം റമാരേണ്ടപ്പാലും കരയിച്ച ഒരു നോവൽ എൻ്റെ അപാരാ ടവം മുച്ചം വികൃതമായിട്ടിണിക്കിയിൽ ആ അപരാധത്തിനും തൊന്തർ അങ്കുഷാത്തിനോടു മാറ്റുചോഡിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം }
30-10-1120 }

ഗ്രന്ഥകത്ത്.

പ്രായ ശ്രീ തരം.

—ഈ—

അദ്ദുംബാധം 1.

ചന്ദ്രകാന്തൻ സപ്രദേശംവിട്ടു് ഇതു പട്ടണത്തിൽ വന്ന താമസമായിട്ടു് ഒപ്പുതു വസ്ത്വായി. ഇങ്ങപതു വയസ്സു പ്രായമായപ്പോഴാണു് ഇവിടെ എത്തിയതു്. ശാരോഗ ദ്രുംഗാത്രൻ; മാതൃഭാഷയ്ക്കപുറമേ സാമാന്യം ഇംഗ്ലീഷും പഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വിജ്ഞാനവും വിത്രതിയും കളിയാട്ടിയിൽ നന്ന ഒരു കലീനക്കഡ്യുംബവുമായി യൗവനാരംഭത്തിൽ അര ദ്രോഹം പരിചയപ്പെട്ടു്. ഇങ്ങപത്തിരണ്ടാമതെന്തെ വയസ്സിൽ ആ കഡ്യുംബവത്തിലെ രഹംഗമായ ഉമാദേവിക്കെ അദ്രോഹം വിവാഹം ചെയ്തു്.

കേവലം 18 ക്രൂപാ ശ്രൂഢത്തിൽ ഒരു ദ്വാക്ഷാധി ജോലിയിൽ പ്രഥമം ചന്ദ്രകാന്തൻ കാലങ്ങളേന്ന തന്റെ ബുദ്ധിസാമർത്ത്യവും അശ്രദ്ധാന്തപരിത്രാമവുംകൊണ്ടു് ഒരു കോട്ടിശപറന്നംപല ദശാപനങ്ങളിട്ടെങ്കയും ഉടമസ്ഥി നാം ആയിരത്തിന്. കെട്ടിടങ്ങളിട്ടെങ്കുടാക്കാവകയിൽമാത്രും ആയിരത്തിൽ കുറയാതെ പ്രതിമാസം വരവുണ്ടു്. അതിനു പുറമെ ധാരാളിം ആപാദമുള്ള കൂട്ടുവടക്കും ചില വൃവസ്സാ യങ്ങളിലും നടത്തിപ്പോകുന്നം ഉണ്ടു്. ഇതരവ്യാപാരികൾക്കു ചുറുക്കാതുണ്ടാക്കും കെത്തുപാടങ്ങളിലും ചിന്തപ്പാസവും ആശ്രാ

രെയും അത്തല്ലെപ്പട്ടന്നുനാശം. ചാരുകാരതൻറെ ഇ സ്ഥിയലാബാണക്കിൽ ചാരുന്റെ കരുതിൽ നിന്നായാലും ഈ ടാക്കാമെന്ന് അവത്തെ ഇടയിൽ ഒരു ചൊല്ലാതി. ഉള്ളവ വന്ന് ലഭിക്കും; അഞ്ചുമുത്തിൻറെ സന്ദേത്ത് പ്രതിഭിന്നം വർദ്ധിച്ചു വന്നു.

അത്യുഗികച്ചവിഷ്ടാരത്തിൻറെ കാരണം ചാരുകാരത എന്ന ഏഴിയിൽനില്ല. സദ്ഗുണങ്ങളിൽ അവതാരമായി അന്ന അഞ്ചുമുത്തെ ഭദ്രിത്തം ധനവാന്മായും ദന്തപോലെ ആരംഭിച്ചുപോന്നു. അനുനാകാരിയിൽ പട്ടിണിപ്പാവക്കാരിക്കും അതുരുഹസ്യമാനംഡായിൽനിന്ന് അഞ്ചുമുത്തിൻറെ ഗ്രഹം. ആ തുരുത്തുപജ്ഞാഖി എവിടെല്ലാം സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉണ്ടാണ്, അവയെല്ലാം നല്ല തുകകൾ സംഭാവന ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുപോലെ അവാലയങ്ങൾ പണിയിക്കുന്നതിനും, ഉസു വക്കും ഷേഘഷിക്കുന്നതിനും ധാരാളം ധനം കൊല്ലിംഗ്രാ രൂപരൂപ ചെയ്തുവന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ ഇതു ദീനാനക്കു യുള്ള രൂപരൂപ കാണാൻ പ്രധാനമാണ്.

ചാരുകാരതൻറെ കുദുംബം ധാരാളം അംഗങ്ങളിൽനിന്നും അന്നായിൽനിന്നും അഞ്ചുമുത്തിൻറെ സഫോറമാർ നാലു പേരും കുട്ടിവസ്ഥിതം അഞ്ചുമുത്തോട് ശ്രദ്ധിതനെന്ന പാത്രവന്നു. അതുപോലെ ചില ആത്മരിതമായും സ കുട്ടിംബം അഞ്ചുമുത്തിൻനെക്കാണാണ് ഉപജീവിച്ചുവ നന്നും. കുട്ടിംബത്തിലെ അംഗങ്ങളിൽ അരുത്തിന്മാ ഞക്കും അധിക്കൃംജുലം സഫോറമാക്കും പ്രത്യേകം താ മസിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നും അതു ജനിച്ചു. പക്ഷെ, തങ്ങ കുടുംബത്തിനും സ്വന്തത്രുത്തിനും തന്മുഖ്യം

ബും ലോപം ഇല്ലാതിങ്ങനാതിനാൽ വിധീരം ഗ്രഹനാമ നോട് ചുറ്റാൻ അവൻ മട്ടിച്ചു. എങ്കിലും ചന്ദ്രകാന്തൻ എങ്ങനെന്നേയാം അവരുടെ ഇംഗ്രിതം മനസ്സിലാക്കി അവ കൊള്ളാം വേണ്ട സുവസന്നകർജ്ജപ്പേരാട്ടകുടി പ്രത്യേകം താമസിക്കാൻ എപ്പാട്ടകൾ ചെയ്യുകൊണ്ടതു.

ഉമാദേവി സമർത്ഥയായ ഒരുത്തെ ഗ്രഹനായികയാണ്. വിദ്രാസവന്നയല്ലക്കിലും ബുദ്ധിയും കാജസ്സും വേണ്ടിവോളം ഉണ്ട്. ഓഡികാമുമായ ടൈറീലുാബി സ കല ഗ്രാനിറ്റീ, വിശീഷ്ടസംസ്കാരവും, സപാഞ്ചാവികമായ ധീരതയും അവക്കണ്ട്. പരമ്പരക്കുത്തിലും സുവ ത്തിലും സംതൃപ്തിയിലും കഴിഞ്ഞുവന്ന ഇം ഭന്തികളെ ഉത്തമമാവത്രജീവിതത്തിനു മാതൃകയായി പരിഗണിച്ചു. ജനങ്ങൾ ബഹുമാനിച്ചുവന്നു. ചന്ദ്രകാന്തൻ ഇപ്പോൾ വയസ്സ് അന്തിമത്തായി; ഉമാദേവിക്ക് നാലുത്തമ്പും. ഈ ഇങ്ങപ്പത്തെട്ട് വഷ്ട്ടത്തെ ഭാസ്യത്രജീവിതത്തിൽ അവക്ക് മനിങ്ങേണ്ണോ, ശർഖങ്ങേണ്ണോ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന പറയു ന്നതു് അതിന്റെയോക്കരിയല്ല. അവരുടെ ഏറ്റപ്പത്രവും സംതൃപ്തിയുംപോലെ പരമ്പരയേണ്ടിവും അനുഭിന്നം ദൂര ദേശവന്നു.

ധമ്മിജ്ഞനായ ചന്ദ്രകാന്തൻ സത്രനിജ്ഞയും ഭ്രത ദയവും തന്റെ ജീവിതാഭംബായി കരുതിവന്നു. എന്തെ കുലും കാരണവശാൽ ഇവയിൽ ഒന്നു വെടിയേണ്ടി വാ നാൽ അദ്ദേഹത്തിനാണാകാരജീവി മരുന്നാവുമാ സാമാന്യ ക്കാക്ക് ഉം മിക്കാവുന്നതല്ല. എതായാലും സത്രത്തെയും ധമ്മത്തെയുംകൂടി ആഴ്ചക്കുടിയിൽ വേദിരഹിയുണ്ട്.

നാതു് സാമുഖികനടപടികളിലും ആചാരങ്ങളിലും പ്രതിപത്തിയാണ്. സാമുഖികങ്ങളായ മാളികളിൽ യും ആചാരങ്ങളിലും, അനധിവിസ്ഥാപനങ്ങളിലും അംഗമായിരുന്നുത അദ്ദേഹത്തിനു ബോല്പുമായിരുന്നുതിലും, അവയും വിപരീതമായി എന്നെങ്കിലും പറയാണോ, പ്രവർത്തിക്കാണോ അദ്ദേഹം മരിന്നില്ല. ആത്മാവിനെ വദ്ധി ചീട്ടം അത്തരം നടപടികൾക്ക് അദ്ദേഹം കീഴടങ്ങിവനു.

ഈക്കാല്യത്തിൽ ഉമാദേവിയുടെ അവസ്ഥ തുല്യം വ്യത്യസ്താണോ. മിസ്റ്റാചാരങ്ങളും അവർ സബ്രയൽ എതിരുന്നു. എക്കിലും ആ എതിർപ്പ് അപൂർത്തിയും തനിക്ക് പരിശീലിച്ചില്ല. കാരണം, തന്ത്രധിതം ലംഗളിക്ക ആത്മാജ്ഞ പ്രതമായിരുന്നു. പതിക്രൈതയായ ആ ശ്രീ ഭർത്താവിനു് അധിതമായി യാതൊന്നും കരിക്കലും ചെയ്തി കില്ല; എന്നമാത്രമല്ല തന്റെ അതിരുറ ഭർത്താവുമായി. തനിക്ക് അവരുടെ വിവേകത്തിനു സ്ഥാനമില്ലാതെയുമായി.

ചന്ദ്രകാന്തരാഖ്യം ഉമാദേവിയുടെയും എക്കസന്താനാംബാണോ ശ്രീകാന്തൻ. ഈ ബാലൻ നാട്ടകാത്തെയും വീഴ്ചകാരിയും കണ്ണിലുണ്ണിയായി വളരുവനു. അവൻു് ഈ പ്രാം മുഖപത്രവയസ്സുപ്രായമായി. വില്പാല്പാസവും തദ്ദേശരാജാമായ സംസ്കാരവും അതാംക്രണ്ടു്; അതിനും പുറമെ അപാരമായ സപ്തരത്തും. എക്കിലും ലോകപ്രാഥയം വളരെ കുറയും. സപ്തവനത്തിൽ താൻ അരംഭിക്കുന്ന ആനന്ദവും, തുഷ്ണിയും, ശാന്തിയുമാണോ ലോകഭാട്ടുക്കു് അവൻ പ്രതീക്ഷിച്ചതു്. സപ്തല്ലമത്തിന്ത്പുറമെ ദിവ്യതിലും ഭാരിത്തുത്തിലും അഞ്ചു് ജീവിതഭാരംകൊണ്ടു്

ലോകരെ പഴിച്ചു് കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന കരെ അധികമം ആളുകൾ ഉണ്ടെന്നു് അവൻ യരിച്ചിട്ടില്ല. വിശിഷ്ടവും ആകും സീയവുംായ മനസ്സുജീവിതം ഏതുമാത്രം അധികപ്പറ്റി ചുപ്പോം അവനു് അറിവില്ല. സപാത്മാന്യരായി സദഹാദരാനാർ അന്നേരാന്നും വാട്ടിമരിക്കുന്നതോ, അല്ല ലാഭം കരുതി ദയവൻ മരാരായവന്റെ ഗള്ളേപ്പുംതുണ്ടിനോ യങ്ങളുന്നതോ അവൻു് അജ്ഞനാതമാണു്. ഈ ലോക തതിൽ പ്രത്യുഷായി കാണുന്ന സെംഗംത്രത്തിന്റെ മറവി മുള്ളു മുറിയതപ്പും അവൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ധനത്തിന്റെ യും വാത്രപ്രത്യുത്തിന്റെയും ചൊയ്യിൽ കടികൊള്ളുന്ന മിച്ചാഡിമാനവും രാക്ഷസതപ്പും എന്തെന്നു് അവനറി എത്തുകൂടാ. ചന്ദ്രകാന്തങ്ങാടം ഉമാഡേവിരയാടം, സവിത യോടം അല്പാതെ അവൻ ആശോചംതന്നെ അതു അധികം ഇടപെട്ടിട്ടില്ല.

അല്പരാധം 2.

പത്ര പത്രണ്ടുവഷ്ടം മുട്ട് കൈ ദിവസം ചന്ദ്രകാ നീൾ സിന്ധി - തമെദാബാദിൽ പോയി. മടങ്ങിവന്ന പ്ലോറ നാലഞ്ചുവയ്ക്കുപ്രായമുള്ള രഹനാമബാലികയെ ക്രിടക്കൊണ്ടുവന്നു. അതു ബാലികയുടെ ദർശനത്തിൽ ഉമാഭേ വി ആനന്ദഗംഗാഗരത്തിലാരാടി. അവർ ശ്രീകാന്തനെ എത്ര ലാളിച്ചുവളർത്തിയോ അതുപോലെ അതു ബാലികയെയും വളർത്തി. പട്ടണത്തിലുള്ള വർ അവരും അനാമജാണന്നു, കമ ക്രമേണ മരം. എല്ലാവരും സവിതരയെ ശ്രീകാന്ത നീറ സപ്ത സദ്ധാരണിക്കേണ്ടതനെ വിചാരിച്ചുപോന്നു. “ശ്രീശ്രപൻ സവിതരയെ തന്റെ ജീവിതം കാമൃവും മധുര വും ആക്കിത്തീർത്ത്” എന്നു ഉമാഭേവി സന്തോഷിച്ചു.

ശ്രീകാന്തനും സവിതരയും അനേന്നാനും ആത്മാത്മം സ്നേഹിച്ചു. സദ്ധാരണിസദ്ധാരണമാക്കുന്നതമിൽ കാണു തെക്കഴിയുക വിഷമമായി. ഇതുകണ്ട് മാതാപിതാക്കളിം സന്തോഷിച്ചു. സദാ ദൈമിച്ചു കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അതു തക്കണ്ണിടപുകരം കാണിക്കുള്ളയും ആള്ളാബിപ്പിച്ചു.

കിണ്ണതു കട്ടിയോ, വുലംനോ യുവാവോ, ഭാസനോ യജമാനനോ, ആരാധാഡം എന്നും അവ്യവലത്തിൽ തോ ശാൻ പോകണമെന്നു് ചന്ദ്രകാന്തൻ നിശ്ചിയിച്ചിരുന്നു. അതു നിയമമനസ്സരിച്ചു് സവിതരയും ശ്രീകാന്തനും ദൈമിച്ചു് ദേവദർശനത്തിലെ പോകം. അബുഡ ചെന്നാൽ അവയുടെ പ്രാത്മന നേരമാത്രമായിരുന്നു; “ജഗത്പിതാവെ, തങ്ങളിൽ

തന്മിൽ പിരിയാൻ ഇടയാക്കുന്തെ ; ഞങ്ങൾ അംഗമ്പ്രായം വെറുക്കാനോ കലവർക്കാഴ്ച ഇടവരുത്തെ ; ഞങ്ങളെല്ലാ അസാമുഹിക്കണം” സവിത്രയ്യും ശ്രീകാന്തനോ അധികം സംസ്കാരം എന്ന നിശ്ചയിക്കാൻ വിഷമം. മാതാപിതാ ക്കരി ആരൈയാണു് ക്രുതൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതെന്ന നിശ്ചയി ക്കാണം നിർപ്പാമാഖിപ്പു. ശ്രീകാന്തൻ സവിത്രയേയോ, സവി ത ശ്രീകാന്തനെന്നേയോ അധികം സ്ഥാപിക്കുന്നതു്? അതു വിഷമമേരിയ ഒരു പ്രധിഷ്ഠാണു്.

പ്രസിലവും ജനബഹുപദ്ധതിയും ശബ്ദായമാനവുമായ പട്ടണം. രാജവീമികളുടെ ഇരുവശങ്ങളിലും ഉന്നതസൗഡയങ്ങൾ നിവർന്നനിന്നു് പമിക്കരു തുറിച്ചു നോക്കും. ഉദ്ഭ്രാഗാമമായം, ധനാശ്രൂരമാണു് ആ ഭവനങ്ങളിൽ അധിവസിക്കുന്നതു്. തെങ്ങവീമികൾ മുത്തിയാക്കുന്നവക്കു് ഇം മരിരവാസികൾ തങ്ങളുടെ ഉട്ടിപ്പുകളുടും ഉപയോഗത്തും അംഗീകാരപാത്രങ്ങളും വാതായനങ്ങളിൽകൂടു ടി എറിംത്തുകൊടുക്കും. എച്ചിൽ ഇലക്കണ്ണ നായ്ക്കുള്ളപ്പുാ ലെ ആ സാധുക്കരി ഓടിരുത്തും. എന്നാൽ ചല്ലകാന സ്ത്രീ വീടിനെന്നുംപിലുള്ള തെങ്ങവു് മുത്തിയാക്കുന്നവക്കു് അവിടെനിന്നും നിരച്ചു് അമ്മാരം കൊടുക്കുകയാണു പതി വു്. എച്ചിൽ കൊടുക്കുത്തെന്നു് ചല്ലകാനത്ത് നിശ്ചിഷ്ടി ചുട്ടിണ്ടു്. എന്നമാത്രമല്ല ഇം ജോലി (അന്നാനം) നിവ് ഹിക്കേണ്ടിനു് സവിത്രയോ ചല്ലകാനക്കു വേണ്ടെല്ലാം നിയുതിച്ചിട്ടുണ്ടും. ആത്തിനാൽ അവിടെ തുക്കാനെങ്കു മുത്താ കദ്ദേശാരം സാധുക്കളായ തോട്ടികൾ സഭനാഷംകൊണ്ടു് തുളിച്ചുടി മുഴും കിട്ടുന്നതുമാത്രമല്ല അതിനാ കാര

ണം. ചന്ദ്രകാന്തൻറെ വീട്ടിലുണ്ടാതെ മറരായോ അവരെ
അനുകരബേണാട്ടുക്കി വീക്ഷിച്ചുവന്നില്ല.

ചന്ദ്രകാന്തൻറെ വീട്ടിനുമുൻവയമുള്ള വീംഗി പുതി
യാക്കുക കണ്ണൻറെ ജോലിയായി. ഒരുമാസം അവൻറെ
തവണങ്ങാണ്. അവൻ എല്ലായി അവിടെ വന്നിലിയസം
സവിത്രയാണ് അവൻ ഭോജനം നൽകിയതു്. അവൻ
വിളിച്ചു; കണ്ണൻ ഓടിയെത്തി ഉത്തരീയം നിവത്രന്ത്രനീടി.
സകലതും ഒന്നേച്ചൻ” ആ അഴുക്കുനിറഞ്ഞ തോത്തിൽ
വീംഗി. സവിത്രജു് അല്ലോ വല്ലായുംതോന്തി.

“പാതും വല്ലതും കൊണ്ടുവരാത്തതെന്തു്?”

“കൊച്ചുമേലും; ഇരു പാവത്തിനു് എത്ര പാതും?”
അല്ലോരം അവൻ അവനെ ദോഷിനിന്നും.

“ഒരു പാതും തരട്ടു്?”

“ഇംഗ്ലീഷ് കൊച്ചുമുഖയെ അനുഗ്രഹിപ്പിക്കും.”

സവിത കൈയിലിയന്ന പാതുവും അതു മുടിക്കൊണ്ട്
വന്ന തുവാലയും അവൻ കൊടുത്തു. അവൻ സദോ
ഷംകൊണ്ട് മത്തിമറന്നു.

ശാംതത ദിവസം ശ്രീകാന്തനും സവിത്രജും മല്ലി
മേൻ ഇങ്ങനെ കളിക്കുകയായിരുന്നു. ചന്ദ്രകാന്തൻ ശ്രീ
കാന്തനുവിളിച്ചു. അവൻ ഓടി എന്തി.

“എന്തു്? ഇന്നു് ത്രംകാരു് ഒച്ചാറുകൊടുക്കുന്നകാ
യുംമറന്നുപോഡേയാ?

ജനലിൽക്കുടു എന്തി ദോഷിയിട്ടു് സവിത പറ
ഞ്ഞു “സമയമായിപ്പേണ്ടു”

പദ്മ:—“അതാ വന്ന നില്ലുന്ന ”

“കൊണ്ടുവരുന്നു” എന്ന പറയത്തു “സവിത പോയി എല്ലാം ക്ഷണരത്തിൽ പകൻ കൊണ്ടുവെന്ന.

അവൻ തലേ ദിവസത്തേപ്പാലെ ഉത്തരീയം നിവ ത്രു കാട്ടി.

സവി:—ഈനാലെ ഞാൻ തന്ന പാതം എവിടെ?

“മരന്നപോയി കൊചുമേമ്.”

“ഈനു് നേരത്തെ വന്നതെന്തു്?”

“ഫേട്ടത്തിക്കു് ഭാധം കുട്ടിലുണ്ടു്, അതുകൊണ്ടു് നേരത്തെ വീട്ടിൽ പോകണം.”

“നിങ്ങൾക്കു് ജൈഘ്യത്തിയുണ്ടോ?”

“ഇണ്ടേ.”

ജിജ്ഞാസയോചനക്കി സവിത വീണ്ടും മോശിയ്ക്കു.

“നിങ്ങൾക്കു് മകളുണ്ടോ?”

അവൻ നിങ്ങയുചക്കായി തല കലുക്കി. കിട്ടിയ അമ്മാരം തുണിയിൽ കെട്ടി അവരെ ആണിയ്ക്കിയിട്ടു് അവൻ പോയി.

ഇന്നാം ദിവസം തുട്ടുകാരൻ വന്നപ്പോൾ സവിത ഏഴോ ഒഴാല്പിയിൽ എല്ലപ്പറ്റിയാരു. കഴിത്തെ ദിവസം വിളിക്കൊണ്ടിവന്നതുകൊണ്ടു് ത്രീകാന്തൻ നോത്തെ തക്ക തയ്യാറായിരുന്നു. അന്ന് റബ്ബോപേരുണ്ടു്. ഒന്നം ശ്രദ്ധി ക്കാതെ രോഴ്സ് തുണിയിൽ ശ്രദ്ധാരം പകൻ കൊടുത്തു, രജ്ഞിപ്പേരു് വാഴരു തയന്നീയമായി ത്രീകാന്തനു നോക്കി.

അരീകാ:— എന്നാ നോക്കേന്നതു്? വല്ലതും വേണമോ? അ വരിൽ പ്രായമുള്ളവൻ മുൻപോച്ചവനു് തലക്കെട്ട് ആശു് അരയിൽ കൈട്ടി താണ്ടെതാഴതു.

അരീകാഗണു് കാൽം മനസ്സിലാക്കില്ല.

അരീ:— “കാൽം പറയണം.”

തേവൻ:— “എൻ്റെ റീട്ടകാരി മാകാരായി കിടക്കുന്നു. മങ്ങിയപോലും വഴിയില്ല. അവിട്ടും കുണ്ണതുറ നാൽ.....”

അരീ:— “ഞാൻ അപ്പുണ്ടൊട്ട് പറയാം.”

അരീകാനാൻ ഫേഗം മുകാളിഡേക്കു അപ്പായി അപ്പുനെ റാവരമർജിച്ചു, സഹിതയും അവിടെ എത്തി.

സവി:— “അതെ അപ്പും, ജ്യേഷ്ഠതിങ്കു സുവമില്ലെന്നു അ സാധു ഇന്നലെ എന്നൊട്ട് പറത്തു.”

“അവൻ്റെ ഭാന്തുക്കു് സുവമില്ലെന്നാണെന്ന പറയുന്നതു്?” എന്നു് കത്തതഴതിക്കൊണ്ടിരിക്കേണ്ട ചന്ദ്രകാന്തൻ ചോദിച്ചു.

സവി:— എന്നാൽ ഇന്നു് അവൻ്റെ സഫോറരനായിരി ക്കാം വന്നതു്. അപ്പുൾ കൊടുത്ത ശ്രദ്ധാർക്കത്തു കൈയിൽ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് അരീകാന്തൻ “രണ്ടുപേ ഒം വന്നിട്ടുണ്ട്.”

ചന്ദ്ര:— വിവരം നാശൈ വന്ന പറയണമെന്ന പറയു. അ കാന്തൻ താഴെ വന്ന. കുണ്ണൻ്റെ സഫോറരനെ കുണ്ണാനായി സവിതയും വന്നുചേരുന്നു.

കത്തു് കണ്ണൻറെ കയ്യിൽ കൊടുത്തിട്ടു് അനീകാന്തൻ പറഞ്ഞാം: “ഈ കത്തു് കൊണ്ടുപോയി അല്ലെപ്പത്രിയിൽ കൊടുക്കുക. നിങ്ങൾക്കു ഉയന്നതയും.”

“അങ്ങളും അവരുക്കു് ഒരടി നടക്കാൻ വയ്ക്കു.”

“നിങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയി കൊടുക്കണം. ഡാക്കർ നിങ്ങളുടെ ക്രൂട്ട് വയം.”

“അങ്ങളും അഞ്ചുണ്ണൻ, തെങ്ങരി തോട്ടികളുമുണ്ടു്?”

“അതിനൊന്നുമില്ല. വേണമെങ്കിൽ ഡാക്കർ കുളി ആകുള്ളും. അല്ലെങ്കിൽ മുസൽമാൻ ഡാക്കർ അയക്കും.

“നിങ്ങളുടെ ഷ്വർഹതാണു്?” എന്ന് പിന്നുവിൽ നിന്നിരുന്ന സവിത ഫോട്ടിച്ചു.

“തേവനെന്നാണെന്ന്.”

ജിജ്ഞാസുയാളും ഗമതാപദ്ധതാളം അവരും തുടർച്ചയാണു്: “നിങ്ങളുടെ ഭാന്തുള്ള സുവക്ഷേഠ വളരെ കുട്ടി തലാണും ?”

തേവൻ:—കൊച്ചുമേമ, ചാകാറാക്കുവോചാണു് തെങ്ങളുടെ കുട്ടി ഭണ്ഡാലമനു പറയുന്നതു്.

“മരന്നു കടിക്കുവോരു ദേഹമാകും; സാരമില്ല” എന്ന പരി സ്പാന്തപന്നപ്പെട്ടതാണ്.

തേവൻ:—“അവിടുത്തെ ദയവു്?”

അവരും വീണ്ടും ഷ്വാദിച്ചു്: “നിങ്ങൾക്കു് അതിന്റെക്കുളില്ലോ?”

അരീ:—അതു് ഉണ്ടിച്ചു് ക്രൂട്ട്? മകനബണ്ടകിൽ ഇന്ത്യയിൽ സൂക്കാലത്തു ജോലിക്കു് മുറക്കണ്ണമാം ?”

തേവൻ:—കൊച്ചുമേ; എന്നാൽ പിന്ന തോൻ ഇന വ യസ്സുകാലങ്ങ്¹ ജോലിക്കായി വരുമോ? കമ്മലോഷം; തടിപ്പാലു വരുത്തുണ്ടായിരുന്നു. ദൈവം അവ നെ എടുത്തു.

അവൻറെ ശമ്പും ഇടറി. കുള്ളുകൾ നിരത്രു. അ വൻ മനഃപ്രേരം ഉണ്ടാക്കുന്നാറിൽത്തിട്ടും സവിതയും തന്റെ ജിജ്ഞാസ അടക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

സ:—“മകളിഡാ ?”

ഉത്തരം പറയാതെ അവൻ അഭ്യർത്ഥി സുക്ഷിച്ചുനോ കിരക്കാണ്ടുനിന്നു.

തേവ:—(ബീഘ്രപാസനത്താട്ടക്കി) അംതെല്ലാം എന്തിനു ചോദിക്കുന്ന തോൻ പണ്ടു ചെയ്ത പാപം.

സവി:—ഇല്ല?

തേവ:—ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇല്ലോരം കൊച്ചുമ്മയുടെ അതു തന്നെ കാണുമായിരുന്നു.

| ഇത്തും പറഞ്ഞിട്ടും അവൻ വീണ്ടും സവിതയെ ഉറുദുനോക്കി. അവൻറെ അ തുറിച്ച നോട്ടും കണ്ട്² അ വരി തെല്പു ഭയനു.

അടങ്കതു നിന്നു കുള്ളൻ തേവനെ നേരു ചോറിത്രു. താൻ തോട്ടിയാണുന്നും തന്റെ മുൻപിൽ നില്ക്കുന്നതു കോടീശപരൻറെ ചുത്തിയാണുന്നും തേവൻ രാത്രി; പ്രജ്ഞ കരം പിന്നവലിച്ചു; എന്നാൽ കാലുകരം അവിടെ ഉരച്ച ഒപ്പായി.

അവന് ചീതുമെഡിണായതു പോലെ നിലകൊണ്ട്. സവിത്രയുടെ കൈ-ശ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രീകാന്തൻ: “ഒന്നു; പോകാാ. ഇവിടെ വേതരച്ചുപോയോ? ”

സവി:— (ഭീനസപരത്തിൽ) ചേട്ടാ, പാവത്തിന്റെ സ കൂടം കണ്ണോ?

ശ്രീകാന്തൻ അവരെ വിട്ടിട്ടു തേവനോട്ടു:—“എ നെങ്കിലും ആവശ്യമാണെങ്കിൽ പറയണം, ഏകദും? ”
തേവഃ:—“ആതേ.”

കണ്ണൻ മുഴുവെകയോടുകൂടി ‘യാത്രയായി’.

സവി:—ഈംഗപരൻ നിങ്ങളുടെ ഭാസ്യജ്ഞ പൂണ്ടിനുവും താം. തിരിഞ്ഞു നോക്കിയിട്ടു തേവൻ: “കൊ തുമ്മയുടെ പേരു... ? ”

സവിത അവിടെ നിന്നു. ശ്രീകാന്തൻ പടികൾ കയറിക്കഴിഞ്ഞു.

“ഈയാം എന്തിനാണു്” എൻ്റെ പേരു ചോദിക്കുന്നതു്, വെള്ളേ ചോദിക്കുന്നതായിരിക്കും.” എന്നവും ചിന്തിച്ചു. “സവിത.”

തേവൻ വീണ്ടും അവരെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കി—പാ ഭാദിക്കും, കേണ്ടാദിപാദം.

സവി:—(സാധ്യമുണ്ട്) നിങ്ങൾ എന്നാണു് ഇതു സുക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നതു്?

“കന്നമില്ല കൊള്ളുമെന്ന്.”

അവക്കുന്ന ക്ലീറ്റ് കരിഞ്ഞതു. സവിത അവക്കുന്ന കരിക്കുട്ടി സമീപിച്ചു.

“എന്തിനാണ് കരയുന്നതു”; സത്യം പറയണം.”

“മുള്ളപരയാനാ; എന്തിക്കു് ദരേ ദയ പെണ്ണണാ തിങ്ങാ. അവരും 12 വയ്ക്കിനിനു മുൻപു് കൈവിട്ടുപോയി. കൊച്ചുമലയ കണ്ണപ്പാർ അവളുടെ ഓമ്മവനാ.” — ഇടരിയ സപർത്തിൽ തേവൻ പറഞ്ഞു: “ഇന്ത്യപര നിശ്ചയമണ്ണു.” എന്നപറഞ്ഞു അവരും മടങ്ങി.

“കൊച്ചുമല; ഇവിടത്തെ എമാൻ കൊച്ചുമലയും എക്കും ?

“അ പൂർണ്ണം” — അവരും മുകളിൽ എന്തിക്കഴിഞ്ഞു.

അവൻ വീണ്ടും ദീംഗമായി നിംപാസിച്ചു.

—*—

അമിസ്ത്രാധി 3.

സവിത മുകളിൽ എത്തിയ ഉടൻ അഷ്ടം ചോദി
ചു: “എന്ന മകളി; ഇന്ന് മുപ്പുകാരങ്ങാട് വളരെ
നേരു സംസാരിക്കുന്നതു കണ്ടെല്ലോ.

“ആ സാധുവിന് എന്നൊരു ഭിവമാണെന്നും”

“എത്രപറഞ്ഞു?”

“ഈ സവിതയാണ് അനാവശ്യമായി ദാരോന
ചോദിച്ചു് അഡാളു സങ്കടപ്പെട്ടതിയതു്”—അനീകാന്നൻ
ജുട്ടു കയറി പറഞ്ഞു.

അവർ ഇഷ്ട്രാസുപക്ഷായി സഹോദരനെ നോക്കി.

അനീ:—“എത്രു്? തൊൻ വാസ്തവമല്ലെ പറഞ്ഞതു്? നീ
ഡാരോന ചോദിച്ചതുകൊണ്ടല്ലേ ആ സാധു കര
ഞ്ഞതു്.

സവി:—“ഇരിക്കെട്ട്: തൊൻതന്നെയാണ് കരിച്ചതു്.
അവഴിം അപ്പോൾ കരയുമെന്നു് അനീകാന്നൻ തോ
ന്നി. “എൻ്റെ കൊച്ചുഞ്ജത്തിക്കു് കരയാൻ ഇതുവും
മതിയല്ലോ. അവൻ അവരെ കളിയാക്കി.

“ഈനി തൊൻ ചേട്ടേനാട് സംസാരിക്കുകില്ലു്.”

“എന്നൊട്ട് സംസാരിക്കാതെ ഒരു മൺിക്രൂർചോലും
നിനക്കിരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നു് എനിക്കെറിയാമല്ലോ.”

“ശരി:—എന്നായും നോക്കിക്കൊള്ളുണ്ടോ.”

അവർ എന്നീറു് അടച്ചാൽ മരിയിലേക്ക് പോകാൻ അവിശ്വ.

“അമ്മോ, പിണ്ണങ്ങിപ്പുണ്ടോ?” എന്ന ചൊദിശ്വ കൊഞ്ചു് മുകികാന്തനും അവരെ അനുഗമിശ്വ.

“ഹല്ലില്ല; ഇനി തൊൻ ചെട്ടനോട് സംസാരിക്കുകേ ഇല്ല. തൊൻ ആ സാധ്യവിന്റെ സഹടത്തെപ്പറ്റി ചോദി ആതിനോ്, തൊനാണോ് അയാളെ സഹടപ്പെട്ടതിയതെ നാക്കി.

“പൊക്കട്ട്, തൊൻ ചുമത്തിയ കുറരം തൊൻതന്നു തിരിച്ചെടുക്കുന്നോ്”

“പരശ്രാമപോയതു് എന്നുന്നെന തിരിച്ചെടുക്കിം?”

“പിന്നു്”

“പിന്നുങ്ങയാ; ഇനി ആ പാവപ്പെട്ട തേവൻ” അവ വശ്രമിക്കു സഹായാ അപ്പുനെനക്കൊണ്ട് ചെയ്തിശ്വകൊട്ട ക്ഷണം. എന്നാൽ തൊൻ സമമതിശ്വ.

“വാസ്തവമാണോ ഇംഗ്ലീഷ്?”

“അതു; വാസ്തവം തന്നെ.

“ഹല്ലുക്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ്?”

“ഹല്ലുക്കില്ല; ഹല്ലുക്കിൽ തൊൻതന്നു അപ്പുനെ ക്ഷണാട്ടു് ചെയ്തിക്കു. ചെട്ടനേരംടു് മിഞ്ചുകയുമില്ല.”

“ഹരു വീട്ടിൽതന്നെ താമസിക്കുമോ ഇംഗ്ലീഷ്?” എന്നോ അവൻ വീണ്ടും ഒന്നരുപോക്കായി ചോദിശ്വ.

“അപ്പുതാ എവിടെ കൂടാക്കാനുണ്ടോ ഇംഗ്ലീഷ്?”

“ഒരു പക്ഷേ തേവൻറെ വീടിലേക്ക് പോയാലോ?”
എന്നും അല്ലും മട്ടിയോട്ടുകൂടിയാണെങ്കിലും അവരെ പരി
ഹസിക്കാനായി ശ്രീകാന്തൻ ചോദിച്ചു.

അല്ലും പരിമുഖത്താട സവിത്ര:—തൊട്ടിയുടെ വീട്ടി
ലോ ?”

ശ്രീകാന്തൻ “നോരുപോക്കിൻാൽ ഒരു നല്ല അവസരം
കിട്ടിയെന്നുകയ്ക്കി അവൻ തുടന്ന്.

“അതിനെന്തു ? തേവൻ “കട്ടികളില്ലെന്നല്ലോ. പറ
ഞ്ഞതും. നിന്മക്ക് അധ്യാത്മക മകളായിരുന്നും അധ്യാത്മക
ഭാത്രയെ മുഴുവാക്കിക്ക്കുത്തു ?”

സവിത്ര മെഴുനും ജോച്ചുകൊണ്ടു വ്യാകുലഭാവത്തിൽ
അവനെ നോക്കി.

അംഗു കണ്ണിട്ടും ശ്രീകാന്തൻ ചിരി മതിക്കാക്കി, അല്ലും
ഗൗരവം ഏടിച്ചു.

സവിത്രയുടെ കണ്ണുകൾ നിരഞ്ഞതു.

ശ്രീകാന്തൻ വിഷചിച്ചു. പണിപ്പേട്ടുന്ന വിരിച്ചു
കൊണ്ടു പറഞ്ഞു—“ഈഞ്ഞു, കരണാനം തുടങ്ങിയോ,
ഞാൻ വെറുതെ നേരുപോക്ക പറഞ്ഞതുണ്ടോ?

അവർ കരച്ചിൽ നിന്ത്തിയില്ല. എങ്കിലും ശ്രീകാന്തൻ കരഞ്ഞ
തുടങ്ങി. കരച്ചിൽക്കുട്ടും ഉമാക്കവിശ്വാസം. ശ്രീകാന്തൻ
എന്തോ കഴീയാക്കിയതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. “ഒക്കെല്ലു;
ഇങ്കാനെ കരയ്ക്കാതെന്തിലും?—ചേട്ടും എഴുപ്പാഴും നോരം
പോക്ക പറയാറില്ലോ ?

“ഉം:—ഒച്ചേനാഞ്ചും തൊട്ടിയുടെ മകളായി അധ്യാത്മക
ശ്രീ പോക്കാൻ ചായ്യാണോ ”

മുമാദേവി വാസല്പ്രച്ഛന്ത്യം അവരെ തലോടിക്കൊണ്ട് ശ്രീകാന്തനെ ശാസിച്ചു.

ഉമാ:—ഈത്യാക്കഹാഡോ നേരംപോക്കു?

ശ്രീ:—“മാച്ചു”—ഈനിയെക്കിലും കരച്ചിൽ നിരത്തുമോ.”
അവനും അല്ലെങ്കിലും സകടം തോന്തി.

അല്ലെങ്കിലും അവർന്നു പിളിക്കുന്നതു കുട്ടി—“വഞ്ഞു
അല്ലോ.” എന്ന പാതയുകൊണ്ട് ഒട്ടം.

ചന്ദ്രഃ:—“എന്താണവിടെ?

ശ്രീ:—“ഹനമില്ല; നേരംപോക്കായിരുന്നു.”

ചന്ദ്രഃ:—“പിന്നു സവിത കഴഞ്ഞതെന്തിൽ?”

“വെരുളു, ഏന്തു കനാ കളിനാക്കി” — എന്ന ടുറ
ഞത്തു ചെറിയാൻ തുടക്കി.

“അംഗരുഡിഷ്ടി. അതാവണ്ണനു തോന്നനില്ലു.”

“അംഗരുഡിഷ്ടി.”

കരച്ചു കഴിഞ്ഞു ചന്ദ്രകാന്തൻ ചോദിച്ചു:—“താഴേ
യുള്ളകാരനോട് എന്തായിരുന്നു സംസാരം?”

“സവിത ശശ്യാളിടു ഭാംഗ്യുടെ സുവക്കേടിനെപ്പറ്റി
ചോദിക്കകയായിരുന്നു.”

“എന്നിട്ടു്?”

“പിന്നു ഹനമില്ലു.”

“ശരി” എന്ന പാതയുകൊണ്ട് അംഗ്രേമം ചുങ്ക
സേരയിൽ കിടന്നു. ശ്രീകാന്തൻറെ മധ്യപടികേശണ്ടു് അ
ദേഹത്തിനു തുള്ളിയായില്ല. അംഗ്രേമം വിശ്വന്നനായിരി
ക്കുന്നതുകണ്ടു് ശ്രീകാന്തനും പിഘ്നിച്ചു. പഴക്കി,
കാരണ

മൊന്നം അവന മനസ്സിലായിപ്പ്. അവൻ വിചാരിച്ചു—
ഈ സാരമില്ലാത്ത നേരംപോക്ക് “അട്ടുനെ പരവശനാ
ക്കാനിടയില്ല.

ഉമാദേവി അവിടെ എത്തി.

“നോൺ ഗ്രീക്കന്താ; സവിൽഡു” ഈയിടെ പെട്ടെ
ന്ന സക്കടം വയം. ഏഴു ദിവസം മുൻപ് ചിററമു
അവളോടു “നീ ഫേഞ്ചൻറ മകളില്ല” എന്ന നേരംപോ
ക്കാഡി പറത്തു. അന്നമുതൽ അവരുടെ പെട്ടെന്ന് ഭിവ
മുണ്ടാക്കുന്നു. എന്നിക്കു നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും നേരംപോലെ
യാണു. പക്ഷേ, ഈ ഇടയ്ക്കു അവളുടെ മനസ്സ് അല്ലോ
ചുൻ്നുലമായി കാണുന്നു. അവരെ കളിയാക്കുന്നതു കൊ
ച്ചു “ആലോച്ചിച്ചിട്ട് വേണു.”

ഗ്രീക്കാന്തൻ ലിംഗാത്തെ നിന്നു. ഉമാദേവി ചാറുകാ
ന്തെന കൊക്കി. അഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ ഒവരു “അസാധാരണ
ശ്രമായ ഒരു ഗാംഗിന്തുവും ചിന്താഭാവവും കണ്ടു. കഴിഞ്ഞ
മഹുവാഷ്ഠത്തെ ഗാർഹസ്ഥ്യജീവിതത്തിൽ അന്നവേബിച്ചു
ശാന്തത ടാടി ഒളിച്ചുതായി തോന്തി.

പ്രാഃ—“ഗ്രീക്കാന്താ, ആ തുള്ളുകാരന്റെ പേരു” ദേവൻ
എന്നാലേ?”

ഇതുകൊടു “ഗ്രീക്കാന്തൻ ഒന്ന നട്ടുണ്ടി. ഉമാ ദയവകി
തയായി. “ദേവാന്തപ്പറവിയാണോ ഇതേഹത്തിലും ഈ
പിന്ത”—എന്നവർ പിന്തിച്ചു.

“ശ്രദ്ധ”—ഗ്രീക്കാന്തൻ ഉത്തരം പറത്തു. അഉദ്ദേ
ശം അല്ലെന്നരം അദ്ദേശ്യമുഖനായിരുന്നു. “എന്നാണു” ദുഃ
ഖം “ഈ ഫോറ്റ്?” ഉമാദേവി ദൈശ്വ മോബിച്ചു.

“വിശ്വഷിരഹ്യാനമില്ല.”

അങ്ങേമത്തിന്റെ വിഖാരജാല ഘൃത്തിയായില്ലെന്നും, അതിലുള്ള ചില കണ്ണികൾ കാണാത്ത വിഷചിക്കകയാണെന്നും മനസ്സിലാക്കിയ ഉമാഴഭവി, രോറെ യാത്രാനും ചോദിച്ചില്ല.

ഉമാ :— ശ്രീകാന്താ; സവിത്രയുടെ അടുക്കൽ ഷോക്ക്. അവ കീട പിണകം എത്ര നേരത്തെയ്യുംാണ്?

ശ്രീകാന്തൻ എഴുന്നറയ്. അവൻ അവിടെ ഇങ്ങനും വിഷമില്ലായിരുന്നു. പതിവുപോലുള്ള സന്ദേശമില്ലായിരുന്നുമാത്രമല്ല, മനസ്സിലും വലിയ അസ്ഥിവും ഏതാനീ. അവൻ സവിത്രയുടെ അടുത്തുചുവന്നു് അവളുടെ തലയിൽ മെല്ലു തച്ചിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു: “എന്താ കൊച്ചുണ്ടായിരുന്നീ, ക്രൂയമെല്ലാം ശമിച്ചും?” സവിത തലയും കൊക്കി. അവളുടെ മുവവും കുറുകളും രക്തവർണ്ണമായിരുന്നു. എത്ര കറിന രൂപയിൽരായും മനസ്സും ഉജക്കന്തങ്ങവേണ്ടം ദയനീയമായിരുന്നു അവളുടെ കൊട്ട്.

“പിന്നെയം കരഞ്ഞതല്ലോ.”

“പിന്നല്ലാതെ എത്രുചെയ്യാനാണ്?”

“തൊൻ പരബ്രഹ്മതില്ലമായില്ലകിൽ തിരിച്ചുനേരക്കിലും എന്നോട് പരബ്രഹ്മ ഷോരെ? ” “അപ്പോരുവേട്ടും ഓന്നുട്ടി കടന്നപറയും.”

“ശ്രീതിൽക്കിന്നു് ദയകാര്യം തീച്ചുംയായി. ഇനിമേലാൽ നിഞ്ഞാട്” നേരംപോക്കൊന്നും പരഫാൻ പാടില്ല. അല്ലോ?”

“ഹാ, ഫെട്ടൻ അരുത്തെക്കയിൽ ഉപ്പിട്ടകയാണല്ലോ”
അവളിടെ മുവഭാവം നന്ന മാറി.

അരി:—(അല്ലും ഗൈരവമായി) സവിത്രേ ; ഇപ്പോൾ നാം
വെറും കണ്ണങ്ങളില്ല.

“ഫെട്ടൻ ഈ പറയുന്നതെന്താണ് ?” അരീകാന്തന്റെ
വാക്കുകൾ പുത്രിയാകന്നതിനു മൻസ് അവരും ഇടയ്ക്കയ
റി ഫോഡിച്ചു.

“അല്ലും മെന്നതൊന്നും നിന്നേര വിവാഹകാൽ
തെപ്പുറി സംസാരിക്കകയായിരുന്നു.”

“എനിക്കു് വിവാഹം വേണ്ടെങ്കിലോ ?

“കൊള്ളും ; അതു നടപ്പുണ്ടാ ?”

“എന്തു് ? നടക്കാത്തതെന്തു് ? ഫെട്ടൻം ഇപ്പോൾ
ഇങ്ങനെ തുടങ്ങിയിരിക്കുകയാണോ ?”

“ഞാൻ കെട്ടതു പറത്തേ. അതേയുള്ളത്.

“ഫെട്ടൻ എന്നോടു് ഇതൊന്നും പറയേണ്ട. ഫെട്ട
ന്നേര വിവാഹതെപ്പുറി പറയാത്തതും ആലോച്ചിക്കാ
ത്തയു മെന്തു് ?”

അരി:—(വിരിച്ചുകൊണ്ടു്) “ഞാൻ വിവാഹം കഴിക്കുക
യില്ല. സന്ത്രാസിയായിട്ടും കഴിയും.”

“എന്നാൽ എനിക്കും അതു തന്നാക്കാണില്ലോ.”

“നീ സവിത്രജും ഞാൻ അരീകാന്തനമാണേന്നോ
ക്കണോ.”

“അതുമാ; അതുകൊള്ളുമല്ലോ; ഫെട്ടൻം ഇപ്പോൾ
ലെ ചെറുംമെന്നും, അനാജഗതിയുടെ ഘിത്തതിനും അഭി
പ്രായത്തിനും യാതൊരു വിലയുമില്ലെന്നും. നന്നായി.

“അതാണമല്ലോ എല്ലായിടത്തുമെങ്കി പതിവു്.”

“എന്നുമാക്കേ. ഇതിനെപ്പറ്റി ഇനി കന്നം പറ
ഡേണാം.”

“നേരംപോകിണ്ണു കാഞ്ഞും മറന്നുപോഴായോ?”

“അരബൻ; മറന്നുപോഡി. എന്നെ കൂദിച്ചതുമല്ല;
തൊൻ തന്നെ പിശ മുള്ളുണ്ടിവനും.”

“അതതു വലിയ കാഞ്ഞമാണോ? തൊൻ നിന്നും ചേട്ട
നല്ലോ എത്രയാഘാതം!”

“ചേട്ടിൽ എപ്പോഴും എന്നെ വെള്ളതെ കളിയാക്കം”
— ഒരു കൊച്ചുകുട്ടിയെപ്പോലെ അവർ പറഞ്ഞു.

രണ്ടുപേരും പ്രസന്നവിഭന്നരായി. മറ്റൊരുവർക്കു
കുറുക്കുന്നിൽ അവർ കണ്ണതുണ്ടാലെല്ലക്കിലും, അവരുടെ മന
സ്ഥിരതയും പിണ്ടു കിടാണ്ടാലും അവരുടെ പരിഞ്ഞലവും വിനോ
ദപ്പിന്നവുമാണ്. അവരുടെ പ്രായത്തെപ്പറ്റിയോ വളരും
യെപ്പറ്റിയോ അവക്ക് യാതൊരു ചിന്തയുമില്ല.

അവർ രണ്ടുപേരുമായി അപ്പുണ്ണു മറിയിലേക്ക്
പോയി; വാത്രക്കരും എത്തനിയെപ്പോരാം അപ്പുണ്ണം അമ്മയും
എന്നൊ ഗൈരവവും കാഞ്ഞത്തെപ്പറ്റി അലോചിച്ചുകൊ
ണ്ടിരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്തി. അവക്ക് അതതു ഇഷ്ടമാ
യില്ല. രണ്ടുപേരും പതിവുപോലെ അവരുടെ വിശനാഭങ്ങൾ
ജീവിക്കുപ്പെട്ടു.

അരല്പ്പം 4.

തേവൻ കഗ്രാമവാസിയായ ഒരു ചെമ്മാനാണ്. അതുലപാനം ചെയ്യാൻ അംഗൾ നിത്യവുത്തി കഴിച്ചു പോന്നതു. ചെറപ്പുത്തിൽ പത്രത്തും പൊന്നം അവൻ സന്ദരിച്ചു തെന്തു സദ്വാലൃത്തിനനുലമായ ഭാന്യമ്മണ്ണജീവിക്കുന്ന അവൻ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു കുന്നാട്ട്. അവനെ പറിപ്പിക്കാൻ ഗതിയില്ല; അതിൽ അതുഞ്ഞുരുമ്പുമുണ്ട്. തന്റെ സഖായ്ക്കിലുള്ള വരേരാട്ടാപ്പും അവനും ജോലിചെയ്യു കാണംകിക്കുന്നു. എത്തെങ്കിലും അതുപരത്തുവരുംവൈദ്യരും അദ്ദേഹം തന്ത ആത്മാവശ്രൂഷാദാക്ഷാം വല്ലതു കരുതിയേണ്ടം; ഇതുമാറ്റായിരുന്നു ജീവിതത്തിൽ അവന്റെ ആട്ടം. തേവൻറെ ഭായ്യും 'എക്കി'യും സകല കാഞ്ഞങ്ങളിലും അവനെ സഹായിച്ചുപോന്നു. പറിപ്പും അതാനുവും ഇല്ലാത്തവരാണെങ്കിലും അവൻ സദ്വാലൃത്തമായും സുവർമായും സമാധാനമായും ഗാർഹ സ്ഥർജീവിതം നയിക്കുന്നു. വണ്ണിയുടെ ഇരുവകുങ്ങളിൽ ഒരു പോലെ കരണ്ണിയില്ലെങ്കിൽ വണ്ണി മന്ത്രപോട്ട് പോകുക കില്ലുന്നുള്ളതു തത്പരം അവൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

തേവൻ എക്കേണം നാല്പത്തിനുവയസ്സു പ്രായമായി. ഇരുപതുവയസ്സുള്ള ഒരു പുത്രനം അവയും വയസ്സു പ്രായമായിരുന്നു ഒരു പുത്രിയും ഉണ്ട്. ആ ഗ്രാമത്തിൽ സപ്പസമുഖായക്കാരുടെ ഇടയിൽ തേവൻ ഒരു പ്രമാണിയാണ്.

താൻ പറയുന്നതുനോടു കൂടിയുള്ളനാണെന്നോ അംഗം പുല്ലുനാണെന്നോ അവൻ ഒരിക്കലും വിന്തിക്കാറില്ല.

മറുള്ള മന്ത്രരേപ്പാലെ അവസ്ഥ, എന്തെങ്കിലും ഭിവം കുറിച്ചേണ്ട, ഓഗ്രജോഷമാണെന്ന് സകല്ലിച്ച് സമാധാനപ്പെട്ടു.

എത്ര ഗ്രാമത്തിൽ കിണറകൾക്കും, കിണറിൽ വെള്ളത്തിങ്കാ കുറവില്ല. എകിലും അവയയിൽ നിന്നും വെള്ളം കോരി ഉപയോഗിക്കാൻ അവരുടെ അവകാശമേം, സപാതത്രുമോ ഇല്ല. അവയല്ലെങ്കിൽ ആത്മരാധന നടക്കുന്നോരും പോയി തൊഴിയാനും, പ്രസാദം വാങ്ങാനും, അതുനും കുറുത്തിലോ, മേഖലിനിലോ, എന്തെങ്കിലും കാരണവായി ചോക്കാവിവരണും കുരൈ 'കുരൈ' 'കുരൈ' എന്നുള്ള വിളികൾ നാലുപാടും കേരാം. ഈ അവസ്ഥയെന്നിൽ അവരുടെ മനസ്സും തകരുമെങ്കിലും "കുമ്മഹലം" എന്ന സമാധാനപ്പെട്ടു.

എന്തെങ്കിലും സാമാന്യം വാങ്ങാനുമെങ്കിൽ അംബാട്ടിയിൽ ചെന്ന "പത്തടിയെങ്കിലും അക്കലെമാറി കൈയ്യും കെട്ടി വെയിലത്തു നിള്ളുന്നു. അതുകൊണ്ടുതേവൻ കടകളിൽ പോകുന്നതു ചുരുക്ക അഫൂദ്ദമാണു്. മന്ത്രനാല്പാഠി ഇംഗ്രേസ്റ്റുമായ ആത്മാലിമാനും ഇല്ലെന്ന വരദേഹി പകൽമുഴവൻ ജോലി ചെയ്തിട്ടു് രാത്രിയിൽ തന്റെ വീട്ടിലായി നാമം ജൂപിശക്കുയോ, ചെരുപ്പുക്കാർ വന്നാൽ അവരോടു് കുമകൾ പറയുകയോ ചെയ്യും. കൈയിൽ ജപമാല; നാവിൽ ഇംഗ്രേസ്റ്റുമാമും; സുവമോ ഭിവമോ എത്രായാലും ഇംഗ്രേസ്റ്റുയാണെന്നതു ദ്രവ്യവിശാസവും— ഇങ്ങനെ അവൻ സുവഭാഗി, ശാന്തമാറി കഴിയുന്നു.

തേവൻറെ ഭാഗ്യമക്കുത്തിനെന്ന് ഗതി നന്മാറി. ഒരു ദിവസം അടുത്തുള്ള ക്ര്ത്തിക്കളിലൊരി കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ‘മാതി’ വൈകിയിട്ടും വീട്ടിൽ വന്നുത്തിയില്ല. “ഇപ്പോൾ വരും”—എന്നവിഹാരിച്ചു “രാത്രിയാകന്നതു വരെ കാരു. മക്കളു കാണാതെ വിഷ്ണുനായി. മകൻ—മൺഡൈ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

“മാതിയെ കാണാനില്ലെല്ലാ. പോകി നോക്കോ” അവൻ സംശയിച്ചിരിയെ അങ്ങനെപ്പിച്ചു “റാമത്തിനു പുറത്തും പോകി. ഒരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല. തേവനും എക്കിയും ചിന്താക്രാന്തരായി രാത്രിയിൽ ഉറങ്ങാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടി. പ്രഭാതമായപ്പോൾ തേസുഷനിൽ ചെന്ന പരാതിപ്പെട്ടു.

“എൻറെ മക്കളു ആരും ഫോട്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി.”

അതു സാധ്യവിനെന്ന് ആവലുാതി കേരക്കുന്നതായോ—
രാധാ:—“ഇവൻ എന്തെങ്കിലും വഴക്കണ്ണാക്കിക്കാണും.

ക്ര്ത്തിക്കളു സുക്ഷിക്കാൻ വരെയും ക്ര്ത്തികൾ വേണ്ടും നും, വെച്ചുക്കണ്ണോ.”

ഈ വാക്കുകൾ അവൻറെ എല്ലാത്തിൽ കുർന്നു പോലെ താച്ചു. ഹതാശനായി മടക്കാം. തേസുഷനിൽ തുടന്ന് വത്തമാനം അവൻ കേട്ടു.

“വല്ലവക്കും വിറുഡു കാണാം. ഇക്കുട്ടക്കും അങ്ങനെ വല്ലതുണ്ടോ? താം കിട്ടുമ്പോൾ വിട്ടിലെ ചെണ്ടുക്കുള്ളിയും വിറുഡു തിന്നുന്ന കുടമല്ലേ?”

ചെമ്പിയിൽ വിരലിട്ടുകൊണ്ടു “തേവൻ അർത്തിവേഗം നടന്നു. ഭാംഗ്രും ഭർത്താവും വളരെനേരും വാചിട്ടുകരഞ്ഞതു. മനസ്സുന്നപ്പെട്ടു വില നായൽ വാസികൾ ചെന്നും അവരെ

സാന്തപ്പന്നെപ്പറ്റി. മറ്റൊരു ക്രമേണ ഈ സംഭവം മാറ്റു. എന്നാൽ തേവൻ എക്കിക്കിം ഇതു് തീരംഭവു മാറ്റി.

തേവൻറെ ഭാഗ്യദോഷം ഇതുകൊണ്ടിം അവസാനി ചീലിപ്പി. ഒരുമാസംകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൻറെ എക്കപ്പെടുന്ന ജപാബാധിതനായി. മുന്ന് അരങ്ങോരാത്രം അന്ത്യനമമാർ ഉണ്ണം ഉറക്കവുചില്ലാതെ ചുറ്റെ ശ്രദ്ധാശിഥിച്ചു.

മഹവിധി അവയാടെ അവശേഷിച്ച അതിനാടീപവും എന്നെന്നേക്കുമായി അംശംതരു.

അവന്റെ മുഹപ്പിച്ച ഇതുകൊണ്ടിം നീക്കാഡിയില്ല. അതുകൂടി ചട്ടംത്തിൽ തയ്യാർ ചെയ്ത തോൽ വന്നതു ക്കും. തേവൻറെ വ്യവസായം നിലച്ചു. തോൽനിരച്ച വന്നിക്കിട്ടു വരുമ്പോൾ അവൻ ദോഷിനില്ലോ; കെട്ടവീ പ്രിഞ്ചം. ദോഷി കൂപ്പുവടക്കായം കാശിക്കാക്കുന്നായം പ്രതി ദിനം വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അവയാടെ ഇടക്കിൽ മത്സരമായി. തേവൻറെ തൊഴിൽ തീരെ നടക്കാതായി. അവൻറെ കൈവശമാണായിരുന്ന സന്ധാദ്യവും മുഴുവൻ ചെലവായി. അതുരംത്തിനും വഴിയില്ലാ. എക്കിയും ജോലിക്കിണക്കാം. വന്നുള്ളിൽ പോകി വിറകു ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടവനു വില്ലോ. അതിന്റെ വലു കുലിവേലയ്ക്കും ചോകം. അതിനു മുൻപു് തേവൻ ദിവസം കേന്നാ രണ്ടോ പ്രാവശ്യം ഇരുക്കാവലിക്കുമായിരുന്നു. എന്നാൽ തൊഴിലില്ലാതെ അലസ നായും മഞ്ഞാശനായും കഴിയേണ്ടി വന്നതുമുതൽ, അന്തുത നൊഴാണോ അതുമുണ്ടാണു. ഭായ്യും ദിത്താദ്യം അതിനു മുൻപു്

ഒഴുപ്പെട്ട് സംസാരിച്ചിട്ടേണ്ടോ എന്ന സംശയമാണ്. ഇപ്പോഴോ ഇടയ്ക്കിടക്ക് കലവയും ഉണ്ടാകാറുണ്ട്.

നാലുവർഷം കൊണ്ടും തേവൻ നശിച്ചു. എന്നാലും അവന്റെ ഇരുപ്പരഡക്ടിക്സോ വീണപാസത്തിനോ യാതൊരു വിശ്ലേഷണവും നേരിട്ടില്ല. പക്ഷേ; അവൻറെ അഭിമാന തത്തിനും, ആത്മവീഞ്ഞത്തിനും ക്ഷതംതട്ടി. ആളുകൾ അവനെ പണ്ണത്തെപ്പോലെ വകവച്ചില്ലെന്ന തന്നെയുമല്ല, പിലർ ആക്രോഷപ്പും തുടങ്ങി.

വീട്ടിലോ അരിമണി കുന്നപോലും കണ്ണികാണാനില്ലോ തായി, അൻപതാമത്തെ വയസ്സിൽ ഉപജീവനാത്മം നാട്ടവിടാനെത്തു ചിന്തയായി.

അവന്റെ സദ്ധാരണനും —കണ്ണൻ —പട്ടണത്തിൽ ഇപ്പോൾ യുള്ളതും അവന്റെ അവനറിയാം.

“ചെമ്മാനായി ജനിച്ച നിനക്ക്” ഇപ്പോൾ ചെയ്യാൻ നാണമില്ലോ? എന്നും പണ്ട് തേവൻ അവനെ ശാസിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റാരക്കിലും അശ്രിത്തായി അഭിമാന തത്തിനും പോരാത്തതാണില്ലോ എന്ന ക്രതി ആ വസ്തു കഴിയുന്നതും മറച്ചെവച്ചിരുന്നു.

എന്നാൽ കത്തിക്ക് അരിയില്ലാതായപ്പോൾ ഇപ്പോൾ അഭിമാനമെല്ലാം ഓട്ടി ഒളിച്ചു. വർദ്ധിയച്ചിന്തയും നശിച്ചു.

അന്നജനും കത്തത്തുതി “വല്ലവിധത്തിലും എന്നിക്കും അവിടെവിടക്കിലും ഒരു ജോലി എപ്പോഴും ചെയ്യാം. അല്ലെങ്കിൽ തൊനും, നീന്റെ യേദ്യത്തിയും തുടങ്ങിമരിക്കേണ്ടിവരും”.

എഴുത്തിന്റെ മഹപടിയും വണ്ണിക്കൂലിക്കണ്ണിൽ അപ്പും വന്നു.

ചതവൻ—“എത്രഉാധാരം കുട്ടപ്പിറപ്പേശി. —”—
ഈതരയും ചാതേവസാനിപ്പിക്കുന്നതിനു മുൻപു്
ഈരുധാര പൊട്ടി പുറപ്പെട്ടു. ആ കുത്തും പണവും തേവ
നെ ക്ഷേമനീരിൽ കളിപ്പിച്ചു.

ഈനിയും സപദതന്ത്രിൽ വരികേ വേണ്ട എന്നിൽ ഉ
ദ്ദേശ്യത്തോടു കൂടി വീട്ടിലുള്ള സാമാനങ്ങൾ കാരണാനായി
വിറും. അവയിൽ കാരണാനം സജീവവസ്തുക്കളും എ
നു അവനു തോന്തി.

കാരണാനം കൊടുത്തുകഴിയുന്നോരു മനസ്സിനു് ആ
പാരമായ ആചാരവും ഉണ്ടായി.

കർച്ചു വസ്തുങ്ങൾ, മുന്നനാലു പാതുങ്ങൾ, മുക്കു,
ജപമാല, ഇതരയുമായി പുറപ്പെട്ടു.

സപദങ്ങൾ വിട്ടിരക്കിയപ്പോരു തേവനം എക്കിയും
കൊച്ചു കുട്ടിക്കളുപ്പാലെ കണ്ണരു. ഗ്രാമവാസികൾ എ
ല്ലാവരും അവരെ ധാരു അയക്കാനായി കൂടി. എല്ലാവരു
ടേയും ക്ഷേമകരം നിരണ്ടരു.

തേവൻ, തന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു അസാധാരണ
ഞ സംഭവമായിത്തന്നു ഈ ധാരു. അഞ്ചുകൊണ്ടു് തിരിക്കു
ന്നതിനു മുൻപു് എല്ലാവരെയും കണ്ടു്, പിഴചെയ്യുവരോടു്
മാറ്റു ചോദിച്ചു.

അല്ലെങ്കാലമായി അവനെ മുരക്കുപ്പിച്ചിട്ടിരുന്ന ദാരി
ദ്രും അവരുടെ കുടു പോയോരു എന്നു് സംശയമാണു്. പാ
രിക്കു, മരുന്മാരുമുഖ്യായികും എല്ലാവരെ ഏതെന്തിലും.

ജീവിതത്തിൽ ശ്രദ്ധമായിട്ടാണ് സ്വപ്രാമത്തിൽ നിന്നും അഞ്ചു മെത്ത അകലെ ഒരു ദൈർഘ്യവേ സ്കൂൾ നിൽ പോയി വണ്ടിയിൽ കയറുന്നതു്. നിങ്ങളിൽസ്ഥല ത്രു് എത്തുന്നതുവരെ ജനാലിൽ കുടി പുറത്തുകൊണ്ടാണ് കുടിക്കുന്നതു് തന്നെ അവർ ഇങ്ങന്നപോയി.

അബ്ദായം 5.

അതുവനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുചൂകാൻ കണ്ണൻ ദ്രൌഷ നിൽ മാജത്തിനായിരുന്നു. കണ്ണൻ കണ്ണമാറ്റയിൽ ഒരു വന്നുറ മുഖം പ്രസന്നമായി. യാത്രാദ്ദേശങ്ങളെല്ലാം അം വൻ മറന്നു. മുലൻ, പോരെക്കിൽ അസ്സുമ്മൻ, അതു സ്ഥിതിക്ക് ഭക്തിനിൽ അവൻ അനുഭവിച്ചു വിഷമങ്ങൾ പ്രഞ്ചുകം പറയണമെന്നില്ലെല്ലാ. വല്ല വിധവും ഭായ്യു മായി ചെന്നെത്തി. കണ്ണൻ ഒരു വണ്ണിപിടിച്ചു; മുന്നേപേ കുമായി വീട്ടിലേക്കു പോയി. പോകുന്ന വഴിയിൽ കണ്ണ കാഴ്ത്തുകൾ തെവനെ അരള്ളുത്താവരണ്ണനാക്കി. തെങ്ങവീമി കളിടെ ശ്രൂവിതപ്പും വർഷയും, ഇരുവർഷങ്ങളിലുഭിജി സെഡ്യങ്ങളിടെ പോക്കവും ഭംഗിയും വാദരംങ്ങളിടെ ബാ മുല്ലുവും വൈഴിയുവും ഏല്ലാം അവനെ അരള്ളത്തെപ്പെട്ടി.

അവൻ വീടിൽ എത്തി. കള്ളംനേരു വീടിലും ആ പട്ടണത്തിലെ തൃപ്പുകായട വാസസ്ഥലമായ അഗ്രിപ്പറേതാ യിങ്ങൻ. ഇപ്പോൾ കൊണ്ടുകൊട്ടിയിട്ടുള്ള മന്ത്രങ്ങൾക്ക് ക്ഷേരം ഉണ്ട്. രോധിനേരു തുരുവശങ്ങളിലും ചെരവു ക്ഷേരം നട്ടുപിടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. മലപ്പുറത്തിലുായി ഒരു മണ്ഡലപ്പെട്ടാണ്. അവിടെയാണ് നിന്മാപാഠാലകൾ നിർത്തുന്നതു്. ജലവിതരണത്തിനും അങ്ഗങ്ങളും ചെപ്പുകൾ ഉണ്ട്. ആക്ക്രമാട പട്ടണമുഹായയുള്ള ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമമെന്നു പറയാം,

ഭേദായിയുടെ പ്രധാനപ്രവലഹാണ് ഇവയെല്ലാം. കൂടാം മുൻപു് തോട്ടികരിക്കുന്ന തുപ്പുകാർഷം താഴെത്തിനു് മല്ലീകാണ്ടുള്ള ചെറിയ കടിലുകളായിരുന്നു. വലിയ കാരോ മഴയോ ഉണ്ടാക്കുവോടു അവ ഇടിത്തു തകരക്കും ആ സാധുക്കൾ അദ്ദേഹത്തിനായി അജ്ഞിഞ്ഞു് ചാട്ടക്കും ചെയ്യുക പതിവായിരുന്നു. കാഴ്ചിയും ചേണമെങ്കിൽ മറുവെത കുലും ഗമലത്തു പോകാം. അവിടെ ചെന്നാലോ? ററഡ് തു അഴുകരി അടച്ചതു വലുകിട്ടുമ്പോൾ വെള്ളത്തി ഒരു ശക്തികരി അടച്ചതു വലുകിട്ടുമ്പോൾ പാടിക്കുക. കട്ടിക്കുള്ള പറിപ്പിക്കുന്നതിനു് അവക്ക് ധാരായും മാർപ്പുമില്ല.

ഈ വൺമായി ഭേദായിയാണു് മനിസിപ്പാലിറ്റി യുടെ അല്ലൂക്കും. അദ്ദേഹം ആ പദം സ്പീകറിച്ചതു മുതൽ സാധുജനങ്ങളുടെ പരാതികരി കേട്ട തുടങ്ങി. അതിനു് ഏറക്കരെ പരിപാരങ്ങളും ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങി. ആ നതകരി പലതുമ്പോൾ സാധുജന്മാരണണജാലി നടന്നുകൊണ്ടു തന്നെ തുണ്ണു. ഗ്രാമത്തിന്റെ അതിന്തിരിയിലായി ഈ മല്ലഞ്ചുണ്ട്. മിക്കവാടും തോട്ടിക്കുഴല്ലാം അവിടെയാണു് മല്ലപാനം. .

അതിനട്ടു് മഹമണിയങ്ങൾ മുന്നു മോട്ടലുകൾ. മുള മോട്ടലിന്റെ നടയിൽ ദോശരികിലുായിട്ടു് അവർ കുടംകുടമായി വന്നുചേരും; ചായകടിയും, ബീടിവലിയും നേരംപോക്കളും വാക്കതക്കങ്ങളും ഉറും അവിടെ പതിവാണു്.

എട്ടും പത്തും ത്രംഗംവും വൈശ്വാശിള്ള ചെറുപ്പുക്കാർ സിരിമാ തീയററിലും, നാടക്കയാലുകളിലും, മല്ലഞ്ചുണ്ടുകളി

ലും പാനമുഴവൻ ചെലവാക്കം; പുകവലിയും ടെട്ടം കര വല്ല. അത്യാരത്തിനായി പഞ്ചം ചെവവരാക്കേന്നവർ വളരെ ചുത്തക്കമാണ്. സവണ്ണഗ്രഹങ്ങളിൽ നിന്നും ധാരാളം എച്ചിൽഡ്‌ഫാറു ലഭിക്കും. അതുകൊണ്ടും അവർ മുഴീ ദ്രോഢം.

മുല്ലമാരം ഇരു കിംബപ്പുകക്കൊന്നും വെടിത്തിട്ടില്ല. അവരുടെ കൈയിലുംസദാ ബീടിയോ ത്രക്കായോ കാണാം. നാവിൽനിന്നും ചീതവാക്കപ്പുതെ ചുരപ്പുടകയുമില്ല. ഇവക്ക് വണ്ണി ഒരു ജേനമംഥണ്ണാക്കി അതിന്റെ ഭരണ തതിനും ഒരു സമിതി എച്ചേപ്പുട്ടുള്ളവൻ ദേഹായി വളരെ പണിപ്പേടുക്കില്ലോ ഫലപ്പെട്ടില്ല.

സുകളികളുടെ അവസ്ഥ ഇതിലും ശോചനീയമാണ്. അഭിമാനമോ, മന്ത്രാഭ്യര്ഥിയിട്ടില്ല. എല്ലാവരുടെയും പരിധാസപാത്രങ്ങളായി അവർ ജിവിക്കുന്നു. അതിൽ അവക്ക് സന്തോഷമേയുള്ളൂ.

ഇങ്ങനെയുള്ള അള്ളകളുടെ ഇടയിലാണ് കണ്ണൻ പത്രവർഷമായി താമസിക്കുന്നതും. ഇപ്പോൾ മുല്ലമാരയും വന്നിട്ടിണ്ടും. ദേവൻ ഇരു ജീവിതത്തിൽ അത്രും ചെരിപ്പുംതാനും. പക്ഷേ, എന്തുഫലം? ഇത്തരം ജനങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്ക് താമസിക്കേണ്ടി വന്നപ്പോൾ അവരെ കിംബപ്പുറിയ്ക്കിന്നും പിന്തുരിക്കണമെന്നും അവൻ മേരവി ചു. എങ്കിലും അതിനും അവനു കെല്ലില്ലായിരുന്നു. ഏ നാമാത്മപ്പു കാലക്രമേണ അവനും ഭ്രിപ്പക്കുത്തിലേക്കു ചൗഡുകയുണ്ടും ചെയ്തും. ഒരാഴ്വു കഴിത്തപ്പോൾ തന്നെ

വന്മുഖം ജോലിക്കിട്ടി. അതാംദിവസങ്ങളിൽ അവൻ ലജ്ജ തൊന്തി. എന്തിനാലും ലജ്ജിക്കണം എല്ലാവയം ദേഹ തന്നെ ചൊർ. ജോലി ചെയ്യാനെത്തുടർന്ന് സാമത്ര്യവും ശക്തിയും ഉണ്ട്. വേഗത്തിലും വെടിപ്പായും അവൻറെ ജോലി ചെയ്യുകയാൽ അവയുടെ പ്രമാണിക്ക് അവൻറെ പേരിൽ പെട്ടെന്ന് സംതൃപ്തി ജനിച്ചു.

വഷ്ഠം പലതു കഴിത്തു. തേവനെ കണ്ണാൽ ആര്യം കൈ ഗ്രാമവാസിയെന്നു സംശയിക്കുകയില്ല. എന്നവരികിലും ഗ്രാമവാസികളിൽ സാധാരണ കാണാത്തു വിനയം അവൻ വെടിഞ്ഞതില്ല.

ഇങ്ങനെ കഴിയുന്നോടു ഏകദിനായിത്തും തും. അവരും റക്ഷപ്പെട്ടുകയില്ലെന്ന് തേവനു ബോല്പുമായി. “എക്കി മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ തൊൻ എന്തുവയ്ക്കും. എന്തെങ്കിലും ഒരു സുവക്കേട്ടവന്നാൽ ആര്യം എന്നിക്കു വെള്ളം തയ്യം” എന്ന ചിന്ത അവനെ ഫോറിപ്പിച്ചു.

എക്കിക്ക് സപ്രതം സുവക്കേട്ടിനെപ്പറ്റി ഫോറിപ്പില്ല. അന്നുന്നാട്ടിൽ വന്നകിടക്കുന്ന ദിന്താവിഡ് തണ്ടറ മരണ ശേഷം രഹത്രയവുമില്ലെല്ലാ എന്നാണു വിചാരമാണും അവശ്യ പീഡിപ്പിച്ചു. ഈ വിപ്പരീതു കാലത്തും തേവന്മാർ മരിച്ചുപോഴു പുത്രന്നുറ താമ്മവന്നു. എക്കിക്കും മാതിയുടെയും. ദിവായക്കുയുംജാക്കുന്നോടു അവരും ‘മാതി’ ‘മാതി’ എന്നറക്കെ വിളിക്കും. അദ്ദും മലടിയാണുന്നു. ഒരു അപവാദം അവിടെ പരന്നപോരയാ എന്നും അവൻ രേഖിച്ചു.

ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് കണ്ണനും തേവൻും ചന്ദ്രകാ ന്തന്റെ വിട്ടിനു മന്ത്രപിശജ്ഞ വീഡി തുകാൻ എപ്പെട്ടതു്. തേവനു് സവിതയെ കണ്ണപ്പുരാദ മാത്തി യുടെ ഒമ്മുവ നു. എപ്പോഴിനും മാത്തിയെപ്പുറി വിനിച്ചിയന്നതു കൊണ്ടു് സവിതയിൽ മാത്തിയുടെ ചൊയ ദർശനതാണോ, അങ്ങോ അവരു മാത്തിയെന്നയാണോ ? അതു തീർച്ചയാ കാൻ അവരു ശക്തിയില്ല. സവിതയോടു് അവൻ കു ചുന്നേറും സംസാരിച്ചു.

സവിതയുടെയും തേവന്റെയും സംഭാഷണം തുവി ചു കണ്ണൻ” ചില സംശയങ്ങൾ ഉണ്ടു്. അവൻ തേവ നോടു ചോഡിച്ചു.

“എന്താ, നല്ല സുവമില്ലോ?”

“ങ്ങ സുവക്കേടുമില്ല; പിന്നെ, ഒരു കാലും കണ്ണാ, ഇതു് അവരു തന്നെയാണോ”. അങ്ങെ ത്രപ്പം; അങ്ങെ അതു തുടി”

“അതുകു ത്രപ്പം ?”

“എന്റെ മാത്തിയുടെ.”

“അതു പറയുന്നോ? വല്ലവയം കേട്ടാൽ എല്ലുകരി പൊടിച്ചു കൂട്ടും. അവർ ആരാബാനന്നറിയാമോ.” “അം റിയാം, കണ്ണാ; നീ എത്തുപറഞ്ഞതാലും ഇതു് അവരു തന്നെ.”

“തലജ്ജ മത്തു പിടിച്ചേന്നാണോ” തോന്നുന്നതു്. ഈ ഔദ്യോഗിക്കാൻ അതുകേയും മുമ്പിൽ വെച്ചു പറയുകയെന്നു. വച്ചിൽ കഴുപ്പുമാകും.”

“ഇരു ലോകം മൃഗവനം എന്നെന്ന പരിഹസ്തിപ്പാലും തരക്കെടിപ്പ്. ഇതു” അതു യജമാനന്നു മകളിപ്പ്. എൻ്റെ മാത്തിയാണെന്നു തീച്ചുതനെന്ന. എന്നിക്കു “അവളെ തിരി തുറിയാൻ വരുമെന്നോ?”

ഇരു വിചാരത്തിലും സംഭാഷണത്തിലും ലയിച്ചു നടക്കുവെ അവൻ സ്ഥല കാലങ്ങൾപോലും മറന്നപോയി. ചെകിട്ടിലൊരട്ടി കൊണ്ടപ്പോഴും പീടികക്കളെ തൊട്ടു നടക്കുകയാണെന്നു് മനസ്സിലായതു്. പ്രമാദമേരുതോടു കൂടി ജ്ഞാനജ്ഞനാർ കൈകുപ്പി ക്ഷമാധാരനു ചെയ്തു കൊണ്ടു് ശ്രീത്രൈ വേഗം നടന്നതുടങ്കി. “ഈതു് എൻ്റെ മാത്തി തന്നെയാണു്”. ഒരു മെല്ലി പരഞ്ഞുകൊണ്ടാണു് തേവൻ നടന്നതു്. മാത്തിയെ തിരികെ കിട്ടുമെന്ന ഒരു സകല്പത്തിൽ അവൻ ആരൂപിച്ചു.

പീടിലെത്തിയപ്പോൾ എക്കി ബോധരഹിതയായി കിടക്കും. കണ്ണൻ ഗ്രഹാർക്ക്രത്തമായി ഒപ്പുവാലുത്തി ലേക്കു തിരിച്ചു. തേവൻ എക്കിയുടെ സമീചം ചെന്നിൽനാം; വിശ്വാസം പരായാൻ ആരംഭിച്ചു. രോഗി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു തുടങ്കി. അവരുടെ കർണ്ണപരമായിണം. അവൻ പരിശേഖിച്ചു. കണ്ണൻ മരന്നമായി വന്നു. ഡാക്തറു കണ്ണിലും. വരാത്ത കാരണം ചോദിക്കുന്നതിനു മന്ത്രം കണ്ണൻാണു് — “ഡാക്തർ യേമാനു് ഇപ്പോൾ ജോലി അധികമുള്ള സമയമാണു്. വൈക്കുന്നരം വരും.”

“മാതിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടാകമെന്നു് തോന്നുന്നില്ലു്.”

“നമ്മുടെ വിധി, മരന്നുക്കിലും തന്നെല്ലാം.

തേവൻ:—(ഭീനസപരത്തിൽ) നീ കന്ന കുടെ പോയി കാ
ആം പറ.

“ഈനി പോകേണ്ട. യേഹാൻ രീക്കലൊന്നും പറ
ഞ്ഞാൽ പറഞ്ഞത്തുതന്നു. ഈനി പോയാൽ വഴിക്കു പറ
യും. ചിലപ്പോൾ അടിയും കിട്ടിയേയ്ക്കും.”

എക്കി ഹാമ്മയിപ്പൂതെ ഓശരാനും പറഞ്ഞു തുടങ്ങി.

“മാത്തി വണ്ണാ? ഫോനു, പോയി അവബേള വിളി
ച്ചൂണ്ടു വാ. ഈതാ ആലോ അവബേള എടുത്തുകാണ്ടുപോ
കണു. കൂട്ടുന്ന്.”

കുറച്ചുനേരം കൈകാലുകൾ കൂട്ടുകയും അസപാസ്യമും
കാണിക്കുകയും ചെയ്യുകയില്ലും, ഒട്ടവിൽ ശാന്തമായി. അ
വർക്കു ബോധുജായി. തേവൻ⁴ ആശപാസമായി.

അംഖ്യായം. 6.

ചന്ദ്രകാന്തരോഗ വീട്ടിൽ സുവസ്ത്രലിംഗം ആനദേഹം പ്ലാസ്റ്റിനും ധാരതാജു കരവുമില്ല. അങ്ങേലും അംഖ്യായിൽ നിന്ന് ശീവിതനെങ്കാക്കുന്നതായ സാഹരതത്തിൽ സപ്തപ്ലാസ്റ്റം മുഖം യാണും തൃടയൻ; പൊട്ടൻ ഒരു കൊട്ടംകാറി; സാഹരം ഷക്ഷാദിച്ചു. നേരക അലക്ട്രിക്കേപ്പട്ട് ഉല്ലത്രതുടങ്ങി. അങ്ങേലും നോക്കാപ്പം സവിത്രിംഗം, ശ്രീകാന്തനും, ഉമാദേവിംഗം ദേഹം ജീവിച്ചു. തുടർന്നു കൊട്ടം കാറിനും ആനാണും ആളും ഇരയാകനാതെന്നുമിക്കാൻ ആക്കം കഴിഞ്ഞില്ല.

അംഖ്യത ദിവസം പതിവുപോലെ സവിത തുള്ളുകാരൻും ആമാരവുമായി ചേന്ന. പതിവില്ലാതെ ചന്ദ്രകാന്തൻ അതു നോക്കാനായി മട്ടപ്പുംവിൽ എത്തി. സവിത താലു ദിവസത്തെ ഒന്നരംപോക്കം ദിവവും സകലതും മറ നാഡോയി. പ്രസന്നവലനയായിട്ടാണും അവരും താഴെ വന്നതും. പടിംഗൾ കൂട്ടണും തേവൻം കാത്തു നില്ക്കുകയായിരുന്നു.

തേവൻ റണ്ടാംബിംഗ് നിവത്തു കാട്ടി. ഏന്നാൽ ആമാരം അതിൽ ഇടപ്പോരും രെററം കൈയിൽ നിന്നും വിട്ടപോയി. അവൻറെ ശ്രദ്ധ അതിലെണ്ണിലുമായിരുന്നില്ല. തന്റെ പുതിയയന്ന സകലിച്ചും സവിതയെ നോക്കയും ദിവാസപ്ലാസ്റ്റിൽ കാണാകയുമായിരുന്നു. കൊട്ടം സാധനങ്ങൾ നിലത്തു വീണപ്പോരും സപ്ലാസ്റ്റിൽ നിന്നും ഉണ്ടാണും. താഴെ വീണത്തല്ലാം പെരുക്കി എടുത്തു. സവിത തിരിച്ചുപോയി.

“കൊച്ചുമേ”:— അവൻ വിളിച്ചു.

സവിത തിരിച്ചുവന്നു.

“എത്ത്, എന്തെങ്കിലും ആവശ്യമുണ്ടോ?” തന്റെ ഭാര്യയും സുവക്ഷക്കു് കാവുംഡിലുാ?”

“അവരു രക്ഷപ്പെട്ടുകയില്ല കൊച്ചുമേമാ!”

അവൻറെ ശ്വേം ഇടറി. സവിതയ്ക്കു് നെന്നു മനസ്സിലായില്ല.

“ഡാക്ടർ വന്നിങ്ങനോ?”

“വൈക്കമേന്നു വന്നു. ഡാക്ടർ ദയമാറു് ഇന്തി ഒന്നും ചെയ്യാൻ ക്കുകയില്ല. ശ്രദ്ധാസം തീരാറായി. അവരു മരണവേദനപ്പെട്ടുവന്നു. എന്നാൽ അവരുക്ക് ഒരു വലിയ അത്രധികാണ്ട്.”

“എന്താണാഗ്രഹം? എത്തു വേണം?”

“ഈലു കൊച്ചുമേമു, എന്തായ കുട്ടം ആവശ്യമുണ്ടും പുരാതനതാലും തന്നെ വന്നു ചോദിച്ചു വാങ്ങിച്ചു കൊണ്ടു കൊടുക്കുമായിരുന്നു. അവരു മക്കളും കാണാൻ പിടയ്ക്കുകയാണു്.

സവിതയ്ക്കു് ശ്രീകാന്തന്റെ ഒന്നരംപോക്ക് ഓമ്മവും. അവരു അല്പമൊന്നും ഭയന്നും.

“കൊച്ചുമേ, ഇന്നവരു ചൊച്ചുമുഖ്യടക അതു തന്നെ കാണുമായിരുന്നു. ഇതേ ഫും ഇതേ ചുംബം.”

അവൻ തന്റെ അവസ്ഥയും സ്ഥാനവും സകലതും മറന്നുക്കും.

മുകളിൽ നൊക്കിനിറവിനെ ചതുരാന്തൻ ചെവി ശ്രദ്ധയിൽപ്പാടിലും മുഴവനും കേട്ടില്ല. അങ്ങളുടെതിന്റെ മുഖം വിവിധമായി.

സവിത്രയും ഇത്തരം സംഭാഷണം കേരംക്കാണിള്ളി ശക്തിയില്ലായിരുന്നു. അവളുടെ ഏഴു തുടിയം തുടിയും.

“എന്നെങ്കിലും സാധനം ആവശ്യമാണെങ്കിൽ പറയുന്നു” അവൾ തിരിച്ചുപോകാൻ ഭാവിച്ചു.

“കൊച്ചുമ്മയുടെ ദയവു്” അല്ലോരം മെരുനം ലീക്കി ചീട്ടു് തുടന്നോഡാംചു. “കൊച്ചുമ്മ, ഇവിടെതെ ദയമാൻ കൊച്ചുമ്മക്കുന്നാകും ? ”

സവിത്രയുടെ ശരീരം വിരക്കാണ്ട്. അവൾ വിശദിച്ചു് പറത്തു. “അല്ലോ”

“നീക്കുകയും എത്ര ചേട്ടത്തി അനീയന്തിമാരണ്ടു് ? ”

“തൊൻ മാത്രമേയുള്ളത്.”

“ഹൃദ്ദോരി എന്നേൻ്റെ മാത്രി കൊച്ചുമ്മയുടെ അതു തന്നെ ആകമായിരുന്നു. എന്നേൻ്റെ മാത്രി ദേമാൻ്റെ വീട്ടിലെ ഉട്ടുകരം ഉട്ടത്തുകൊണ്ട് നിൽക്കുന്നതുപോലെ എന്നിക്കു തോന്നുന്നു.”

സവിത സ്ഥാപിച്ചു നിന്നുപോയി. അവളുടെ ശരീരം ആസക്കലും വിവൃഷ്ടികും. അവരുടെ മനോവൈദനയുണ്ടായി. ചെട്ടുനും മുകളിലേക്കു തിരിച്ചുപോയി.

തേവൻ ഒന്നു നേരു ചെട്ടവീപ്പിച്ചു. ചതുരാന്തൻ അവനു സുക്കിച്ചു നൊക്കിരക്കാണ്ടിനും. തേവൻ കണ്ണുനോട്ടേ ഉച്ചതിയിൽ സംസാരിക്കുന്നതുകൂടു് അഞ്ചാറം ശ്രദ്ധിച്ചു.

“ക്ലീന്, അവരു തന്നെ! ഇന്നു എന്ന് അവളുടെ കാലിലുണ്ടായിരുന്ന അടയാളവും കണ്ണു; ഇംഗ്ലീഷ്; ഇതു തന്നെ ആത്മതി; ഇംഗ്ലീഷ് അടയാളവും; ക്ലീന് അവരെ കണക്കിട്ടും ചുണ്ടു മാത്രിയാണെന്നും നിന്റുകൾ തോന്നുന്നില്ലോ? ”

ക്ലീൻ ഉത്തരം പറയാൻ തുടങ്ങുന്നതിലൂം മുൻപും യാദുകളുടീകമായി മുകളിൽ നിന്നിരുന്ന വന്നുകാണുന്ന കാണാനുടയായി. അവൻ ഒന്നു ശത്രു; ഒത്തവർന്ന ഒന്നു ചൊറിഞ്ഞരു കാണ്റും മനസ്സിലാക്കി.

“യേമാൻ മുകളിൽ നിന്തുക്കുന്നു. സുക്ഷിച്ചുവേണം വർത്തമാനം പറയാൻ. അല്ലെങ്കിൽ കൊന്നുകളുംയോ.”

ഒത്തവൻ ഒഴുന്നു ദീക്ഷിച്ചു. അവനും വന്നുകാണുന്ന കണ്ണു. വന്നുകാണുന്ന അവരുടെ രണ്ടുപേരെയും നല്കിയുണ്ടും കണ്ണു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു് ഡേം, ഭിംബം, ആശ്വസ്ത്യം എന്നിവ മാറിമാറി പ്രത്രക്കപ്പെട്ടു. ദേഹത്തു് മുഖം ശക്തിയും ചോറ്റംപോലെ.

ഉമാദേവി ചോദിച്ചു: “എത്രാ ഇവിടെ നില്ക്കുന്നതു്?

“നേരമില്ല” എന്നു പറഞ്ഞരുകൊണ്ടു് മറിയിലേക്ക് പോയി. അവയും പുരകേചെന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു ചാര ക്ഷേരയിൽ കിടന്നു. ഉമയും തജയ്യുലായി നിലവുകൊണ്ടു.

തുല്യ ദിവസം മുതൽ വന്നുകാണുന്നതു് നിന്റെ മുഖകാരണം അറിയാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു് പതിവില്ലാത്ത സ്ഥാനത്ത്; അടിയുംടി നന്ദവീർപ്പുകൾ. കാരണം അജ്ഞാതവുമാണു്. തന്റെ ഭിംബം മറയ്ക്കാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ മുഖം കൂടാതിരിക്കുന്ന

വേളകളിൽ ഉടൻ ഗൗം ചോദിക്കാറില്ല. എന്തു സംഗതിയായാലും ടെട്ടിയിൽ അവർത്താറിയാതിരിക്കില്ലെന്ന് ബൊല്ലു മിഞ്ച്. ഒരു ദിവസം പ്രസംഗതാടക്കുടെ അഭ്യർധനം ചോദിച്ചു:

“എന്തെങ്കിലും അറിവേണ്ടതാ?”

“ഒരു ക്ലിനിക്ക് ഫോറ്മേറിലും” ? ”

“സവിത ഇവിടെ നിന്നും പോകാം.” ഭിവായിക്കു
അതായ് ഓരോ അക്ഷരവും പണിപ്പെടുത്താണോ “അദ്ദേഹം
ഉച്ചരിച്ചത്:

ഉമ:—(നെ തെക്കിയിട്ട്) എവിടെ? കാരണം?

“സവിത വാസ്തവത്തിൽ ഒരു തോട്ടിയുടെ മകളാണോ”.

രണ്ട് ദിവസമായി അരുട്ടേമത്തില്ലെന്ന് എല്ലാതൊന്തെ
തെരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന അപരമ രംസ്യം പുറത്തായി.
വഞ്ചപാതമുണ്ടായതു പോലെ ഉമയ്യു ഭൗഗി.

“അതു പാറെന്തു്?”

“രാനീക്ക സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ത് ദൈവാല്പു മായി.”

പൂണ്ട്‌മായി അറിയാതെ ഒരു സംഗതിയും ചല്ലുകയാണ് പറയുകയില്ലോ” ഉമഞ്ഞു നല്പവള്ളും അറിയാം. “സ വിത തോട്ടിയുടെ മക്കളുാണോ?” ഉമ ഭ്യാക്കലയായി. “ഇനി എത്രതെങ്ങും” എന്നുള്ള വിചാരം അവരെ പരിശോധിയാ കി. അവരുടെ ബുല്ലിശക്കി കഷ്ടിച്ചു. ചല്ലുകാനും പൂ രാനുള്ളതുപറഞ്ഞിട്ടും ഉമയെ സുക്ഷ്മപ്പുന്നോക്കി. ഉമാദേ വിവളരെ പണിപ്പേട്ടുചേബാണെന്ന്:— എങ്കാൻ അറിഞ്ഞു? ”

“എനിക്കു മൻസു തന്നെ അറിയാമായിരുന്നു. എന്നവരികിലും അല്ലും സംശയം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട്” ആരോടും പറയാതിരുന്നതാണ്. ഇതും കാലത്തിന് ദേഹം, ഇവിടെ ഇപ്പോൾ തുകാൻ വരുന്ന തേവൻറെ മകളാണെന്ന് അറിവുകിട്ടി. “അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണും അവ അല്ലമായി.

“അതായിരിക്കയീല്ല.”

ഉമാദേവിക്കും അതു വിശപ്പിക്കാനും സമ്മതിക്കാനും സാധിച്ചില്ല.

“കാര്യം അങ്ങനെന്നയാണ്. പത്രണ്ട് വാഷ്ഠകും ശുട്ട് തൊന്ത് അറിയാതിരുന്ന കാര്യം ഇന്നറിത്തു.”

“എനിട്ട് ഇതും നാരം എന്നോട് പറയാതിരുത്തെന്നുണ്ടാണ്?”

“എത്രപറയാൻ? പുണ്ണമായി, വിശപ്പാസയോഗ്രമായി അറിയാതെ മനസ്സിലെ സംശയങ്ങൾ എങ്ങനെ പറയാനാണ്? അവരുടെ വന്നപ്പോരം അതുവയസ്സുപ്പേഖ്യ ഉണ്ടായിരുന്നാലുള്ള. ജാതിയും കലവും മറ്റും അവരുടെ നിരിയാം?

ഉമാദേവി ഇതെല്ലാം കേട്ട എങ്കിലും മറ്റ് വിചാരങ്ങൾ അവരുടെ ഏകദിനത്തിൽ അല്ല തല്ലുകയായിരുന്നു.

“സവിത്ര, തോട്ടിയുടേയോ, പറയൻ്നുന്നേയാ, ആത്മ ദേയോ മകൾ ആകട്ടു; അതിലെത്രും? ഇപ്പോരം അവരും എൻ്നെ ഒക്കളാണ്. ഇന്ന് വരെയും അതയിരുന്നെല്ലാം പിന്നെ ഇപ്പോരം എത്ര വന്ന ഹോയാി?”

നിരുത്തി നിരുത്തി അവർ പറഞ്ഞു.

പക്ഷ... ഒരു... കാൽ... എന്നു തന്നൊയായാലും ഈ കാൽ പുറത്തു പറയേണ്ട്. സവിത നമ്മുടെ ദക്ഷാ സൗന്ദര്യത്തിനാ മുഴവനം അറിയാം.

വദ്രകാതൻ പെട്ടുന്ന പറഞ്ഞു :— “അപ്പു അവർ തോട്ടിയുടെ മകളാണ്. അതറിഞ്ഞെങ്ങോം ഒരു ദിവസം പോലും വിട്ടിരു താമസിപ്പിക്കാൻ നിറുത്തിയില്ല.”

ഉമ :— “ഈ പറയുന്നതിന്റെ സാരം?”

“സാരമോ? വാസ്തവമരിഞ്ഞ ഉടൻ അവളെ അവളുടെ മാതാപിതാക്കളെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതു” അവൾമാണ്.”

ഉമയുടെ ശീരസ്സും ഏഴയവും പിള്ളിയന്നതുപോലെ അവരുടെ ഭേദങ്ങൾ തോന്തി.

“അവളെ തേവൻ കൊടുക്കണമെന്നാണോ പറയുന്നതു്?”

“എത്ര, അപ്പാതെ എന്തു ചെയ്യാനാണ്?”

“അവളെ അതക്കം കൊടുക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഈ ദ്വീപാഡി അവരം നമ്മുടെതാണ്.”

“അതു നടപ്പില്ല.” അഞ്ചേമത്തിന്റെ ശബ്ദം കുറച്ചു കുക്കശമായി. ഉമ വല്ലാതെ പുരിത്തിലിട്ടു. ധാതോന്നം ഒന്നുക്കാതെ അഞ്ചേമത്തിന്റെ മുവത്തു നോക്കിനിന്നു.

“നോലോചിച്ചു ഒന്നാക്കണം” അവർ കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞു വീണ്ടും പറഞ്ഞു.

“സവിത അവരുടെ മകളാണെന്നു” ആ തേവൻ ഉന്നസ്ഥിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനി ആ വാത്ത് പരസ്യമാ

കാൻ വല്ല താമസവുംണോ? ഇന്നവരെ നമ്മുടെനടക്കായിതന്നു നിലയും വിലയും കളിച്ചെന്നു കൈ കഴുകണമെന്നാണോ ?”

ഉറ :—“ലോകം നിന്തിക്കുമെന്നു വിഹാരിച്ചുണ്ടാണ് അവ ഒരു അധികമുഖ്യമെന്നു പറയുന്നതു”; തൊൻ വിഹാരിച്ചതു “ധാർമ്മിക കാര്യങ്ങൾക്കു വിജ്ഞമുണ്ടെന്നു കൈ തിരെന്നല്ല.”

“അതും ഇല്ലാതില്ല. ഇതുയും അറിതുപോറ്റാം അവ വർഷ തൊട്ടുനാ ആധാരം കഴിക്കാൻ എന്നിയ്ക്കു മടി തൊന്നുനു. അവരും അബ്ദവലത്തിൽ പോകുന്നതും ശരിയല്ല. പരേക്കു, ലോകാപവാദത്തെയാണോ, എന്നിക്കു കുടുതൽ കിയം.”

“ഇന്നവരെ സ്വന്തം മകളായി വളര്ത്തി; ഇന്ന് എന്നു സംശയം തോന്തിയപ്പോരും തീണ്ടലും തൊടിലും, അറിയപ്പോരും! ഇതെല്ലാം എങ്കിനെ തോന്നും? ലോകാപവാദത്തെ ഭയന്നാൽ, എങ്കിന്നും ജീവിക്കുന്നതും? ”

“എന്നാലേ ജീവിക്കാൻ സാധിക്കു. ഇന്ത കാര്യങ്ങൾ മുഖ്യമാക്കുന്നുക. ഇന്തി സവിത്രയെ ഇവിടെ താമസിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല. തൊൻ ചെയ്യുന്നതു ശരിയല്ലെന്നും എൻ്റെ മനസ്സാക്കി എന്നോട് പറയുന്നു. പുണ്ണനെ കാരി സ്ഥാപിക്കുന്ന എൻ്റെ സവിത്രയെക്കുടാതെ എന്തിക്കു ജീവിക്കുവാൻ പ്രശ്നസ്ഥിംശിണോ: പരേക്കു, എന്തുവെള്ളാം? ഗതുന്തരമില്ല.”

ഉമയുടെ ബുദ്ധിയും മനസ്സും ഭർത്താവിന്റെ നിലയും യതെന്നു എതിക്കാൻ അവരെ പ്രതിപ്പിച്ചെടുക്കിലും അവരുടെ നാഡു ചൊഞ്ഞായില്ല.

ഇടരിയ സ്വന്തത്തിൽ:—

“ഇതുകൊണ്ട് നമ്മക്ക് വിഷമങ്ങൾ നേരിട്ടം. അവ വഹി കൊണ്ടുനെ എല്ലിക്കുന്നതു് മഹാ പാപമാണോ. നമ്മുടെ ജീവിതത്തുപോലും നഷ്ടമാകും.”

അംഗേധമത്തിനു് പ്രത്യുത്തരമില്ലാതായി. ഉമയുടെ മരണാവേദന അംഗേധമത്തിനു ബോധ്യപ്പെട്ട്. പ്രാകല പിത്തരായി അവർ പരസ്യരം നോക്കി.

“അംഗുഷ്ഠാ” എന്ന സവിത വിളിക്കുന്നതു കേട്ട്.

“എന്താണോ ?” എന്നാംഗേധമം നേരു തെട്ടിയിട്ട് വിളിച്ചു ചോദിച്ചു.

ഈ ചേട്ടൻ എന്നു വിടുന്നില്ല. അമ്പലത്തിൽ പോകാൻ നേരം വെക്കി.” എന്നവരും മുരു നിന്നുതനു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

അമ്പലം എന്ന കേടുപെട്ടാണി അംഗേധമം ക്ഷേസരയിൽ നേരു നിവന്നം കിടന്നു.

ഉമാദേവി അംഗേധമത്തിനേരു മുഖത്തു തന്നു സൃഷ്ടി ചുനോക്കി.

“ത്രീകാന്താ” എന്നാംഗേധമം ഉറക്കേ വിളിച്ചു.

“ഇതാ വിട്ട അംഗുഷ്ഠാ!

അംഗേധമം പിന്നു കുറഞ്ഞു പറഞ്ഞില്ല.

രണ്ടുപേരും ചിരിച്ചകൊണ്ട് അവിടെ എത്തി. ഉമ സന്ന്ദൂഹമം സവിത്തെ സൃഷ്ടിചുനോക്കി.

ചന്ദ്രകാന്തനേരു അട്ടക്കൽ ചെന്നിട്ടു് സവിത:—
ഒന്നാക്കണം അംഗുഷ്ഠാ, അംഗുഷ്ഠാ പറഞ്ഞില്ലായിരുന്നുകും

ഇന്ന് പത്തുമൺ അത്യാല്പം ചേട്ടൻ എന്നെന്ന വിച്ചകയില്ലായിരുന്നു.”

ഉമാദേവിയുടെ ദേഹി വീണ്ടും ചന്ദ്രകാന്തൻറെ മുഖ തുടർപ്പായിരുന്നു. ശ്രീകാന്തനാം സവിത്രയ്യും ഒന്നും മനസ്സിലായില്ല. കട്ടികളെ മാറി മാറി നോക്കിയ ഉമയുടെ നേരും ഓരുപുന്നങ്ങളായി. ചന്ദ്രകാന്തൻ കൈകൾക്കും തന്റെ കൈകളും കുറീകരിക്കുടി.

കട്ടികൾ രണ്ടുപേരും വന്നതുപോലെ ചിരിച്ചും കൂളിച്ചും മടങ്ങിപ്പോയി.

—ഞഞ്ച—

അമ്പ്രായം 7.

തേവൻറെ ഭിഖത്തിനും അതിരില്ലും സപ്പന്തം മക്കളെ കണ്ണിയു മുതൽ അവളെ പിരിഞ്ഞതിരിക്കാൻ കഴിയാതായി. എക്കി ദീനഞ്ഞയിൽ കിടന്ന മക്കളെ ശാത്രുക്ക് കണ്ണനിൽ പോഴിക്കുന്നു. അവളെ അത്യപസ്ഥിക്കുന്നതീനായി ചുറ്റുകാനെൻ്നു വീട്ടിൽ മാത്തിയുണ്ടെന്നും അവളെ ധരിപ്പിച്ചും. അതുമുതൽ അവളുടെ എക്കു ഇട്ടും, മരിക്കുന്നതിലാ മുന്തും തണ്ടൻ മക്കളെ കുന്ന കാണണമെന്നു മാത്രമാണും. ബോധമിഷ്ടപ്പോഴും, ഇല്ലാത്തപ്പോഴും ‘മാത്തി’ എന്നായ ശബ്ദം മാത്രം അവളുടെ നാവിൽ നിന്നും ചുറ്റുപോകുന്നും.

രോഗിയുടെ സമീപം ഇയന്നരകാണ്ടും സദ്ധാരണമാർക്കു സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

തേവ:—കണ്ണാ, ഒന്നു തൊക്കും, അവധി യേമാൻറെ മകളും സോ എന്നും, മാത്തിയാണെന്നാണും എൻ്നെ ഒരു വൻ വിശ്വാസവും.

കണ്ണൻ:—തൊൻ്റെ തെരക്കി അറിഞ്ഞതു.

“നീ ആരോടു ചോദിച്ചു ?”

“ഇന്നു കാലത്തു തൊൻ ചോർറ്റിനു പോയി. അഞ്ചുപ്പാറി യേമാൻറെ മകനാണും ഒച്ചാറു തന്നതും. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോറി അവിടത്തെ വേലക്കാരി മുത്തമു അവൻ കെ വന്നു. തൊൻ അവരോടു ചോദിച്ചു” എപ്പോ കാഞ്ഞവും

മനസ്സിലാക്കി. തേവൻ കണ്ണനെ അല്പം മുട്ട് സക്കിപ്പി ചീട്ട് ഫോറിച്ചു.”

“ഒഹാ, അവർ എത്തു പറഞ്ഞു ?”

“അത് യേമാൻറെ സ്വന്തം മകളുള്ളുനോ ?”.

“പിന്നെ ?”

“ഭൗമാൻ, അവരെ കണ്ണിലേ കൊണ്ടിപോയി വള്ള ത്രഞ്ഞകയാണോ.”

“മതി, ഇനി സംശയമില്ല ; അവരും നമ്മുടെ മാതി തന്നെ.”

അൻ കണ്ണനും തേവൻറെ അഭിപ്രായത്തെ അനുകൂലിച്ചു.

“അങ്ങനെ അത്യാലും ഇപ്പോൾ എത്തു ചെയ്യാനാണോ. നമ്മുടെ കൃത്യാബന്ധനാ” യേമാനോടു് എങ്ങനെ പറയും ?”

“അതിനു വിഷയമില്ല. യേമാൻ വള്ളരെ നല്ല അതു ഇണം.”

“എന്നാൽ നമ്മുടു് ഇപ്പോൾ തന്നെ ഘോക്കാം. ഡാ.”

കണ്ണനും ഓത്തു രേറ്റത്തിൽനാം” ക്രൈസ്തവ പാക്കം ചെയ്തുകയായിരുന്നു. അവരും പറഞ്ഞു:

“വിശ്വതും കടിച്ചിട്ട് ഫോയിൻ.”

അവക്കെട്ട് ശരിയാക്കിക്കൊണ്ടു് തേവൻ :— “അതെ സ്ഥാം വനിച്ചു്.” ഇനി മാതിയെ കൊണ്ടുവരണം. “എ

ചുന്നേക്ക്, എന്തോനോ അരുളോ പിക്കന്നതു് ?” അപ്പുണ്ടം ഇന്നും എന്തോ അരുളോ വിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കണ്ണനോട് തേവൻ ചോദിച്ചു.

“അയമാണ് അപ്പീസിൽ പോകാൻ സമയമായി കണ്ണം.”

“എന്താഡ്യാലുാ പോകി നോക്കാം. തെതിലൈക്കിൽ ഇങ്ങ് പോരാം.”

“പദ്ധതി, ഇവരോ ?” എന്ന ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് കുണ്ണൻ എക്കിയെ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചു.

“അവധ ചാകകയില്ല. മാത്തിയെ കണ്ണല്ലാതെ അം വഴിട്ടെ ജീവൻ പോകകയില്ല.”

കുണ്ണൻ എഴുന്നോടഃ—“എന്നാൽ പോകാം”.

എങ്ങനെയാണ് ചന്ദ്രകാന്തനെ കാണുന്നതെന്നും, എന്താണ്ടെങ്കിൽ പറയുന്നതെന്നും അരുളോ വിച്ചുകൊണ്ടു് അവർ നടന്ന.

“അക്കന്തങ്ങൾനെ കയറി ചെല്ലും” എന്ന വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു് പടിക്കണ്ണ നിന്നും, ഗേരു തുറന്നു തന്നു കിട്ടുണ്ടു്. പലതു കയറുകയും ഇരഞ്ഞുകയും ചെയ്തുണ്ണും, എന്നാൽ അരോട്ടും നും ചോദിക്കാനേന്നു പറയാനേന്നു ഉള്ള ദെഹത്തും അവക്ക് രണ്ടുചേപക്കു ഉണ്ടായില്ല.

ഇവർ ഇങ്ങനെ വിഷമിച്ച നിൽക്കുവോരു ചെല്ലും നിന്നും ദെഹത്തും ദെഹത്തും കാർണ്ണകനു കണ്ടു. അദ്ദേഹം ഉടനെ ഇരഞ്ഞി ചെയ്തുണ്ടും എന്നവർ സമാധാനപ്പെട്ടു. കാറിന്റെ മോറണ്ണ കേടു് ചന്ദ്രകാന്തനും ശ്രീകാന്തനും താഴെ ഇരഞ്ഞി. ദോവൻ ഏല്ലാം കണ്ടു; കേടു. എന്നാൽ

“പോ പോ” എന്നു ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് കാർ കടന്നുപായ ഫ്ലാറി അവൻ നിലംപതിച്ചു.

കണ്ണൻ അവനെ പിടിച്ചേഴ്സേല്പിച്ചു, “നാഞ്ചി വരാം” എന്ന സമാധാനപ്പെട്ടതി. തേവൻറെ കാലുകൾ പതാി. കണ്ണൻറെ സഹായത്തോടുകൂടി വള്ള വിധവം വീടിൽ ചേന്ന ചേന്ന്. പടിയും എത്തുന്നതിനു മുൻപ് കേട്ടതു്— “മാതാ വണ്ണാ?” എന്നാൽ ഏക്കിയുടെ മോ ദ്രുമായിങ്ങനും. എന്തു പറയാനാണു്. തേവൻ ഒരു വിധ തതിൽ താഴെ ഇരുന്നു.

തേവൻ അവസ്ഥയിൽനിന്നും ഒട്ടം പുതുസ്തമായി അനിപ്പി ചന്ദ്രകാന്തത്തെന്തും സ്ഥിതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവി തത്തിൽ ഇംഗ്ലൂപ്പമായി ചാരിഞ്ഞു ഡേം, ഭിംബം മുതലായ ഭരവസ്ഥകൾ അദ്ദേഹത്തിനെ മാറ്റിച്ചു. അകാന്തനം സവി തയ്യം ഇതിനെപ്പറ്റി ഇതുവരെ യാതൊന്നും അനുഭവത്തിട്ടു പോലുമില്ല. അവരറിത്താൻ എന്തായിരിക്കും ഫലമെ നാശം സക്കലമാത്രയിൽ ചന്ദ്രകാന്തൻറെ ശരീരം തുഷ്ടം; ബുദ്ധി ക്ഷയിക്കും. ആകുപ്പാടെ ഒരു കോളിഇക്കമുണ്ടാകും.

ഉമാഭേദവിയുടെ കാല്യം പറയാനില്ലു. പാത്രങ്ങളിലും മായി സപ്രചാരിയായിക്കൈത്തി.വള്ളത്തിയ സവിത്തെയ പിരി യുക എന്നാജിച്ചു് സ്നേഹിക്കാൻപോലും.അവക്ക് ശക്തിയില്ല. |അരതു മാതൃമാ? അവരെ വിട്ടയച്ചും അവരക്ക് ആയാ രത്തിനു് എന്താണ വഴി. അവധി എങ്ങനെ തുപ്പകാരൻ തേവൻറെ വീടിൽ ജീവിക്കും? ഇന്ത വിചാരമാത്രയിൽ അ വഞ്ചെട കഴുകൾ മണ്ണേന്നു. ജീവച്ചെവംപോലെയാകുന്നു.

അഖ്യായം 7

ആകാന്തനം സവിതയുമോ? തലയ്ക്കുടകളിൽ ചറര
ന ആപത്തിനെക്കറിച്ചും ദിവാധവും അവക്കില്ല. അ[ം]
വയടക ജീവിതം മൃഗവനം സന്താഷ്മായി ഒരു ഉന്നതാ
ലിൽ തന്നെ കഴിയുമെന്നാണ് “അവക്കുടെ വിഹാരം. എ[ം]
പ്പോഴെങ്കിലും പിരിയേണ്ടി വയമെന്ന്” സ്വന്തപ്പി വിനി
ക്കുന്നില്ല.

ഉന്നതാലിൻറെ ഗതി വേഗം തുല്യം റിന്റെ പിറ്റെ
കു ആകാന്തൻ പറത്തു. “സവിതേ, നീരണ്ട ദിവസങ്ങൾ[ം]
ഈവി ഒരത്സാധവും സന്താഷ്മാവും ഇല്ല. അല്ലോ?”

“എനിക്ക വലിയ പരിമേഖലായിരിക്കുന്നു.”

ഉന്നതാൽ അട്ടം നിലയ്ക്കു. ഗൗരവമെറിയ സം
ഭാഷണമായി.

“ഇന്നാലെ അമ്മ കരഞ്ഞു. നീ കണ്ണോ?”

“കണ്ടി; അന്തുനീറു മുഖത്തു നോക്കാൻപോലും വി
ഷമമായിരിക്കുന്നു. ശ്രദ്ധാ, എന്നതായിരിക്കും?”

“അതുറിഞ്ഞു;”

“അമ്മയോട് ചോദിക്കയുണ്ടോ!”

“നീ ചോദിക്കും”

“ഇല്ലാ, ചേടുന്ന ചോദിക്കണം.”

“എന്നാൽ വത്ര, നമ്മക്ക രണ്ടുപെട്ടിംങ്കുടുട പോ
ക്കാം.”

രണ്ടുപെട്ടം എഴുന്നേറു നടന്നു. സവിത വഴിയിൽ
നീന്തുകൊണ്ടിരുന്നു; — “ചേടുന്ന പോട്ടിണ്ടും, വന്നു” എന്നാട്ടി

കാൽം പറഞ്ഞാൽ മതി.” ‘ശരി’ എന്ന പറഞ്ഞു് സവിത
യുടെ കൈവിട്ടു. സവിത വിണ്ണം ഉള്ളത്താലിലേക്കു
പോയി.

അവൻ തുമയുടെ അട്ടത്രു ചെന്ന.

“അമ്മാ; ഒരു കാൽം — പറയുമോ?”

“എന്തുകാൽം?” അവരുടെ അട്ടിം ഭയം തോന്തി.

“പറയുമെന്ന വാക്കു തരണം?”

“ഖ്രീസ്തവന്റെപ്പും പറയുന്നതു് എന്തിനാണോ? കിനക്കു ചോദിക്കാനെത്തുരു ചോദിക്കു.”

“അമ്മ ഇന്നലെ എന്തിനാണോ കംഡത്തതു്? ”

“വെറ്റേ” — ഉമാദേവി തിരിഞ്ഞു് തന്റെ ജോലി
യിൽ ഏപ്പുട്ടു.

“ഇല്ല, സത്യം പറയണം. അമേമ്മ; ഇതു ഇടയ്ക്കു് അ
പ്രകാർ മിച്ചത്രും എപ്പോഴിം ദ്രാനതയാണോ. തുണ്ടിക്കു
അച്ചുപ്പെട്ടു അട്ടക്കയെ പോകാൻതന്നെ ഭയമായിരിക്കുന്നു.

“അച്ചുപ്പെട്ടു അട്ടക്കയെതന്നെ പോയി ചോദിക്കയെ
തെ? ”

“വേണ്ടി; അമുതനെന്ന പറയണം; ശ്രദ്ധയുമോ, ഇല്ല
ങ്ങാ?

ഉമലാക്കത്തവുവിജുംഡയായി ചിന്തിച്ചു — “പറയ
ണോ, വേണ്ടെങ്കും, ഇന്ന പറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും അവർ നാളു
അഭിയുമണ്ണും? ” ടുവിൽപ്പറയാൻതന്നെ ഉറച്ചു.
“നാഞ്ഞുടെ സ്വിത്തുംബു!

നാവു പോങ്ങുന്നില്ല. ശ്രീകാന്തൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട്—“ഉള്ള്,—

അവളിടെ വിവാഹകാൽമാണന്നാണോ അവൻ വിചാരിച്ചതു.

“അവരും ഇവിടെ നിന്നും പോകും.”

ശ്രീകാന്തൻ അമ്മയുടെ മംഗളത്തു സൂക്ഷ്മിച്ച നോക്കി. മംഗളത്തു സന്ദേശത്തിന്റെ ലേഖാലോഹമില്ല. അമ്മയുടെ ദിന്മാർദ്ദിവും കണ്ണട്ട് അവൻ പങ്കെടി.

“ഉള്ള്”

“സവിത്ര തോട്ടിയുടെ മകളാണെന്നു നിന്തേ അപ്പോൾ പറയുന്നു.”

ആധാരമുന്നോട്ടു അതു ഘോഷിച്ചു തോട്ടി ശ്രീകാന്തൻ:—“ഉമയ്”

“നീ അപ്പോൾ ശാന്തമായിരിക്കു, അല്ലെങ്കിൽ കാൽഞ്ഞാറി എല്ലാം കഴുപ്പുത്തിലാകും.”

അവൻ ശാന്തനായി. ഉമാദേവി വിശദമായി കാൽഞ്ഞാറി പറത്തേണ്ടു. ശ്രീകാന്തൻ മംഗളത്തു ആധാരമുന്നോട്ടു ഘോഷിച്ചു തോട്ടിയും പ്രസ്തുതമായി.

എഴുന്നേറുകൊണ്ട്—“സവിത്ര പോകുകയാണെങ്കിൽ തോന്നും പോകും.”

ഉമാദേവി അവൻ ജപലിക്കുന്ന കണ്ണകളിൽത്തെന്ന നോക്കാൻ നിന്നും അവൻ കണ്ണകളിലും മംഗളത്തും സവിത്രയും രക്ഷിക്കാനെത്തു ശക്തി അവർ ഭർബ്ബു.

അരീകാന്തൻ സവിത്രയുടെ അട്ടക്കലേക്ക് പോയി. അവർ ചിന്താമന്മായായി ഇരിക്കുന്നു.

“എന്തു് — അമ്മ എന്തു് പറത്തു് ?”

നേനും ശബ്ദിക്കാതെ ഉള്ളതാലിൽ കയറി ഇരുന്നിട്ടു് അവരെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കി. ആ നേരം അവരിക്ക് അസഹ്യമായിതേതാനീ.

അരീകാന്തൻ വളരെ സ്നേഹത്തോടുകൂടി അവരെ നേനു വിളിച്ചു—“സവിത്രേ ?”

“എന്താ ചെട്ടാ, പറയുണം. എന്താ മടക്കുന്നതു് ?”
“ഇനി നിന്നു ആളും തിരിത്തുചോലും നോക്കകയില്ല.”
അവന്റെ ശബ്ദം ഇടരി.

കാൽം നേനും മനസ്സിലാക്കാതെ ഒരു കണ്ണിനേപ്പും ലൈ അവരി കരത്തു.

അമ്മ ചപ്പടകാന്തന്റെ മറിയിലേക്ക് പോകുന്നതു് അരീകാന്തൻ അവിടെ ഇരുന്നു കണ്ടു. അപ്പുങ്ങനാട്ടു് ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും പറയുമെന്നവനു തോന്തി.

“സവിത്രേ,” അവളുടെ ശിരസ്സു് അല്ലെങ്കിലും പിടിച്ചുയ തത്തിക്കിട്ടുവന്ന് പറത്തു: “നീ കരയാതിരുന്നാൽ നമ്മൾ ഒരു കാൽം ചെയ്യാം.”

ക്രീഡിക്കി തുടച്ചിട്ടു് അവരും ചോദിച്ചു:—“എന്താണു് ?”

“അപ്പുനം അമ്മയും സംസാരിക്കുന്നു. നമ്മൾ പോയി കേരിക്കാം.”

അവരും എഴുന്നേറു. രണ്ടുപേരും അപ്പുന്തന്റെ മറിക്ക സമീപം ഒരു സ്ഥലത്തു് തെളിച്ചിരുന്നു. സ്ഥാനിത അരീ

കാന്തകൾ ചെവിയിൽ—“ചേട്ടാ, ഇങ്ങനെ ഒളിച്ചിരിയെ നു വത്തമാനം കേരക്കുന്നതു് ഉചിതമാണോ?”

ആരീകാന്തൻ വായു് പൊതിയിട്ടു്—മിണ്ണാതിരി കാൻ ആംലും കാണിച്ചു.

ഉമാക്കവിയും, ചാരുകാന്തൻ കറച്ചുനേരും ചിന്താമ ഗരായി പാസ്സുരു നോക്കി ഇരുന്നു.

കെട്ടവിൽ ചാരുകാന്തൻ:—“ഞാൻ നാശേ തേവനെ വിളി പ്പിക്കാം.”

“ഞാൻ എത്തു പറയുന്നു. ഈ വീട്ടിന്റെ നാശമാ സൗന്ദര്യം തോന്നുന്നു.”

“ഈ കാര്യത്തിൽ നമക്ക് യോജിക്കാൻ നിറുത്തിയില്ല. സവിത്രയെ ഇനി ഇവിടെ താമസിപ്പിച്ചാലാണോ നാശമെന്നു് എനിക്ക തോന്നുന്നു.”

സവിത പരിശോധനാട്ടുടെ ആരീകാന്തനെ നും നോക്കി. ആരീകാന്തൻ കൂദാക്കാണിച്ചു. അവർ മെഴനം ചീക്ഷിച്ചു.

ഉമാ:—“ഈ ചോലെ ചെയ്യുണ്ടോ.”

അവർ നെട്ടവീപ്പിട്ടു.

“ഞാൻ പറയുന്നതു് നിന്നക്കിഴുമാക്കണില്ലോ?”

“ഘരാറം ഇതുതന്നു ചോഡിക്കുന്നു. അങ്ങയുടെ ഏ ദയം ഇതു അശക്തമാണോ? അങ്ങയിൽ തെളിത്തു കാണാറണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലം സത്രുവും ധമ്മവും ഇപ്പോൾ എവിടെപ്പോയി?”

“ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കാതിരിക്കു. പ്രാഞ്ചികിച്ചു^o ഈ ഘട്ടത്തിൽ.”

“ഈ അനുബുക്കാണ്ടിള്ള മറിവെക്കിലും ഇന്നോടൊപ്പം അം ക്കായെ ഉണ്ടാത്തിയെങ്കിൽ മതിയായിരുന്നു.”

“എങ്കിലും നമ്മുടെ മാനദേശം?”

“മാനം—അതിശ്ലൈഖിലും വേണ്ടില്ല. സവിത്രയുടെ ജീവിതക്കോ? അതിനെപ്പറ്റി അല്ലെങ്കിലും ചിന്തിച്ചോ? ഇ വിഭക്കിനും പോയാൽ എൻ്റെ സവിത്ര ഒരു തോട്ടി യോ തുപ്പകാരിയോ അതു കഴിയുകയോ! ഓരോ പടി ക്കൽനീനും കിട്ടുന്ന എച്ചിൽ തിന്നുകയോ? പശ്ചാത്യ വല്ലു അദി ധരിക്കുകയോ?” ഉമാഭേവിഷ്ണു^o ഇതിലധികം ഒന്നു പറയാൻ കഴിത്തെല്ലാം.

ആരീകാന്തൻ സവിത്രയെ പിടിച്ചിരുത്തുന്നു. അവരും കേട്ട വാക്കുകൾ ഓരോനും അവളുടെ ഏദൈത്തിൽ വിശദം പൂർ ക്കിയ അനുബുപ്പോലെ തന്നെ. അവരും കൂടാൻ സാധി ചെണ്ട്. എന്ന വരികിലും മറിവേറു പ്രാവിനേപ്പോലെ അവരും പിടിച്ചു.

“നീ നിന്റെ ജോലി നോക്കു; തൊന്തും എല്ലാം ഒരിയാക്കിക്കൊള്ളാം,” എന്നു^o ചന്ദ്രകാന്തൻ വളരെ ഗൗഗ വത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“എന്തോന്നു ശരിയാശകം? സവിത്ര ഈ വീട്ടിൽനിന്നും പോകാൻ തൊന്തും അഭ്യവിശിഷ്ടില്ല.”

അവരുടെ മുഖം രക്ഷവെള്ളം മായി.

“സവിത്രയെ അഭ്യച്ചു തീരുകയുള്ളൂ.”

സപരത്തിൽ ദുഃഖതയും അധികാരത്തിന്റെ ലാഭങ്ങൾക്കും കാശകയാൽ ഉടൻ തല തുച്ഛി.

സവിത്ര ഗ്രീക്കാന്തൻറെ പുറത്തേക്കെ ചാത്തു. അവർ ഉറക്കെ കരയുമോ എന്ന ശക്കിച്ചു് ഗ്രീക്കാന്തൻ അവളുടെ വാദം പൊതി.

ഉമഃ—“പിന്നുന്നിനാണു് എന്നോട് ചോദിക്കുന്നതു്; അവയ്ക്കുമില്ലാതെ എൻ്റെ മനസ്സു് നീറുന്നതു്?”

അദ്ദേഹം ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. രണ്ടുപേരും ഇന്നും ത്രാവിട്ടാണു് അഭിപ്രായവൈദികലും പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നതു്. മുപ്പതു വശ്വത്തെ ഓവദ്യുജീവിതത്തിൽ അവക്കു് ഭിന്നങ്ങളിയും ഓവനകളുണ്ടെന്നു് ഇന്നാണവർ അറിഞ്ഞതു്.

സവിത്ര ഇനി മിണ്ടാതിരിക്കുകയില്ലെന്നു് ഗ്രീക്കാന്തൻ നു് തോന്തി. അതുകൊണ്ടു് അവശ്യ ക്രമിക്കൊണ്ടു് വീണ്ടിം ഇതാത്താലിലേക്കു പോയി. അവർ കേട്ക സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നും കാഞ്ഞും മഴുവനും അപയക്കുക മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും എന്തോ വലിയ കഴുപ്പും നേരിടാൻ പോകുന്നബേജും ബോല്പുന്നു.

—ശ്രീ—

അംല്പ്രായം 8.

രാവിലെ ക്ലീൻ് ജോലിസമലതേക്ക പോയി. തെ വൻ ഭാത്യുടെ രോഗശമ്മരിപാം ഇരിക്കുന്നു. എക്കി എതാനം ദിവസങ്ങളായി മരണ വേദന അനുഭവിക്കുകയാ ണോ. “അതു സാധു എത്രമാത്രം കഴുപ്പെട്ടുകും; മരിച്ചുകീ ളും തലക്കെടിലു്” എന്നു് അയൽ വാസികൾ പോലും പറ തൈത്തുടങ്ങി.

കരെ ബാലമാർ വാതലരികിൽ ചെന്ന പറത്തു “അമ്മാവനെ കൂണാൻ ഒരു ദേഹമാണു വന്ന നില്ക്കുന്നു”.

തേവൻ ഉം കൊണ്ട് വിരച്ചു. തലക്കെട്ടു ശരിയാ കി.

“രാം രാം” എന്ന പറത്തുകാണ്ടു് പുറത്തേക്കി റങ്ങി. ചാലുകാന്തൻ അയിരിക്കാം എന്നാണോ അവൻ വിചാരിച്ചതു്.

വെള്ളിയിൽ കാർ നിൽക്കുന്നു. ചാലുകാന്തൻ അതിൽ ഇരിക്കുന്നു. അട്ടത്തുള്ള ബാലമാരെല്ലും ചുറ്റും വന്ന വ ഉത്തരു. മുലമായം എത്തിത്തുടങ്ങി. “തേവനെന്നു് നി ഔദ്ധരിച്ച പോണോ?”

“തലക്കെട്ടിച്ചു്” കൈയിലെച്ചത്തുടക്കാണ്ടു്, “അരതു ദേഹമാനേ.”

“തലക്കെട്ടുന്നു എടുക്കേണ്ടു. എൻ്റെ വീടു കണ്ടി കില്ലേ?”

“ഉണ്ടു്, ദേഹമാനേ.”

ഇന്നുള്ള നീങ്ങു നിന്റെ സദ്ധാരണമായി അവിടെ വരണം.”

തേവൻ ദയവകിതനായി “എന്തിനായിരിക്കും വിളിക്കുന്നതു്?” എന്ന പിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങി. ചുറ്റുകാൽ ചേപ്പിൽനിന്നും രണ്ട് നോട്ടേഴ്സും നീട്ടി. തേവൻ രണ്ട് കൈകളിലും നീട്ടി അതു വാങ്ങി.

“വിഷമിങ്കണം. ഉച്ചയ്ക്ക് ഒരു മൺിക്ക് തീർപ്പായം വരണം.” കാർത്തിരിച്ചു. കട്ടികര ബംബലം കുടിത്തുട കുംബി. ഗുലമാർ ആദ്യത്തു ചുരുക്കിയിരുന്നു. നോക്കിനിനിട്ട് തേവൻറെ ഭാഗ്യത്തെ പ്രശ്നസിച്ചു.

ചതിനൊന്നു മണിയോടു കുടി കണ്ണൻ തുപ്പജോലി ചെല്ലാം കഴിത്തു വീട്ടിൽ ചെന്നു. തേവൻ വിവരമുണ്ടാം അറിയിച്ചു.

അന്നു് ചുറ്റുകൾന്റെ വീട്ടിൽ നിന്നു് വേരെ ഒരാളാണു് കണ്ണൻു് ആധാരം കൊണ്ടുചെന്നതു്.

“കണ്ണാ, ദേഹാന്ത നമ്മുള്ള എന്തിനാണു വിളിച്ചതു്?”

“നമ്മുടെ മാത്തിയെ നമ്മു ഏല്ലിക്കാൻ.”

“അല്ലെ, അന്നു നമ്മരു ആ കണ്ണതിനെ സൂക്ഷിച്ചു കൊക്കിയില്ലെ, അതു വലുതും ചോദിക്കാനായിരിക്കും.”

“അതിനു് വീട്ടിൽ വിളിച്ചുവരുത്തണോ? വേലക്കാരക്കുണ്ടു് രണ്ട് തല്ലിച്ചാൽ മതിയല്ലോ. അതല്ലെങ്കിൽ പോലീസുകാരക്കുണ്ടു് വരുമോ? തീർപ്പായിട്ടും മാത്തിയുടെ കാൽമായിരിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ വലിയ ദേഹാൻ തന്നെ വരുണ്ടോ?

“എന്നായാലും പ്രോക്കാതെ തരമില്ലേണ്ടാ.” തേവൻ സപാസമുമില്ല.

“മാത്രിയുടെ കാര്യം യേമാൻ എങ്ങനെന്ന അറിയാനാണോ?”

“അന്നു നമ്മൾ പറഞ്ഞതെത്തല്ലാം യേമാൻ മച്ചിൽനിന്നു കേട്ടിരിയ്ക്കും.

“ഉം, അതു ശരിയായിരിക്കും.”

‘രോഗശരൂഹയിൽനിന്നും ‘ശ്വാസന്’ എന്നായ ഒരു ബ്ലൂം കേട്ട്’ തേവൻ എഴുന്നുറി “എക്കിയുടെ അട്ടക്കൽ പോയി. ഇന്നവർക്ക് അല്ലോ സുവമുള്ളതുപോലെ തോന്തി. കണ്ണൻറെയും തേവൻറെയും സംഭാഷണം എന്തൊചിലവരുക്കേ കേട്ട്..

“നി-അ-റി.....പറഞ്ഞ.....അല്ലോ-ഇന്ന്മാ-ത്തി.....വ-യം-എന്ന്.” എന്ന് എക്കി ഒരു വിധ തതിൽ പറഞ്ഞവസാനിപ്പിച്ചു.

“ഈംഗ്രേസ് ദയവുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്ന് വരും. തൊന്തം കണ്ണൻം ഇതാ പോകുന്നു. ഇന്ന് രാവിലെ യേമാൻ ഇവിടെ വന്നിരുന്നു.”

അവർ ശാന്തമായി അതു കേട്ട്. അവളിടെ കണ്ണൻ അല്ലോ നെ അല്ലോ നെ പ്രകാശിച്ചു. തേവൻ സപാസമചിത്തനായി. “ഫോറ വിള്ളുവട്ട്” എന്ന് കണ്ണൻറെ ഭാദ്യ വിളിച്ചു. ചോദിച്ചു.

“ഒരുദാ, വേഗമാക്കട്ട്.”

ഉത്തരകഴിഞ്ഞതു രണ്ടുപേരും ഇറങ്കി. വഴിയിൽ പലതും പറഞ്ഞതും തക്കിട്ടും ആവർ ചാറുകാതെന്നും വീട്ടിൽ രജിനാഡി.

അങ്ങമെന്തിന്റെ വീടിൽ എല്ലാ ദൈക്ഷാദളം പുത്രിയായിരുന്നു. കഴിഞ്ഞ ഒഞ്ചിവസങ്ങളായി അവിടെ നെട്ടവീർപ്പും കണ്ണനീരും തന്നെയാണ്. ഉണ്ണമില്ല, ഉറക്കവുമില്ല. ചിരകാലമായി അന്നദിവിച്ചുവരുന്ന സുവാദശഭ്യം ഒരു ക്ഷണത്തിൽ അവരെ ഉപേക്ഷിച്ചു.

സവിത ശ്രീകാന്തനിന്റെ സകല വിവരങ്ങളം അറിഞ്ഞു. “നിന്റെ ചേട്ടം ഇവിടെയുള്ളതുപോരുന്ന നിന്നെ ആരും കൊണ്ടപോകുകയില്ലോ” ദേഹത്തുമായിരുന്നു. ”എന്നും ശ്രീകാന്തൻ അവരെ സമാദപിപ്പിച്ചു.

എന്നാൽ ശ്രീകാന്തൻ അഷ്ട്രഗോഢ് അതെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചുപോശാണും അവൻറെ വാക്കിന്റെ വിലയില്ലായും മനസ്സിലായതും.

സഹാദരിയോടുള്ള ദ്വൈധായിക്കുത്താരും അഷ്ട്രഗോഢും അവൻ എത്തിരുത്തി സംസാരിച്ചു. “ഈ വീടിൽ അഷ്ട്രനമാത്രമാണ്യിക്കാരമെങ്കിൽ സവിതയെ പുറത്താക്കണം. എനിക്കും അമയ്യും അല്ലെങ്കിലും അവകാശമുണ്ടെങ്കിൽ തുടങ്ങി സവിതയെ പിടുക്കില്ല.”

. ഹദ്ദുകാനെ വളരെ വിശദിച്ചും ശ്രീകാന്തനെ സമാധാനിക്കിക്കും നടപടിക്കും പറത്തു മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

“ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാലംവരെ ഇതെല്ലാം എന്നീരുത്തു തന്നെയാണും. പോരകിൽ നിന്റെ അമയും നീയും ഞാൻ പറയുന്നതും അനസ്വാരിക്കുന്നവയാണും.”

ഇന്നാണും ആലുമായി ശ്രീകാന്തനും അഷ്ട്രഗോഢും രോഷം തോന്തിയതും. എന്നാൽ അതുകൂടി ക്ഷണിക്കു

യിങ്ങൻ. ശ്രീകാന്തൻ പിതൃദേഹത്നായിങ്ങൻ. മാതാപി താങ്കളോട് ഒക്തിയുണ്ടാവിരിക്കേണ്ടതു് ജീവിതത്തിലെ മിച്ച കത്തവുമാണെന്നും അവൻ യരിച്ചിരുന്നു. എ നാൽ ലോകത്തു് അവൻ എറബും സ്നേഹിക്കുന്നതു് ത നീറ സദേഹാദരിയെയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ഇനാവ നു് പിതാവിഞ്ഞാട്ടു് പരിഭ്രംബ തോനിയുന്നു.

അവൻറെ ക്രൂയം വർദ്ധിക്കുകയും എന്തെങ്കിലും സാഹസം ഉടനെടി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. എന്നാൽ അപ്പേൻറെ ടിഡിവാവാസം അവനെന്നും ചിന്താങ്ങാനെനാക്കി. ശ്രീകാന്തന്മായുള്ള സംഭാഷണമല്ലെങ്കിലും പല പ്രാവല്ലും അദ്ദേഹത്തിനീറ ഒപ്പും ഇടുകയും മകൻ കൂൺകൾ രക്തവണ്ണമായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനീറ കപോര ലജ്ജളിൽകൂടി അതു ധാരധാരയായി മുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ അതുകൾ ശ്രീകാന്തൻറെ എദ്ദെയതെ തകരുന്നു. ഈ കൂൺതീരു് തുതിമമായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിനീറ മനസ്സും ശ്രദ്ധയിൽകൂടി പ്രത്യക്ഷയുറ്റായിരുന്നു. പദ്ധതിനീറ നയനങ്ങൾ ക്രൂയംകൊണ്ടു ഒപ്പിച്ചിരുന്നവേക്കിൽ അദ്ദേഹത്തിനീറ ഇപ്പോൾ വിപരിതമായി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ അവൻ ചെയ്യുമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ അതുധാര ചെയ്യുന്നതിനും ശക്തി അവനില്ലാതായി.

ഉമാദേവി സവന്നാണവും സപ്താം കാണുന്നു. ചികി സൗക്ഷ്മ്യാത രോഗമായാൽ എത്തു ചെയ്യാനാണ്. അ വരക്കുന്ന ശക്തി മുഴവൻ ചോന്ന് ചോയി.. പല പ്രാവല്ലും ചാപ്പക്കുന്നു എത്തിക്കാൻ അവൻ സന്നാലംയായി,

എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചാസം, ഒരു തുഷ്ടി ക്ഷണിക്കിൾ, അതു നിഖലയത്തെ തകിടം മറിച്ചു.

സാധു സവിത്ര എള്ളുപറയാനാണ്. അവരെ നോക്കിയാണ് ഓരോങ്ങത്തുകൂടം നെട്ടവീഴ്ചിട്ടതും അതുകൂടം പൊഴിച്ചതും. അവരും അശ്വിക്കിരയാകാൻ പോകുന്ന പ്രാണിക്കൈപ്പാലെ അഞ്ചിഞ്ചും ഓടിനടക്കമന്നു. ഗ്രീക്കാന്തങ്ങോ ഉമരേയാ ആശപ്രസിപ്പിക്കുന്നോടു മെംഗമായിരുന്നു ഫേരിക്കൈ. അവരുടുക്കും നേരം ആലോച്ചിക്കാനോ പ്രവർത്തിക്കാനോ രൂക്ഷതിയില്ല.

ചന്ദ്രകാന്തത്തിന്റെ പീടിയിൽനിന്നും വിവേകം യാതുപരത്തു പിരിഞ്ഞു എന്ന തോന്തം. ബുദ്ധിശക്തിയോ, ലോകപരിചയമോ, പിന്താശക്തിയോ അതിലും ഒരു മുണ്ഡുവും ചെയ്യുന്നില്ല. ചില വികാരങ്ങൾ; സങ്കല്പങ്ങൾ; അതുവാൺ, അതുമാത്രം.

തേവൻറെ കമ്മ എള്ളു പറയാനാണ്. അതുവരെതുപറഞ്ഞോ അതു ചെയ്യും. അവരും മനസ്സിലാക്കാത്ത സംഗതിയാണുകൂണിൽ പരിഞ്ചേണ്ടിയും മെംഗമായി എത്തെങ്കിലും ഒരു മുഖ്യിൽചെന്ന കിടക്കം. ഒട്ടവിൽ മരംജൂഡിവൻ എള്ളുചെയ്യുന്നോ അതുപ്പാലെ ചെയ്യും. അവരും സ്വന്തമായ രോദ്ദോഷനുമില്ല; അഭിപ്രായവുമില്ല.

ഒരു വലിയ പരിവർത്തനം ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്ന ഏതോ രേഖാത്ത രൂക്ഷതി ചന്ദ്രകാന്തത്തെന്നായും, ഉമാദേവിയെയും, ഗ്രീക്കാന്തത്തെന്നായും, സവിത്രയെയും തേവന്നെന്നായും നയിക്കുന്നു.

അരല്പായം ၅.

എക്കേൾ പാത്രം മനിയോട്ടക്കുടി കണ്ണൻം തെവം ചട്ടകാന്തക്കുടി വീട്ടിന് സമീപം എത്തി. അന്ന് തലേ ദിവസത്തെപ്പാലെ വിഷമിക്കേണ്ടി വനിബ്ലു. വാതു കുഞ്ഞിനിൽക്കും ഒരു അവരെ പ്രധാന മറിയുടെ തൊട്ടചിന്തിച്ചുള്ള മറിയിലേക്കു കുട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ ചട്ടകാന്തനം ഉമാദേവിയും ശ്രീകാന്തനം സവിത്രയും ഉണ്ടായിരുന്നു. തേവൻ ഇം കാഴ്ച വളരെ അത്യശ്രദ്ധിക്കുന്ന മായിരുന്നു. ചട്ടകാന്തനെ കണ്ണ മാത്രയിൽ ദേവും, ഉമാദേവിയെ കണ്ടെപ്പാറാം സങ്കോചവും, സവിത്രയിൽ ദേവും പതിനേതെപ്പാറാം അതു മറിമഴുവൻ ചുറ്റന്നതുപോലെയുള്ള അനഭവവും അവരുണ്ടായി. അവൻ പ്രവശനായി.

ചട്ട:—“ഹരിക്രൂ തേവൻ.”

കണ്ണൻ അവനെ പണിപ്പെട്ടുകൂട്ടുന്ന ഒരു കണ്ണരയിൽ പിടിച്ചിരുത്തി. അതു മറിയുള്ളതിൽ കടക്കുന്ന കാരാഡോലും അസാധാരണമായ എന്തോ സംഭവം നടക്കാൻ പോകുന്ന കണ്ണൻ സുചിപ്പിക്കുന്നതായി അവൻ തോന്തി.

ചട്ട:—“തേവൻ, [സംഭാഷണം തുടങ്ങിയ മാത്രയിൽ സവിത്ര അവരും ഇരുന്ന സോഫ്റ്റിൽ ചാരി കിടപ്പായി] നിങ്ങൾ മുന്നു നാലുദിവസം മുൻപും നിങ്ങളുടെ ഓയ്ക്കും മഞ്ഞിനാചി വനിജ്ഞം ഇരുപ്പും?”

തേവഃ—യേഥാനോ, അവരി ചതുർപാസം വലിക്കുകയായി തന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് വന്നതു്. ഇല്ലെങ്കിൽ വരുകയ്ക്കായിരുന്നു.

ചട്ടഃ—പരിശൈമിക്കേണ്ടി; വന്നതു നന്നായി. അനും ഇതു കട്ടിയുംബാധി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇല്ലോ? (സ വിതയെ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു്)

സവിത അല്ലെങ്കിട്ടി പുറകിലേക്കു മാറി.

തേവഃ—ഡയമാനന്നു, ദയവുചെയ്തു ക്ഷമിക്കുന്നും. ഒരു തെററ പററിപ്പോയി. ഇതും പറഞ്ഞിട്ടു് അവൻ എഴു നേരുടെ താണു തൊഴിതു.

ചട്ടകാന്തൻ വിഷമിച്ചു. തേവൻ ഡയനിരിക്കുകയാ നേനു മനസ്സിലായി.

കള്ളുന്നോടു്—ഈവളെ നിങ്ങൾക്കു തിരിച്ചറിയാ മോ?

കള്ളു:—യേമാനോ, അണാഭാതാവേ, ഉത്തരവുണ്ടുകിൽ പരമാത്മം പറയാർ.

ചട്ടഃ—ടട്ടം ഡയപ്പേപ്പേടേണ്ട. ഒരു തുകരാറും ഉണ്ടാകാനില്ല. തേവാ, സമാധാനമായിരിക്കു. നിങ്ങളേംടു് ആരും നേനും ചോദിക്കുക പോലുമില്ലാ. അവൻ ഒരു കുത്തി ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇതും പറഞ്ഞതു ദ്രോഹ നേരെ മുക്കുന്നു.

കള്ളു:—എൻ്റെ ചെട്ടൻ്റെ ഒരു സംശയമുണ്ടു്.....

ഈ കൊച്ചുകൊച്ചുമാം...ഈതും പറഞ്ഞു് അവൻ നിരുത്തി.

ചന്ദ്രഃ—പറയു; പറയു.

കണ്ണഃ—പത്ര ചന്ദ്രശ്വരഷ്ഠം മുന്പ്[”] ഇയാഴ്ചട മകൾ മാതിയെ കാണാതായി. ഈ കൊച്ചുമഹയ കണ്ണിട്ട്[”] ആ കുട്ടിയെപ്പോലെ ഇരിക്കുന്നു.

“തേവാ, കണ്ണൻ പറയുന്നതു സത്രമാണോ ?”

“അതെ യേമാനോ, അധ്യാച്ചട ആ ത്രപം, ആ അടയാളം പോലും.”

സവിത ത്രേക്കാ ഇയന്നു; ഉമാദേവി അല്ലെന്നരേതു കുട്ടാച്ചിയന്നു. ഗുണികാന്തൻ തേവനെന്തതനു സുക്ഷിച്ചു നോക്കി.

“ഇവരു നിങ്ങളുടെ മകളാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു വിശപാസമുണ്ടോ ?”

“അതെ, യേമാനോ, കാലിലെ അടയാളംതന്നെ യാണോ തെളിവും.”

എല്ലാവരം സവിതയുടെ കാലിലേക്കു നോക്കി. വലതുകാലിലെ ഒരു വിരൽ അല്ലെങ്കിലും പോങ്കി മററാൽ വിരലി നീറു മുകളിലാക്കിട്ടാണോ.

ചന്ദ്രഃ—ആകട്ട, (ഒരു ലീംഗപാസഫ്രതാട്ടകുടി) നിങ്ങൾക്കു അവബേഖ ക്രിക്കെറ്റശ്വരപോകാൻ ആഗ്രഹിച്ചോ ?

തേവഃ—അവിട്ടെത്ത ദയവും, ഇവളുടെ അമ്മ മരിക്കുന്ന റായി കിടക്കുകയാണോ. ചാകന്നതിനു മുമ്പ്[”] നേരം കണ്ണില്ലെങ്കിൽ അതമാവിനും മോക്ഷമുണ്ടാകയില്ല.” എന്നും ദയനിയസപ്രതിഭ പറഞ്ഞു.

വന്നുകാനെന്ന് പറയാനുള്ളതെല്ലാം പറഞ്ഞു കഴിം
ഞ്ഞു. കുട്ടിലൂടെ എന്തെങ്കിലും ചോദിക്കണമോ പറയാ
നോ ഉള്ള ശക്തി അദ്ദേഹത്തിനില്ലാതായി.

സവിത്രയെ വാഴുന്ന ഭീനഭാവത്തിൽ നേരു നോക്കി
അഭിനൈ തുടൻം എല്ലാവരുടെയും മുഴ്ചികൾ അവളിൽ
പതിഞ്ഞു. അങ്ങം ശമ്പുക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ ഹാരോയത്തുകൂടം
ക്രൂരനീരോടുകൂടി അവളോടു യാതു പറയുന്നതായി അവരു
കൂടുതലായി തോന്തിച്ചു.

സവിത:— എന്നാൽ തൊൻ. പോകട്ടു അച്ച്...അവരു
ക്ക് മുഴു ശക്തി എവിടെ നിന്നും ലഭിച്ചു. ക്രൂരകൾ
തിള്ളാണെന്ന്. മുഖത്തു് ഒരു നവചേതന്നുവും.

അങ്ങം മുഹപ്പി പറഞ്ഞില്ല

“തൊൻ പോകുന്നീ!” എന്ന പറഞ്ഞവരു എഴുന്നേ
റബ. തേവൻം എഴുന്നേല്ലാൻ ഭാവിച്ചു. അനീകാനെന്ന് സ
പിതയുടെ കൈക്കു പിടിച്ചു വലിച്ചു നിർജ്ജീവ വന്നു
പോലെ അവരു ക്രൈസ്തവിയിൽ പതിച്ചു. അവരു ബോധ
ഹൃതയായി കിടക്കുന്നെന്ന് തോന്തി. തേവൻ ചാടി എഴു
ന്നേറം അവളെ കോരിക്കെടുത്തു. അനീകാനെന്ന് ക്രൂരു
കൾ ഉണ്ടാണി. ഉമാദേവിയുടെ ശരീരം അസ്കലം വിരിച്ചു.
വന്നുകാനെന്ന് എഴുന്നേറിട്ട് നില്ക്കാൻ ശക്തിയില്ലാതെ
വീണ്ടും ക്രൈസ്തവിൽ ഇരുന്നു. അദ്ദേഹം അറിയാതെ
“ഇഷപ്രാ!” എന്ന വിളിച്ചുപോയി.

സവിത പെട്ടുന്ന ക്രൂരത്തുനും. എന്നാൽ തേവൻ
അവളെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നതു കണ്ട് ക്രൂരകൾ മുരുക്കു നട

എ. ചന്ദ്രകാന്തൻ എന്നുചെയ്യുന്നേരനിയാതെ വിഷദി
ആ. ഉമാദേവി ഉറക്കേ നിലവിളിച്ചു. ശ്രീകാന്തൻ തേവ
നേ പിടിച്ചു മാറ്റി.

കണ്ണൻ ഇരുന്ന സ്ഥലത്തുനേന്ന ഇരിക്കകയായിൽ
നും. അവൻ എഴുന്നോട് തേവന്നും കൈക്ക പിടിച്ചു
പിണ്ണാക്കം ഭാരം. അതുപുരുഷേകാണ്ട് അവൻ ചെങ്കു
അനുന്നത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി.

നേരം താമസിക്കുന്നതോടു നില്ക്കുന്നതയും ദീം നതയും
വർദ്ധിച്ചു വന്നു. അവസാന വിധി ആരു നടത്തും? ചന്ദ്ര
കാന്തൻ തല കനിച്ചിരിപ്പായി. ശ്രീകാന്തനും ഉമാദേവി
യും ഭയാക്കണായി നില്ക്കുന്നു. സവിത്രയ്യും ചേതുന്നുവു
മില്ല.

ആക്ഷം. മരഹാരാജു ഒന്നാക്കാനെത്തു ദേയൽമില്ല.
അപ്പുമെങ്കിലും സ്വന്നമായിട്ടിരുന്നു കണ്ണനായിരുന്നു.

“കൊച്ചുമേമു, തേരം പോകടു” - എന്നവൻ ഉമാ
ദേവിയോട് വോദിച്ചു.

ഉമ സമാധാനം പറയുന്നതിന് മുന്ത് അവൻ വീ
ണ്ണം പറഞ്ഞു: “എൻ്റെ ചെട്ടത്തി ക്രാസം വലിക്കുന്ന
ഈ കണ്ടുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനൊട്ട് വന്നതു്. അധികം താഴെ
സിച്ചാൽ അതോടെ മഹാപാപമായിത്തീരും.” ഉമാദേവി
സമ്മതാവത്തിൽ തലകുലുക്കി.

“ശ്രീകാന്താ, പോയി കാപ്പികൊണ്ടുവരും.” -

ശ്രീകാന്തൻ നിറ്റയിൽ നിന്നുണ്ട്.

തേവനോട് ഉമാദേവി വളരെ ശാന്തമായി പറഞ്ഞു.

“അമ്പും നിൽക്കും.”

സവിത വന്നുങ്ങൾ ശരിയാക്കിയിട്ട് ഇരുന്നു. തേവൻറെ ദുഷ്ടികൾ അബളിൽ തന്നെയായിരുന്നു. സവിത ജീവിക്കേണ്ടും തേവനെ നോക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവൻറെ അർഖന്മിലിത്തുംളായ നയനങ്ങളിൽ നിന്നും അനുകണ്ണങ്ങൾ പൊഴിഞ്ഞു തുടങ്ങി. അവൻറെ ഇവം വിവർജ്ജനമായി. ഒരു ചെറിയ ബാലുന്നേപ്പാലെ അവൻ കരഞ്ഞു.

സവിതയെ ആ വീട്ടിൽ നിന്നും ക്രമിക്കൊണ്ടു പേക്കുന്നതിലുള്ള ഭിംഗം കൊണ്ടാണോ തേവൻ കരഞ്ഞത്തു്? അമ്പും. പിതൃഹ്രാജയും റൈഡിംഗുകാണ്ടു തുടിക്കുകയായിരുന്നു. അവൻറെ നയനങ്ങളിൽ നിന്നും അനുതം പൊഴിയുകയായിരുന്നു.

എന്നാൽ അനുതന്ത്രത ആരു സ്പീക്കർക്കാണോ? സവിത ഭയന്നും അവൻറെ ഒന്നര നേരങ്ങന്നതു പോലുമില്ല. എല്ലാവരോടുമായി അവൻ പറഞ്ഞു: “എനിക്കു പണങ്ങു, കൊട്ടാരങ്ങോ ഇല്ലോ. പക്ഷേ റൈഡിംഗുണ്ടോ.,”

അവൻ വളരെ നേരം കരഞ്ഞു. ഇങ്ങനെയുള്ള സിന്റിൽ. കരയയതെന്നും അവനിന്നുണ്ടുകൊ; അനും ഉച്ചതിൽ. ചുറ്റുകാനും, ഉമാദേവി, സവിത, തട്ടത്തിൽ കാഴ്ചിയും പലവരാരവുമായി വന്ന നിന്ന ത്രീകാന്തനും ഇവ

രല്ലാവയം ഇതുകണ്ട് ആർപ്പച്ചിത്തരായി. അവൻറെ കരച്ചിൽ മതിയാക്കാനായി കള്ളം വളരെ അമിച്ച; ഫലം സാധിപ്പി.

തേവൻ കാഞ്ഞരു കരഞ്ഞരു തന്റെ ഏദയഭാരം ലഘൂകരിച്ചു. ആനന്ദാന്തരം നിരന്തര നഡനങ്ങളാൽ സവിത്രയെ ഒന്ന് കാഞ്ഞി. സവിത്രയുടുമ്പോൾ ഭയം തോന്തിയില്ല. ആ നിമ്മലാനയനങ്ങളിടെ പ്രകാവം അവളിൽ പതിന്തരു.

സവിത്ര ശ്രീകാന്തനെ ഒന്ന് നോക്കി; പെട്ടുന്ന' ഉമാദേവിയേയും ചന്ദ്രകാന്തനേയും; ദാഖവിൽ സപന്തം പിതാവിനേയും. അവരു ചന്ദ്രകാന്തന്റെ മാളികയും തൊട്ടങ്ങളും സവാത്രം എല്ലാം ഒരു ക്ഷണത്തിൽ മറന്ന ഉമാദേവിയുടെ ഓജസ്സും, വിശ്രദ്ധവന്നുങ്ങളും, മധുരവാക്കകളും സ്നേഹം ചും എല്ലാം അവരു മറന്ന; ശ്രീകാന്തനേയും. തേവൻ തോട്ടിയാണ്ടുള്ളതും അവരു വിസ്മിച്ചു. അവൻറെ ഭേദം നീം വമിക്കുന്ന കീരിയ മുഖിന്തെ വന്നുങ്ങൾ അവരു ഗൗമനിച്ചില്ല. അഭവൻറെ ആ ഭയം ജനിപ്പിക്കുന്ന ത്രപ്പും അവരു റബ്ബുചാക്കിയില്ല. അഭവൻറെ ഏദയാന്തങ്ങളും അവരു മുലപിതുസ്നേഹം കണ്ടു. പട്ടണങ്ങളിലെ ആകാശചുംബികളും മഞ്ചിരങ്ങളിലെ പ്രതിജ്ഞകളിലും കുറുക്കാണും കുളകൾക്കളിലെ ചെള്ളികൊണ്ടു കൈട്ടി കിട്ടിയും വെറിയ ചുജാമറികളിലെ പ്രതിജ്ഞകളിലും അവരു യാതൊഴി വ്യത്യാസവും കണ്ടില്ല. വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവളുടെ ഏദയാന്തത്തിനും അല്ലെങ്കിലും ശാന്തി ലഭിച്ചു.

ആകാന്തന്റെ കര്ത്തിലുണ്ടായിരുന്ന സാധനങ്ങൾ വാങ്ങി താഴെ വെച്ചിട്ട്, ഉമാദേവി താഴെ ഇരുക്കി ഇരുന്ന കൊണ്ട് പറത്തു: “വനു ദേവാ, ഇന്ന്” തൊടീലും തീംജലും കൊച്ചിപ്പി; വനു, ആകാന്താ, സവിത്രേ വനു.” തേവൻ വിഷമിച്ച നിലപായി. ഉമാദേവി ചന്ദ്രകാന്തനെ കൊന്ന കോക്കി. അഞ്ചുമാഹം മുപം തിരിച്ചു കളിഞ്ഞു. എപ്പോരും ഇരുന്നു. ദാരാവിശൻറെ കുറ രബ്ദി ഭളങ്ങൾ തിന്നു മതിയാക്കി. ഉമാദേവി സവിത്രയെ സദ്ധ്യമാം തലോടി കൊണ്ട് പറത്തു:

“മകാളി.....(കണ്ണം തുടരി).....ഈ ലോകം സുവാഴിവുമുണ്ടാണ്. ഇരുളം വെളിച്ചുവുംപോലെ ജീവിതത്തിൽ സുവാദും ഭിവവും ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന.... പദ്ധതിക്കവധം നിന്നു എന്നെന്നു മകളായി വളർത്തി; അതുകൊണ്ട് ഇപ്പോൾ എന്നെന്നു ഫൃഡയം തക്കുന്നു. എന്നാൽ ആവി മിച്ചുയണ്ണി.

സവിത മെല്ലെ മാതൃവക്ഷസ്ഥിലേക്ക് ചൗരി.

“എണ്ണിപ്പു മകാളി, നാം പുമ്പിമാതാവിൻ്റെ പുത്രികളുണ്ടും, അതുകൊണ്ട് ഇത്രപരസ്പരജ്ഞങ്ങളായ ഭിവങ്ങൾ ഒരു സദേശാശ്വത്തോടും ക്ഷമയോടും സദാശക്കരാണു വേണ്ടതു.”

സവിത എഴുന്നേറിയുന്നു. കുള്ളുകൾ തുടച്ച്. മറ്റുശ്ശാവങ്ങം എഴുന്നേറു, ചന്ദ്രകാന്തനു് അപ്പേപ്പാഴം എഴുന്നേരും സാധിച്ചിപ്പി.

എല്ലാവയം പുറത്തെക്കിരഞ്ഞി. വാതുകൾ തന്നെ കാർ നിരക്കന്നണണായിരുന്നു.

ഉമഃ—. ഒത്തവാ, കയറി ഇരിക്കു.

തേവൻ ഉമയെത്തന്നെ നോക്കിനിന്നു. ശ്രീകാന്തൻ കുള്ളനോട് കാറിൽ കയറിയിരിക്കാൻ ആംഗ്രൂം കാട്ടി. രണ്ടുപേരും ഇരുന്നു. സവിത്രയും കാറിൽ കയറി. ശ്രീ കാന്തൻ കാറിന്റെ സമീപം ചെന്നനിലയായി. ഉമാദേവിക്കു് കൗം പായാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നു തന്നെയല്ല, അംഗ്രൂകാണിക്കാൻ ചോലും സാധിച്ചില്ല. കാർവിട്ടന്തിനെ ബേദ്യവരോട് കൈകൊണ്ടു കാണിച്ചു. മാറണ്ണൻ അടിച്ചു. സവിത്രയുടെ കുള്ളകൾ നിരത്രു.

കാർ തിരിച്ചു. ശ്രീകാന്തൻ ക്ഷണങ്ങനരം ആലോച്ചിച്ചു. കാറിൽ ചാടികയറി. ഉമാദേവി കരച്ചുനേരം ചുവാം ചാരി നിന്നു. തിരികെ അവർക്ക് ക്രടിയിരുന്നു സംസാരച്ച മറിയിലേക്കുന്നെന്നു ചോയി.

മഹുകാന്തൻ എങ്കി എങ്കി കരയുന്നു. ഉമ അദ്ദേഹത്തെ സമാധാനപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിച്ചു. മംഡാവിന്റെ മട്ടിയിൽ ഒരു ചെറിയ കാത്തു് കിടക്കുന്നതുപോലെ അവഴി ഒരു മട്ടിയിൽ തലവച്ചിട്ടു് മഹുകാന്തൻ പുംബികം സക്കിട്ടില്ലും ഉച്ചതിലും കരഞ്ഞു തുടങ്ങി.

അമ്പുരായം 10.

ആ രാത്രി ശ്രീകാശന് കാഴ്ചരാത്രിയായിരുന്നു. ഈ മച്ചിനേരൽ സമേഹാദരിസമേഹാദരമാർ എത്ര നാളുകൾ ഒരമിച്ചിരുന്നു് പ്രത്യേകിയുടെ രാമണീയകതകളു് ആന ഓച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആകാശത്തിലെ നക്ഷത്രങ്ങളെപ്പോലും അവർ പക്കിത്തട്ടുണ്ടു്. സവിത ക്രാടയുള്ള പ്രോപ്പാറം അവരു നേരകി മദ്ധസിച്ചു വന്ന താരങ്ങൾ ഇന്നു് വിരുദ്ധ വ്യമയിൽ ആണു് അവരു നിഃശ്വന്നതുപോലെ അവരു തോന്തി, മദ്ധമായതൻ അവന്നെന്ന് എഴുപയം പിളക്കുന്നു. സ്വർത്ത ശ്രൂപിം

അനന്നു് അവിടെ ആരംഭാരം നേരം കഴിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടു്. സവിതയെ ഭംഗിപുരുഷു കൈണംകിയിട്ടു് വന്നപ്പോറം അന്തിം അമധ്യം ജീവഹ്നവങ്ങളെപ്പോലെ കരിക്കുതു് ഇരിക്കുന്നതാണ ശ്രീകാശന് കണ്ണതു്. ചന്ദ്രകാശതന്റെ ക്ഷേത്രകൾ നന്നത്തിരുന്നു. അതു കാണുന്നതിനപോലും ശക്തിയില്ലാതെ ശ്രീകാശന് അവന്നെന്ന് മറിയില്ലെങ്കപോയി ഒരു ചായകസേരയിൽ കിടന്നു. സൈപരമില്ല. എഴുന്നേറു ജനാലിന സമീപം ചെന്നന്നിനു. വന്ന മേരു തുറന്നു. അക്കുളം. അലമാര തുറന്ന ചില പുസ്തകങ്ങൾ എടുത്തു മറിക്കുയും തിരിക്കുകയും ചെയ്തു. മനസ്സു് സപ്രസമായിക്കുന്നില്ല.

സുഞ്ചൻ അസുമിക്കാറായി. ഉണ്ണിനുള്ള സമയമായ രപ്പാറം അരിവെയ്പുകാർ ചെന്ന വിളിച്ചു. നേരം വെണ്ണു

നുപരിത്തു് അവരെ മടക്കി അയച്ചു. അപ്പോഴേക്കും ഉമാ ഭവി അവിടെ എത്തി. മാതാവിനെ കണ്ട മാത്രയിൽ കള്ളുകൾ തുടച്ചുംകൊണ്ട് മട്ടപ്പാവിലേക്ക് പോയി.

സന്ധ്യയായി. അന്നധകാരം ദിക്കേണ്ണേം വ്യാപിച്ചു. നഷ്ടത്താരം ഹരേനായി ഉദിച്ചുയൻ. ശ്രീകാർത്തം അവിടെ എക്കേണ്ണേം ഒരു മൺകുറോളം ഇരുന്ന. ഉമാ ഭവിയും അവിടെ എത്തി. അട്ടത്തു വന്നിരുന്നു് അവരെന തലോടി. എത്രയോ വഷ്ടാരംക്കു ശേഷം ശ്രീകാർത്തം ഇന്നു് മാതാവിനെന്ന മടക്കിയിൽ കള്ളുന്നീൻ ചൊരിത്തു.

കരഞ്ഞു കഴിഞ്ഞെല്ലോൾ അവൻ പറഞ്ഞു: “അംഗമ, ഇനി ഇര ജീവിതത്തിൽ സവിത്രയെ ദരിക്കലും കാണാൻ പോലും സാധിക്കില്ലോ?” ഉമ മെംഗമവലംബിച്ചുകൊണ്ടു് ശ്രീകാർത്താർ മുഖത്തു നോക്കി.

“അംഗമ നീരു പറയാത്തതെന്തു്? സവിത്രയെ കൂടാതെ ജീവിക്കാൻ എനിക്കു പ്രയാസമാണോ.”

ഉമാഭവി കള്ളുകൾ അടച്ചു.

ഈതിനിടയ്ക്കു് ട്രൂൾ ചെന്നു്, അവരെ ചന്ദ്രക്കാ നീൻ വിളിക്കുന്ന വിവരം അറിയിച്ചു.

അപ്പേഡം ശയനമുറിയിൽ ഒരു സോഫ്റ്റീൽ കിട കുകയായിരുന്ന. രണ്ടുപേരും അട്ടത്തു കിടന്ന കഴുറ യിൽ ഇരിക്കാൻ ആതംഗ്രൂംകാട്ടി. വളരെ ശാന്തമായും ഒരു നീയമായും ചോദിച്ചു “നിങ്ങൾ എവിടെയായിരുന്നോ?”

ഉമ:—മുകളിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു.

ചന്ദ്ര:—നിങ്ങൾ രാഞ്ചപേരും ഇവിടെതന്നെന്ന ഇരിക്കുന്നു.

ഉമയും ശ്രീകാന്തൻം പരസ്യരം ദന്തനാക്കി. ഉമ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നെഞ്ചു തടവുകയും, ശ്രീകാന്തൻ കാലുകൾ ബലമാഴി പിടിക്കുകയും ചെയ്തു.

“ഇല്ലില്ല; ദേപ്പുടാനൊന്നമില്ല. എൻ്റെ ശരീര തതിന് ഒരു കഴുപ്പുവച്ചില്ല. മനസ്സിന്റെ വേദനയാണ്. തൊന്തു സവിത്രയെ ഭജിപ്പിച്ചിട്ടും അതിനു പകരം എൻ്റെ അന്തരാത്മാവു് എന്നെന്ന വെറുതേ വിശ്വേഷാ?

ഉമ രണ്ടുക്കൈകളിൽകൊണ്ടു് തന്റെ കണ്ണുകൾ മുടി
“ശ്രീകാന്താ, നീ ദരിട്ടും പോകയതു്. എന്നി
ക്കു ദേഹായിരിക്കുന്നു.” സവിത്രയെച്ചു കുടി നീയും നിന്റെ
അമ്മയും വീട്ടിന്റെ അഭിഭാവും പൊങ്ങ്ലുകമെന്നു് എ
നിങ്കു തൊന്നുന്നു.”

ശ്രീകാന്താ എന്നദ്ദേഹം ഉറങ്ങേ വിളിച്ചു.

“എന്താണെന്നു് ? ”

“നീ ഇവിടെത്തന്നെ ഇരിക്കു.”

അദ്ദേഹം എഴുന്നേറിയുണ്ട്. ഇന്നദ്ദേഹത്തെ ക
ണ്ണാൽ എൻ്റെപത്രം വയസ്സു കഴിത്തു എന്നാക്കം തോന്നും.
അദ്ദേഹം തന്റെ വിരയ്ക്കുന്ന കരങ്ങുകൾക്കും ശ്രീകാന്ത
നീന്റെ ശിരസ്സിൽ തശ്ലാട്ടി. അപ്പുനേരംനേതക്ക് ശ്രീകാന്തൻ
സവിത്രയെ മറന്നു ക്ഷീണിപ്പിച്ചു വിശമിക്കുന്ന തന്റെ അ
പ്രകൃതനേതനു ദോഷിനിനിനു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈക
യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് ഉമാംഭവി പറഞ്ഞു: “ഖുനി
അപ്പും ഉറങ്ങണം.”

അങ്ങളുടെ അല്ലെന്നും കിടന്നറക്കി. ശ്രീകാന്തനം ഉഥാദേവിയും കിടക്കുന്നുടെ രഹരാത്രിയിൽ. അങ്ങളുമും തിരിഞ്ഞുകിടന്നപ്പോരാ ശ്രീകാന്തനെ അവിടെ ആക്കിയി കൂർ ഉമ തന്റെ മറിയിലേക്കപോതി. ശ്രീകാന്തൻ കട്ടി ലിംഗം രഹരാത്ര ചാർ ഇത്തന്ന്. നേരം റാളുരെ അതി കുമിച്ചു. ശ്രീകാന്തന്റെ വിചാരഗതികൾ പലാതായിൽ നേരം സന്ധ്യാസമയത്തു കണ്ണ ഭാഗിച്ചുരും, യാത്രപരശ്രൂത പ്രപാഴിത്തെ സവിത്രയുടെ ദഖാരും, സവിത്രയുടെ കരം ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിരുത്തു എന്നും ഒപ്പാക്ക് ഇത്തെല്ലാം അവൻറെ സ്മൃതിപ്രമത്തിൽ ഓരോന്നായി വന്നനിരന്നു. അവരുടെ കാറിനച്ചുറുടം വന്നതുടർന്നും അല്ലെന്നശ്രദ്ധരായ ബാലികാബാലമാർ, ഭാരിപ്രതിനേരം മുത്തികളായി മുരേ നിന്നുണ്ടാക്കിയതുള്ളൂകാർ ഇവ ഓരോന്നും ഓത്തേതാട്ടുക്കി അവൻറെ ബുല്ലി മങ്ങിവെച്ചു. ഏലും തകന്ന്.

ചന്ദ്രകാന്തൻ ഉറങ്കിയെന്നറിതെപ്പോരാ അവൻ മെഡ്യ എഴുന്നുന്നു. നേരെ മട്ടപ്പാവിലേക്കു ഷോയി. ആതു കാഡേതാട്ട് എന്നേതാ യാവിക്കുന്നതുപോലെ മുകളിലേക്കു നോക്കി. തിളങ്കുന്ന നക്കശത്രം അവനെ ചണ്ണലുമി തുന്നാക്കി. ഒരു നക്കശത്രം വീഴുന്നതുകണ്ട് സവിത്ര ആകാശത്തിൽനിന്നും നിലം പതിക്കുന്നതായി അപ്പനു തോന്നി. ആശയരംവനെപ്പോലെ പട്ടണവീംഗികളിലേക്കു ക്കേണ്ടാക്കിച്ചു. അതും ശ്രൂന്മായി കാണപ്പെട്ടു.

രാത്രി മനി പതിനൊന്നു കഴിഞ്ഞു. താഴെയുള്ള ‘ഫ്രോപാത്രി’യനിനും “കണ്ണിപ്പാത്ര സാധു” എന്ന ഭിളിക്കുന്നതു കേട്ട്. ശ്രീകാന്തൻ എത്തിനോക്കി. ഒരു

പാടിനിന്നും കൈക്ക പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു ബാലൻ. വിചാരത്തുന്നതായി അവൻ അവരെ നേരക്കിനിന്ന്. നാലു മുംഖിനടന്നപ്പോൾ ആ പാടിനിന്നും പാടിത്തുടങ്ങി. ആ പാടിനിന്നും സാരം മനസ്സിലായിപ്പെട്ടുകിലും അതിനിന്നും മാ യും ശ്രീകാന്തനെ ആകഷിച്ചു. എങ്യും തകക്കന്ന ആ ഗാനത്തിൽനിന്ന് ശ്രീകാന്തന് തന്നെപ്പോലെ ദിവമുള്ള ഒരു സഹജിവിയെ കിട്ടിയതുപോലെ തോന്തി. പാടിനിന്നും പാടിപ്പാത്തിൽനിന്ന് കാൽത്തററി വീണപോയി. ശ്രീകാന്തൻ ഓടി ഇരഞ്ഞി. അടുത്തു ചെല്ലുന്നതിനു മുൻപ് ആ ബാലൻ സഹായത്താൽ അധികം ഏഴുന്നറദന്ന നും. ശ്രീകാന്തനും അവരെ പിന്തുടന്നു. അവൻ പാട്ടു കേരക്കാൻ മോഹിതിക്കുന്നുകിലും ആയു പറയാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. ശ്രീകാന്തൻ ഇങ്ങനെയുള്ളവരോട് സംസാരിക്കവാൻ ഇതിനുമുൻപ് രിക്കല്പം ഏവസ്ഥം കിട്ടിയിട്ടില്ല.

അവൻ ആ വഴിവിട്ട് ഒരു ചെറിയ ഇടവഴിയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു. ശ്രീകാന്തൻ ഏതേനു രഹജന്മതശക്തിയാൽ നയിക്കപ്പെട്ടുന്നവനെന്നപോലെ അവയെ പിന്നാലെ നടന്നു. കാച്ചുരാം പോയപ്പോൾ കയടനും ബാലനും സംഭാഷണം തുടങ്ങി.

“കേരണ ഇന്ന് എന്തുകിട്ടി ?”

“ആരു ചെപ്പസാ”

“രണ്ടായും ആയിരുള്ളു ?”

“ഇല്ല.”

“എന്നാൽ ഇനിയും പീടികയിലേക്കുന്ന പോകണം.” എന്ന പറയ്തു് മുലൻ അല്ലോ നിന്ന്.

വളരെ ക്ഷീണസ്വപ്രത്യയിൽ ബാലൻ —: “എനിക്കു വലിയ ക്ഷീണമാണിരിക്കുന്നു. ഉറക്കവും വയസ്സ്. നടക്കണം.” എന്ന പറയ്തു് മുലൻ കൈക്കു പിടിച്ചു വലിച്ചു.

“പോട്ടു, വിധിച്ചുതുച്ചപാലെ.”

ആകാന്തൻ പോകരിയിൽ കൈ ഇടാൻ ആവിച്ചു. പോകരില്ലാത്ത ഒരുപ്പുണ്ടാണോ അവൻ ധരിച്ചിരുന്ന തെന്നോംതീപ്പു. അല്ലെന്നു സന്ദേശിച്ചു ഒരു മോതിരം വിരലിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. മോതിരം ഉത്തരിയിച്ചു് ബാലനെ വിഴിച്ചു.

“മെഡവം അന്നറുച്ചിശട്ടു” എന്ന പറയ്തുകൊണ്ടു് മുലൻ കൈനീട്ടി.

അതു വിറയ്ക്കുന്ന കരങ്ങളിൽ ആകാന്തൻ മോതിരം ഇട്ടു കൊടുത്തു.

എന്നാണുന്നറിയാൻ തൃപ്പി നോക്കി. പരിചയമുള്ള തല്പാത്തതുകൊണ്ടു് മനസ്സിലായില്ല.

ബാലനോടു് —“കുറത്ത് ഇതെന്നോന്നാണുന്നു” നോക്കു.

ബാലൻ : —(വെച്ചുലാട.) “മോതിരം.”

അന്നു അന്നാളിച്ചു. അതോടു കൈയിൽ തോക്കു കൊടുത്തതുച്ചപാലെ അവൻ ഭുന്ന.

“അഞ്ചേമാരത്തിനു തിരിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുവാ, തോൻ ഇ ഘിരെത്തുന്ന നിൽക്കാം,”

അടച്ചുതന്നെ നിന്നിൽക്കൊ ശ്രീകാന്തൻ:—“ഉം, അതെടു ക്കുന്നതിനെന്നോ കരാറോ?”

അങ്ങൾ ക്കാട്ട് തിരിഞ്ഞെക്കാണാം” വുഡലൻ:—“അങ്ങേ” ഇവിടെ തന്നെന്ന നിൽപ്പെക്കയാണെന്നോ?”

ശ്രീകാന്തൻ അഭ്യാസിട്ട ആവശ്യത്തു നോക്കാതെ പുറകോട്ട് മാറി.

“അങ്ങളുാം ഫശിനുകൾ മോതിരം എവിടെ നിന്നു കിട്ടാനാണോ? ഒപ്പാലീസുകാർ കണ്ണാൽ വിലങ്ങുവെയ്യും. ദയവുചെയ്തു് അവിട്ടും മോതിരം തിരിച്ചു വാങ്ങണമോ.”

ബാലൻറു കൈയിൽനിന്നും അതു വാങ്ങികൊടു ക്കാൻ ദയക്കാണി. ശ്രീകാന്തൻ നോക്കിനിന്നും. എങ്ങെന്നും ഓർ തിരിച്ചു വാങ്ങുന്നതെന്നും തോന്തിരെക്കിലും ഫക്കിൾ പുരഞ്ഞതു വാസ്തുവമാണെല്ലാം എന്നു കരാതി വാങ്ങി.

“എൻ്റെ കൈയിൽ ഇപ്പോൾ വേരെ നേരില്ലു്.”

“സാഹമില്ലു കുറുത്ത്; ഇംഗ്ലീഷ് നിങ്ങളെല്ലാം അന്തരുക്കി ക്കും.” ഫക്കിൾ ധാതുക്കായി; ശ്രീകാന്തനും അവരുടെ പിന്നാലെ. ആ ബാലൻ ആട്ടക്കുടുക്ക ശ്രീകാന്തനെ അതുവു തുരന്താടു നോക്കുന്നശോഭയിൽനിന്നും.

അവൻ ഒരു സത്രത്തിന്റെത്തത്തി. അതിനകത്തു ആഴ്ചകൾ നിരച്ചുണ്ടായിരുന്നു. കയ്ക്കുന്ന ബാലൻ സെറു കൂർക്കപ്പെട്ടുണ്ടും നോക്കാതെ ഒരു കോൺഡിൽ ചെന്ന കിട്ടും.

ശ്രീകാന്തൻ മടങ്ങി വേഗം വിട്ടിലേക്കു നടന്നു തുട്ടു കുറഞ്ഞു. അതുവും തുടർന്നു, വിഷ്ണുനായി ഭാവിതനായി നാബൻ വീട്ടിന്റെ നടയിൽ ചെന്ന ചേവൻ. കുറച്ചുനേരം

എട്ട് പാത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് മുകളിലേക്കു നോക്കി. ഒരു പ്രകാരത്തിൽ പടികൾ കയറി മുകളിൽ ചെന്നു. അതുകാണ ത്തിനും നക്ഷത്രങ്ങൾക്കും ധാതൊഴു മാറ്റവും ലൈച്ചിട്ടില്ല. മനി നാലുടിക്കുന്നതുവരെ ആ മട്ടപ്പൂവിൽത്തന്നു ഇങ്ങനേ. ഇങ്ങനീയനു വിഷമിക്കുവോരു എഴുന്നേറ്റുന്ന നഗര വീമികളിൽ ഒന്നു നോക്കും. ആ രാത്രി അവൻ അനുഭവ വിച്ഛു മനോവ്യുമാന്ത്യാ അവൻറെ ഉള്ളിൽ അശ്ലത്തല്ലിയ വികുംങ്ങൾളോ സകലപ്പുങ്ങൾക്കും വാക്കുകൾക്കും വിഷയമല്ല.

നാലുമൺ കഴിഞ്ഞതോടുകൂടി നില്പാദേവി അവനു കടക്കുമ്പോൾ. നാലരമൺ കഴി ഉമാദേവി ചെന്നു നോക്കി; മകൻ ഉറങ്ങുന്നതുകണ്ട് മടങ്ങി.

അംബ്രായം 11.

സരിത പദ്ധകാന്തരൻ്റെ പ്രാസാദം ഉപേക്ഷിച്ച നീ മാഷം മുതൽ അസാധാരണ ദൈത്യവതിയായിത്തീന്തിരി കണ്ണ. കാറിൽ ത്രിക്കമേഖലാഴം അവളിടെ മുഖത്തു് വിഷാദമോ, വിഷമമോ കണ്ടില്ല. എന്നാൽ ഭംഗിപുരത്തു് എത്തി കാറിൽ നിന്നിരക്കിയപ്പോൾ അവളിടെ മുഖം തുടിച്ച തുടങ്ങി. ശ്രീകാന്തൻ വളരെ പണിപ്പെട്ടു് തന്നെ മദ്ദനാവുമാ അടക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ ഏതും തുടിക്ക കഴും നയനക്കാളിൽനിന്നും ആരുക്കണക്കാടി പൊഴിയു കയുംചെയ്തു. എത്ര കണ്ണപ്പോൾ സവിത്രയുടെ ക്രീംകളിൽ നിരത്തു. എക്കിലും അവിടെനിന്നും കരയുന്നതു് ഉചിത മല്ലെന്ന വിചാരിച്ചു രാത്രിപേജം മെഴുനമായി പിരിത്തു. ശ്രീകാന്തൻ കാറിൽ കയറി പുറപ്പെട്ടു; കാറിന്റെ ശബ്ദം കേടുതോടുകൂടി അവരും ദൈത്യവും അവലംബിച്ചു.

ഭംഗിപുരത്തു ചെന്നേതാട്ടകൂടി രണ്ടായാരണ മാറ്റം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. സവിത്രയുടെ അട്ടത്തു് അള്ളക്കറ പലയം ചെന്ന കുടുംബങ്ങൾ". . ചെറിയ ..കുട്ടികറ പോലും വളരെ ഗൗരവത്തോടും ആരുദ്ധ്യത്തോടും അവളെ വീക്ഷിച്ചുന്നു. യാതൊരു തൊഴിലുമില്ലാതെ ചട്ടവികളായി അലർത്തുതി റിയന ചെരുപ്പുക്കാഡം നുവുള്ളോടു് അതുവരുപ്പും പോക്കാ ദന്ന. ഫോമക്കണ്ണത്തിലെ അശ്വിനേന്നപോലെ അവരും അവരിൽ ദേവിയും ബഹുമാനവും ജനിപ്പിച്ചു. തേവൻറു കണ്ണാനും അവളിടെ മുത്തവശങ്ങളിലായി നടന്നു. അശ്വിപ്പ

വേഗത്തിന് പോകുന്ന ഒരു സതിചൈപ്പുശല അവരും സഞ്ചരവം പുമ്പി മാതാവിനെ വിക്ഷിപ്പുകൊണ്ട് നടന്നു.

മകളിലത്തെ വരിയിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളിൽ നന്നിലാ സൗം ഭവനങ്ങൾ താമസം. കുള്ളൻ കുടുംബം വന്നാവരെ ഉപചരിച്ചു പറഞ്ഞെങ്കിലും. തേവൻറെ പിന്നാലെ സവിത്ര വീട്ടിലെത്തി. വീട്ടിലെ പിന്നപിള്ളൽ ജന്നത് അടച്ചി അന്നതുകൊണ്ട് ഉള്ളിൽ അന്യകാരമായിരുന്നു. അവരും ചുറ്റം സൂഷിപ്പുനോക്കി; ഒരരത്തും കുള്ളൻറെ ഒരു കെട്ടിൽ കിട്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മറ്റാരാറരത്തും ചില സാമാന്യങ്ങൾ വെച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു ചെറിയ മേഖലയും, അഡിനടത്തും ഒരു പഴയതകരപ്പെട്ടിയും. ഒരു മുലകിൽ ഒരു സ്ത്രീ ഇരുന്നു എന്തോ പാകം വെയ്യുന്നു.

എക്കി കിടന്ന സ്ഥലത്തുനിന്നും ചില' ലീനസ്പർ ഔദ്യോഗിക്കുന്ന അട്ടത്തു ചെന്നും മാത്തി വന്ന വിവരം അഭിയിച്ചു. അവരും പെട്ടുന്നു കുള്ള തുറന്നു. സവിത്രയ്ക്ക് ഇരുട്ടത്തു തന്നെ എല്ലാം കാണാറായി. അവരും എക്കിയുടെ സമീചം ചെന്നന്നിനു. എക്കി കൈകുറി ഉയർത്തി. ശ്രൂഞ്ഞിച്ചു ആരു കരഞ്ഞുള്ളം, ആരു അനധിപഞ്ചാവും കുഞ്ഞപ്പോറം സവിത്ര നേരം തെച്ചി. അവരും എക്കിയുടെ അട്ടത്തു ഇരുന്നു.

എക്കി സംസാരിക്കാൻ ശുമിച്ചു. എന്നാൽ തൊണ്ട കിഹി കുപ്പം കെട്ടുന്നു. എത്ര പ്രയതിച്ചിട്ടും നേരം ചുരയാൻ സാധിച്ചില്ല. കിരകിരപ്പും വലിച്ചു തുടങ്ങി.

കുള്ളൻ:— അവർ കിടന്നരങ്ങുടെ.

എക്കി ദേവാണ്ഡന കൈകരകൊണ്ട് കാട്ടിയിട്ട് മകൾ സമീപം ചെല്ലുന്ന് അരവശ്രൂപപ്പെട്ട്. അവളുടെ രണ്ട് കൈകളിൽ മകളുടെ ക്രൂതെത വലയാചെയ്തു. സവിത കട്ടിലിൻറെ പടിയാൽ തലവെച്ചു.

ദയനീയമായ ആര റംഗം മരക്കാനായി സവിത കണ്ണി കരം അടച്ചു കൈകരകൊണ്ടുട്ടി. എന്നാൽ ആ കാഴ്ത്ത് അവരുടെ മരക്കാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. സവിത തലകനിച്ചുതു കൊണ്ട് എക്കിയുടെ ശ്രദ്ധിച്ച കൈകരം അവളുടെ തിര സ്ഥിലായി. അങ്ങനീമിഷ്ടേതാളം അവരു തല ഉയര്ത്തിയില്ല. ആ കൈകര അവളുടെ ശിരസ്സിൽ നിന്നു മാറിയ മില്ല്.

“വന്നു ക്ഷേത്ര, നമുക്ക് അഞ്ചു പോകാം” എന്നു മരഒളിച്ചവയുടെ മനസ്സാവം മനസ്സിലാക്കാൻ അല്ലോ താ സ്ത്രീയുള്ള കണ്ണാൻ പറഞ്ഞു. സവിതപണ്ണിപ്പെട്ട തലപോക്കി. എക്കിയുടെ കൈകര മെല്ലു മാറ്റി. താഴീയായിരുന്ന കണ്ണിൻറെ താമസം. എന്നാൽ എക്കിക്കു സുഖക്കോയി തിന്നുമ്പോൾ അവസം ഭാത്തുയും തേവൻറെ ക്രിക്കറാണ്. ചിവപ്പോഴെല്ലാം ഉറങ്ങാനായി അവൻറെ മുറിയിലേക്കു പോകും. അധികം രാത്രികളിൽ രോഗിയുടെ സമീപം തുരന്ന കഴിച്ചുകൂട്ടും.

തേവൻ ഇപ്പോൾ നിശ്ചിന്തനായി. മാത്രി വന്നു ചേന്നതുകൊണ്ട് അവനുള്ള സന്തോഷം സീമാതീരമാണ്. തേവൻ എക്കിയുടെ കുടുത്തതനെ ഇരുന്നു.

രാത്രി അത്താഴത്തിനുള്ള സമയമായി. അല്ലോ വല്ലും കഴിക്കാൻ സ്വവിതരു കണ്ണാൻ നിർബന്ധിച്ചു. അന്നു

വിട മധുര പലമാരങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടണായിരുന്നു. സവിത ഓന്നം സമാധാനം ചരണ്ടിപ്പു. കണ്ണൻ തേവെനെ സമാധാനപ്പുട്ടത്തിയെക്കില്ലോ അവൻ അത്വാരത്തിനു ഒഫിസേനിയില്ലോ.

സവിത തനിച്ചു് താഴെ ഒരു മറിയിലിത്തൻം താൻ കണ്ണ കാഴ്ച കുളിപ്പാം ഒരു സപ്രസം മാത്രമാണെന്നും സങ്കല്പി കണ്ണൻ ബെറുതെ ശ്രമിച്ചു്. പതിനെയു നിമിഷത്തിനകം ഉഞ്ചം കൂഴിത്തു് കണ്ണൻ എത്തി.

കണ്ണൻഃ—“ഉറക്കം വരുന്നില്ലോ?”

കിടന്നാൽ അല്ലോ സമാധാനമുണ്ടായെങ്കെമെന്നു കയ്യി അവരും “അരതെ” എന്ന പരഞ്ഞു. സവിതയും കണ്ണനും വീണ്ടും മുകളിൽ ചോക്കി. കണ്ണൻറെ ഭാഞ്ചു താഴേയ്ക്കു ചോക്കി. കട്ടിലിനു സമീപം കണ്ണൻ സവിതയും കിടക്കു തയ്യാറാക്കി. ഒരു അഴുക്കു തുന്നി വിരിച്ചു് തേവെനും കിടന്നു. എക്കിയുടെ മുള്ളും തരക്കവും അപ്പോഴിൽ തുടങ്ങു. സവിത ഉറങ്ങിയെന്നു് എല്ലാവയം ഉംഗഹിച്ചു. സാധു തേവൻ ഉറങ്ങിപ്പോക്കി. ദിക്കെല്ലാം ശാന്തമാക്കി. സവിത കിടക്കുകയിൽ കിടന്നു് തിരിയുകയും പിരിയുകയും ചെയ്യുന്നു. അവരിക്കു് എങ്ങനെനു ഉറക്കം വരും? കണ്ണൻ തുറക്കാൻ ചെയ്തുമില്ലോ. കണ്ണൻ തുന്നാൽ കാണുന്ന കാഴ്ച അവശ്യ അധികം അശാന്തയാക്കും.

സ്ഥാക്കു് ടെലവറിൽ മൺ റണ്ടടിക്കുന്നതവരും കേട്ടു. അവരും ഇംഗ്ലീഷു ഡ്രാഗിച്ചു. പഞ്ചമിന്ത്യ കൂഴിത്തെ പ്രസാദം മൺ മുന്നായിരിക്കുമെന്നവരും വിചാരിച്ചു. നിദ്രാ മുഖി പ്രസാദിക്കാത്ത രാത്രിയുംജാ ഭവനം കൂഴിയുന്നു!

അതു് യുഗംപോലെ നീണ്ടുനിന്ന. അവരു വിഷമിച്ചു. മഷിംതു് എഴുന്നാറിൽനും. രേററത്തു് രാത്രി മങ്ങി കത്തുനംഡായിരുന്നു. അതു തെളിച്ചിട്ടു് അവരു വീട് മഴ വരും കൊക്കി. സത്രബർന്നംകൊണ്ടു് മിച്ചാലാരണക്കുള്ളും സകലപ്പറ്റുള്ളും മരക്കാനായിട്ടുന്നപോലെ അവരു അംബിക്കും യുദ്ധം ചെയ്തു കൊടുവാനും സൂക്ഷ്മാവലോകനം ചെയ്തു. മേഖലയും ദാശരഥം സാമാന്യപരം പരിശോധിച്ചതിനു ശേഷം വീണ്ടും കിടക്കണമെന്നും ചെന്നിരുന്നു. സ്വപ്നമായി കിടക്കാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. യോദ്ധപോലെ കിടന്നിരുന്ന ഒരു വന്നു അടച്ചുക്കയ്ക്കുന്നു. അവരു മുമ്പായിരുന്നു. വാക്ക് അല്ലെങ്കിലും തുന്നി കുണ്ടു്. അതിൽ നിന്നും ഭൂർജ്ജം വമിക്കുന്നു. പുരണ്ടെ ക്കു പോയപ്പോരാ ധരിച്ചുകൊണ്ടുപോയ വന്നും മാറാതെ യാണു് അവൻ കിടന്നരഞ്ഞുന്നതു്. തലയിൽ കൈക്കു് അ ചിത്രതു ചിതറി കിടക്കുന്നു. അവരുക്കു് ശരനുകൂല ഉത്തരാനി. കഫോലം കൈകൊണ്ടു തലോടി.

എക്കി അങ്കോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും ഉരുളിനു. അവളുടെ കുറുകൾ തുന്നിയെന്നുകിലും നിഃജീവങ്ങളായിരുന്നു. എക്കി കൈ അല്ലെന്നുയായത്തി വെള്ളും അവയ്ക്കുപ്പെട്ടു. സവിത ഒരു കിണ്ണത്തിൽ നിന്നു കരേപ്പേരും കൊടുത്തു വെള്ളും കടിച്ചിട്ടു് എക്കി വീണ്ടും ഉറഞ്ഞി.

സവിത എക്കിയുടെയും തേവൻനും മലുപ്പു ഇരുന്നു. മൺ മുന്നന്തിച്ചു. എന്നിട്ടും അവളുടെ വിചാരങ്ങും വല തകർന്നില്ല. ആ വീട്ടിൽ കഴിച്ചു തുടങ്ങി രിതിയെ പുറി അവരു ചിന്തിച്ചു. രാവിലെ മൺ അനുറട്ടിക്കുന്ന തു വരെ അവരു ഉറിക്കിയില്ല. അവരു അവിടെയുണ്ടോ എ

രോധനത്തെയും, ദാരോ വസ്തുക്കളെയും നല്പുവണ്ണം ഒന്നാശി മനസ്സിലാക്കി.

രാവിലെ എഴുമണിക്ക് രാമനാമജപത്രത്വക്കുടെ ഒത്തവൻ എഴുങ്ങുന്നു. മാത്തി കിടക്കയുള്ളടക്കത്തു് ഇവിക്കുന്ന തു കണ്ട്. ഇന്ത്യപരസാക്ഷാത്തൊരുമാനാക്കവോടും ആരന ഓർക്കോണ്ടു് കണ്ണുകൾ നിറയുന്നതുപോലെ അവൻറെ കണ്ണുകളിൽ നിരഞ്ഞതു. അവൻറെ നോട്ടം സവിത്രയ്യു് ഒര സാധാരണ സഭ്രതാഷം നൽകി. ഉഗ്രമായ സൗംഖ്യപ തതിയ തണ്ഠത്തുകാരു് ആരംപാസം തയന്നതുപോലെ സവിത്രയ്യു തേവന്തെ നിർദ്ദോഷദ്വാഹികരം ശാന്തി നൽകി.

പ്രഭാതവേളയിൽ സൗംഖ്യൻ ഉചിച്ചുയരവെ അവയഞ്ചെ രണ്ടുപേരുടെയും കണ്ണുകളിൽ അശ്രൂക്കണം പോടിച്ച.

രാവിലെ ചന്ദ്രകാന്തൻറെ കാർ ഓഗ്രിപ്പരത്തെത്തതി. സവിത്രയുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ നിരന്തര ഒരു പെട്ടി ഭൂത്യൻ കാണാം. സവിത്രയെ കണ്ണപ്പും ഭൂത്യൻറെയും ദൈഹ്യത്തെക്കുറഞ്ഞ കുമാരന്മാരും പറഞ്ഞു. പെട്ടി വീടിനുക തുറ കൊണ്ടുവെന്നുവെയ്യോൻ. പറഞ്ഞു. എന്നാൽ വാളു കുൽ വന്നപ്പും രണ്ടുപേരും നന്നാണ്. സവിത്രജു കാഞ്ഞം മനസ്സിലായി.

“ഈവിടെ തന്നെ വെച്ചുയും” എന്നു് സവിത. “ഈ സ്ഥി, ഇല്ല; തെങ്ങൾക്കു് ഒരു മടിയുമില്ല എന്നുചുരുതു് രണ്ടുപേരും എന്തോ സാമസം പ്രവത്തിക്കുന്ന എന്ന ഭാവത്തിൽ പെട്ടി മുകളിൽ കൊണ്ടുവെന്നുവെച്ചു. സവിതയെ വണ്ണിച്ചിട്ടു് രണ്ടുപേരും പോയി. വീടിലെ സമാചാരങ്ങൾ അറിയാൻ ആത്രമുഖ്യം കാണുന്നതിനുകിലും അവരുടെ ചോദിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഓഗ്രിപ്പരത്തും തുറകാർ തേവൻറെ ഭാഗ്യത്തെ വാഴുന്നു. അപുന്തും ചിലർ “തേവൻ മാത്രിയെ കുട്ടിക്കൊണ്ടുവരാതിരിക്കുകയായിരുന്നു നല്ലതു്. സാധി അവിടെ സുവമായി കഴിയുമായിരുന്നു” എന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു്. എന്നാൽ കഴിഞ്ഞ രണ്ടുവീവസം ചന്ദ്രകാന്തൻറെ കാർ അവിടെ മുന്നു പ്രാവശ്യം വന്നു. അതുകൊണ്ടു് തേവൻറെ ഭാഗ്യം തെളിഞ്ഞു എന്നല്ലാവയം ഉണ്ടിച്ചു.

സവിത റാത്രിമുഴുവനം ഉറങ്ങാതെ കഴിച്ചുങ്കിയതു കൊണ്ട് ദൂരെ ക്ഷീണിച്ചിരുന്നു. കണ്ണുകൾ അല്ലോ ചുവ നൂ, കൺ പോളുകൾ തടിച്ചുമിരുന്നു. എന്ന വരികിലും തേവൻറെ മക്കളുമ്പോലെ റാവിലെതന്നെ വീടിലുജ്ജ ജോലികളിൽ ഏപ്പോൾ. മുഖ്യത്തും വല്ലായ്ക്കും മുന്നത യും ഓക്കറാൻ അവർ വളരെ അമിച്ചു. സവിത ജോലി കൾ ചെയ്യുന്നതു കണക്കിട്ടു് തേവൻ സദേശാശംകൊണ്ടു മതിമാനപ്പോയി.

എക്കിയുടെ ഭാവങ്ങൾ ആകെ മാറി. അവർ റാവി ലെ മൂന്നൽ ബോധരമിതയായി കിടക്കകയാണു്. കൈ കാലുകൾ ഇട്ടതല്ലെന്നു.

സവിതരയ കാണുന്നും തേവൻ പ്രസന്നനാക്കുമെ കുല്യം എക്കിയുടെ അവസ്ഥ കാണുന്നും അവൻറെ മുഖം വിവിശ്ശമാകും. പത്തുമണിയേഞ്ചുട്ടി എക്കി, അതി വേഗം ശ്രദ്ധാസ്ഫുട്ടപാസം ചെയ്തുടങ്കി. എല്ലാവയം മറ്റ ജോലികൾ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടു് അവളിടെ ചുറ്റും കുടി. തേവൻ റാമനാമം ജപിച്ചു. കണ്ണൻ അവക്കെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കി. ശാശ്വതിനും. സവിത മാറി മാറി തേവനെന്നും എക്കിയെയും. തേവനാണോ എക്കിയുംണോ അധികം വേദനവെന്നു നിശ്ചയിക്കാൻ വിഷമമായി. ഒരു മൺ, ആൻ ശ്രദ്ധാ കരേ നിലയ്ക്കുന്നുണ്ടു്. ആ സമയം മുഴുവനം അവരെല്ലാവയം അധിക്കരിച്ചെന്നു ഇരുന്നു. ശ്രദ്ധാഗതി മണിഭവിച്ചു. തേവൻ പരിശേഖിച്ചു് അവംഡു മുഖ്യത്തു നോക്കിനിലയായി. ചെങ്കുന്ന ശ്രദ്ധാസം നിന്നു, തേവൻ സംശയിച്ചു ചൊട്ടിക്കാരംതു. കണ്ണൻ അടച്ചതു ചുന്നു

അവനെ അമരപസിപ്പിച്ചു. മാത്തിയെ ഒരു കുള്ള് കാണാൻ കൊതിച്ചു തുറന്നിരുന്ന അതു കുള്ളുകൾ എന്നെന്നോയ്ക്കുമായി അടങ്കാതു.

നിലവിളിക്കേടു “അയൽക്കാരല്ലാം ഓടി എത്തി. സവിത മരിയുടെ ഒരു മുലയിൽ നില്ലുയി. കുള്ളെൻ്റെ കുള്ള്” അവിടെയും എത്തി.

“കംഗനത, നീ താഴെത്തെ മരിയിൽ പോ.”

അവൻ സവിതയോട് പറഞ്ഞു.

അവർ ഉടൻതന്നെ പോയി. അവിടെ ഇങ്ങനും അവൻ തേവൻഞ്ഞ ദീനസ്പരം കേടു.

അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ അഴിക്കളെല്ലാം വന്നുകൂടി. മരണാനന്തരമുള്ള ചടങ്ങുകൾ എല്ലാം കഴിഞ്ഞു. എല്ലാ വരും മടങ്ങി. തേവൻഞ്ഞ വിലാപം എന്നിട്ടും നിലച്ചില്ല. മുലകാർ ചെന്നു “അവനെ സമാധപസിപ്പിച്ചു.

“ഹൈ! ചുരുക്കപോ വേണോ? മരശ്ശുക്ക് എന്തെ കിലും ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന കാര്യമാണോ ഇതു്. ഇനി നിങ്ങളിടെ മകളിടെ കാര്യം നേരിക്കണം. അവർ തനിച്ചു പേണുള്ളി. വല്ലുതെ വിഷമിക്കം.”

തേവൻ ഇതെല്ലാം കേടു “കുള്ളതുടച്ചുകൊണ്ടു” എഴുന്നേറിക്കുന്നു. കുരിത്തുള്ള് എന്തോ ഒരു പ്രകാരം കണ്ണു തുപോലെ തോന്തി. അവൻ എഴുന്നേറുന്നുന്നു. സ്നേഹാന്തരിക്കിനിനും സവിതയുടെ അട്ടക്കൽവന്നും വീണ്ടും കരം ഏതുതുടങ്ങി. അഴിക്കൾ മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ അവൻ കരം ഏതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇങ്ങനും. സവിത മിണ്ടാതെ അവൻഞ്ഞ സമീപം ഇരിപ്പുണ്ട്.

എക്കി അവളിടെ അമ്മയായിരുന്നു. എക്കിലും അവളിടെ മരണത്തിൽ സവിത്രയ്യു ഭിഖമുണ്ടായില്ല. അവരും അവിടെ ചെന്നതുമുതൽ എക്കി രക്ഷപ്പെട്ടെങ്കിൽ കൊള്ളാമെന്നോയേ വിചാരംബിണ്ടായിരുന്നു. പഞ്ചി, അതു തെവന്വേണ്ടിമാത്രം. സവിത സാന്ദര്ഭവം അവരുന്നു ഒന്നാക്കി. ആ തപിച്ചിരിക്കുന്ന എഡയത്തിന്റെ അല്പമെങ്കിലും ശാന്തി മഴിക്കാൻ വേണ്ടി പലതും ചെയ്യാൻഅവരും ആഗ്രഹിച്ചു. എന്നാൽ എന്തുചെയ്യാമെന്നു് അവരക്കു തോന്തിയില്ല. തെവൻറും എഡയംനോന്തുജീകരിച്ചിൽ കേടുക്കുവോരും സവിതയുടെ ഉള്ളിട്ടും വെള്ളനീറാം. പലപ്രാവശ്യം തെവനു തലോടി സാന്തപ്പനവാക്കുകയും പരായണമെന്നവരും വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ അതിനു് ദെയൽമുണ്ടായില്ല. സധതാപ തെക്കാടി അധികം തേവൻറെ എക്കിയേണ്ടുള്ള അളവററ സ്ഥാപിച്ചതിൽ ആദ്യത്തുമാണു് സവിതയ്യുണ്ടായതു്.

സവിതയ്യു അറിവാക്കുന്നതിനുമുൻപു് മഹത്കാന്തം നീറി വീട്ടിൽ വന്നതുകൊണ്ടു് ഭിഖം എന്നാണുന്നു് അവരുടുന്നതിന്ത്രില്ല. താൻ സുവസന്മുല്പിയിൽ കഴിഞ്ഞുവന്നുകിലും ഭിഖിൽ ലോകത്തു് ദ്രുവക്കുരെ ആഴ്ചകൾ ഉണ്ടുന്നു് അവരും കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ അതതു വിശ്വസിച്ചില്ല. “എന്തിനാണു് ലോകത്തു്” ആഴ്ചകൾ ഭിഖിക്കുന്നതു് ” എന്നവരും ചിന്തിച്ചു. “എക്കി ഇതു ലോകം വെടിത്തു. ഇന്തി തേവൻ” അതാണു് ” ഇങ്ങനെയുള്ളവിമാരജം സവിതയുടെ എഡയത്തിൽ ഉള്ളിച്ചു. കഴിഞ്ഞുനാലും വിശ്വസിച്ചതു സംഭവജാഹം രാഹരാന്നായി അവളിടെ ഇൻപിൽ രൂത്തം ചെയ്യുന്നതായി അവരുടെ തോന്തി.

“നിങ്ങൾക്ക് മകളില്ലോ?” എന്നവർ മന്ത്രം തെരഞ്ഞെടുത്തു ചോദിച്ചുതും ചാമ്പവന്..

“ഉണ്ടായിരുന്നുകിൽ നിങ്ങളുടെ അനുത്തന്ന കാണുമായിരുന്നു..” എന്നവൻ പറഞ്ഞതും “ഈ അനുകയരാണുകിൽ അയാളുടെ വീട്ടിൽ പോകുക” എന്ന പറയുന്നതും ശ്രീകാന്തൻ അവരെ പരിഹസിച്ചുതും ചാക്കാതിരുന്നില്ല.

അവർ മനസ്സിൽ ഉറച്ചു. എന്നായാലും ഇനി തേവൻറെ ‘മാതി’യായി തന്നെ ജീവിതം കഴിക്കാം. ആ സാധ്യവിന്റെ ദിവ്യാന്തിക്ക സഹായിക്കാം.

അരല്പ്പായം 13.

എക്കിയുടെ അന്തിമസംസ്കാരങ്ങൾ കഴിത്തു് ബന്ധു ദിനങ്ങൾ തിരിച്ചുവരുന്നതുവരെ സവിത തേവൻറെ അടക്കൽ തന്നെ ഇരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് അവൻറെ ഏപ്രിൽ തനിന് അല്ലെങ്കിലും ശാന്തി ലഭിച്ചു; എന്ന മാത്രമല്ല, അവൻു് ലോകത്തിൽ ആരാധനില്ലെന്നുള്ള ചിന്തയും ഇല്ലാതാണി. കുറത്തു കരഞ്ഞു് അവൻ സവിതരയെ നോക്കും. കണ്ണിലം മറ്റു ബന്ധുക്കളും തേവൻറെ അടക്കൽ എത്തിയപ്പോൾ അവൻ എഴുന്നേറ്റു മുകളിൽ പോയി. എക്കിയുടെ കിടക്കയും തുണിയുമെല്ലാം കണ്ണിൽ അവിടെനിന്നും എടുപ്പി ആമാറി. മുറി കഴിത്തു കിടക്കുന്നു. സന്ധ്യാസമയമായ തുക്കാണ്ടു് ഇരുക്കുന്നും മുറിക്കുമെല്ലാം നേരു പരിഞ്ഞാ ദിച്ചു. അങ്ങിനേരു് ചിലന്തിവല, കീറിപ്പുറിഞ്ഞെ വന്നു അറിം. പഴയതും കൊള്ളിയതാത്തതുമായ പല സാമാന്യങ്ങൾം.

രാത്രിയാകന്നതിനു മുമ്പു് അതിനകമെല്ലാം അവൻ തുള്ളുവെടിപ്പാക്കി. ചിന്നിച്ചിതറി കുടന്തിയനു സാമാന്യങ്ങൾ യഥാക്രമം അടക്കി തുക്കി വെച്ചു. അതുയും ചെയ്തു കഴിത്തെപ്പോൾ അവൻക്കു തന്നെ തെല്പു സന്ദേശവും സംസ്ക്രിയും തോന്തി. ജോലി കഴിത്തു് കൈയും മുവ മും കഴുകി വാത്രക്കൽ വന്നേപ്പാർ അതുചുണ്ണങ്ങളുായ

നയനങ്ങളും അക്കദൈക്ഷ നോക്കിനിന്ന ശ്രീകാന്തനെയാണ് അവർ കണ്ടു. അല്ലോ അവരാക്ക് അവളുടെ കൂട്ടകളെ വിശ്രദിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ ശ്രീകാന്തനും തന്റെ തന്നെ സംസാരിക്കണമെന്നും, എങ്കാണ അവണ്ണാട് സംസാരിക്കണമെന്നും പോലും അറിയാതെ അവരും വിശ്വമിച്ചു അങ്ങേനെ നിന്നുപോയി.

ഇടവിയ സ്വരത്തിൽ അവൻ ചോദിച്ചു:

“സവിത്ര, വെളിയിലോട്ടുങ്ങാനും പോകാണോ,” വളരെ പണിപ്പെട്ടവരും പറഞ്ഞു. “ഇവിടെതന്നെന്ന ഈ അന്നാലെത്തു? ഇന്ന് തേവൻറെ ഓആ... എൻറെ..... എക്കി..... വാക്കും ഘൃത്തിയാക്കാൻ അവരാക്ക് സാധിച്ചില്ല.

വെള്ളത ദേഹത്തിൽ അവളുടെ ജീവിതത്തിലുണ്ടായ മാറ്റങ്ങൾ അവരും സൂരിച്ചു. ശ്രീകാന്തൻ അക്കദൈക്ഷ കടന്നു. അവൻ ഒരു ജമക്കാളം വിരിച്ചു കൊടുത്തിട്ടും അവരും താഴെ ഇരുന്നു. ശ്രീകാന്തൻ അവളുടെ തടയാൻ ഇഷ്ടിച്ചുകൂടിലും അതിനു ശക്തനായില്ല.

ഭിംബാധികൃതനാൽ കരെ നേരത്തേക്ക് മെഴുനം തണ്ണിക്കവാൻ രണ്ടുപേക്ഷം കഴിഞ്ഞില്ല. ശ്രീകാന്തൻറെ മനസ്സിൽ പലപല ചിന്തകൾ ഉണ്ടായും. സവിത്രയും എന്നൊക്കെയോ പായാൻ അഭ്യർത്ഥിച്ചു. സവിത്ര തലകുന്നിച്ചും, ശ്രീകാന്തൻ ചുവരേം ചാരിയും ഇരിപ്പായി. എതാനും നിറിയ്ക്കിയാണ് അഭ്യർത്ഥന കഴിഞ്ഞതു. മെഴുനാട് ആസ്ഥാനമായി. രണ്ട്

പേരും തലപോക്കി; പരസ്യം നോക്കിയാൽ കള്ളുകൾ നിരയും.

“ഈവിടെ ഇരിക്കും” ശ്രീകാന്തൻ പറത്തു. അവ ടും ആക്കംബുന്തിൽ ഇരുന്നു.

സവിത:— “അംഗൂഹം അമയ്യും സുവമാണോ ? ”

ആരി:— “നിന്നുകൊ ? ”

വീണ്ടും മെഴുനം.

ആരി:— നോക്കു സവിത്രേ, അംഗൂഹം അമയ്യും വലിയ ഭിംബമാണോ ? ”

സവി:— “മെടുങ്ങോ ? ”

ശ്രീകാന്തൻ അവരും നിന്നിമേശനായി നോക്കി ഇരുന്നു.

“അംഗൂഹം അമയ്യും വളരെ ഭിംബമെന്തു്. പുരക്ക അതുകൊണ്ട് നിന്നെന്ന ഭിംബം കിരുമോ ? ” എന്നാണോ ശ്രീകാന്തൻ പറയാൻ ഉള്ളതിച്ചുതു്. എന്നാൽ അവരിലും കുറയ്ക്കരി ചോദിച്ചു ചോല്ലും അവനെ വിവരിക്കാക്കി. ഏറ്റുന്തരം പറയാനാണോ ? അവൻ സ്വന്തമാണെന്നു മറയുംപണിപ്പുട്ടുണ്ടു്. “എല്ലാവയം നോപോലേതനെനു.” സവിത പറത്തു:

ആരി:— “അംഗൂഹം, അതാണി സത്യം, അനുഭവത്തി. എന്നിക്കും ഭിംബത്തിനു് ഒരു പരിധാനമുണ്ടാക്കാൻ സംധിക്കുന്നില്ലു്.”

“പുരക്ക, ഇനി എന്തു ചെയ്യാനാണോ ? ”

ഈതു് അവളുടെ ജീവിതകാലം മുഴവന്നും ഭവണം ഒരു ദിവസം മാറ്റഭായി അവർഡു കുരത്തി.

ആരീകാന്തൻ സാമ്പത്തം ചോദിച്ചു — അതെന്നും? ”

സവി:— “ഞാൻ ഇവിടെ സുഖമായി കഴിയുന്നു. അപ്പുനും അമ്മയും ടീവിക്കാൻ ഇടക്കൊടുക്കണമെന്നു്. ചേടുനും”

... ആട്ടതൽ നെറ്റപറയാൻ അവധിക്ക് രക്തിയില്ല.

അല്ലോ ഉച്ചതിൽ ആരീകാന്തൻ — “സവിത്രേ! ...

സവി:— “ചേടു, വൃസനിക്കാതിരിക്കും. ഇവിടെ ജീവിക്കാനാണു് എന്നും വിധി.”

രണ്ട് ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അവളിൽ എത്രമാത്രം മറ്റൊരു സഹനശക്തി !

“എങ്കിലും ഞാൻ നിന്നെന രക്ഷിക്കും” നേരം എന്നു ലോചിക്കാതെ ആരീകാന്തൻ പെട്ടെന്നു പറഞ്ഞു.

സവി:— “ഇനിയോ ?എങ്ങനെ ?”

ആരീ:— “എന്തു”, ജീവിതം മഴവൻ നീ ഇവിടെയും, ഞാൻ അവിടെയും താമസിക്കാണോ ?”

സവി:— “ഇതുപരന്നിശ്വയം അതായിരിക്കാം.”

ആരീ:— “അല്ലോ.”

സവി:— “പക്ഷേ എനിക്ക് ഇവിടെതന്നെന താമസിക്കണം.” ഏകിന്നെങ്കണിന്നെച്ചുനും പറഞ്ഞാൻ അവധിക്ക തോന്നിയില്ല. “ഇനി തേവൻ” അരുങ്ങാണു്” എന്നപരണ്ഠവസാനിപ്പിച്ചു.

ആരീ:— എന്തു ?എന്തു ?

സവി:— “ഇനി ഞാൻ തേവൻൻറുടെ താമസിക്കേണ്ണതല്ലോ? അതാരംക്ക് ഇനി സധായുന്നിൻോ? അരുങ്ങാണു്”

ഗ്രീക്കാ:—“പിന്നെ നിന്റെ സ്ഥിതിയോ ?”

സവി:—“എൻ്റെ സ്ഥിതിയും അയാളുടെ പോലെതു നേരം.” യള്ളരെ ശാന്തമായി അവർ പറഞ്ഞു.

തന്നോടു സംസാരിക്കുന്നതു് സവിതയാണോ എന്ന പോലും ഗ്രീക്കാന്തൻ ശക്തിച്ചു.

ഗ്രീ:—സവിതേ, നീ എന്താണ പറയുന്നതു് ?

സവി:—ചേട്ടാ, ചേട്ടെ എന്തിനാണോ വ്യസനിക്കുന്നതു് ?

ഗ്രീ:—“സവിതേ, എൻ്റെ അട്ടത്തു വരു. ”അവർ അട്ട തതിങ്ങന്ന.

“ചേട്ടാ” അവർ വിളിച്ചു. ഇതു ഇൻപമായി അവർ ഇതിനമുന്നപു് രകിക്കലും അവനെ വിളിച്ചിട്ടി ഷ്ടൂംതോന്തി. രണ്ടുപേരും കണ്ണടച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അ ഷ്ടൂം കഴിഞ്ഞു് സവിതയു് ഭോധക്കുയും നേരിട്ടുന്നതു പോചെ തോന്തി. കണ്ണടച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഗ്രീക്കാന്തൻറെ മടക്കിൽ അവർ തവവെച്ചു. ഗ്രീക്കാന്തൻ മെല്ലു അവ കൂടെ ശിരസ്സിൽ തലോടി.

അംഖ്യായം 14.

“മകളെ, നിനക്ക് അതു കഴികയില്ല.”

“എനിക്ക കഴിയും”

ഈ വിധം അട്ടുനം മകളിം സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു. എങ്കി മരിച്ചിട്ട് അഞ്ചു ദിവസമായി. തേവൻറെ അവധിയും തീന്. അട്ടത്തിവസം അവനു ജോലിക്കു പോകുന്നു. “തൊന്നും ജോലി ചെയ്യും” എന്ന സവിത. തേവൻ അവളെ വിലക്കുന്നു. സവിതയുടെ കൈയിൽ ചുലുകൊടുക്കുന്ന കാര്യം ടാക്കിവോടു അവന്റെ ഘോഷം തകയുന്നു. എന്നാൽ മുലകായ അട്ടുന്നേൻറെ പരിഗ്രമപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നതും ലഭിച്ചു. വെരുതെ വീട്ടിലിങ്ങും ഉണ്ടുന്നതും ലഭിച്ചു. മഹാശാനും അവർക്കു തോന്നുന്നു.

ആകാന്തൻ ഇതിനിടയ്ക്ക് രണ്ട് പ്രാവശ്യം അവിടെ വന്നു. അതുവരുച്ചുള്ള പണം ചാറുകാനെന്ന് കൊടുത്ത യുദ്ധമെന്നും തേവനു ജോലിക്കാണയേണ്ടെന്നും അവൻ അവളേം പറഞ്ഞു. എന്നാൽ സവിതയേം ജോലിക്കു പോകുമെന്നും ഒരു നിർബന്ധമുണ്ടും. ആകാന്തനു ഭാവിപ്പിക്കുന്നതെന്നും കരതി ഇതും സമാധാനം പറഞ്ഞു. “ഇല്ലില്ല; ജോലിചെയ്യാതെ തേവൻ സ്വന്നമായിരിക്കാൻ വിഷമമാണു്.”

ആകാന്തനും സവിതയും തമ്മിൽ ഈ വിഷയത്തെ പ്രാറി അല്ലെന്നും വാദപ്രതിവാദവുമെന്നായി,

ഇപ്പുകാരം പ്രമാണിയോടുതന്നെന്നും ജോലിയിലേ പ്ല്ലിച്ചതാൻ പറയണമെന്ന് സവിത തേവനോടു പറ തെരു. എന്നാൽ തേവൻ വീണ്ടും നിശ്ചയിച്ചു.

തേവൻ അവരെ വേണ്ടഖോളം ഉപദേശിച്ചു “നി നക്ക് ആ ജോലി പററിയതല്ല. ദരിക്കലും ഒരു താരത്തി ഭൂം ദേഹാലപാനം ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത നിനക്ക് അതു ചെ യും കഴിയുകയില്ല. യേംാനറിത്താൽ എന്തു സകട പ്ല്ലിം. നിന്റെ ആ മേട്ടൻ, എന്നെന്നും ജോലിക്കയെ യുംതെന്നെല്ലു മകരെ നിന്മാടു പറഞ്ഞതുറു?“ “അവരെ സ്ഥാം അങ്ങങ്ങെന പറയും; പക്ഷേ, നമ്മക്ക്” അല്ലപ്രാനിച്ചു തന്ന കാലം കഴിക്കുന്നു.”

“അങ്ങങ്ങെനയാണെങ്കിൽ എന്ന് ജോലി ചെയ്യാം. ജോലി ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതു എന്നിക്ക വലിയ വിഷമവു ശാശ്വം. വെരുതേ വിടിലിങ്ങ് എന്തു ചെയ്യാനോ? എന്തു ഇവിടെ ഇരി. നിനക്ക് ആ ജോലിക്ക ശേഷിയില്ല;”

എക്കലേശം സസ്യവരെ ഈ സംഭാഷണം തുടർന്ന്. ഒരുവിൽ തേവൻ തന്ന തോറു; പ്രമാണിയുടെ അട ക്കൽ പോയി. ആല്ലോ വിസമ്മതം കാണിച്ചെത്തുകിലും ഒരു വിൽ പ്രമാണി വഴിപ്പെട്ടു. ആല്ലത്തെ ശമ്പളത്തിൽ നിന്ന് രണ്ടുപാ അവൻ കൊടുക്കണമെന്നും കരാർച്ചെയ്തു.

സവിതയുടെ ഈ നിയുയം പട്ടണം ഭട്ടക്ക വ്യാപി ചു. ഭംഗിപുരത്തുള്ള പിണ്ഡകിടാങ്ങരംക്കു പോലും അത റിയാം. തുപ്പുകാരം പ്രമാണി ഭംഗിപുരത്തല്ല താമസം. എക്കിലും കമക്കെഴുപ്പും അവനും അറിയാതിരുന്നില്ല. തേ വഴുന്നു “അതുകുടു” എന്ന പാശത്തിൽ അവൻ രണ്ട്

അപായുടെ ലാഭമെന്തു്. എന്നാൽ അതിനു പുരുഷ ചില
ലുഭ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുമെന്നവൻ സങ്കളിച്ചു. സപ്ലൈസറു പ
ലതും കണ്ടു. മാത്രിയെ കാണാൻ അവൻ അക്ഷമനായി.
രാത്രി “കടിക്കാൻ” ദോധനപ്പാർ അക്കമും ക്രൂക്കാരോടും
പരഞ്ഞു.

സുത്രാസ്ഥമന്ത്രിന്റെയേഷം തേവൻ വീടിലെത്തി.
സവിത അവനെ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും
ഉണ്ണിനിന്നുന്നു. കഴിഞ്ഞെ അഭ്യൂദിവസങ്ങളായി തേവൻറെ
വീടിൽ ഉച്ചിപ്പിക്കുകയും കൊണ്ടു വരാറില്ല.

“പ്രമാണി സമ്മതിച്ചു.”

“ഹരി” എന്ന സവിത പറഞ്ഞു.

“നീ ചോദം വാങ്ങിച്ചു കൊണ്ടു വരുമോ?” എന്നു
അവൻ അല്ലെങ്കിലും സങ്കേതാട്ട ചോദിച്ചു.

“ചോദം ഇരക്കേണ്ട ആവശ്യം?” നമ്മുടെ ആവശ്യ
ത്തിനു നമ്മകളും ശ്വേച്ഛാം മതി.

“എങ്കിലും വാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടുവന്നാൽ നമ്മക്കല്ലു
കിൽ കണ്ണൻറെ വീട്ടിന്റെക്കുറിലും ആകുമ്പോ.”

സവിത മുഹൂറ്റി പറഞ്ഞില്ല. തേവൻ ശ്വേച്ഛാത്തെ
ക്കാരം ആമാരമാണോ പ്രിയതരം. ഇതും ഇതും അഭ്യു ദിവ
സങ്ങ്ഗരു കൊണ്ടും അവരുക്കു മനസ്സിലായി. വീടിലെ ആ
മാരം അവനും അതു ഒരിക്കൽനില്ല. പല സ്ഥലങ്ങളിൽ
നിന്നും വാങ്ങികൊണ്ടുവന്നും കഴിഞ്ഞതിലാണോ അവനും
തുട്ടിയും അചിയും.

രാത്രി ഇരഞ്ഞതിലും അട്ടത്തെ ദിവസത്തെ കാഞ്ഞുകൾ
ജീഹ്വപരിയുള്ള ചിന്ത സുവിത്തെയെ ഓപ്പുവിച്ചു. തേ

വന്നെങ്കിൽ വന്നതോടുകൂടി അവരുടെ അസാമാന്യ മായ സമന്വയത്തിയിണ്ടായി. തെരുവിലിൽ തുള്ളുകായ ഒരു ഭൂടയിൽ ജോലിക്ക് പോകുന്നതിനുള്ള ദേഹത്തിനും വേണ്ടി അവരുടെ പ്രായമിക്കുകയാണ്. അംഗിപുരത്തെ നടപടികൾ അവരുടെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നാണെന്നു. രാവിലെ നാലു മൺിക്ക് ചുള്ളും കുട്ടയുമായി പോകുന്ന ദേശവുത്തെ അവരുടെ കണ്ണിട്ടിട്ടുണ്ട്. പത്രതാം പത്രിനൊന്നോ മൺഡിയാക്കുവോരും തുടർന്നും അവരുടെ കണ്ണിട്ടിട്ടുണ്ട്. വിശ്വാസം നാലുമൺിക്ക് പോയി രാത്രി എഴുമൺിക്ക് മടങ്ങും.

അടുത്ത ദിവസം അവളുടെ നില എന്നായിരിക്കുമെന്നുള്ള അനുലോചനയായി. അവളുടെ തല ചുറവന്നതുപോലെ തോന്തി; വിചാരിയാരയിൽ അവളുടെ ശക്തി മുഴുവൻ ഒഴുകിപ്പോകുന്നതായും. ഇങ്ങനെ ഉറങ്ങിയും ഉണ്ടാം സപ്രസ്ത്വത്തിലും ചിന്തയിലും അവരുടെ രാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടി രാവിലെ നാലുമൺിക്ക് തേവൻറെ ശബ്ദംകേള്ക്കും.

“എഴുന്നേൻക്കു മക്കളെ, പോകാനുള്ള സമയമായി” സവിത എഴുന്നേറു. അവരുടെ രാത്രിയിൽ ഉറങ്ങാഴികയായും നന്നെ കുറിഞ്ഞുണ്ട്. തേവൻ വിളക്കിന്റെ വെളി തുട്ടിൽ അവളുടെ മുഖത്തു നോക്കിയിട്ടും “നിന്നും ഈ ജോലി ചെയ്യാൻ കഴിയുകയില്ലോ”.

“എന്നിക്കു സാധിക്കും” എന്ന പറഞ്ഞു കൊണ്ടവരും എഴുന്നേറു നിന്നു. വസ്ത്രങ്ങൾ ശരിയാക്കി, ചുള്ളും കുട്ടയുമെടുത്തും തേവൻറെ ചുറകിലുത്തി അവളുടും തിരിച്ചു.

വാതുകൾ മടിയും ക്ഷീണവും പോകാനായി ബീടി വലി ആകരണം നിൽക്കുന്ന മരു തൃപ്പുകാരു കണ്ട്.

വേഗത്തിൽ അ സൈന്യം രോധിലെത്തി. രോധിനരികിലുായി ഒരു അവലമ്പണം^०. ശാഖിട് ധാരാളം അത്രുളികൾ വരുന്ന ; അതരായന കഴിച്ചു പോകുന്ന. സവിത്രയുടെ ഗ്രൂപ്പ് അവരിൽ പതിനേരു. എന്നാൽ പെട്ടുന്നു അവരു മഹാഭാരത വശങ്ങളുടെ മുഖം തിരിച്ചു. രോധിയും കിടന്ന കൂപ്പുകൾ തുത്തു വാരാൻ തുടങ്ങാം.

അല്പാധം 15.

പ്രഭാതമായപ്പോൾ അഴക്ക പിടിച്ച കാക്കി കോട്ടം കരയ് ചട്ടയും ധരിച്ച് കൈകയിൽ ചൂരൽ വടിയുമായി ചെ യച്ചിന്നറ കിരകിരേന്നംളു ശ്രദ്ധവും കേരളപ്പിച്ചകൊണ്ട് പ്രമാണി പ്രത്യക്ഷമായി. തുള്ളുകാർ എല്ലാവരം “അങ്ങ തെത” താൻ തൊഴുതു തുടങ്ങി. പ്രമാണിയുടെ പ്രതാപ ദും അധികാരപ്രമത്തയും, അവവൻറ റാക്കിലും, നോ ക്കിലും, നടപ്പിലും, ഉടപ്പിലും തെളിഞ്ഞു കാണണ്ണണ്ട്. തലേ ചിവസം വരെ അവനും ഈ തുള്ളുകാർലെബാത്തനു കിരുന്നു. മരുഖയ പ്രമാണിയെ പ്രീതിപ്പെട്ടതാണ് പ്ര യന്തിച്ചിട്ടശേഷംളു പരമാത്മം അവൻ മറന്നിരിക്കുന്നു. പ്രമാണിയായിട്ടാണ് ജനിച്ചുതെന്നംളു ഭാവത്തിലാണ് തുള്ളുകാരെ ശാസിക്കുകയും ഹിംസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു്. ചിലക്കുടെ നേരെ ചൂരൽ നാഞ്ഞണ്ണണ്ട്; മറ്റ ചിലരെ നോക്കി മന്ദാസവും തുകുന്നു.

അവൻ പെട്ടുന്ന നിന്നു.

“എന്തെ, തേവാ.”

പിന്നീടിൽ തുരുകൊണ്ട നിന്നു തേവൻ പെട്ടുന്നു തിരിഞ്ഞു നോക്കി. “അങ്ങതെതു്”

“ശ്രദ്ധാജ്ഞാ നിന്നുറ മാത്തി—ദൗഹാ, മാത്തി. ത നേന്” അവൻറ കുറത്ത മുഖത്തു് അങ്ങനീമ വ്യാപിച്ചു.

“അതെ അങ്ങതെതു്, അഡിച്ചതെതു് അനന്തരയം” എന്നു പറഞ്ഞു് തേവൻ സല്ലാം ചെയ്തു്.

“பகேசு, ஹவஸ்கூ துக்கான் வரலில்போலோ? கொட்டா ரா துக்கானதுபோலெ தாஜ்பூ ரோயு துக்கானது? ஹகை என ஜோலி செய்யுத் அயிக்காதுதெக்கீபூ. கேட்கா? ”

“அஹம்பதேத, ஹவரி வட்டு ஜோலியும் செய்யிடுகளோ? முன் நாலு திவவஸ் கொள்கூ ஶரியாதில்போகாம். அங்கே ஏதெ தெய்வு? ”

அரவால் ஹறு கேட்க ஓவம் போலும் காளிக்காதெ பரவதறு.

“பெற்றி கிரந்து தாங்க்கூரியாளென்ன தொன்ன...”

அங்கேனே, கொறுக்குடியீபூ, சுமிக்களை. அவை தீட ஜோலி ஞுடெ தொன் சென்று. ஜோலிக்கொடு வீ தூயும் வழந்துக்கூபூ. அவிடுங்கா பாவக்காலித் தூலியு தூது அத்தாங்கேபூ.”

“நாலோ, ஜோலியுடெ காற்று கூறு; ஹவர்கூ ஸ லாம் செய்யுதலெதொன்? ” ராதி முந்போந்து வெஷ்டிட் பர எறு:

“நாலே ஹகை எத்துவிதொட்டு ஜோலி காளிக கிபூ. காற்று ஹபோஷ பரவேதெக்காம்.”

போகால் என்கையவால் ஏற்றோகளென்றுபோலெ அவிடெ நின் கொள்கூ நாலுசுருஷாமெக்கி. ரோயித் தூயிகங் அத்துக்கூபூயிதென். ஏற்காது ஹகையைக்கல்லிலு முதல் ஜெலுக்கூதில் ஞுடி, அங்கைக் குத்துக்கூதெ தலகர் காளைமாயிதென். அந்தத்துக்கூ கேசுத்துதிலும் யாராதும் ஸ்ரீ பூதாஷமால் வாடிடுபோகளை. புமாளி ஹதொன்ன

കന്തിപ്പ്. മറ്റൊരു അല്ലെങ്കിൽ പരിശോധനയാട്ട് സവിത്രയും പ്രമാണിയേയും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് നോക്കുന്നണ്ട്. ചിലർ എന്നോ തമാര കാണുന്ന മട്ടിൽ പരസ്യരം നോക്കി ചിരിക്കുന്നു. തേവൻ പരിശേഖരിച്ചു് പ്രമാണിയെ നോക്കുന്നു. പ്രമാണിയുടെ വടി സവിത്രയെ സമീപിക്കുന്നു.

“എത്രു്?—സലാം ചെയ്യാലെന്താ? ഇതു് എന്തു ചാറുകാനും അഞ്ചുന്നിന്നും വീഴ്ചം മറ്റുമല്ലു്.”

സവിത്ര അല്ലെങ്കിൽ ഒഴിവുമാറി നിന്നു് വസ്തുങ്ങൾ തുടക്കി. അവളുടെ ശരീരം ശ്രസ്കലവം വിറച്ചു. തുപ്പകാരല്ലോവയും ഇതുകണ്ടു് നോക്കിനിലയായി.

തേവൻു് സമിച്ചിപ്പ്. അവൻ അട്ടത്തുചെന്നു് തൊഴുതപേക്കിച്ചു. “അങ്ങപ്പെടുത്തു ഇന്നനേതെങ്കു മാപ്പുകൊടുക്കണം. നാഞ്ചി സലാം ചെയ്തിക്കാം.”

“നിങ്ങളോടു്” ദയകാണിക്കാൻ പാടിപ്പ്. നിങ്ങളുടെ ദിതുകിൽ വടിതനു കയറുന്നു. അപ്പോഴേ മന്ത്രാല പഠിക്കുള്ളി. നാഞ്ചി ഇതു അധികാരം കാണിച്ചാൽ നടുപ്പ് തുടരുകയുണ്ടാ. ജോലിയും പണയം; സൂക്ഷ്മിച്ചുംാ.”

പ്രമാണി നടന്നു; തേവൻ തൊഴുതു.

സവിത്രയുടെ ശ്രദ്ധാസർ നേരെയായി. തുപ്പകാരല്ലോം സലാം ചെയ്യുന്നമേയും അവൻ ബീടിയും കത്തിച്ചു വലിച്ചുകൊണ്ടു് അട്ടതെ വാൺഡിലേക്കു പോയി. എല്ലാവരും പുതിയായി തുടരു തുടങ്ങി. സവിത്ര രഹിതത്തുചെന്നിന്നു. തേവൻ തന്റെ ജോലി ചെയ്തിട്ടു് സവിത്രയുടെ ജോലി ആണെവരു.

“എന്നീക്ക്” മകളെ, ഈനു അടയൽ വളപ്പിൽ പോകാം.” സവിത അവനെ തന്ന നോക്കി; തന്നെത്തന്നെ പാചിച്ചുകൊണ്ട് ശ്രദ്ധ പോയി.

തുപ്പകാരികളുടെ ഇടയിൽ വന്നപേൻ മാത്തിക്ക് ഒരു പ്രത്യുക്തയുണ്ട്. അവളുടെ വസ്ത്രധാരണരീതി, വസ്ത്രം, ശരീരം ഇവയെല്ലാം തന്നെ അവരുടെ ഇക്രൂട്ടത്തിൽ പെട്ടവള്ളുന്ന വിളിച്ചു പറയുന്നു.

തേവൻ അവളുടെ പിതാവാണെന്ന് ആക്കം വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

റോഡർകിലുള്ള ക്ഷേത്രത്തിൽ പൂജയ്ക്കുള്ള മൺ നാദം കേരംക്കുന്നു. പ്രമാണി സവിതയുടെ അടക്കയെ നിന്ന് പ്രോഡ് അനേകം ദേഹാഗ്രഹം ദേവദർശനത്തിനെത്തിനി തന്നു. അതും മുങ്ങോട്ട് നോക്കിയില്ല. എന്നാൽ ഇതു ഭേദം ദർശനത്തിനുകൂടി ഏവ പെട്ടെന്ന് പെട്ടെന്ന് വാത്രക്കയ്ക്കിനു. അവൻ എന്തോ കണ്ടിട്ടു് അവിടെനിന്നും പുറത്തേക്കു വന്നു. പ്രമാണിയെയും മാത്തിയെയും നോക്കിക്കൊണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ നിന്നും നിന്നും അവനെന്നും അവൻ ശരീരം വിറപ്പുണ്ട്. അതോടു അവനെ പിടിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ അവന്തോനി; മുന്നാട്ട് വരാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പ്രമാണി ചോയതിന്റേതേ അവൻ ഒരു നൈ നൈവീപ്പോടുകൂടെ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കുതിരിച്ചുപായി. യുവാവിന് എക്കുണ്ണും ഇതു പത്ര വയസ്സു പ്രായംകാണും. തേജോമയമായ കൂദ്രകൾ. കോമളഗാതരൻ. സാധാരണ രീതിയിലുള്ള വസ്ത്രധാരണം. കാഴ്ചയിൽത്തന്നെ സംസ്ഥാദവും കലീനതയും ഉള്ളിവനാണെന്ന മനസ്സിലാക്കം.

അംഖ്യായം 16.

അതു യുവാവു് ശ്രീകാരതന്മാതെത അത്രായിരിക്കാം.
അവൻ കാളേജിൽ പോകുന്നില്ലെ. അവൻറെ സഹപാ
ർക്കൾ അവനെ അനേപശിച്ചു് വീട്ടിൽ ചെല്ലുന്നു. ഒരു
നാൽ അവരുടെ സംഭാഷണമോ നേരംപോകും എന്നു
അവൻ സപിക്കുന്നില്ലെ. ശ്രീകാരൻറെ ഈ പെരുമാറ്റം
അവക്കം സപിക്കാതായി. ക്രമേണ അവരും അകന്നു.

ചന്ദ്രകാരനു് തന്റെ മുത്രുദാഹരിൽ മനസ്സു പതിയു
ന്നില്ലെ; തന്റെ വ്യാപാരാധിമലത്തു പോകുന്നുമാറും.
അവിടെയും ശോകമയമായി അഭ്യുദയത്തിനു് അന്താവെ
പ്പെട്ടു.

ഉമയുടെ വ്യാകലത നീങ്ങിയിട്ടില്ലെ. സഭാ ദീർഘ
ശ്രദ്ധാസ്വം മനോവേദനയും; എങ്ങിലും എന്നു പറഞ്ഞു ച
റിയാറില്ലെ. യത്രത്തേപ്പാലെ വീട്ടിലെ ജോലികൾ നട
ത്തുന്നു. ഉഴണ്ണു്, ഭേദം, ഇവരെല്ലാം നടത്തുന്നു. പ്രക്ഷീ,
അതിലെണ്ണിലും അതുനും, അതുപാസുമോ, ഉത്സാഹ
മോ ഇല്ലെ. ചന്ദ്രകാരൻ പൂജനടത്തുന്നോടു കൂടിത്തു
പോകും. ആ സമയം ഉമയുടെ മുഖത്തു് ക്രൂരതയും ഗൈറ
വും കാണാം.

| ശ്രീകാരൻ പകൽ അഭ്യിക്കും തന്റെ മറിയുള്ള
ഇഴികു കഴിച്ചുകുട്ടും. മുഖിയുന്നോടു നടക്കാനിരഞ്ഞും. തീ
രെ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുതാക്കുന്നോടു സവിത്രയുടെ അട്ടക്കലേ
ക്കു പോകും.

എഴുപിവസം എഴു ഇഗ്രങ്ങരുപോലെ കഴിത്തു. എട്ടാം ദിവസം ചന്ദ്രകാന്തൻ ശ്രീകാന്തനെ വിളിച്ചു ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു:

“ശ്രീകാന്താ, നീ ദിവസവും തേവൻറെ വിട്ടിൽ പോകുന്നതോ?” ഭിമവരത്താടം ദേശ്ചരത്താടമാണ് അദ്ദേഹം ഇതുവരുമുണ്ടു. ശ്രീകാന്തൻ—‘ഉണ്ട്’ എന്ന മാത്രം മറച്ചടി പറഞ്ഞു. എക്കുദിനം അഞ്ചുമിനിട്ട് നേരേ രണ്ടുപേരും മെഡനമായിരുന്നു. മൺ കുറപ്പത്തിലുണ്ടോ അവൻ എഴുന്നേറു “ക്ഷേത്രത്തിൽ പോകുന്നു” എന്ന പറത്തേ അന്ത്യത്തെ നോക്കി: അ യുവാവു് സാവധാനാ നടന്ന തുടങ്ങി. എന്നിപ്പട്ടിയുടെ അട്ടക്കലെത്തിയജ്ഞപ്പാർഡ് “ശ്രീകാന്താ” എന്നു് പിതാവു് ഉറക്കെ വിളിച്ചു.

ശ്രീകാന്തൻ തിരിച്ചുവന്നു് അട്ടുന്നെറു ചാരക്കണ്ണ രയുടെ സമീപം നിന്നു. അട്ടിപ്പം ഗൈരവങ്ങളൊടു അവ നെ നെ നോക്കിയിട്ടു് അഭ്യുദയം പറഞ്ഞു: “സവിത്രയുടെ വിട്ടിൽ പോകാൻ ടാംടില്ല; കേടുകാം?”

ശ്രീകാന്തൻ മുഖം അല്പും കൂദപ്പിച്ചിട്ടു് പറഞ്ഞു—“അവിടെ പോകാതിരിക്കാൻ എനിക്കു വിഷമമാണു്.”

“തെങ്ങരു സമിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ നീയും സഹിക്കുകയാണു് വേണ്ടതു്.”

“എനിക്കു സഹിക്കാൻ ശക്തിയില്ല.”

ഈതു കേട്ടു് ചന്ദ്രകാന്തൻ അവനെ കോപത്രതാടക്കു ടി നെ നോക്കി,

“അമ്പൻ പറയുന്നതുപോലെ ചെയ്യാൻ നോക്കാം. എനിക്കേ പോകാതിരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല.” അമ്പൻറെ മിവത്തു നോക്കി ഉത്തരം പറയാൻ അവൻ ശ്രമിച്ചു. പ കേൾ, കുറ്റുകൾ ദശാന്തു മാറിക്കൊള്ളുന്നു; വിനയങ്കോ ണ്ണം, ഭയംകുംണ്ണം.

തെ നിമിഷങ്ങൾ ശാന്തതയ്ക്ക് ദശയം അദ്ദേഹം തുടർന്നു—“അതു സാധിക്കില്ല; എനിക്ക് ഇവിടെ കഴി എത്തുകൂടണം, പലരോടും ഇടപെടണം. നമ്മുടെ ജാതി ക്ഷായിടെ ഇടക്കിൽ കോളിഇക്കം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. ഇതു വല്ലതും നീ അറിയുന്നണോ? നാലുകാഴിനു പോകില്ലാത്ത വർഷോലും നമ്മുട്ടിരി ടാഡോനു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതു നിന്നുവരിയാമോ? ഇനി ഇവതാനും ടാടി പി. ഇവതാനും സഹിക്കാൻ താൻ ശക്തന്നല്ല.”

“പക്ഷേ, അമ്പൻ എൻ്റെ കാൽപ്പനികളും വാക്കുകളും ബന്ധം പോകാതിരിക്കാൻ എനിക്കേ സാധിക്കുന്നില്ല.”

ശാന്തിഭാവത്തിൽ അദ്ദേഹം തുടൻ: “എനിക്ക് അതു ദെയൽമുഖായിങ്ങനെക്കിൽ സവിത്രയെ കൊടുക്കണമോ കിങ്ങോ? എനിക്ക് അതിൽ ഒട്ടം വിഷയം ഇല്ലെന്നാണോ നീ വിചാരിക്കുന്നതു്?!” സന്ദേശമം ശ്രീകാന്തനെ ഒന്നു ദന്തക്കിയിട്ടു് വീണ്ടും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “ഈനി നമ്മുടെ അവളുംബന്നുള്ള ബന്ധം എങ്ങനെ പുലത്താണ് കഴിയും? നീ അവിടെ പോയിട്ടു് നേരെ വീട്ടിൽ വന്നു കയ്യുണ്ടോ; ഇവിടെ മാത്രംല്ല, കേൾത്തിലും പോകുന്ന നിഃ-

ക്കാരിൽ ശൈ തോന്നനില്ല ; പക്ഷേ നമ്മുടെ ജാതിയെ
പുറത്തിലും നിലവിലെയും പുറത്തിലും നാങ്ങൻണംത
ല്ല ? നമ്മുടെ ശ്രദ്ധ നമ്മുടെ ഭൂമാക്കില്ല ?”

“ ശ്രീകാരൻ അധ്യാത്മവനായി നിന്നു. അന്തുനേരം
ഉപദേശമൊന്നും മകനെ മാനസാന്തരപ്രീതിയാണ് പത്രം
പൂർണ്ണമായില്ല. അവൻ ഒഴുക്കം ദീക്ഷിക്കുന്നതു കണ്ട് “ അദ്ദേഹം
മാം തൃടനും. “ നിന്നു നിർബന്ധമുണ്ടാക്കിയിൽ നീ പറയു
ന്നതും തുപാ പ്രതിഭാസം അവിടെ എത്തിച്ചു കൊടു
ക്കാം. നീ അവിടെ പോകാതിരുന്നാൽ മാത്രം മതി.”

ശ്രീ:—(വിവശനായി) അവളുടെ സ്നേഹത്തിനു ശൈമനമുണ്ടാ
ക്കാനായിട്ട് തൊൻ പോകുന്നാണോ ? അവളുടെ
മനസ്സും ഇപ്പോൾ വജ്രസമമാണോ. നാം കൊടുക്കി
ന്ന ഒരു കാഗ്രൂപ്പോലും അവരും സ്വീകരിക്കയില്ല.
“അങ്ങനെന്നുണ്ടാക്കിയിൽ എത്ര ചെയ്യാനാണോ ?”

“പക്ഷേ, പോകാതെ തൊൻ ജീവിക്കുന്നതെങ്കിൽ
നെ ?” ഈ ലോകത്തിൽ അവൻ എക്കുന്നാണോ തോന്ന
തക്കവന്നമാണോ അവൻ പറത്തെത്തു്. പറത്തു തീക്ക്
ന്നതിനു മുൻപു തന്നെ ചുവർിൽ അവന്നേരു ചീഴ്ചി പതി
തെ. സവിതയുടെ ഒരു പ്രോട്ടോ.

ചന്ദ്രകാരൻ ശ്രീകാരത്തെന്നു മുഖത്തു നോക്കി. അ
വന്നേരു മുഖത്തു് മനോവേദന തെളിഞ്ഞെത്തു കണ്ട്. ക്ഷണം
തനിൽ അന്തുക്കണ്ണാടി പൊഴിയുമ്പെന്നും തോന്നി.

ശ്രീകാരാ ! നാം ദൈത്യത്തും അവലംബിക്കണം. മനം
ഷ്ടുക്കുക ആവശ്യത്തു വരുന്നതു് സാധ്യംരാജായില്ല ?

“എന്നിക്ക ദെയ്യുമില്ല; അപ്പോൾ ദെയ്യുമാണെങ്കിൽ സവിത്രയെ തിരികെ വിളിക്കണം.” ശ്രീകാന്തൻറെ വാക്കിൽ ഭിംബവും രോഷവും കലന്നിരുന്നു.

“കമാത്രപമാണ്” എന്ന പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം തല കനിച്ചുകൂട്ടുന്നു. താൻ അവിനയമായി സംസാരിച്ചുപോയി എന്ന ശ്രീകാന്തന്റെതാനി. അപ്പുണ്ടനും ഭിംബപുണ്ണമായ മുഖംകൊണ്ട് അവൻ ട്രഞ്ചാത്താപമുണ്ടായി. അപ്പുനേരത്തേക്ക് അവിടെങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടത വ്യാപിച്ചു.

“കൊള്ളാം, നിന്റെ ഇപ്പുംപോലെ ചെയ്യു.” അദ്ദേഹം ഒരു കെട്ടവീഴ്പുംപുരുടെ പറഞ്ഞു: “എന്നെന്നു അവ സാന ദിവസങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷ് കഴിയണമെന്നായിരിക്കാം വിധി. ഇതിൽ നിന്റെ കരംഭാനമില്ല. അവന്നുണ്ടുകൂട്ടുവെള്ളും അനുഭവിച്ചു തീരു.”

ഒരാകം നിരത്തെ എഴയത്തിൽ നിന്നുംഗൂച്ചു ഇംഗ്ലീഷ് വാക്കുകൾ കേടുപെട്ടാണ് ശ്രീകാന്തൻറെ കുള്ളുകൾ നിരത്തു. “ഈനി പോകകുണ്ട്” എന്ന് നാബിലുംഠെച്ചിലും പെട്ടെന്നാണെന്നുണ്ടുവെള്ളും അതു പുറത്തുവന്നില്ല.

അദ്ദേഹം ശാന്തനായി, അഭ്യാസവന്നായിരുന്നു. ശ്രീകാന്തൻ മെല്ലെ മടങ്കി.

ഒഴുത്തിലേക്കു പോകുന്നും അവന്റെ ഉള്ളിൽ പരസ്പരവിജ്ഞാനായ വിവിധ ചിന്തകൾ നേരിക്കുന്നുണ്ടുവെള്ളും. സത്രംബന്ധം ഉരക്കപ്പിൽ അവയെ ഉരുച്ചു നോക്കാനുള്ള ശക്തി അംഗനില്ലാതായി. ക്ഷേമത്തിലും, ക്ഷേമത്തിലേക്കു മടക്കിയും ശ്രീകാ

நன்றேயுமத்தால்தனை ஸுவியும் டீவிதனம் அதை தீர்ம்.

வினாப்ரவாஹத்தில் முக்கியம் பொட்டியும் அவன் கூக்குத்திலெத்தி. வழியில்வெழு¹ அரைக்கம் தூபு² கால் அவனை கட்டால்வாயி. ஏனால் ஹன் அவன்றை அலு அவரில் பதிலெதிலை. கழிதை அனங்கால்விவ ஸபைஹாயி ஏதெத்திலும் தூபுகாரை களால் ஸவிதயு எட ஸூரஸாகூஷா³ அவன் வினாக்குத்தாகமாயிர்ந. ஏதைகிலும் ஒரே தூபுகாரியை களால் ஸவிதயுடைய நில வைத்திடு⁴ அவன்றை வீடுமூலம் தக்கம்.

கூக்குத்திலெந்த நடவில் ஏதையெழுபார அவன் அது காட்டுக்காடு. “ஸவிதயெழு?” ஏனொடை பின். “அலூ, அலூ,” ஏன்⁵ பெத்துமையெழுப்பினை வெய்துபெழு டுத்தியிடு⁶ கட்டால்வாகால் அமிடு. பரைசு, அவன்றை காலுகர முனோாடு வோயிலை. அது ஸஂவேஸ்மலவரை போகால் அவன் அக்கமாயி. ஏனால் சாக்கஸை நலிய விவரங்களை கிடக்குவது விதாவிலெந்த ஸூரஸ பெத்துமையாயி.

புமானியுடைய சூரத் ஸவிதயை ஸமீபிதுபெழுபார அவன்றை ஶிரையு⁷ பிழுக்காதாயி தொனி—“அதுரோ அதுகட்டு, ஸவிதயைபெழுக்கிலென்று⁸? ஸ்ரீக்கூண ஹை வியா உபதுவிக்குநாறு களுக்கொள்ள நிற்கூனாறு⁹ புதுஷ்தபு தலை. அகுாயங்கொள்ளு¹⁰ அவன் தன்றை தலமுடியூபிடு அது. ஏனால் புமான் கட்டாக்குத்தெடு. அரீகான்தால் ஹூஷபுஞ்ஜைநத்திலேபெழுப்புக்.

നേനാം ദിവസംതനനാ ഇക്കാദശ രഹസ്യവോം ഉണ്ടാക്കുന്നു് സവിത്ര സപ്തരിഷ്ഠി വിചാരിച്ചില്ല. അവളുടെ സങ്കല്പഃഡഃക്ഷണപാലും അതിനീതായ ഒരു ഭയക്കര അറാഞ്ചു വച്ചായിരുന്ന അവരുടെ ഉണ്ടായതു്. വളരെ പണിപ്പെട്ട കൂടും അവരും ഒരു മുളകാരിയാക്കാൻ ദൈത്യപ്പെട്ടു. അതു ദൈത്യം പെട്ടെന്ന ശിമിലമായി. പ്രമാണി അടച്ചു വന്ന പ്രോപ്പാർത്തനാ താൻ നിലപംബതിക്കുമെന്നവരും ഭയനും, എത്ര തിരുത്താറിയക്കാൻ അനാഗ്രഹണം അഥവാ പ്രേരിപ്പിച്ചു. എക്കിലും എഴുന്നാൽ ക്ഷണാതിനിന്ന് മുൻപുതന്നനാ ഇരുന്നതോം കാണിച്ചു. ദീംകൊണ്ടവരും വിരാച്ചു.

തേവരം സവിത്രയും അടച്ചതു വാർഡിൽ പോയി. അവിടെയും തുകാൾ അവരുടെ സാധിച്ചില്ല. അവരും രോധരികിൽ ഒട്ടെത്തിരുന്നു.

തേവൻ:—മക്കളും താൻ ദേഹത്തെ പറഞ്ഞില്ലോ ? അവ ക്ഷീരകരം നിറത്തു. പ്രമാണിയുടെ മുഹിയത്തെ തിനിൽ തേവരും ആദ്യത്തുമോ, പത്രമുഖ്യോ ഇല്ലെന്ന കണക്കുപ്പാർ അവരുടെ അത്തുടയം തോന്നി.

“നിന്നക്കിരു” സാധിക്കുകയില്ലെന്നും താൻ പറഞ്ഞില്ലോ.” തേവൻ വീണ്ടും പറഞ്ഞു: മുളക്കേജാലിയിൽ നേരിട്ടാവുന്ന വിഷമതകരം ഓരോന്നായി അവൻ പറഞ്ഞു കേരംപ്പിച്ചു. “നിന്നക്കു ഒമ്പണ്ടി വരികയില്ലായിരിക്കാം,

മരംകുളം തൃപ്പൂകാരികരക്ക് ക്രമീസുകരം പോലും മുത്തിയാ കേന്ദ്രത്വത്തിൽ “ എന്നും അവൻ .. റണ്ടു. എന്നാൽ ഒരു കാൽം പറഞ്ഞില്ല. ഇതും കാലത്തിനിടയിൽ ഈ ഔദ്യോഗിക്കു നിരവധി സംഭവങ്ങൾ ദിവസവും അവൻ കാണാറുണ്ട്. - ചിലപ്പോരി ഇതിലും ഉയക്കരമായിട്ടുള്ള വയസ്സം. ഇങ്ങനെയുള്ള ഉപദ്രവങ്ങൾ തൃപ്പൂകാർക്ക് ആരു ഒപ്പും അഭ്യർത്ഥനാം അവൻ കേട്ടും കണ്ടും പറിച്ചുമണ്ട്. ആ സ്ഥിതിക്ക് ആ ഒരു കാല്യത്തെപ്പറ്റി സാമ്പത്തികയാണ് പറയാൻ മരണപോരയതിൽ ആരുശ്യത്തുപെട്ടാനില്ലെല്ലാ.

അവൻ രണ്ടുപേരും വീട്ടിൽ എത്തി. വൈക്കേനരം ജോലിക്കു പോകാനുള്ള സമയമായപ്പോരി തേവൻ സവി തയ്യാറ് പറഞ്ഞു: “നീ ഈ നാലേ രാവിലെ വന്നാൽ മതി. ആല്ലെന്നെ ദിവസമല്ലോ? വല്ലാതെ ക്കീണിച്ചു പോകം.”

അവളും അത്രമിച്ചതു തന്നൊയാണാം അതു. അ വൻ പോകി. സവിത ഏകാക്കിനിയായി അവിടെ ഇരുന്നും അനാന്തരകരണിയും എത്തന്നു ചിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങി. ദേഹാല്പപാനം എത്രപേണമകിലും ചെയ്യാം, വെണ്ടിവ നാൽ ക്രമീസും മുത്തിയാക്കാം. പക്ഷേ, പ്രമാണിയുടെ പെയ്മാറ്റം അസഹ്യമാണാം.

“നാലേ ഞാൻ പോകക്കയില്ല. ശ്രീകാന്തൻ വയക്കാണെങ്കിൽ കാല്യമെല്ലാം പറയാം. എക്കിലും ഇന്നും എ മുത്തുകൊണ്ടാണു് വരാതിൽനന്നതു്.” ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു ചീ നിച്ചു് അവൻ വാത്രശരു എത്തി തെങ്ങവീമിയിലേക്ക് കണ്ണുകഴുംബിച്ചു. അങ്ങനെക്കും മനസ്സും വാഹനങ്ങളിലും കുട്ടാം പോകുന്നണഞ്ചു്. എന്നാൽ ശ്രീകാന്തനെ കാണില്ലെന്നു. “അി

കുറ്റൻ പറന്തരു വിലക്കിയിരിക്കമോ, അങ്ങനെന്നാണോ കുൽ ഇനി എത്തുചെയ്യാനാണോ ? ഇനി വരകയില്ലോ ? ഞാൻ അമ്മവയ ടുക്കാണ്ടതുമില്ല.” അവഴിട്ട് സകല്പി തനിൽ ചല്ലുകാനെന്നും ഭവനം ന്യാനം പിടിച്ചു.

“എത്ര ആനന്ദമായി കഴിഞ്ഞു.” അതു “ബാത്തേരാ ടുക്കി പറ്റുണ്ടവഷ്ട്രതെ സുഖസന്ധ്യാർഹമായ ബാല്യകാലവും, ഷുദ്ധിശ്വാസകരം അവജ്ഞ ആനന്ദമിത്തയാണി. കഴിഞ്ഞതു കഴിഞ്ഞതു തന്നെ.

“തുക്കാനും വലിയ സകടമാണോ. അമ്മയും എന്ന ബാത്ത് ടുക്കിവിക്കണ്ണാബാം. എക്കിലും, അവക്കു എത്തുചെയ്യാൻ കഴിയും ? ചെയ്യുന്നതെല്ലാം അന്തിനല്ലോ ? അപ്പു; ഇതിൽ അന്തിന്നുണ്ടായും കരാമില്ലല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിനു സ്പജാതിയിൽ കഴിഞ്ഞതുകൂടം കണ്ണും ഇതു ഭോഷം ലിഡാം ആയതെന്നാണോ ?” ചിന്താല്പവാഹനത്തിന്നും രക്തി വർദ്ധിച്ചു. “ഭോഷം എന്നുതു തന്നെന്നാണോ. എന്തു ഭാഗ്യഭോഷം. അതെതു അന്തിനും അതുതന്നെന്നാണല്ലോ പറഞ്ഞതു. അന്നും കമ്പ'യിലും അതുതന്നെന്നാണല്ലോ കേട്ടു. കമ്മം മിച്ചയല്ല, എന്നോ. ഇതു വിചാരം ഉദിച്ചതോടുകൂടി ക്ഷണംനേരതേക്കും ശാന്തി ലഭിച്ചു. എന്നാൽ ഉത്തരക്ഷണന്തിയിൽ മരം ചിനകരം കടന്നുടി.

“എക്കിലും, ഞാൻ അങ്ങനെന്നും എത്തുകമ്മം ചെയ്യിരിക്കും ?” ഷുഘ്ഗജമന്തിന്നും സകല്പിക്കുംണ്ടായി. മനസ്സ് അതിനേയും ശന്മുഹകിയില്ല.

“എന്തായിരിക്കുമെന്നാക്കിയാം ?” വിചാരംക്കാരി ശ്വസിച്ചു. കൈകുടംതുകൊണ്ട് അവരും എഴുന്നേറ്റു.

തതപജണാനങ്ങളും ഡാടി ഒഴിച്ചു. അതു പ്രമാണിക്കേ
എത്രവെയ്യാനാണ്. അവർ അതുപൊട്ടെ പരിശോഭിച്ചു.
“അംഗീൾ മുഹൂർത്താന്തരാഖ്യാനക്കുൽ വാദ്യിക്കൊണ്ട്
വരാൻ ശ്രീകാന്തനോട്” പറഞ്ഞാലോ? “അവളുടെ ഭാര്യം
മാറി. “അംഗീൾ എന്നെ അവിടെ താമസിക്കാൻ അനു
വിച്ഛിപ്പി. അമ്മയ്ക്കു” എന്നം പറയാൻ കഴിത്തുമില്ല. ശ്രീ
കാന്തൻ ദന്തിനം കെല്ലില്ല.” എത്രാധാരം നടന്നതു? നട
നാ. അതും നല്ലതുതന്നെന്ന. അതുകൊണ്ടുന്നു? അവരുടെ
പകൽനിന്നു പാനം വാദ്യന്നതു? തീരെ ശരിയല്ല. ഭിക്ഷ
യാചിക്കുന്നതിനുകൊടു എത്രയോ മെച്ചപ്പുമാണു? തുകാൻ
പോകുന്നതു. പക്ഷേ, പ്രമാണി? അവളുടെ ശരീരം അസു
കലം ശിമിലമാകുന്നതുപോലെ തോന്തി. വീണ്ടും തതപ
ജണാനം കടന്ന. “മനശ്ശും എത്ര ദേഹരാത്രിപിയാണു?
എക്കിലും ഇവിടെയുള്ളവക്ക് ഇതൊരു സാരവുമില്ലെല്ലോ.
കുഞ്ഞാം മനശ്ശുസ്ഥായം എത്ര അധികംപതിച്ചുപോയി.”

തേവൻ മടങ്കി എത്രന്നതുവരെ അവർ ഇതു വിധ
പിന്തുകളിൽ ലഭിച്ചിരുന്നു. “എന്താ മകളുണ്ട്?” എന്നു
ഈ പ്രോളിതോട്ടക്കുടെയാണു? ചുലും കട്ടയും തേവൻ നി
ലത്തുവെച്ചതു. അട്ടപ്പിലേക്കു ഭന്നാക്കിയിട്ടു് “ഇന്ന് നേ
രത്തെ വല്ലത്രും വയ്ക്കാതെത്തെന്നു? അവളിൽ നേരത്തെ
ക്കുണ്ടാം പാകം ചെയ്യാമെന്ന വിചാരിച്ചിരുന്നു; പ
ക്ഷേ, പിന്തയിലാണ്ടിരുന്ന തോൻ നേരം പോയതറിഞ്ഞി
ല്ല. അവർ വേഗം പോയി ക്കുണ്ടാം കാലമാക്കി, രണ്ട്
പേരും ഉണ്ടാക്കിരുന്നു. സവിത്രയ്ക്കു് എന്നം വേണമെന്നു്
തോനിയില്ല.

രാത്രിയായി; മറിയുടെ ഒററത്തു് തേവൻ കിടന്നറ എന്നു. മറൊരാററത്തു് ചിന്താശതക്ഷുഭിതയായി സവിതയും കിടപ്പണ്ടു്. രാത്രി അവളിടെ പരമഗത്വായിത്തീർന്ന്. കണ്ണതുറന്നാൽ ദേഹം, അടച്ചാലോ പലതരത്തിലുള്ള സങ്കല്പങ്ങൾ, സപ്ലൈങ്ങൾ അങ്ങോടും ഇങ്ങോടും ഉള്ളടക്ക; എഴുന്നേറിയും; വിരിപ്പി ശരിയാക്കി. നേരകാണ്ടം സ്വാസ്ഥ്യം ലഭിച്ചില്ല.

മനി പത്രണഞ്ചിത്വം. മേഖലാസ്യകാരവും ദയക്കര നിപ്പൂണ്ടയും. പ്രമാണിയുടെ കീഴിൽ ജോലി തുടങ്ക, ചതുരകാശത്തെന്നു ധനസമാധാനം സ്വീകരിക്കാതിരിക്കുക, ശ്രീകാശത്തോടു് കഴിഞ്ഞ സംഭവത്തെപ്പറ്റി പരായാതിരിക്കുക, അതോടും നേരം പരായാതിരിക്കാൻ തേവദേനാടാവ ശ്രദ്ധപ്പെടുക ആദിയായ പലവിഷ്വാരങ്ങങ്ങൾക്കും സവിത കട്ടിലിൽ കിടന്ന പിടയ്ക്കുന്നു. എന്തുതന്നെ അതോടു ചിച്ചിട്ടും പ്രഥാണിയുടെ കാഞ്ഞത്തിൽ ഒപ്പായവും തോനിയില്ല. മിന്നൽ പ്രകാശത്തിൽ സാമാന്യങ്ങൾ വെച്ചിരുന്ന മേശയുടെ അടിയിൽ എഴുന്നേരു പ്രകാശിക്കുന്നതു കണ്ടു. അവർ എഴുന്നേറു രാത്രാൽ തെളിച്ചു നോക്കി. ഒരു കത്തി. സാക്ഷംത ചണ്ണികയുടെ മുഖം പോലെ അവളിടെ മുഖം രക്തവർണ്ണമായി; കണ്ണകൾ, വികസിച്ചു. കൂത്തി കള്ളിവെച്ചതു്. സാമാന്യം വലിയ ഒരു കത്തി. അവരും അരയിൽത്തിങ്കി.

‘മതി’ എന്നവരും അരിയാതെ പറത്തു ചോദി. മനി ഒന്നടിച്ചു.

അഭ്യർത്ഥനായം 18.

“ഈന്നലെ നമ്മൾ തീറ്റിപ്പണിക്കരി നേരം കൊണ്ടു വന്നില്ല. ഈന്ന മരക്കുത്തു്. എങ്കാണന്നു ചാരോയു തന്റെ അതു് വാദിക്കുന്നതെന്നു് നീ കണ്ണല്ലോ.” എന്ന പറത്തുകൊണ്ടു് തേവൻ രാവിലെ എഴുന്നേറ്റു്.

സവിത ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. ഫുമാണിയും, അരയിൽ തിരക്കിയിരുന്ന കത്തിയുമായിരുന്ന അവളുടെ ചിന്താവിഷയം. കുടക്കുടെ പലുകടിച്ചുകൊണ്ടു് അരയിൽ തസ്മീനോക്കും. ഫുമാണിയുടെ നെഞ്ചിൽ കത്തികത്തിയിരുന്ന കാഴ്ച അവരും പലപ്രാവയ്ക്കും മനസ്സിൽ സകലിച്ച..

തുപ്പകായടക്ക കുടങ്ങിയിൽ തേവനും സവിതയും ഇറ ണ്ണി. മുഖേമുഖേ പോയവർ തലേ ദിവസത്തെ സംഭവ തെപ്പുറി സംസാരിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. എന്നാൽ സവി തയ്യാ— ഒരേ ദേ ചിന്തയിൽ— “ കൊല്ലും അരലൈക്കിയ ചാകും.”

തുപ്പ തുക്കാണി. അല്ലോ കഴിത്തെല്ലപ്പാടും രാധരികി ലുള്ള മാളികയുടെ മകളിൽ നിന്നും ‘ചെയ’ തുപ്പകാരി— ഇതാ എടുത്തുകൊള്ളു്’ എന്ന വിളിക്കുന്നതു കേട്ടു്.

തേവൻ സവിതയെ നോക്കി. അവരും മകളിലേക്കു നോക്കി കാഞ്ഞും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു മുൻപുതന്നു രണ്ടു മുന്നു പേരും ഓടി എത്തി. തേവൻ ആ മാളികയുടെ സമീ പുമായിയുണ്ട്. അരളുകൊണ്ടു് ബാടിച്ചെപ്പുന്നു് തോത്തു് നീവു

ത്രുപ്പിടിച്ച. തലേകിവസത്തെ വില പലധാരങ്ങൾ കിട്ടി. “ഇംഗ്ലീഷ് നിങ്ങളെൽ അന്നറഹിക്കം” എന്ന പറഞ്ഞു് അവൻ കെട്ടിക്കൊണ്ടപോന്നു.

തേവൻ വീണ്ടും തുല്യത്രക്കും. അതിനിടയിൽ മറ്റൊരു ശബ്ദം—“എടീ വാങ്ങേന്നു ഇല്ലയോ, ഇല്ലക്കിൽ ഈ താ താഴെ ഇട്ട്” എക്കും പതിനാലുവയല്ലു പ്രായം വയനു ഒരു പെണ്ണക്കട്ടി മുന്നാമത്തെ നിലയിൽ നിന്നും വിളിക്കകയായിരുന്നു.

സവിത വേഗം എഴുന്നേരു് തുണി നിഖത്ത്. അതി നമ്മൾപു് ആ കട്ടി താഴെ എറിന്തേരുകളുണ്ടതു.

താഴെ വീഴുന്നതു തേവൻ നോക്കിനിൽക്കുകയായിരുന്നു.

“പെരുക്കി എടുത്തു, ഒരു തരങ്കെടുമില്ല; ഇതുകൊണ്ടു് നൃക്കു് വല്ല തകരും പെരുമോ?” സവിത സാധ്യത്തും തേവനെ നേരു നോക്കിയിട്ടു് താഴെ വീണ്ഠകിടന്ന സാധന അദി തുത്തവാരി.

വീട്ടിന്റെ വാതുകൾ വന്നുന്നുകൊണ്ടു് മറ്റൊരു സ്ഥാനിലും വിളിച്ചു. “മഹയ്, പെണ്ണു, ഇതാ” സവിത തിരിഞ്ഞു നേരുക്കന്നതിനുംപു് ഒരു പയ്യൻ ഹാടി അവിടെ എത്തി. കുറച്ചു പലധാരങ്ങളായിരുന്നു. തേവൻ അവെല്ലെ, നേരു നോക്കി. നിംബാനുചക്കമായ ആ നോട്ടംകൊണ്ടു് അവർ ലജ്ജിപ്പി.

തേവൻ—“വേഗം തുക്കു്. അട്ടത്തെ വള്ളപ്പിൽ പോകണം.” വല്ലവയം തങ്ങന്നയു് വാങ്ങിക്കാൻ കുറച്ചു കുട്ടച്ചുണ്ണവേണം. തങ്ങന്നവർ ആരുടെയും പക്ഷം നോക്കുകയില്ല. അല്ലെന്നുവരുക്കു് കിട്ടു്.”

സവിത തുള്ളത്തോട്. അവരും തെങ്ങവിന്റെ ഒറ്റ അറാം വരെ കഴണ്ണാക്കിയും. ദേഹത്താടം, ആദ്യമുത്തേതാടം, കൊധമേതാടം, വൈരപ്പോടം കൂടെ അവരും പ്രമാണി ചെയ്തിക്കൂട്ടും. അവളുടെ മുഖത്ത് പരിഗ്രാമം പത്ര കഷമായി കാണാമായിരുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കും “അരയിൽ കൈ വെയ്ക്കുകയും, അധികം കടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നണ്ട്.

അക്കലെ സെസക്കിൾ കാട്ട ; പ്രമാണിയെന്ന മനസ്സിലായി. തങ്ങെ ഭിവസന്തതക്കാർ കുട്ടിയെ വശമുഖം സംഗതികൾ എന്നാവരാക്കും അറിയാമായിരുന്നു. അവരും ശാന്തയായിരിക്കാൻ പ്രയത്നിയും. ഫലമുണ്ടായില്ല. അപ്പും മുൻപും അവക്കണ്ണാവായിരുന്ന ഉത്സാഹവും ശക്തിയും എല്ലാവിന്തയോടു എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. അധികം വിറക്കുകയിലും അവക്കണ്ണിലും അടക്കാൻ കൈയ്ക്കിയിരിക്കുന്നു. സെസക്കിൾ അടക്കത്തിൽ.

തുള്ളകാർ പതിവുംപാലെ സലാം ചെയ്യു. “എടാ, കഴുതെ, ഇക്കാനയല്ലെ, എടാ, തെമ്മാടാ, അങ്ങനെന്നും എന്നോ ?” എന്നം മറ്റൊരു ബാളിയെത്തരെ ശാസിച്ചുകൊണ്ട് സെസക്കിൾ ഉഞ്ചി, സവിതയുടെ അട്ടക്കയ്ക്കും വന്നു. അവരും അവനെ നോക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ കൈയ്ക്കിയിൽ ചൂലുമായി രോധിക്കിയിൽ ഇരുന്നു.

പ്രമാണിയുടെ കൈയ്ക്കിയിൽ കുത്തിച്ചു സിഗററുണ്ട്. സെസക്കിൾ പിടിച്ചിരിക്കുന്ന കൈയ്ക്കിയിൽ ചൂരക്ക് വടിയുണ്ട്.

“എന്താ തേവം”...

“അങ്ങപത്തെ”.....അവൻ തൊഴുതു.

“ഒത്തവാ, എനിക്കൊന്നമല്ല, പങ്കു, വേരായ അമാണി വജകയാണെങ്കിൽ നിന്റെ പിഴസ്സ് മട്ടിപ്പോകും” ഈ വിധം ശാന്തമായി ഉപദേശത്തിൽ അവൻ പറഞ്ഞു.

“ഈഞ്ചുനു പറച്ചുന്നതു് നേരാണോ.”

“അണാം നീ വള്ളരെ കിഴിഞ്ഞപോക്കിച്ചതു കൊണ്ടാണോ എന്ന് എന്നും അപാർച്ചവെള്ളു ജോലി കൊടുപ്പിച്ചതു്. നിന്റെ രണ്ട് അപയ്യു വേണ്ടി അതാണോ അതിനു പോകുന്നതു്? ” നിന്നോടു എന്നും ദയവു കാണിയ്ക്കു. നിന്നൊക്കും എന്നും ഉപകാരമുണ്ടാക്കമെന്നനിക്കരിയാം.”

“അതെത്ര, ആരക്കുറത്ത്, ധാതിരാത്രിതന്നെയും എന്നെന്നു കിലും അവയ്ക്കുമുണ്ടെങ്കിൽ വിളിക്കുണ്ടാം. ഈവൻ ഓടി ബഹുമാനിയാണെന്നും. സവിത്രയുടെ അട്ടത്തു് തുത്തുകൊണ്ടുനിന്നു ഒരു രൂപയും അവനെ സുക്ഷിച്ചുനോക്കി. മറ്റുള്ളവരെ സ്ഥാവരം നേരംപോക്കു മുതിക്കുക്കുന്നു. അല്ലോ കഴി എന്തു് അവൻ തെവനോടു പറഞ്ഞു. “ഈരി, പോയി തുക്കോ.”

തെവൻ സല്ലാം ചെയ്തിട്ടു് പോയി തുത്തു തുടങ്ങി. എന്നാൽ അവൻറെ കുണ്ണുകൾ പ്രമാണി നില്ക്കുന്നിടന്നായി തന്നെ.

പ്രമാണി സവിത്രയെ കുറച്ചു മട്ടി സമീപിച്ചിട്ടു് ചോദിച്ചു: “ഉം, എന്തിനു നാണിക്കുന്നോ?” നാലുവരുത്തേരു കും നോക്കിയിട്ടു് വീണ്ടും ചോദിച്ചു:

“വാ ഫോട്ടുലിഡലാട്ടു് പോകാം?”

“ഉം, ഒന്നം മിണംതരഗ്രഹം? തുപ്പജോലിക്ക് വനിച്ച് ഇതു അന്തെല്ലും അഭിമാനവും കാണിച്ചാൽ കാഞ്ഞം നടക്കകയില്ല. ഇതു് ചന്ദ്രകാന്തൻ അങ്ങനീസ്റ്റ് വീടം മറദമല്ല.”

ഉത്തരമൊന്നമില്ല. അവർ ഡേംകോണ്ട് വിരിഞ്ഞുനു.

“സലാം ചെയ്തിപ്പേക്കിലും ഒന്നമില്ല. സക്കാരിസ്റ്റ് ചോറല്ല തിന്നുന്നതു്? നല്ലവല്ലും തുക്ക്” സിഗററിസ്റ്റ് മരി എറിത്രുകോണ്ട് അവൻ പറത്തു.

സവിത ചൂളപോകി, സാരിക്കുള്ളിൽ മരഞ്ഞിയന്ന കൈ വലിച്ചേട്ടു. അവൻ കൈയിൽ തന്നെ സുക്കി ചു നോക്കിക്കൊണ്ട് നിന്നു. അവരുടു് ചൂളപിടിക്കാൻ കഴിവന്തില്ല. താഴെ ഇട്ടിട്ടു് തലകനിഞ്ഞിയന്ന. “ഇതു് നിന്നും തന്ത്യം വീടൊന്നമല്ല.” എന്നുത്തിൽ പറ തെരുകോണ്ട് ചുരുൾ ഓൺ. എല്ലാവരുടും ത്രാവ അ ഔദ്യാപാടായി. തേവൻ ടാടിയെത്തി കേണ്ടേപ്പക്കിയു.

“ഇതു് നടപ്പില്ല. ഇതിനൊന്നമല്ല ശമ്പളം തര നുത്തു്. ഇങ്ങനെയുള്ള ദയ തോൻ കാണിക്കുകയുമില്ല. വലിയ യജമാനമാർ ആരക്കിലും വന്നാൽ എന്നിക്കൊണ്ടു് കരം. എന്നെ കോന്നാലും നിങ്ങൾക്ക് എന്തു്? ഇങ്ങനെ കൂടുടിച്ച മാസമേഘം വാങ്ങിക്കണം. ദയയുള്ളിൽ കാലമെബാക്കെ കഴിത്തു പോയി.”

പ്രമാണിയുടെ കുറാധി കണ്ട് തേവൻ അധ്യാത്മവ നായി നിന്നു.

“നിഛ്വന്നതെന്തിലു്? നീ പോയി നിന്നും ജോലി നോക്ക്. ഇവിടെ പെണ്ണു് മക്കളു് നോമില്ല. ശമ്പളം

വാങ്ങുന്ന തുള്ളുകാരികൾ. പോ, പോ. അണ്ണുകൂൽ നി സ്വർജ്ജം ഗ്രഹപ്പീഡിയാണ്.”

അവൻ വിഷ്ണുനായി പോയി. മറ്റ തുള്ളുകാരം ദയൻ ശ്രദ്ധവാദം ജോലിയിൽ എപ്പേട്ടു.

അവൻ പീണ്ടം സവിത്രയോട് ചോദിച്ചു.

“നീ തുക്കങ്ങാം ഇല്ലയോ?”

ദയൻ “മേല്പാട്ടാൻ നോക്കിയതല്ലാതെ സവിത്ര ഉത്തരമൊന്നും ചാരഞ്ഞില്ല.

“ഉം, എഴുന്നേക്കു്.”—അവൻ ചൂരൽ അവളിടെ പുറത്താക്കാരായി. എന്നിട്ടും അവരും അവിടെ ഇരുന്നു.

അടി കൊണ്ടല്ലാതെ നീ ശരിയാക്കകയില്ല” എന്ന പറഞ്ഞു് അവൻ അവളിടെ കൈക്ക പിടിച്ചു. അവസ്ഥ കിട്ടകിട വിരുചു. അവൻ അവശ്യ പിടിച്ചേഴുന്നേപ്പറ്റി കാൻ ശുചിച്ചു. ഇതിനിടയ്ക്കു് അവൻ പിന്നിൽനിന്നു് ആഴരു തരാരു അവനെ കൊ പ്രമരിച്ചു. അവൻ തോഫ്ഫി പറന്നു. സൈക്കിൾ താഴെ വീണു. കൈയിലെ പിടിയും വിട്ടു.

“അധികപ്രസാദി”...ഈതുയും കേട്ടു് അവൻ വിരുചു, തിരിഞ്ഞെന്നാക്കി. ചെക്കിട്ടുതു് മറ്റാണു്. അവൻ മുഖം വിളിറി. ജീവൻ പറന്നപോയതു പോലെ തോന്തി. തയ്ക്കണം സൈക്കിളിൽ കയറി പാതയു. ചൂരൽ വടി ആ രോഗിയെ കിടക്കുന്ന

അവനെ പ്രധരിച്ചുതു് ഒരു യുവാവായിരുന്നു. ഇന്നും അയാൾ കേവലുതിനെന്നു നടയിൽനിന്നു് ഇരു കുംഞ്ചുകൾക്കും

പ്രമാണിക്കെപ്പോലുള്ള മുന്നപേരോട് ഒരേസമയത്തു് മലിനാനുഷ്ട ശക്തി അവന്നുണ്ടാക്കിയും മുഖത്തു് കുല്പിനത യും സെതുകമായ്വും തെളിഞ്ഞു കാണുന്നു. വ്യാധൻറ വലയിലക്കൈപ്പുട് ആണരക്ഷയ്ക്ക് വേണ്ടി പിടയ്ക്കുന്ന മുഖിനെപ്പോലെ നിസ്സമായയായി വലയുന്ന സവിത്രയെ മരിക്കാനാണവൻറ തുമക്കേന്ന കണ്ണൈപ്പാഴാണു് ശ്രീകാംതൻ റാടി എത്തിയതു്. ആധികാരി അവൻ വിരയ്ക്കുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ സവിത്രയെ കണ്ണതോടുകൂടി അതു ശമിച്ചു. “സവിത്ര” എന്നവൻ പണിപ്പുട് വിളിച്ചു.

அறவுரையு 19.

ஞீகான்க் கேசுதுத்திற் போயி, ஹூபைர்கள்க் கூற்பிற் கெகுப்பிக்கொண்டு நினைகிலும், வின்த முடுவன் ஸவித்தைப்புரி அதிகான். ஒழுகாரியை வேஷத்திற் ஸவித் அவர்கள் முனியிற் நிலைநாயி அவன் கோனி. மனிகாலம் கேட்டு. பதிருபோலை மடக்கி

அவன் மன்றிற் சிலதெல்லாம் ஸக்லிதூ ஸமாயா நைபூட்டு. “அறது ஸவித்தயாயிரிக்கையிலூ.” எனால் மன்றுளோ கேட்கக்கூறா ! “அது முபம் தனை. அங்கு” யீட்கிற அது ஸாரி உடன்திகான். ஹைகை ஒழுகாரிக் கூற காணால் பிரயாஸமானா. மரா ஒழுகாரிக்கர அது கிழங்கையிற் அவர்கள் கேரை விரிக்கையோ, கேரிக்க திக்கையோ வெறுமாயிகான். தீஷ்யாயும் ஸவித் தனை.”

ஏழியிற் தீஷ்யிக்கர ஸவித்தை திருத்து. சில ஒழுகாரிக்கர மரைாய தெய்விகள்க் காராத்து நிலைநா. எனால் அவர்கள் குட்டத்திற் ஸவித்திலூ. ஸவி தக்க போக்குமாயிழங்கையிற் எனோடு எழுகொண்டு பார்ணிலூ ? தெவன் பிலக்கியதுகொள்ளயிரிக்கலோ எனில் நின்கு காஷ்டு ?”

வீட்டிலென்றி. படி குறியபூரி பெட்டுக்கூறு அந்தக்கூற்கள்க் காலம் காஷ்டு வான். மன்றின விஷம் வான்

ലിച്ചി. ഉമാദേവി ശ്രീകാന്തനെ കണ്ട്. അവരുടെ കണ്ണകൾ നിറഞ്ഞു. അറിയാതെ നാവിൽ നിന്ന് ഇതുവും പുറപ്പെട്ടു.

— “ഈതുപരാ, അവിടുതെത നിയേയം എന്താണ്?”

ശ്രീകാന്തൻ അവൻറെ മറിയിൽ പോകി ഇരിപ്പായി. ഉണ്ണിഞ്ഞു സമയമായിട്ടും എഴുന്നേറിപ്പു. ഉമാദേവി എത്തി. പുതുൻറെ ദിവ്യത്വം അവൻറെ വ്രതയ്ക്കി ഘഷ്ട വേദന പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ട്. സ്ത്രീ എത്യമല്ലേ! വേദനകൾ വേണ്ടുവോളം അനിഭവപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉറച്ച മനസ്സാണ്; ഭിഖാദാശ സഹിക്കാനുള്ള ശക്തിയും അവക്കണ്ട്. എക്കിലും ശ്രീകാന്തൻറെ ഭിഖം അവക്ക് അസ്ഥാനമായി. അട്ടത്രും അതോ നിൽക്കുന്നബേജന മനസ്സിലായ ഫോറി ശ്രീകാന്തൻ ചെട്ടുനു് കണ്ണ തുറന്നു.

മാതാവും പുതുനും അതുപൂർണ്ണങ്ങളായ നയനങ്ങളും ടക്കടി അല്പനേരം പരസ്യരം നോക്കി.

ശ്രീ:—“അമമാ, കാലതെത ഇവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നോ ?”

ഉ:—“ഉണ്ടായിരുന്നു.

രാവിലെ ശ്രീകാന്തനും ചന്ദ്രകാന്തനും സംസാരിച്ച ഫോറി ഉമാദേവി അട്ടതെ മറിയിൽ തന്നെ ഉണ്ടാക്കിയുണ്ട്. സംഭാഷണം മുഴവൻ കേട്ടു.

ശ്രീ:—“പിന്നെ എന്താണ് അങ്ങോടു വരാത്തതും ?”

ഉ:—“വനിട്ട് എത്തു പ്രയോജനം ?”

ആ വാക്കിൽ പരാധീനതയും നിസ്സമായതയും നിരണ്ടിയുണ്ട്,

അരീ:—“ ഇന്ന് എങ്കിലും പിള്ളെന്ന ഒരു കാഴ്ചക്കണ്ട്...
.....സവിത്”.....

“എന്തായിരുന്ന് ?” അനിഷ്ടസംഭവങ്ങൾ സകല്ലി
ച്ച് അവൻ ഒന്ന് തെറ്റി.

അരീകാന്തൻ വിവരം അറിയിച്ചു.

അരീകാന്തൻ പറഞ്ഞതവന്ന ഓന്നിച്ചുപ്പോരം ഉമാദേ
വി—“തീച്ചുഹായിട്ടും സവിതയായിരിക്കുകയില്ല.”

“പക്ഷേ, അവരു തന്നൊരുയിരുന്ന്.”

“എന്തെന്നു സവിത അങ്കമുന്നേ ഇരിക്കുകയില്ല. അവ
ഈ സൂക്ഷ്മിച്ചുംനു നോക്കാൻ പോലും അക്കം ദെയ്തുമു
ണ്ണാകയില്ല.”

‘ ഉമാദേവിയുടെ മുഖം അനുരക്തവർണ്ണമായി.

“അവരു ചണ്ണികാസ്ത്രം യുദ്ധിക്കുന്നു ?”

ഒരു പക്ഷേ തനിക്ക്” തെറിച്ചുപ്പായതായിരിക്കാം എ
ന്ന് അരീകാന്തൻ വിശ്വാരിച്ചു. അവൻറെ ഭിംബം അല്ലെങ്കിൽ
കരഞ്ഞു. അമ്മയും മകനും ഉഞ്ഞു. കഴിക്കാൻ പോയി. ഇ
ണ്ടനു വരുത്തിച്ചിട്ടും അവൻ മടക്കി. അടുത്ത ദിനിയിൽ
നിന്ന് അല്ലെന്ന് വിളിച്ചു. അഞ്ചൊട്ടുപോയി.

“ഈ പോട്ടാ എടുപ്പിച്ചു കൂട്ടണും “എന്ന് ചുവ
രിൽ തുകിനിയന്ന ഒരു പോട്ടാ കാണാച്ചിട്ടും അദ്ദേഹം
പറഞ്ഞു.

“ഉം, എന്തിനും ?”

“ഈനി ഇതു കണ്ടു് മനസ്സു് എറിയുന്നതെന്തിനും ?”
അല്ലെന്നു ഭിംബിച്ചുമായ വാക്കുകൾ അവൻറെ എന്തെല്ലാ
അനീക്ക് തന്നെ.

“നീ സന്മതിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഇവിടെനിന്നും മാറാം. എനിക്കിനി അതു് കാണാൻ ക്കൊരിയില്ല.”

ആരാന്തൻ ഫോട്ടോ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ചോദിച്ചു: “ഇതു് തൊൻ എന്നു ഭരിയിൽ കൊണ്ടുപോയി വെയ്യുമെന്തു് ?” ഉത്തരം പറയാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു കിലും അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചില്ല. മുഖാവം കൊണ്ടു നുകളിച്ചു.

ആരാന്തൻ ഒരു കണ്ണുരയെട്ടിട്ടു് അതിൽ കരാറി ഫോട്ടോ എടുത്തു. വിരുദ്ധനു രൈക്കരിഞ്ഞാട്ടുക്കെയ്യാണെ കിലും അതു് ഭദ്രായി എടുത്തു് നേരു നല്ലവാല്ലോ നോക്കി. തന്നു ഭരിയിൽ പോയി മെരുപ്പുറത്തു് ആ ഫോട്ടോ മാറിവെച്ചു. കണ്ണുരയിൽ ഇങ്ങനു. സദ്ധാദരീസദ്ധാദര നൂർ ശൗന്മാഡി പരപ്പുരം നോക്കി.

അന്നു് ആരാന്തൻ സവിത്രയുടെ ഓട്ടക്കൽ പോകാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും സാധിച്ചില്ല. ഫോട്ടോ നോക്കി കരു സമാധാനപ്പെട്ടുകയും, വിലപ്പോരി കൂടുതൽ ടിപ്പിക്കകയും ചെയ്തു.

അടുത്ത ദിവസം രാവിലെ ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുന്നതു വരെ സവിത്രയെ സാക്ഷാത്ത് സവിത്രയായി തത്തനു സകൾപ്പിച്ചു “തീച്ചയായിട്ടും ഇന്നു വെവക്കുന്നരം തൊൻ പോക”മെന്നും ഉറച്ചു. എന്നാൽ ക്ഷേത്രത്തിലെ ത്രിയത്താട്ടുക്കുടെ തുലംവിവസ്ഥയും സംഭവങ്ങൾ ഓത്തു. നടയിൽ നിന്നെക്കാണ്ട് നോക്കി. അന്നും ആ കാഴ്ചയെന്നു. അവൻ ഓടിക്കേത്തി. അവൻറെ തല പോക്കി നോക്കി. സവിത്ര തന്നു. പ്രമാണി സവിത്രയുടെ രൈക്കുക പിടിച്ചു.

ഈതു കണ്ട് അവൻറെ നാമനങ്ങളും രക്തക്കണ്ണങ്ങൾ പോകിച്ചു. “അധികപ്രസംഗി” എന്ന വിളിച്ചുതും അവൻറെ ചെകിട്ടിൽ അടി വീണതും ഒരു ക്ഷണത്തിൽ കഴിത്തു. പ്രമാണി പ്രാണാനംകൊണ്ടാടി. ഗ്രീക്കാന്റും ഈ മാതിരി സംഭവങ്ങൾ സ്പർശ്നത്തിൽ പോലും അസംഖ്യ മായിങ്ങും. അവൻറെ തല ചുറവന്നതുപോലെ തോന്തി. ആളുകൾ വന്ന കുടിത്തുടങ്ങാറി. അവൻ വല്ലവിധവം തിരിഞ്ഞെന്നു നടന്നു. അല്ലോ അകുലെ ചെന്ന് നന്നത്തിങ്ങനു കണ്ണുകൾ തുടച്ചു.

യെറവന്നതിൽക്കൂടു പ്രദേശിക്കുക മാത്രം ചെയ്തിട്ടും ഗ്രീക്കാന്റെ കഴിവന്തെ ഏട്ടപത്തു ദിവസങ്ങളിലെ സംഭവങ്ങളും, വിശ്വാസി, താൻ ടെച്ചിലത്തെ റെട്ടിവസങ്ങളിൽ കണ്ട മമ്മഫോകമായ കാഴ്ചയെ മുൻനിർത്തി മാനവ സമൂജത്തിന്റെ വിവിധ സ്പാബേഷങ്ങളും അനാഭ്യർപ്പണ ചേയും കുറിച്ചു് ആലോച്ചിക്കാനും തന്നെ ഭാവിജീവിതത്തിനും ഒരു പരിപ്രാടി തയ്യാറാക്കാനും തുടങ്ങി. മാപ്പുര്യ ദേ കുട്ടത്തിൽ രാക്ഷസമായം മനസ്സുജീവിതത്തിൽ കെല്ലും മട്ടിരിതങ്ങളും ഉണ്ടാനും ഇദംപ്രമമമായിട്ടാണു് അതു വാദവു് ധരിച്ചുതും. അതുകൊണ്ടുനു അയാൾക്കു് ഈതു അധികം പരിശ്രമവും പരിതാപവും ഉണ്ടായതും. താൻ കുണ്ട കാഴ്ചകൾ ലോകഗതിയേയും നിയതിയുടെ നിശ്ചയങ്ങൾ ഒള്ളും പററി വിനിക്കാൻ അവനെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. യാദി ക്ഷീകരിക്കാനും ഉണ്ടായ ഈ പ്രദേശങ്ങം അവൻറെ ജീവിതത്തിൽ ഒരു പരിവർത്തനത്തിനു കാരണമായി.

ചന്ദ്രകാന്തൻറെയും ഉമാദേവിയുടേയും കണ്ണിലുണ്ടായി സുവർത്തിലും ചെരുച്ചപ്രത്യേകിലും മഴക്കി വളർന്നവന്ന ശ്രീകാന്തൻ ഇന്ന് ക്ഷതാദ്വാനനായിരിക്കുന്നു. അവൻ കണ്ണ കാഴ്ച അവന്റെ ചിന്താഗതിയേയും ജീവിതരീതിയേ തത്തോന്നയും ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു. എദ്യാന്തങ്ങൾത്തു് എററ ആ മരിപ്പ് ഭേദമെല്ലാത്തരം അവന്റെ ശക്തി മഴവൻ പ്രശ്നാഗ്രിച്ചു. തന്റെ മനഃക്ഷോഭം മറ്റൊരുവരിൽ നിന്നും മറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി അവൻ സപ്രഹരിത്തിൽ നിന്നും ഹരിക്കി പാക്കിലേക്കു തിരിച്ചു. അവിടെ കരച്ചുനേരം ചിന്താവിഷ്ടനായി കഴിച്ചു. വിവശത വല്പിക്കേക്കയല്ലോതെ ഒരു പോംവഴി കണ്ണില്ല.

ഒരു വണ്ണി കടന്നപോയി. വണ്ണിക്കാരൻ:— “യജമാനനേനു, വണ്ണി കൊണ്ടുവരട്ടു് ?”

അവൻ വണ്ണിയിൽ കയറി അരതു നിമിഷത്തിനകം വീട്ടിൽ എത്തി.

പട്ടികയറിയ ഉടൻ അവനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകാണ്ടി തന്ന ചന്ദ്രകാന്തൻ ചോദിച്ചു:— “ഇന്ന് ഇതു താമസിച്ച തെന്തു് ?”

“അംപ്പാ; കാൽങ്ങഡി അതിരുക്കന്നിരിക്കുന്നു. ഇതു് കാണന്നതിനേക്കാൾ മരിക്കുയാണു് നല്ലതു്.”

അട്ടത്തു കിടന്ന കണ്ണെരയിൽ അവൻ ആസന്നമായി.

ചന്ദ്രഃ—എന്ന ചെയ്യാനാണ്; ഈ കാര്യത്തിൽ എന്ന കൊന്നം നിറുത്തിക്കില്ലെന്ന തൊൻ നിന്നൊടു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞില്ലോ? തൊൻ വിചാരിച്ചാൽ നേരം നടക്കയുമില്ല.

“പേശോ, ഈന്ന് സവിത്രയ്യു മാനക്ഷയം നേരിട്ട്” എന്ന് ശ്രീകാന്തൻ പറയവേ ഉമാദേവി അട്ടത്തു മരിയിൽ നിന്നും അവിടെ വന്നു.

“എന്തോ! എന്തോ?”

“തൊൻ അഞ്ചു മിനിട്ട് താമസിച്ചിരുന്നെന്നും അതുപുകാരട പ്രമാണി എന്നേന്ന് അനാജത്തിയെ കൈവെയ്യുമായിരുന്നു. എന്നിക്കു.....”എന്ന് അഭ്യർത്ഥിയിൽ വിരമിച്ചു.

“ജീവൻ പണയം ബയ്യിണമായിരുന്നു” എന്ന് ഉമാദേവി അതു വാചകം പൂർത്തിയാക്കി.

ആരി:—അതെ; പിന്നെ സവിത്രയ്യം ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നിന്നോ?

ചന്ദ്രകാന്തൻ അഡ്യാമിവനായി ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. ശ്രീകാന്തൻ പറഞ്ഞ വാത്ത് കേരക്കുന്നതുപോലും അസ്ഥാനയി അദ്ദേഹം തല കല്പകി.

ഒമ്മതോട്ടക്കട്ടി ഉമാദേവി—

“ശ്രീകാന്താ! നിന്നേന്ന അട്ടുനേരക്കൊണ്ട്” നേരം സാധ്യമല്ല. നിന്നു റാണിജുണാലക്കിൽ നിന്നേന്ന സദ്ധനാം

രിയെ രക്ഷിക്ക. തൊൻ സ്വന്ത ക്രൂരകളാൽ സറിത് യുടെ നമിതി കണ്ടില്ല. പക്ഷേ, ദിവസവും രാവിലെ തുപ്പകാരികളെ കാണാനോടു എൻ്റെ മക്കളുടെ ഭാംഗവ അനുംതിച്ചു. തത്ക്ഷാനം എൻ്റെ ക്രൂരകൾ മഞ്ഞുന്നു. സദ്യ തു അന്യകാരമായി തോന്നുന്നു.”

ഉമാദേവിയുടെ നാവു കഴുങ്ങാൻ അല്പം കൂടുതലി ഡിന്തി യിട്ട് “അയ്യോ കഴും! ഇന്ന വരെ ഒരുപ്പും രോധകരു തുക്കന്നു! എഴുതിയ തിന്നന്നായിരിക്കും! അതു ഉച്ചിഷ്ടങ്ങൾക്കായി മറുപട്ടിയുള്ള വരോടു മത്സരിക്കുന്നായിരിക്കും. ഇന്തപരാ! ഈ തെല്ലാം എങ്ങനെ സഹിക്കും?”

കൈകരകാണ്ട് ശീരസ്സു നാക്കി.

അരുള്ളു; ഇതിനൊരുപായവുമില്ലെന്നാ? ” “ഇല്ല. ഒരു മാർദ്ദവമില്ല.” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. “ആർക്കാ നൂ, ഇം സംഗതികൾ എന്നു വിശമിപ്പിക്കുന്നില്ലോ എന്നു വിശദിക്കുന്നതു. മാതാപിതാക്കളുടെ എല്ലാ തന്നെയാണ് എന്നിക്കും. ഇതു കല്പകരകാണ്ട് ഉണ്ടാക്കിയതും മറുപട്ടം. എക്കിലും എത്തു ചെയ്യാനാണ്? അവരു തോട്ടിവർദ്ധിത്തിൽ ജനിച്ചുപോയില്ലോ. അവരും സംസാരിക്കുന്നതുപോലും നന്നല്ല. സവിത എൻ്റെ മകൾ ആഴ്ചയിരുന്നു. അതെതു, അതയിരുന്നു! പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ ഒത്തവേണ്ടുന്ന മകളാണ്. ഇന്നി അവരാശേ വേണ്ടി കൂടും ചെയ്യാൻ എന്നിക്കു സാധ്യമല്ല. മക്കുന്നു; ഇം സംഗതി മറന്നുപോകും. ലോകത്തിൽ അഴകൾ ജനിക്കുന്നതിനും മുമ്പു തന്നെ അവരു

ഒരു നിഘന്തിയും കഴിയുന്നു. ഇന്ത്യപരം്പര ഇല്ല നടന്നു തീരു.”

“അല്ല; ദരിക്കലും അല്ല അല്ലോ! ഇന്ത്യപരം്പര ഇല്ല കിങ്കാലത്തും ആജ്ഞാനയാവില്ല. നമ്മുടെ വിട്ടിൽ നാം സവിത്രയെ താമസിപ്പിക്കണമെന്നായിരുന്നായിരിക്കും അഭ്യർത്ഥിത്തിന്റെ ഇല്ല.”

ഉമ:— “ആകാന്താ! ഇംഗ്ലൈൻതിലെബാനം ഒരു തത്പരമില്ല. ഇന്ത്യപരേശ്വര എന്നാണെന്നോ, ആക്ക് എപ്പോറും എങ്ങനെ ഭാഗ്യം ഉണ്ടാക്കുമെന്നോ ആക്കും ഉള്ളവിക്കാൻ പാടില്ല. നാം മനഷ്യരാണും. നുക്ക് ഒരു വ്രദ്ധയുണ്ടാണും; ആ വ്രദ്ധയ്ക്കിൽ സ്നേഹമുണ്ടാണും. നമ്മുടെ നാമമാട്ടു തന്നെ മമതയുണ്ടാണും. അംതു കൊണ്ടും സവിത്രയെപ്പറ്റി ഓക്കുവോരു മനസ്സും തക്കന്നു. ഇംഗ്ലൈൻതിയെപ്പറ്റി നീ നിന്റെ അപ്പേന്നാട്ടാനും ചോദിക്കുന്നതും. അഭ്യർത്ഥിത്തിന് ഒന്നം ചെയ്യാൻ നിന്നുംഹമില്ലെന്ന് അനേക തവണ നീനോടു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞില്ല?”

ഒരു കൊച്ചു കട്ടിയെപ്പോലെ അവൻ മാതാവിനോട് “പിന്ന എത്തു ചെയ്യാനാണെന്തെന്നും?”

ഉമ, മഹുകാന്തനെ ഒന്ന് നോക്കിയിട്ടും മെല്ലെ പറഞ്ഞു. “നീ അവശ്യം സധായിക്കണം.”

ചന്ദ്ര:— (സംഗ്രഹം) “ആകാന്താ! നിന്റെ അമ്മയും വാക്കുകൾക്കുന്നും ആവാം; പക്ഷേ അംതു കൊണ്ടും കുറഞ്ഞാണമുന്നാക്കുമെന്നു ചാർമ്മവേണ്ടം.

കോടിശ്രപരനായിരുന്നാലും; അതിയിലും സമുദ്രം തിലും പട്ടിയെപ്പോലെയാകം. ഇന്ന് പട്ടണ തിരിൽ നമ്മകളുടെ വിലയും നിലയും തീരും. എൻ്റെ ജീവിതത്തിൽ മമതയുണ്ടെങ്കിൽ—കുടംബവ തിന്റെ മാനം പുലത്തണമെങ്കിൽ—സവിത്രയെ മറന്ന കളിയുക.

“അരുളും! സവിത്രയെ മറക്കാൻ സാധിക്കുമോ? സ ത്രും പരയണം ശ്രദ്ധിച്ചു; പത്രം വാഷ്ഠം മക്കാഭേപ്പോലെ വളരുത്തിയിട്ടും ഇപ്പോൾ അങ്ങെയും “അഃഖൈ മറക്കാൻ കഴിയുമോ?” എന്ന് ശ്രീകാന്തൻ സാഹചര്യം ചോദിച്ചു.

“മറക്കുന്നതെങ്കാണ, മകനെ? ” എന്നാലും മന ഷ്ടൂൺ അതിഭ്രംഗം അഭ്യാസം കുറയും ഇപ്പോൾ എന്ന വിചാരിച്ചു” മറക്കുണ്ടെങ്കിൽ സദാദിക്ഷാരം ഉണ്ടാകുന്നു.”
അഃഖൈ: “അങ്ങനെ പരയത്തു്. ഇതു് നമ്മുടെ ശക്തിക്കു തീരുമായ കാര്യമാണു്.”

“ശ്രീകാന്താ; എനിക്കുതിന്റെ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്ന കിൽ, ഞാൻ അവക്കു ഇതു വീട്ടിൽനിന്ന് പരഞ്ഞയുംകു കില്ലായിരുന്നു. തേവെന്നയും കുടു ഇവിടെ താമസിപ്പി കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ,ഞാൻ എത്ര പ്രാവശ്യം പരഞ്ഞതു.....ഇക്കാര്യത്തിൽ എനിക്ക് യാതൊന്നും ചെ ആണ് നിർവ്വാഹമില്ലെന്നു്.”

“സവിത്രയെ വിധി ആശേനും പരഞ്ഞതു് അവക്കു തളളണംമനാനും അരുളും പായനതു്? എക്കാളിം. അരുളും! അങ്ങനെന്നയാണുകും എൻ്റെ ശിരോലിവിനും അണ്ണഭവിക്കാൻ എന്നയും വിശ്വകരണും.”

ചങ്ങ:—(ഉവരേതാടക്കുട) ശ്രീകാർത്താ, കത്തുന തീയിൽ
എല്ല ഒഴികാതെ.

ശ്രീകാർത്തൻ മെഞ്ഞം ദിക്ഷിച്ചു. അവിടെങ്കണ്ടം ഭയാ
നകമായ നിള്ളഃപ്രത വൃംഖിച്ചു.

രക്തത്തിള്ളും, അസരിള്ളുമുള്ള ശ്രീകാർത്തൻറെ യവ
ബുദ്ധി വിധിയെപ്പാറിയുള്ള സങ്കല്പത്തിന കീഴടങ്കമോ?
പക്ഷേ, അപ്പുംനോടുള്ള ഭ്ലാഹം അവനെ വിവരണാക്കം.
അപ്പുംനും എത്തും ഭ്ലാഹം നിരണ്ടതാണെന്ന് അവന
റിയാം. ഭജ്യത്വയാ, കാരിന്നുമോ കൊണ്ടല്ല അദ്ദേഹമാം
സവിത്രണാട് ഇപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചുതെന്നം അവന്റി
യാം. സവിത്രയുടെ കാഞ്ഞം കാത്ത് അദ്ദേഹം വ്യസനിക്കു
ന്നണ്ട്. എക്കിലും അദ്ദേഹം ഗസ്തുഡായതെന്ന ഭ്യർപ്പിച്ചുന്നു
സവിത്രയെ വിട്ടിൽ കൊണ്ടു വന്നാൽ സാമ്പാദിക ജീവി
തം അപകടത്തിലാകും. അദ്ദേഹം പുതുനെന്നും ഭാര്യയെ
യും എത്ര തന്നെ ഭ്ലാഹിക്കുന്നും, അവൻകു വെണ്ടി
എത്ര ത്രാഗവും അനുഷ്ടിക്കാൻ സന്നദ്ധസാംഖ്യിലും ഒരു
സമാംതാംഗമാണു്. സാമ്പാദിക കാഞ്ഞങ്ങളെപ്പറ്റി
ചിന്തിക്കുന്നും പരിശ്രമത്തിനും ഭയത്തിനും അദ്ദേഹം അ
ധിനന്നാക്കും. വെളും സത്രുത്തിലോ, ധമ്മത്തിലോ ഉറച്ചു
നിൽക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനും ദൈഹം പോരാതെ വരുന്നു.

അപ്പുംനും ഇന്ന ധമ്മസക്തം ശ്രീകാർത്തൻ മനസ്സിലാണി. എന്നാൽ, ശ്രീകാർത്തൻ സമേഖരിയോടും, ഉമാ
ദൈവിക്ക് മക്കളോടും എത്രമാത്രം ഭ്ലാഹവും കടക്കും എന്നും
അദ്ദേഹത്തെ മറന്നാക്കം. അററിയും പാടില്ല.

ചന്ദ്രകാന്തൻ:—മകനെ; സവിത്രയെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുകയോ, അവരുടുള്ള ബന്ധം പുലത്ത്‌ക്കയോ ചെയ്യാതെ മരറഞ്ഞവേണമെകിലും ചെയ്യാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണോ.

അപ്പുൾ തന്റെ മഴവൻ സപ്രത്യേകം സവിത്രയ്ക്കു കൊടുക്കാൻ ഒരുക്കമെല്ലാം വന്നാണെന്നോ ശ്രീകാന്തൻ മനസ്സിലാക്കി. പക്ഷേ, സവിത്ര ഓഗ്രിപുരത്തു തന്നെ താമസിക്കുന്നും. വില്ലാവിഹീനയും, മല്ലപാനികളിൽ, നീചയം ആയ ഒന്നാട്ടികളിൽ ഇടയിൽ. ശ്രീകാന്തൻ വിഷ്ണുനായി. അവരെ എങ്ങനെന്ന രക്ഷിക്കാം, എങ്ങനെന്ന തന്റെ സദ്ധാരണ രിയെ വീണാട്ടുക്കാം എന്നാലോചിച്ചിട്ടും ഒരപായവും കാണാതെ കൂഴ്ച്ചാം. അവൻ തുല്യവൃദ്ധയന്നാണോ. വേണ്ട സംസ്കാരവും സിലിച്ചിട്ടുണ്ടോ. പക്ഷേ, അന്നാട്ടാത്തുന്നുനായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടും സപ്രശ്നക്കി മുന്നേറിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല.

ചന്ദ്രകാന്തൻ പറഞ്ഞു:— “ഗ്രീക്കാന്താ; അത് ലററർ ചാഡ് ഇങ്ങനോടൊക്കുണ്ട്.”

ഗ്രീക്കാന്തൻ മേശപ്പുറത്തുനിന്നും ലററപാഡം തന്റെ ചേപ്പുപിൽ നിന്നും വൈറണ്ടൻ പേനയും എടുത്തു് അല്ലെന്നുറ മുൻപിൽ വെച്ചു. അല്ലെന്നും ചിന്തിച്ചിട്ടു്, അദ്ദേഹം ഒരു കത്തക്കതി ഗ്രീക്കാന്തൻും കൈയ്യിൽ കൊടുത്തു.

ഗ്രീക്കാന്തൻ കത്തുവായിച്ചു. മനിസിപ്പുൾ മസിഡ് ദേശാധികാർ തുപ്പുകാരക പ്രമാണിക്കൈപ്പറവിയുള്ള പരാതിയായിരുന്നു. വായിച്ചിട്ടു് ഗ്രീക്കാന്തൻ ഉംഭേദവിയു ദേ കൈയ്യിൽ കൊടുത്തു.

ചന്ദ്ര:—കാൽക്കാരൻും കയ്യിൽ കൊടുക്കു. അവിടെ എ തതിക്കം.

കാൽക്കാരൻ ആഫീസു മറിയിൽ ഇരിക്കകയായിരുന്നു. ഗ്രീക്കാന്തൻ കത്തുകൊണ്ടുപോയിക്കൊടുത്തു. അവിടെനിന്നും മടങ്ങിയിട്ടു് ഗ്രീക്കാന്തൻ പറഞ്ഞു.

“ഒരാഴക്ക പകരം മരുരായ പ്രമാണി വരും”

ചന്ദ്ര:—“സവിത്രയും തേവനും എന്തിനാണു് ജോലിക്ക പോകുന്നതു്? അവൻ സുവമായി വീട്ടിൽ താമസി ചെത്തു. അവക്കു വേണ്ട പണം അയച്ചു കൊടുക്കാ ചെന്നേല്ലെ തൊൻ പറഞ്ഞതു്?”

“തോൻ അതു പറത്തു. പക്ഷേ സവിതയ്ക്ക്” അതു സമ്മതമല്ല.”

“സവിതയ്ക്കു സമ്മതമല്ലോ? അപ്പോൾ അവരിക്കു” അതു ജോലി ഇഷ്ടമാണെന്നോ?”

“സവിത ജോലിക്ക് പോകുന്നും എനിക്കരിവി പ്ലായിരുണ്ടും. തേവനും ജോലി ചെയ്യാതിരിക്കുന്ന വിഷമ മാണ്ണുന്നു മാത്രമാണും എന്നോടു പറഞ്ഞതും.”

“എന്നാൽ അവരെ പറത്തു മനസ്സിലാക്കുന്നും.”

അപ്പേരും എന്തോ പറയാൻ പാടില്ലാത്ത സംഗ്രഹി പറത്തുപോയി എന്ന തോന്തരക്കവണ്ണം ഒന്ന് തന്ത്രി. “—വേണ്ട—വേണ്ട—നീ അവിടെ പോകുണ്ട. നമക്ക്...(നാമപൊങ്ങനില്ല).....(പണിപ്പെട്ട്) വേലക്കാ അട കൈവശം പുനം കൊടുത്തയക്കാം. അപ്പോൾ അവക്ക് കാൽം മനസ്സിലാക്കും.”

സാമ്പത്തം ശ്രീകാന്തനും ഉമാദേവിയും പരസ്പരം ദന്തക്കി.

ശ്രീകാന്തൻ സാവധാനം പറത്തു:—

“എന്തായാലും തോൻ പോകും.”

ചല്ലകാനൻ, ഉരക്കെ. “എന്തു് കും?”

“അപ്പേൻറ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യുണ്ടും. തോൻ തീവ്ര യായും അവിടെ പോകും.” എന്നവൻ പത്രക്കൈയാണെങ്കി ചും ദ്രുമസപരത്തിൽ പറത്തു.

ങ്ങ നെട്ടവീഘ്നപ്പാടക്കുടി അദ്ദേഹം കണ്ണരയിലേക്ക്
ചൊരി.

വീണ്ടും അല്പമൊന്നു പൊങ്കിയിട്ട് ചോദിച്ചു.

“അപ്പോരു തൊൻ പറയുന്നതു നീ കേരിക്കക്കയില്ലോ?”
ഗ്രീക്കാന്തൻ മെഴുനമായിട്ടുന്നു.

“എന്തിനാണാധികം വേദനപ്പെട്ടതുന്നതു”

മമ്മദേക്കമായ സംഭാഷണം കേള്ളകൊണ്ട് അവിടെ
ഇരിക്കാൻ കഴിയാതെ ഉഖാദേശി എഴുന്നേറ്റ പോയി.

ആര്യൻ:— തൊൻ എന്തു ചെയ്യാനാണോ? പ്രോകാതിരിക്കാൻ
എനിക്കു കഴിക്കയില്ല. തൊൻ ഇതാ ഇപ്പോരു ത
നെ പോകുന്നു.

ഇതുവും പറഞ്ഞിട്ടു് അവൻ എഴുന്നേറ്റ.

അദ്ദേഹം ചെക്കു നീട്ടി—“വരട്ട്, ഗ്രീക്കാന്താ; തൊൻ
പറയുന്നതു കേരിക്കു.”

അവൻ വീണ്ടും ഏതുസന്ധിപ്പായി. ചല്ലകാന്തൻ
സംശയവാദം ഗ്രീക്കാന്തനെ സൃഷ്ടിച്ചുനോക്കി. ആ ദേഹി
പാതം സംശയിക്കവയ്ക്കാതെ അവൻ അജ്ഞാദാവനായിരുന്നു.

“ഈനോ നമ്മുടെ ഇടയിലെ പ്രമാണികൾ ധമ്പംഡാസി
നെന്ന വീട്ടിൽ കുടിയരു് നിന്നുക്കരിയാമോ ?”

ഗ്രീക്കാന്തൻ തന്റെ മെഴുനം കൊണ്ട് അക്കാന്തുന്തി
ചുജ്ജ അജ്ഞാനത പ്രകടമാക്കി.

“ഈനാവരെയും നമ്മക്കു് ശരു ക്ഷേളില്ലായിരുന്നു. ഈ
പ്പോരു അജ്ഞാനക്കു് വിഭ്രാഡികൾ തല ഉയർത്തിത്തുടങ്ങിയി

കുണ്ട്. ഇതിലും നല്ല രഹവസരം അവക്ക് ലഭിക്കുമോ? ഈ സംഗതി നമ്മൾ പ്രദത്യുകും ശുലിക്കേണ്ടതാണ്.”

ആരീകാന്തൻ വീണ്ടും മെഴനം ഓക്കുച്ചു.

“യമ്മംഡാസനെ നിന്നാക്കരി ഓമേം? ധമ്മംഡാസനെ ന പേരു് യഥാർത്ഥത്തിൽ രാഗദേപഖാദികളുടെ മുത്തിയാണ്. സജാതീയങ്ങെട ഇടയിൽ നമ്മുള്ള പ്രാധാന്യം അ യാദിക്ക് കുറവുപോലെയാണ്. അയാളിം കോട്ടീശ്വരനാണ്. സമഭായ പ്രമാണിയാകാൻ അഭാരം ദേഹിരമിപ്പു താം ചെയ്യുന്നണ്ട്. പക്ഷേ, ധമ്മത്തിന്റെ പ്രതാപം കൊണ്ട് നമ്മുടെ സ്ഥാനം ഇന്നും നിലനിന്നവയുണ്ട്. ഈ പ്രസ്താവിം അയാൾക്ക് രഹവസരം കിട്ടിയെന്നാണ്” തോന്ന നന്തു്.”

ആരീ:—അതിനെന്നാണ് താഴേക്കു്, അഭാരം പ്രമാണിയാ തിക്കാളിക്കു്.

ചന്ദ്ര:—വിനെ നമ്മുടെ സ്ഥാനം എന്തായിരിക്കും?

ആരീ:—ഈ സ്ഥാനമാനം കൊണ്ട് എന്തു ചെയ്യാനാണ്?

ചന്ദ്ര:—ആരീകാന്താ, നീ ഇപ്പോഴിം ബാലനാണ്. ജീവി തത്തിൽ സ്ഥാനമാനങ്ങളിലാണ് സർവ്വം. മന പ്രൂർ ലക്ഷ്യപൂര്ണമാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നതെന്തി നീ? ആനന്ദമായി, സുവമായി, ജീവിക്കാൻ അതു അധികം ധനം അവയ്ക്കുണ്ടോ? പക്ഷേ, ധനം വ ലഭിക്കുന്നതോടും മാനവും നിലയും വലിക്കുന്നു.

ആരീകാന്തൻ സംസ്ക്രച്ചിത്തത്തിൽ സൗഖ്യമായി അന്ന സംസ്കാരം ഉജ്ജപ്പിച്ചു.

“നമ്മക്ക് അരങ്ങേന്നുള്ള മാനം ആവല്ലുമില്ല.”
ചന്ദ്രൻ—നാം അർദ്ധിക്കാത്ത മാനം നമ്മക്ക് ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

സവബന്ധതാജോപ്പം സൽക്കുണ്ണങ്ങളിലും ഇല്ല?

അട്ടതമുറിയിലിരിക്കുന്നു ഈ സംഭാഷണം കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന ഉമാദേവി ടാടിയെത്തി.

— “അതെ, അതെ, സൽക്കുണ്ണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു; സവിതരയ വീട്ടിൽക്കിന്ന പുറത്താക്കിയതിനു ഒഴുക്കം ഇവിടെ ധനമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും താൻ കാണിന്നില്ല.”

ചന്ദ്രകാന്തൻ പരിശേഖരക്ക് മാത്രമല്ല, അല്ലെങ്കിൽ ഒരുമായി. അമുഖം സംഭാഷണത്തിനും ശ്രീകാന്തൻ ചെയ്തും ലഭിച്ചു. തുടൻ.

“നമ്മുടെ മാനം സവിതരയുടെ ജീവനേക്കാരി വല്ല താണ്ടന്നും അല്ലെന്ന തോന്നന്നുണ്ടോ.”

പ്രമരംകൊണ്ട് തള്ളന്ന് വരുന്നപ്പോലെ ചന്ദ്രകാന്തൻ ചായക്കേസർവ്വയിൽ കിടന്നു.. അല്ലെങ്കിൽ കാഞ്ഞക്കാരൻ ശ്രീകാന്തൻനു കൈകയിൽ ദേശാധിക്യം മറച്ചു കൊടുത്തു. ശ്രീകാന്തനും ഉമാദേവിയും കൂത്തു വായിച്ചിട്ടിട്ടു് ചന്ദ്രകാന്തൻനു കൈകയിൽ കൊടുത്തു. അതു വായിച്ചിട്ടിട്ടു് അദ്ദേഹത്തിനു ചീനു അല്ലെങ്കിൽ ശമിച്ചുതുപോലെ കണ്ടു.

അഞ്ചുമും പറഞ്ഞു—“നാഞ്ചു ആ പ്രമാണിയു് ജോലിയില്ല.”

കാഞ്ഞക്കാരൻ നമ്മുളിച്ചു് പോയി. ശ്രീകാന്തൻ ഓരാൾപ്പെട്ടെന്നുമായ സ്വന്തന്ത്രിൽ പുറഞ്ഞു; “പുക്കു, പുക്കു

രു വേരെ ഒരു പ്രമാണി വരുമല്ലോ.”

ചപ്രകാരതന്റെ മുവാഡാവാദം കണ്ണാൽ അദ്ദേഹം ഇതാല്ലോ കേട്ട വിഷമിച്ചതായി തോന്നം.

ഗ്രീക്കാന്തനം ഉമാഭവിയും അവിടെ നിന്നുംപോയി.

ചപ്രകാരതൻ ക്ഷീണംകൊണ്ടനാവണ്ണം ആ കണ്ണേര തിൽ കിടന്ന. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുല്ലി മഞ്ചിവീച്ചു. കഴിഞ്ഞത് അരനേകം വർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ അദ്ദേഹം യാ തൊരു സ്ത്രീയും അനാഭവിച്ചിട്ടില്ല. തന്റെ മുഖം ഇരു ദിവം അസഹ്യമായി തോന്നി. ഉമാഭവിയും ഗ്രീക്കാന്തനം തന്റെ മറിയിൽ നിന്നും പോയശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ ത്തിൽ ചില സത്താവനകൾ ഉണ്ടായാണ്. ഈ വിധം ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങി.

“സമുദ്രാധികാരിയും ഏതുവേണമെങ്കിലും ചെയ്യുകൊള്ളുക്കു. ജാതിക്കവേണ്ടി ഗ്രീക്കാന്തനനെന്നും ഉമരേയും ഈ വിധം ഭാവിപ്പിക്കുന്നതു ശരിയാണോ? പാവപ്പെട്ട സവിത്രയോ പോയി! എത്ര സാധു കൂട്ടി!” പെട്ടെന്ന് അവരും പിരിത്തു പോയപ്പോരു ഉണ്ടായ സംഭവങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൗതിപ്പമത്തിലെത്തി.

“വിധാതാവു്, നിഷ്ഠുരനാണു്! ആ നിഷ്ഠുര കരങ്ങരു സവിത്രയിലാണുല്ലോ പതിച്ചതു്. എനിക്കു് മാനം വേണും, പ്രതിജ്ഞവേണും, പ്രമാണിതപംവേണും. ഗ്രീക്കാന്തൻ പരമാത്മാർപ്പണയുണ്ട്. ഉമരും സത്രും തന്നെയല്ല പരയുന്നതു്? തൊന്ത്—ഒരെതെ, തൊന്ത് തന്നെയാണു് ടു കതിയീനനായി അവരെ അധികമായി ഫോറ്റോഗ്രാഫ് നിയീക്കുന്നതു്.—വലിച്ചിഴുള്ളുന്നതു്”

ഈ സത്യവിചാരങ്ങൾ ഉള്ളിൽ കടന്നതോടകൂടി അങ്ങളും അല്ലെമാൻ തെളിത്തിരുന്നു.

“ഈ എന്താണ പാശ്ചത്യത്തു്, സവിതരയെ ഇരക്കിയ തിരഞ്ഞെഷം ഈ വീട്ടിൽ ധനമല്ലാതെ മരറാനും കാണാനില്ലെന്നു്. കാൽപ്പം വാസ്തവമാണു്. ഇപ്പോൾ ധനവും പ്രതിജ്ഞയും മോഹിക്കുന്നു. ഒരു പക്ഷേ, സവിതയുടെ പിന്നാലെ ശ്രീകാന്തനും ഇരങ്ങിയാലോ?.....ദശരതമന്റെ അവസ്ഥയാകാ എന്നേറ്റരതും. പിന്നെ ഈ വീട്ടു ധനവും എന്തിനു്? വേണ്ട, വേണ്ട, എന്തിക്കു് ഒരു പ്രമാണിപ്പവും, പ്രതിജ്ഞയും വേണ്ട. എന്നെന്നു ശ്രീകാന്തങ്ങനക്കാരിം വലതായി എന്തിക്കു് ഈ ലോകത്തിൽ എന്താണിളിക്കുംു്? തൊന്തും ധമ്മഭാസനെ എന്തിനും. ദയപ്പേടുന്നും? അധാരം പ്രമാണിയാക്കുന്നകിലാക്കട്ട. എന്നെന്നു അപമാനിക്കാനായി വീട്ടേംഡം പെരുംപറ അടിച്ചു നടക്കട്ട. എന്നേ വീട്ടിനു കാതിലും സുവമായും സന്തോഷമായും കഴിയുന്നതു തന്നെയാണു് എന്തിക്കില്ലോ.” ഇങ്ങനെ പലതും ആലോച്ചിച്ചുതുട്ടപോലെ അങ്ങളും ക്ഷണങ്ങേരും, ശാന്തചിത്തം നാഡി ഇരുന്നു.

തൊട്ടുകൊള്ളിൽ വീണ്ടും വിചാരഗതി മാറി. എന്നാൽ സവിതരയോ? അവരെ തിരികെ വിളിപ്പിക്കാം. തേവേനായും. അതിലെന്താണ ഭോഷം? തേവനംകുടെ വയന്താണു നല്ലതു്. അതു സാരമില്ല. അവയം ഇവിടെ തങ്ങളുപ്പാലെതന്നെ താമസിക്കട്ട. കളിക്കകയും നന്നയുകയും നല്ല വസ്തുങ്ങൾ ധരിക്കകയും ചെയ്യുന്നോരിം വെരുപ്പിനും, അരപ്പിനും അവകാശമില്ല.....പക്ഷേ.....,

തോട്ടി,.....അതിനിപ്പോൾ എന്നാണ് “തരക്കെടു”.....
അതുകൊണ്ടുള്ള പുറത്തു് ജാതി എഴുതിയിട്ടണെന്നു ? സ
വിത ഇത്തുവരെ ഉയൻ ജാതിയിലുള്ള ഒരു വർത്തകപ്പറ്റി
യുള്ളാണെല്ലോ? ക്ഷണങ്ങൾക്കാൽത്തിരുത്തിരു അവരു തോട്ടിവച്ച്
തിലായിത്തീന്നെല്ലോ. തേവൻമരയും സവിതയുടെയും
തോട്ടിത്തപം’ എന്ന തൊട്ടിക്കുള്ളിൽ ഇല്ലാതാക്കം.”

ഇങ്ങനെ വിചാരിക്കാറുള്ളിരിക്കു
വെയുമ്പാസൻനു ട്രൂൾ വന്ന കിള്ളുന്ന വിവരം അ
ദ്ദേഹത്തിനു ട്രൂൾ ചെന്നറിയിച്ചു. ധമ്മാസ്പിനു നു
പേരു കേടുമാത്രയിൽ അദ്ദേഹം എന്ന പരഞ്ഞി.

“ഞാൻ ഇവിടിലേന്ന പറയുക.” എന്ന പരിശു
ദ്ദേഹം ചാണ്ടു്. ട്രൂൾ അതുകൂടുചകിത്തായി. ഇങ്ങനെ
നെയുള്ള ഉത്തരം കുട്ട് അധാരംകു പഴക്കമില്ല. “പക്ഷേ
.....”അവൻ എന്നൊരു പറയുവാൻ തുടങ്ങി.

“ഞാൻ ഓത്തില്ല—എന്ന പറഞ്ഞതക്കു” എന്നാദ്ദേ
ഹം കായ്യും മനസ്സിലാക്കിയിട്ട് പറത്തു.
ട്രൂൾ തിരിച്ചുപോയി.

ചന്ദ്രകാന്തൻ വിചാരഗതി തുടന്ന്. “അതല്ലാതെ
എന്നായിരിക്കും സംഗതി. രാവിലേഃ വലിയ വലിയ തു
ളിക്കുളേ വിളിച്ചിയന്നെല്ലാ. അവരെ എന്നെല്ലാമോ പറ
ഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചിട്ടണ്ടു്. പ്രമാണികര എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തിനു മുൻപിൽ നിന്നുണ്ടായിരുന്നു. വൈശ്വാവതിലകകയാരിക
ഉം പ്രമാണികളിടുന്ന സ്ഥലം അദ്ദേഹത്തിനു ദേഹത്തു
മെല്ലാം നശിപ്പിച്ചു. ധമ്മാഖോധം ശ്രദ്ധാതാക്കി. അവരു

ഒരു മലയുടെ തിളനിനും ധമ്പണാസൻ പ്രസംഗിക്കുന്ന ചിത്രം അഞ്ചേമും സൗക്രാന്തിക ഭർത്തിച്ചു. “പ്രമാണിയായിരിക്കുന്ന പരന്തുവാൾക്കും തൊട്ടിയുടെ മകരാളി റാസ്സിച്ചു, ഇപ്പോൾ മകരന് ദിവസവും അഞ്ചോട്ടുകയക്കുന്നു” എന്നും ഹരിയുന്ന ദയ രംഗം ചുരുക്കപ്പറ്റാൻ ഭാവനയിൽ ഭർത്തിച്ചു.

അഞ്ചേമയത്തിനേരും ശരീരം വിരദ്ധിപ്പിക്കുന്ന അധികാരിയാണെന്നു കുറഞ്ഞു. “ഈല്ല, ഇല്ല” കൈകുറബുകൊണ്ടു മുഖം മുട്ടി.

തൃപ്പുകാൽത്ത തവവൻ ഓടി. ശ്രീകാൺഡം പോയി. സവിത അല്ലേനരം പ്രജനാധിനയായി കഴിത്തു. നിര ഞത ക്രീംക്കോട്ടക്കുടി അവർ സഫോറേന നോക്കി. കെരളവാഡയിൽ പാഡ്യാലിയുടെ വസ്ത്രാക്കഷപം നട ത്തിയ ഭ്രഹ്മസനനക്കാളിം ദേങ്കരുപിയായിട്ടാണ്. സവിത ആ മുമാനിയെ വീക്ഷിച്ചതു്. പാഡ്യാലിയെ രക്ഷിച്ച തൃപ്പുനെക്കാഡ ഭവ്യനായി ശ്രീകാൺഡനെയും. അതിൽ ക്രീടത്തിനിടയിൽക്കുടെ കടന്നപോയ ശ്രീകാൺഡൻറ പാദ ഓടി അവർ വളരെ നേരം സുക്ഷിച്ചുനോക്കി. അവളുടെ എഴയം അഭ്യാസിതെ പിന്നാലെ പാഠത്തു. ശരീരം ചേതന ക്ലിപ്പാന്തരായും വിചാരണക്കി ഫലാവിച്ചതായും തോന്തി. ക്രീംമിച്ചിച്ചു് ചുറ്റം നോക്കാനല്ലാതെ മരറാനും അവരം ക്ക കഴിഞ്ഞില്ല.

തേവനം ശ്രീകാൺഡന മനസ്സിലാക്കി. തേരാനു ശബ്ദിക്കാൻ കഴിത്തില്ല. നിശ്ചയപ്പുനായി കരുപ്പുനേരം അഭ്യിരുതി നിന്ന. ക്രൂട്ടിനിന്ന ആളുക്കോട്ടു് അവൻ കൈ മുപ്പി അപേക്ഷിച്ചു്. അവർ അല്ലോ മാറി. സവിതയെ പിടിച്ചേരുമ്പേണ്ടിച്ചു് വീട്ടിലേക്കുകൊണ്ടു പോയി. പീടിയു ചെന്നു് അല്ലേനരം ശാന്തമായിരുന്നതിനു ശേഷമാണു് അവരിക്കു് സംസാരിക്കാനുള്ള താണിയുണ്ടായതു്. “എ മാനി തീരെ നീചനാണു്” എന്നാണവരും ആള്ളും ഉച്ച

രിച്ചതു്. സവിത്ര തേവനെ കൊന്നു കൊക്കി. തേവൻ അം വള്ളെ അതുപസില്ലീകാനായി—“നാഞ്ഞ നീ വരത്തു്, ശവളും മരയത്തുപോകട്ട. നമ്മൾ എങ്ങനെന്നെങ്കിലും നമ്മുടെ അലവദ്ധങ്ങൾ നടത്താം.” എന്നവൻ പറഞ്ഞു. കുമേണ സവിത്ര ശാന്തപ്രിത്യായി, വിചാരശക്തി വീണ്ക കിട്ടി. അരയിൽ കൈവെച്ചു നുക്കിച്ചിരുന്ന കത്തിയുടെ പിടി കൈയ്ക്കിൽ തട്ടി. അവളുടെ ഭർബവലതയോത്തു് അം വരു ലജ്ജിച്ചു.

“ആകാന്തക വന്നില്ലെങ്കിൽ എന്നാകമായിരുന്നു” എന്നവൻ അതേലോപിച്ചു. ആ വിചാരം അവിടെ നില ചു. ആകാന്ത ചിന്തിക്കാൻ അവരുടെ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഉച്ചയ്ക്കു ശേഷം തേവൻ ഒരു ബന്ധുവിന്റെ വീട്ടിൽ പോയി. സവിത്ര എക്കാക്കിനിയായി ആകാന്തനെപ്പറ്റി യും ചിന്തയിൽ മഴുകിയിരുന്നു.

“എത്രയാഘും സഫോറനല്ലോ!” അവളുടെ കുള്ള കുറ നിരത്തു. “ചേട്ടു വന്നില്ലായിരുന്നുക്കിൽ” അടി കുടി അവളുടെ ഉള്ളിൽ ഇന്ത ചിന്തനെ.

നേരു വെവക്കി. തേവൻ ജോലിക്കു. പോയി. സവിത്ര രോഡിൽ കഴണ്ണാടിച്ചു; എത്രുന്നതുവരെ. എന്നാൽ അം വള്ളെ സഫോറബുന്ന എങ്ങും കണ്ണില്ല. അവളുടെ അന്തി കരണം പറയുന്ന—“ഇന്ന തീച്ച്യായും വരും” എന്നു. ഇതിനിടയ്ക്കു കുറ നിന്നും, സെസക്കിളിൽ ഒരു യുവാവു് വരുന്നതുകാണ്ടി. ആകാന്തനാബന്നനുവരും അതാന്നി. അടു തു വന്നാലുപ്പോൾ ഒവരു; അഴരാ ആണും. എങ്കിലും ദേഹി

പുരുതകാണ്ഠ് സെസക്കിട തിരിഞ്ഞത്തു്. സവിത എഴുന്നേറ്റ നോക്കി.

യുവാവു് അനീകാന്തനെഴപ്പാലെയിരിക്കുന്നു. അനീകാ ന്തന്നീര അതു വെള്ളത്തു അഞ്ചുല്ലു. പ്രക്ഷേ, അന്തുപോലെ യുജുള തേജസ്സു് ഇഷ്യാളിഡും ഉണ്ടു്. ക്രാനുകരിക്കു ചെയ്യുന്നതും കുട്ടം. മിവരത്തു് ഗൈററവധും ദുർമ്മായി കാണാം. ആ വള്ളുപ്പിൽ എത്തിയ ഉടൻ രഹാദ്ധോട്ട് അവൻ എന്നൊ ചോദിച്ചു. ഉത്തരം പറഞ്ഞു അരുൾ സവിത യും നേക്കു് കൈ മുണ്ടിക്കാണിച്ചു. സവിതയെന്ന ക്രെട്ടി. ഇതാണു് ?എന്നതായിരിക്കും സംഗതി ?

പട്ടിയിൽ കടന്ന നിന്നുകൊണ്ടു് ആ യുവാവു് ചോദിച്ചു— “തേവന്നീര വീടു് ഇതുതന്നെന്നയാണോ?”

സവി :—അതെ.

യുവാ :—സമോദരി, നിങ്ങളുടെ പോരാണോ സവിത?

സവി :—(തലക്കലുക്കിയിട്ടു്) അതെ.

അയാൾ അട്ടത്തു ചെന്നു. അവർ അവനെന്ന അക്കെതക്കു ക്കണിച്ചു; ഇരിക്കാൻ ജുക്കാളും വിരിച്ചുകൊടുത്തു. കുറച്ചുമാറി അവളിൽ ഇരുന്നു.

“എന്ന പരിചയമില്ലെല്ലാ” യുവാവു് പറഞ്ഞു. ആ വാക്കുകളിൽ ധന്തിച്ചു മായുമ്പും വിനയവും സവിത കൈ അക്കംഡിച്ചു.

“എന്നീര അട്ടുന്നീര പേരു് ഒണ്ടായി എന്നാണു്. എന്നീര പേരു് മധുസുഖനീര. എന്നീര അട്ടുന്ന മിനി സിപ്പിൽ അല്ലുക്കുന്നാണു്. ഇന്നു് അദ്ദേഹത്തിനും മി

സ്കൂൾ ചന്ദ്രകാന്തൻറെ ഒരു കത്തുകിട്ടി.” സവിത്ര സാമ്യം തും ശുഭിച്ചു. യുവാവർ അല്ലോ നിരത്തി.

“ത്രഞ്ചകാങ്ങിട തലവൻ, നിങ്ങളെ അപദാനിച്ചുതി നേരിച്ചുണ്ട് കത്തു.” സവിത്രയുടെ മുഖത്താണ്ടനാ ക്രീഡത്താട്ടകുടി അധാരിച്ച ശ്രദ്ധം നന്ദിടറി.

വീണ്ടും ത്രഞ്ചന് “എന്താണ്” നടന്നതെന്ന് പറയാമോ?”

എത്തുപറയുടെ എന്നും എങ്ങനെന പറയുടെ എന്നും അറിയാതെ അവരും അല്ലോ പാണ്ഡി. ആയുമ്പുചകിത്യായി മധുസൂഭന്നെന നോക്കിയിരുന്ന സവിത്ര പെട്ടെന്ന് മുഖം തിരിച്ചു. അവരുംകൂടും എന്നും പറയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

സവിത്രയുടെ പരിഞ്ഞേംകണ്ണ് മധുസൂഭന്നും പറഞ്ഞു: “എന്നെ ശ്രീകാന്തനെന്ന വിച്വാരിക്കുണ്ടാം.”

സവിത്രയുടെ നാവുപൊങ്കി. “നിങ്ങൾക്ക് ശ്രീകാന്തനെ പരിചയയുണ്ടോ?”

“ഉണ്ട്. എൻ്റെ അസ്ഥിനും ശ്രീകാന്തൻറെ അസ്ഥിനും സ്നേഹിതനുംരാണാം.”

സവിത്ര വീണ്ടും മെഴുമവലബിച്ചു.

മധു:— “നിങ്ങൾ ശ്രീകാന്തനോട് പറയാൻ മടിക്കുമോ? അംഗീൻ അധാരാളു പറഞ്ഞയക്കാം.”

അങ്ങനെയെങ്കിലും ശ്രീകാന്തൻ വന്നുകും കൊള്ളാമെന്ന് അവരുംകൂടും തോന്തി. പക്ഷേ, ‘ആക്കട്ട’ എന്നും മധുസൂഭന്നോട് പറയുന്നതു് അവിവേകമല്ല എന്ന സംശയിച്ചു.

“നിങ്ങളുടെനെ പറയാം” എന്ന പാതയും സാവധാനതിൽ കമ മഴവൻ പാതയും കത്തിയുടെ കാൽം അവരും ഒളിച്ചു.

“ഈനും ആ പ്രമാണിയെ ജോലിയിൽനിന്നും തിരുത്തിട്ടും” എന്നപറഞ്ഞേക്കാണ്ട് മധുസുഭന്നൻ എഴുന്നേറ്റ.

“പോകകയാണോ” എന്ന പോലും സഹിതയുടെ നാവിൽനിന്നും വന്നപോയി. വിനയവും സ്നേഹവും നിറ ഞെതതാഡിയും ആ വാക്കുകൾ. മധുസുഭന്നും അതു മനസ്സിലായെങ്കിലും എത്തുതുരം പറയണമെന്നവനും തേണ്ടി യില്ല; ജൂക്കാളത്തിൽനിന്നെന്ന നിന്നും “സദോഭരി, സവിത്രേ” അവൻ പണിപ്പെട്ടുപറഞ്ഞു. “നിങ്ങൾക്കും വള്ളരു ഭിവം നേരിട്ട്.” അവൻ വാക്കിലും നോട്ടത്തിലും ആത്മാത്മത അവരുടെനുഭവപ്പെട്ടു. ശ്രീകാന്തനെ നോക്കിനില്ലെന്നതുപോലെ അവനേയും കരുച്ചുനേരം സുക്കിച്ചു നോക്കി.

“പക്ഷേ, ദൈത്യം വെടിയത്തും. ഭിവത്തിൽനിന്നും കാട്ടനാല്ലെ, അതു സഹിക്കുന്നതാണും” മനഷ്യത്വം.

“ഈയർപ്പൻ നിങ്ങൾക്കും നൽകിയിട്ടുള്ള സംസ്കാരം ഇവിടെ പ്രയോജനപ്പെട്ടതണം.”

സവിത്രയും ഇതൊരു പുതിയ വാത്തയായിയുണ്ടു്. “ഈ അഴികളുടെ സ്ഥിതി കണ്ടില്ലേ?” അവൻ ഭഗവിപ്പം തെരുതുള്ള ഉദ്രോഗിച്ചുണ്ടു്. പാതയ്ക്കും അട്ടത്തുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചു. “ഈവർ മനഷ്യരാണോ എന്നപേംബും സ്വംഖ്യിച്ചുപോകിം. അഴിക്കിലെ പുഴക്ക

ക്കൊള്ളപ്പെടാവശ്വാസം എല്ലാവരിൽ മനസ്സിൽ നിന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ ചെയ്യണമെന്ന്.”

സവിത ക്രീഡര അടച്ച.

ഒരുപാടിലും ഒരുപാടിലും അധികാരിയായിരുന്നു അവരുടെ വാക്കുള്ളിൽ അവരിൽ ബഹുമാനം തോന്തി.

“ഈ പരിവർത്തനയിൽ ഈ പരന്മാവും ഏതൊപ്പേരും ഉണ്ടാക്കണമെന്ന്. ഒരു പ്രക്ഷേഖനം ദിവസം ഇവുന്ന ഈ സമാധാനത്തെ ഉയർത്താൻ ഉദ്ദ്രോഗിക്കുന്നാണായിരിക്കാം. ഈ അവാദം ഇംഗ്ലീഷ് പരാമാരാവാനാണെന്നും ധരിക്കേണ്ടതും. ഈ അംഗീകാരത്തിന്റെ അതിന്റെ പ്രാഭമാണെന്ന്.”

സവിത അവക്കുള്ളിൽ നിന്നും തുടർന്നു. ഒരു പുതിയ ലോകം കണ്ടുപോലെ അവരും തുറന്നുനോക്കി. മധുസൂദനന്റെ നേരം ഒരു ദൃശ്യിക്കുന്നുകൂലിലും അവളുടെ ശ്രദ്ധമുഴുവൻ കേടുതിനെ അപ്പും മാക്കിയുള്ള ചിന്തയിലായിരുന്നു.

ഒരു:—“ശരി;—തോൻ പോകട്ടേ.”

സവി:—“വല്ലപ്പുഴം വരഞ്ഞോ.”

“തീച്ചയായും” എന്നപറഞ്ഞു “അവൻ ഇരണ്ടി. പടികൾ ഇരണ്ടി, അതിശീലം തിരിച്ച മധുസൂദനനെ അവരും കുറച്ചുനേരം നോക്കിനിന്നു.

സവിത ചെട്ടുന്ന പറഞ്ഞു “അംഗീകാരം”

മധുസുദനൻ പോയി, എന്നാൽ അവൻറെ ത്രപം സവിതയുടെ കണ്ണിൽനിന്ന് മാശാതില്ല. മധുസുദനൻറെ ശബ്ദം എത്യേപുർഖിയായ ശാന്തപോലെ അവളുടെ കണ്ണ് ഓളിഞ്ഞു മഴങ്ങി. ശ്രീകാന്തന്ദ്വാതെ ദറാം സവിത യെ ത്രാ അകഷ്മിച്ചിട്ടില്ല. മധുസുദനൻറെ അഞ്ചുനിമി ഷഠത സഹവാസം അവളിൽ പല ഭാവങ്ങളിൽ ഉള്ളവാക്കി. മധുസുദനൻ ശ്രീകാന്തനെനക്കാരാം അധികം തെജസ്ഥിയായിട്ടും വരംക്ക തോന്തി. ശ്രീകാന്തനോടുള്ള അവളുടെ അളവിനു വരെ ഒപ്പുമും ത്രാ വിധചിത്രകരക്കുകൾക്ക് കാരണമായി, “ശ്രീ കാന്തൻറെ നയനങ്ങളിലും ത്രാ തേജസ്സും ഉണ്ടാക്കി എ കിൽ, ശ്രീകാന്തൻറെ വാക്കും ത്രാ ശക്തിയുള്ളതായിവീ ത്രുക്കിൽ മധുസുദനൻറെ മുഖത്തു കളിയാട്ടനാ അത്രവീ ത്രം ശ്രീകാന്തനും മുഖത്തും ഉണ്ടായെങ്കിൽ”..... അവളുടെ സദ്ധാദരനിൽ ചില സൃഷ്ടതകൾ ഉണ്ടെന്നും ത്രാ അല്ലമായിട്ടാണും അവരുക്ക് തോന്തിയതും.

മധുസുദനൻ പോയ ശൈഷം സവിത വീട്ടജോലികൾ എല്ലാം ചെയ്തു തീരു. രാത്രി അല്ലെന്നും മകളിം അത്താഴം കൂഴിന്തും ഉരഞ്ഞാൻ കിടന്നു. എന്നാൽ സവിതയുടെ മനസ്സിൽ മധുസുദനൻ സ്ഥാനം പിടിച്ചു. അവൻ ടെവിൽ പറഞ്ഞ വാക്ക് അവളുടെ ചെവികളിൽ മഴങ്ങി; അവ എഴു അശാന്തയാക്കി.

ചുറ്റു വീഴ്ക്കുന്ന മലമാരക്കരം ആ ശ്രൂം തന്നെ എറുഡപരിയുന്നതായി അവർക്ക് തോന്തി. “സദേഹൻി, സവിത്രേ, നിങ്ങൾ ഭാവിക്കുന്നതു്. ഈ പരിവർത്തനം ഈ ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ യാക്കണം.”

“ഈംഗ്ലീഷും” സവിത്രയുടെ ശരീരത്തിലെ ടാങ്കോ അണംവും ജാഗ്രതയായി. “ഈംഗ്ലീഷും” “പരിവർത്തനാവും” രണ്ട് പുതിയ വിചാരങ്ങൾ. ഓഫീപ്പറൽ വത്നാതിനു മുൻപു് അവരുടെ ദിവസവും ദേവദംനത്തിനു പോകമായിരുന്നു. ആ വിചാരങ്ങളെല്ലാം ഇന്ത്യാധികരിക്കുന്നു. “ഈംഗ്ലീഷ്” എന്ന പദംതിൽ എങ്കൊത്തും അടങ്കിയിരിക്കുന്നതായി സവിത്രയും തോന്തി. “ഈംഗ്ലീഷ് നിശ്ചയം” അവളുടെ അധികാരങ്ങൾ വിറ പുണ്ട്. “അതെ; അതു സത്യം തന്നെ.”

“വന്നതിനെ സപാദതം ചെയ്യുക” നിമീലിത്തങ്ങൾ ഉായ ക്ലീക്കഴിക്കുന്ന മുൻപിൽ ഓഫീപ്പറത്തെ കാഴ്കരി ഓരോന്നായി നിരുന്നു. അടച്ചിരുന്ന നയനങ്ങളെല്ലാം അവരുടെ കൈകരി കൊണ്ട് നേരുട്ടി അമർത്തി അടച്ചു. “ഈ അവസ്ഥ” “സിലിംഗ്രിട്ടുകളും സംസ്കാരം ഇവിടെ ഉപയോഗിക്കണം.” എന്നോ മധുസൂഭന്നും അവക്കു ഉപഞ്ചരിക്കുന്നു.

“അങ്ങനെ തന്നെ ചെയ്യാം സദേഹരാ.”

രാത്രി പതിനൊന്നമണിവരെ ഈ വിചാരത്തിൽ കഴിഞ്ഞു. ‘പെട്ടുന്നു’ നിലാദേവി അവക്കു കടക്കിയും. എന്നാൽ നിലയിലും സ്വന്നമതക്കില്ല. ഒധുസൂഭന്നും,

ഗ്രീക്കാന്തൻ, പ്രമാണി, ഉമാദേവി, ചന്ദ്രകാന്തൻ, ഇങ്ങനെ ഒരു വാദരായത്തായി അശ്വത്ഥാട മനോഭപ്പണ്ടതിൽ അംഗിനിന്നും. ദിവം, വേദന, അവമാനം അതിയായ തലവിവസത്തെ അവളാട്ടെ മുട്ടാളികൾ സപ്ലൈത്തിലും വന്നുചേന്ന്. എല്ലാവയങ്കെട വാതുങ്ങളിലും അശ്രൂ. മധുസൂഖന കുറ നിശ്ചയിക്കുന്നതും മാത്രം ടുക്കാരിക്കണണ്ട്. മധുസൂഖനനെ കണ്ണിട്ട്, ഗ്രീക്കാന്തൻ ലജ്ജിതനാക്കുന്നതായി തോന്നും.

സവിത സപ്ലൈലോകത്തു തന്നെയാണ്. വാതിലിൽ ആരോ തട്ടന്നതു കേട്ട് ഉണ്ട്. പക്ഷേ അംതും സപ്ലൈമായിരുന്നു. പത്രക്കു നേരവിളിക്കുന്നതു കേട്ട്. “സവിതേ!”

സവിത പെട്ടെന്നഴുന്നുവോരു; ആരായിരിക്കും? മധുസൂഖനനോ? ഗ്രീക്കാന്തനോ? റാന്തലിക്കുറ തിരിതെളിച്ചു, വാതിൽ തുറന്നു. രാത്രി പന്ത്രണ്ട് മൺഡ് ഗ്രീക്കാന്തനെ അവിടെ കണ്ണപ്പോരും അവർക്കുണ്ടായ ആരുശേരും പറയാവത്സ്യം.

“ചേട്ടേനാ, ഈ അംബലരാത്രി” സപ്രതം കുറ്റകൾ അവശ്യ വണ്ണിക്കുന്നുണ്ടു് തോന്നുത്തക്കവണ്ണമാണു് അവരും ഇതും പറഞ്ഞതു്.

തല കുലക്കിക്കൊണ്ട് അവൻ അക്കേതക്ക കടന്നു. മുറിക്കുള്ളിൽ തേവൻ ഉരങ്ങുന്നു. ഗ്രീക്കാന്തൻ അടു അസമയത്തു് സപ്രതഥിയിൽനിന്നും അങ്ങാട്ട് തിരിച്ചുതാണു്.

രണ്ടുപേരും ഇരുന്നു. സവിത്രയുടെ അത്യുച്ചും ശമി ശ്വിപ്പ്.

അരീ:—സവിത്ര! പ്രമാണിയെ ജോലിയിൽ നിന്നും തജ്ജി സവിത്ര കുറുക്കി. ആ അസാധാരണ സംഭവ ക്കുറാ ആകെ അവരും മഹന്നിയുണ്ടു്. അവരുടെ ഇതൊഴു പുതിയ വാത്തയാർന്നു തോന്തി. അപ്പും കഴിഞ്ഞു് അവരും ചോദിച്ചു.

“ഒന്തിരിക്കുട്ട,—ഈ അസമയത്തു് ചേട്ടും ഇവി ദേ വന്നതെങ്ങെന്നു് ?”

അരീ:—തൊൻ്റെ നിന്തുറ അട്ടക്കൽ വരുന്നു പാടിപ്പേണ്ടു് അപ്പും പറയുന്നു.

എന്നോ നിയേയിച്ചുറച്ചിട്ടാണു് അവൻ ഇരണ്ടിയ തെന്നു തോന്നുന്നു. അവന്തുറ വാഴക്കരം വെള്ളിവാക്കി.

“തൊൻ്റെ അദ്ദേഹം/പറന്തതിനെപ്പറ്റി നല്ലവള്ളു് അതലോചിച്ചു്. ഇതുവരെ ആ വിചാരംബിയുണ്ടു്.”

സവി:—പിന്നെ ?

“വരിക തന്നെ വേണമെന്നു തൊൻ്റെ തീർപ്പിയാക്കി. അപ്പും അപ്പുംനുറ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യുട്ടു്.

സവി:—ചേട്ടും വരാതിങ്ങനെക്കിൽ.....അപ്പും വ ലിയ ഭിവമായിരിക്കുമ്പോൾ.

“എന്തുറ ഭിവമോ ?”

“ചേട്ടും സഫിക്കണാം.”

“നിന്നുകൊ ?”

“എന്തിരക്കു ഭിവമാണു് ?”

“എത്തു ഭിവമെന്നോ ?”

അവരെന സമാധാനപ്പെട്ടതാനായി അവരും പറ ഞ്ഞു.

“ചേട്ടാ ! വരുന്നതെല്ലാം സബ്രഹ്മണ്യം അന്നഭീകരണം. കാണുന്നിപ്പേ, എത്തു ആയിരം അള്ളകൾ സകടം അനഭീക്ഷനു.”

ഗ്രീക്കാന്റു നേര നട്ടു. ഈ സംസാരിക്കുന്നതു സവിത്രയാണോ എന്നഫോലും അവൻ സംശയിച്ചു. അവ ഒരു നേര സുക്ഷിച്ചുനോക്കി. ശാന്തചിത്രങ്ങായി കൊച്ചു നജ്ഞത്തി അവരെന്റെ മുൻപിൽ ഇരുപ്പുണ്ട്.

സവി:—ചേട്ടാ, ഈനു് മധുസൂഖനാം ഇവിടെ വന്നിരുന്നു.

“മധുസൂഖനെനോ ? ”—ഗ്രീക്കാന്റു ചോദിച്ചു.

സവി:—അരയാളം അട്ടുനേരും പേരു് ദേഹായി എന്നാണു്, ഇവിടെതെ മനിസിപ്പുൽ പ്രസിദ്ധം.

“ഹാഹോ—എന്നിട്ടു് ? ” ഗ്രീക്കാനു് മധുസൂഖന നെ പരിചയമുണ്ടു്.

“അട്ടുനേരും എഴുത്തിനേരും കാഞ്ഞം ചേട്ടും അറി ഞ്ഞുകാണുമാണു്.

“അറിയാം.”

“പ്രമാണിയെ ജോലിയിൽനിന്നും തള്ളിയ കാഞ്ഞം അരയാൾ എഴുന്നാട്ടു പറഞ്ഞു. എന്നാൽ പോകുന്നു ഇര അഡിയിട്ടു് ഒരു സംഗതിപ്പുടെ പറഞ്ഞു.”

; ആധുര അല്ലും നേര നിർത്തി,

സാമ്യത്വം അവൻ മോബിച്ചു—“എന്താണു്? ”

അയാൾ പറത്തു...“സദ്ഗാരി, സവിത്ര, നിങ്ങൾ ദ്രുസനിക്കയ്ക്കു്. ഈ പരിവർത്തന ഇംഗ്ലീഷ് ശില്പിക്കായി കയ്തണ്ണം. നിങ്ങൾക്കു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കാരം ഇവിടെ കിട്ടു് സക്കടപ്പെട്ടുനാ എഴുകുകൾക്കു വേണ്ടി വിനിയോഗിക്കണം. അവക്കു് ജനസാഹല്യം ഉണ്ടാക്കണം.”

“ഉഴുതാണോ ? ”

“അതെ, ഇതു് ഇംഗ്ലീഷുകയമായി ഗണിക്കണം” എന്നക്രൂര പറത്തു.

“ഇംഗ്ലീഷുകയമോ ? അല്ല, അല്ല, സവിത്ര, അതൊരിക്കലുമല്ല.”

“ഇംഗ്ലീഷുകകരിച്ചു് നമ്മൾ എന്തു ചിന്തിക്കാൻ കഴിയും ചേട്ടാ ? —പെക്കു, ഒരു കാലും പരമാത്മമാണു്. ഈ ദിക്കിലുള്ളവരെല്ലാം എത്ര ദ്രോഗമനഭവിക്കുന്നു്.” ഇതു യും പറഞ്ഞിട്ടു് അവരുടെ ശ്രീകാൺതന്നെ സദ്ഗുഹ്യം നന്നേനാ കി. വീണ്ടും പറത്തു—ചേട്ടാ; ചേട്ടാൾ എന്നിക്കുവേണ്ടി എത്ര സക്കടപ്പെട്ടുനാ. എന്നാൽ ഈ അള്ളകളിടെ ടീവം കണ്ണറിയുകയാണുകുഞ്ഞി തീച്ചുയായും ഞാൻ എത്ര സുവാ മായികഴിയുന്നു് മനസ്സിലാക്കം.

ശ്രീകാൺതൻ ചിന്തയിലാണ്. അവരുടെ തുടർന്ന്: “സാധാരണി, മുഗ്ഗങ്ങളുക്കാളിലും കേവലമായി കഴിയുന്നു്.”

ശ്രീകാൺതൻ, ഇടവിലു സ്പർശനിൽ—പുന്നേഡം—

...പെക്കു അവക്ക് അംഗു സമീച്ച ശിലമായിപ്പോ യി. “എനിക്കും ശീലമാകും,” അതിരേയാട്ടക്കുടെ ത്രീകാന്ത നെ നോക്കിക്കൊണ്ടവർ പറഞ്ഞു.

“ചേട്ടാ, ഇനി, സുവഭാഗി കഴിയുന്നതു് ഇവരെയും ആ നിലയിലാക്കിയിട്ടാകാരമെന്നു് എൻ്റെ മനസ്സു് എ നോട് പറയുന്നു. അംപ്ലേക്കിൽ”...വാദകരി നിലച്ചു. “സവിത്രേ!” വളരെ ദുരന്തിയമായി ത്രീകാന്തൻ അവരെ വിളിച്ചു. സവിത്ര എന്നേന്നുകുമായി അവൻറെ കൈ കിൽനിന്നും വിട്ടേംഡായതായി അവൻ ഞോന്നി.

“നീ അങ്ങനെ പറയത്തു്.” തൊൻ അച്ചുനെന കാ ത്രുഷ്ഠരി പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കും; നിനെ അങ്ങോടു വിളി പ്ലീക്കം. അച്ചുൻ അനവബിച്ചിപ്പേക്കിൽ നമക്കു് വേരു താമസിക്കാം!

“ചേട്ടാ, ചേട്ടൻ കാരണം ക്രിക്കറു്. എന്തിനാണു് ചിംവിക്കുന്നതു്? തൊൻ ഇവിടെ അനന്തമായി കഴിയുന്നു. മധുസൂഖനൻ പറഞ്ഞത്തു് “സത്രമാണു്...ചേട്ടാ—മധുസൂഖ നന്നിൽ എത്ര പ്രസരിച്ചും തേജസ്സും കാണാനും. അയാ ത്രീകുടുംബം കേട്ടാൽ ചേട്ടന്റെ വിഹാരങ്ങളിലും ഒരിം. ത്രീകുടുംബം കേട്ടാൽ ചേട്ടന്റെ വിഹാരങ്ങളിലും ഒരിം.

“എനിക്ക് അധ്യാത്മക വർത്തമാനം നേരം കേരിക്കു ണാം.”

തേവൻറെ കൈയ്യിൽനിന്നും സ്വന്ധനാദരിയെ തട്ടിരെച്ചക്കാൻ ത്രീകുടുംബവന്നായി മധുസൂഖനനെ ത്രീകാന്തൻ ഗണിച്ചു.

അപ്പും ശാന്തത്തേയാട്ടക്കി സവിത്ര വീണ്ടും പറഞ്ഞു: “ചേട്ടാ, അധ്യാത്മ പറഞ്ഞത്തു് എത്ര പരമാത്മം, ഇവി

ടെയുള്ള അഴികൾ മലത്തിലെ പുഴക്കെള്ളപ്പോലെ കഴിയുന്നു. ഒച്ചൻ, വ്യസനിക്കേണ്ട. ഞാൻ ഇവിഭത്തനെ താമസിക്കാം.”

“വേണ്ടി, സവിത്ര,— എനിക്ക് നിന്നെ കുടാതെ ജീവിക്കാൻ സാധ്യമല്ല.”

“പക്ഷേ, ഘോഷാ, കരച്ചിവസ്തിനകം.....”
...അശ്വരക്കു പിന്നോന്നം പറയാൻ കഴിത്തില്ല.

“കരച്ചിനാർ കഴിയുന്നോരും എല്ലാം മരന്ന പോകു മെന്നോ ?”...ഗ്രീക്കാന്തന്റെ തൊണ്ട ഇടറി.

“പക്ഷേ, എല്ലാചെയ്യാനാണോ” ഘോഷാ, തേവനെ എങ്ങനെന്നയാണോ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതു്. ഇരു ദിവസാഗരം കണ്ണകഴിത്തിട്ടു്, മധുസൂദനന്റെ സഹായത്താൽ ഒരി കരയ് കണ്ണുതുറന്ന കഴിത്തിട്ടു്! ഇനി മരറായ തരത്തിൽ വിചാരിക്കുന്നതുമോനെ? ഗ്രീക്കാന്തൻ മെന്നമായിരുന്നു.

“ഘോഷാ, ഈ ചിന്ത കളയണം.”

സവിത സംഭാഷണം തുടങ്ങമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഗ്രീക്കാന്തന്റെ നയങ്ങൾക്കും അംഗ്രേക്കലുഷിതങ്ങളാകുന്നതുകണ്ടു് അവരു പെട്ടെന്നു് നിർത്തി. കണ്ണനീറി ടുക്കിക്കൊണ്ടു് ഗ്രീക്കാന്തൻ പറഞ്ഞു.

“എനിക്കു നിന്നെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.”

“ചിന്ന എല്ലാചെയ്യാനാണോ ?”

ഗ്രീ:—അമ്മൻ മഹിതം ഞാൻ നോക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹം തിരിഞ്ഞെന്ന് അഭിപ്രായത്തോടു് എന്നിക്കു യോജിക്കു വാൻ വിഷമമാണോ.

“അങ്ങളെന്നയാധാരം അമ്മൻ എത്ര ഭിവംജ്ഞാരിച്ചും?”

ഗ്രീകാന്തനു് ഉത്തരംമറ്റ്. റണ്ടുപേരും പരസ്യരം നോക്കി ഇരുന്നു.

“ഇത്രപേരന്നിയും” ഈ വാക്കുകൾ ഗ്രീകാന്തൻ ചെവികളിൽ മഴുക്കി. അതോടു അവൻ കൊമ്പിൽ അതണി അറബത്തുകയറ്റുന്നതുപോലെ അവനു തോന്തി.

രാത്രിയിൽ മണി മുന്നായി. ഭഗവിപുരത്തുള്ളവർ ഉറക്കമെന്ന് തുടങ്ങി. സാമിതയും ശ്രീകാന്തനും അന്തുവരെ സംഭാഷണത്തിലേപ്പുട്ടിരുന്നു. മധുസൂദനൻ അവരുടെ മാനനവെയ്യു തത്പദ്ധോധം ശ്രീകാന്തനിലും ഉണ്ണാക്കാൻ അവരും വളരെ യത്രാച്ചു. എന്നാൽ ശ്രീകാന്തനും അതു ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതില്ല. രൂപത്തും കൂടും സവിത, നീചവും, ലഭജാവഹവും, ദയക്കരവുമായ എത്ര ഏതു കാഴ്ത്തുകളാണോ കണ്ടിരും? അവ ടാറോനായി വന്നിച്ചും ശ്രീകാന്തനിൽ അനംഭാവവും അനംക്രമവും ഉള്ളവാക്കാൻ അവരും ശ്രമിച്ചു. എന്നാൽ അതു കേടുപെട്ടാണോ അരു നരകത്തിനിന്നും സവിത്രയും എത്രയും വോഗം മോചിപ്പിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗമാണോ? അവൻ ചീനിച്ചു തുടങ്ങിയും ശ്രീകാന്തൻ വളരെ ആഗ്രഹഭേദത്താട്ട അഭ്യരഞ്ഞാട്ട പറഞ്ഞു: “ഈനി ജോലിക്കു പോകാൻമെന്തും.” എന്നാൽ സവിത പറഞ്ഞു: “ചേട്ടാ, ഈനി എന്നൊ മരന്നകളുണ്ടാണോ.”

ഭാഗിപുരം ഉണ്ണന്റെ കഴിഞ്ഞെല്ലാം, സവിത നിഃയിലാണെ. പതിവന്നസമിച്ചും തേവൻാണുള്ളണൻ. സവിത ഉറങ്ങുന്നു കണ്ണും തേവൻാം നിശ്ചിന്നനായി; അവരും ഉണ്ണൻ പോരെക്കിലോ എന്ന തയന്നും കാലോച്ചപാലും കേരംപ്പി ക്കാരത്തെ സ്വന്തജോലികളിലേപ്പുട്ടു. താഴെ തുട്ടുകാഞ്ഞു സെസന്നും സഞ്ചിഞ്ഞുകൊണ്ടു. അവരുടെ കോലാഹലം കേട്ടു

സവിത ഉണ്ണൻ്, അവരേംകാപ്പം ജോലിക്കിരഞ്ഞിയേങ്കെ മെന്ന ഭയൻ്, തേവൻ വിളക്കണ്ണചു”, കതക മാരിയിട്ടു താഴെ ഇരങ്ങി എല്ലാവയ്യമായി പുറപ്പെട്ടു.

പ്രമാണിയെ ജോലിയിൽ നിന്നു മാറ്റി എന്നും ഒന്നു ബന്ധിത്തു. കൂട്ടകായൈട ഇടയിൽ അതുതന്നെന്നയായിരുന്നു സാംഭവിച്ചു വിഷയം. “വള്ളരു നന്നായി” എന്ന ഫിലർ “അവന്നു വയറില്ലടിച്ചുപ്പോ” എന്ന മരം വിലർ. ഇതെല്ലാം കേട്ട തേവൻ ഇതു വിധം ചിന്തിച്ചു “പ്രമാണി ശാശ്വതനെ ചെറുതയായിരുന്നു. എങ്കിലും ഇപ്പോൾ ജോലി ഇല്ലാതായെല്ലാ. പാവം ഇനി എത്തുചെയ്യും? അതു കൂടെ കണ്ണുകുറഞ്ഞ പട്ടിണിയാകമണ്ണോ”. തേവൻ വള്ളരു അന്നതാപവും അരംകവയ്ക്കും ഉണ്ടായി.

ദോദ തേവന്നേട്ട പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ മാത്രിയെ കൊണ്ടു പറയിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ പാവത്തിൽും ജോലി തിരിച്ചു കിട്ടിയേണ്ടോ.” തേവനും അതുതനു വിഹാരിച്ചു.

സവിത ഉണ്ണൻ. കഴുപ്പു തുരന്നപ്പോൾ തേവൻ പോയെന്നും മനസ്സിലുണ്ടി. വേഗം എഴുന്നേറ്റു തുപ്പിന്ത്യോകാൻ തയ്യാറാക്കുമെന്നുണ്ട്. എങ്കിലും കിടക്കയിൽ നിന്നും പോങ്ങിയില്ല; ക്ഷീണവും, ഉരക്കുള്ളപ്പും കൊണ്ടും ശരീരമാസകലം വേദനയുണ്ടായിരുന്നു. എന്ന മാതൃമല്ല, തനിച്ചു കൂടിയില്ല ചൂലുമായി ജോലിക്കിരഞ്ഞാണെങ്കു ദെയൽ വും ഉണ്ടായില്ല. കതക് അടച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടും കൂടി ലിൽ തനു കിടന്ന തലേടിവസ്ത്രത്തു സംഭവിപ്പാർഹ ഓരോ

നായി വാള്ളു. പ്രമാണി, മധുസൗഖ്യൻ, ശ്രീകാന്തൻ ദാരാ യത്തായോ, ഒക്കമിച്ചും അവളിടെ സ്നേഹായിൽ ഉളിച്ചു. പ്രമാണിയോട് രോഷം, മധുസൗഖ്യനെന വീണ്ടും കാണാൻ ഒഴി ആഗ്രഹം, ശ്രീകാന്തനും മധുസൗഖ്യനെപ്പാലെ ആക്കാ നീളു മോഹം.

എക്കേൾ നീംപത്രമണിവരെ സവിത കിടക്കയിൽ തന്നെ കഴിച്ചു. എഴുന്നേറു കതകതുറന്നപ്പാർ കണ്ണതു് മധുസൗഖ്യനെന്നയാണു്. അവളിടെ വേഷം കണ്ണാൽ അ ദ്രോശാണർ ഉറക്കമെണ്ണാൻ തന്നു് ആക്കം മനസ്സിലാക്കം. അതുകൊന്തവരും അല്ലോ ലജ്ജിതയായിരെക്കിലും മനമാ സദ്ധനാട്ടക്കുടെ മധുസൗഖ്യനെന സ്പാദതംചെയ്തു. മധുസൗഖ്യൻ പടിയുള്ളത്തന്നെ നിന്നുകൊണ്ടു് “തൊന്ന് അങ്ങോ കുഞ്ഞും മനസ്സിലായി. മധുസൗഖ്യ താഴെ ഇരുണ്ടി അടി തെ വള്ളവിലേയ്ക്കു പോയി. സവിത മുതിയിൽ തന്റെ ജോലികൾ തുടങ്ങി. മധുസൗഖ്യൻ തിരിച്ചുവരുന്നതിനു മീംപുത്രനു അവരും തയ്യാറായി.

മധുസൗഖ്യൻ പുണ്ണിരിയോട്ടക്കി വന്നു, “ഈൻ്റെ ജോ ലിക്കു പോയില്ലേ” എന്ന ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് വിരിച്ചിന്നു അമുകാളിത്തിൽ ഇരുന്നു.

മധു:—തൊന്ന് തേവൻമുൻ അടക്കാക്കി പോയിട്ടാണർ ഇങ്ങോടു് വന്നതു്. പ്രമാണിയെ ജോലിയിൽനിന്നും മാറ്റി. നാശു പകരം ആരംബിച്ചു. പട്ടണത്തിലെ എറാറും മന്ത്രാഭ്യുദയ പ്രമാണിയെ ഇവിടെ നിന്മിച്ചിരി ചെന്നു.

സവി:— തൊവൻ എപ്പോരു പോയിഎന്ന തൊൻ അറി ഞ്ചില്ലു. രാത്രി ശ്രീകാരൻ വന്നിരുന്നു. വളരെ അധികം നേരം തുക്കരു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

മധു:— “എന്നിക്കു ശ്രീകാരൻ കാണണം. അയാളിൽ അത്രുംസേവയിൽ സോത്സാഹം പങ്കെടുക്കണം.” സവിത്രയ്യു് ഈ അഭിപ്രായം തുടർന്നമായി തൊന്തി.

മധു:— സവിൽന്ന് ഇവരിൽ താല്പര്യമുള്ളവരാക്കേണ്ട ഇരു റബാധുകൾ ഒരുഗം നന്നാകും. അസ്ത്രശ്രൂത മുലമാണു് ഇവരുടെ ഇടയിൽ ഇതു വഷളതപ്പേണ്ടായിരുന്നിരിക്കുന്നതു്.

സവി:— തൊൻ ഇവിടെ താഴനിക്കുന്നതിൽ ചേട്ടു് ദാഡി രേ സക്കമുണ്ട്. സമാധാനമായിരിക്കാണും, എന്നു മറന്നുകൂട്ടാൻ തൊൻ ഇണ്ണാജിച്ചു്. എന്നാൽ എൻ്റെ ഉപദേശം കേരക്കുന്നതോടും ചേട്ടുന്നു ചുംബം വർഖലിക്കുന്നു.

മധു:— നിങ്ങളുടെ കണ്ണതകണ്ട സക്കപ്പെട്ടുന്നതുപോലെ ഇരു ഭാഗ്യമീന്തുടെ ചുംബത്തിൽ പങ്കെടുത്തുണ്ട് അയാളേണ്ട പറയുണ്ടും. അവരുടെ ചുംബം മുരീകരിക്കുന്നു നിങ്ങളുടെ ചുംബവും ഗമിക്കുമെന്നു് അധികാരിയാണു ധരിപ്പിക്കുന്നും.

“പുക്കൾ, അതുകൊണ്ടു് അഷ്ടു് എത്രമാത്രം വുസനും ഉണ്ടാകും അഞ്ചുമാണും വുസനും പുക്കൾ പറയുണ്ടും,” എന്നു സവിത്ര വേദനയോടും അനുഭാവത്തോടും പരബ്രഹ്മി പറഞ്ഞു.

“കരച്ച ദിവസങ്ങളുടെ ഭാവമുണ്ടായിരിക്കും. ഏ നേന് അഴുവും ധമാത്മം മനസ്സിലാക്കും. ശ്രീകാന്തനോ ട്രഷ്ട് സ്റ്റേജം തന്നെ സ്ഥലം വൈദികപ്പെട്ടതും. സഖാഭരി, കഴിഞ്ഞതെ ഒരുച്ചു യായി, പട്ടണം മുഴുവൻം നിങ്ങളുടെ കാര്യ മെയ്ക്കും. അംഗകായിരം അള്ളികൾ നിങ്ങളുടെ വിധിച്ചയാ ത്രം നേരുവിപ്പിച്ചുണ്ട്. അഴുവുമന്ത്രപ്പററിയും പരയാരണം — “അതു ധമ്മാത്മാവിനും ഇംഗ്ലാൻഡ് എന്തിനും ഭാവ ത്തിനിടയാക്കി” എന്നും. പക്ഷേ, തൊൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഇംഗ്ലാൻഡനെ സ്തുതിക്കുന്നു. ഇതു സാധുക്കളുടെ ഭാവനിവാരണത്തിനായിട്ടാണും ഇംഗ്ലാൻഡ് ഇതു ചെയ്യുന്നു. ശ്രീകാന്തൻ, ഉമാദേവിയും നിങ്ങളുടെ സ്തുതിക്കാരിയാണും ഉരുത്താണും. നിങ്ങളുടെ പുറകെ, അപാരസ്വത്തും സംസ്കാരവും അതാനവുമായി അവയം ഇവിടെ എത്തും. ഇതു പ്രതാപവും; നിലയും വിലയുമുള്ള കൂട്ടംവും ഇതിലേക്കി ദണ്ഡുനോടു ജാതിക്കോട്ടു തകയും. തൊൻ എൻ്റെ അപ്പു നും തെങ്ങളാൽ കഴിവെന്നു ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, ധമാത്മം ത്തിൽ ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. എൻ്റെ അപ്പും എന്തെന്നും അനാക്കവും നിറവെത്തുതാണും. എൻ്റെ അമ്മ തീരെ വാല്പരാവിമീന്തയും; തൊനോ അപ്പുങ്ങനോ ഇവിടെ വരുന്ന ദിവസം മുഴുവൻം യശക്കാണും. വീട്ടിൽ ഒരു വിധത്തിലും സമാധാനമില്ല.”

അവൻ മിവത്തു ഭാവവും പരവശതയും പ്രത്യക്ഷ പ്പെട്ടു.

സവി:—“പക്ഷേ, അപ്പുനും ഇങ്ങനെയുള്ള സംഗതിക്കല്ലെ പ്പററി വിനിക്കാൻ പോലും പാടില്ല. ശ്രീകാന്തൻ,

ഇതിലേക്കിരക്കുകയാണെങ്കിൽ, അപ്പുൾക്കു കരഞ്ഞ
കരഞ്ഞ മരിക്കും.”

“അതൊരിക്കലുള്ളവാവില്ല. ഏം പറയുന്നതുപോ
ലെ നാംവിക്കു. നോക്കിക്കൊള്ളും. ഉമാദേവിക്ക് നീ
ക്കും അഞ്ചുള്ളാം തീരെ സമ്മതമില്ലായിരുന്നു നാട്ടി.
ചുള്ളിവക്കുപ്പാം അറിയാം. എന്നാക്കിലും തീച്ചുംയായും അ
വർത്തനാ അദ്ദേഹത്തെയും മുഖജാട്ട് വലിച്ചുകൊണ്ടി
രാതം. സഹ്യാദരി, സാവിത്രേ, ശ്രീ, കട്ടംബേത്തിൻ്റെ പട്ടണ
ത്തിൽ എത്ര മതിപ്പും വിലയും നിലയുള്ളണ്ണും നിങ്ങൾ
ക്കറിയാൻ പാടില്ല. സജാതീയരായ കൊച്ചു വിരോധികൾ
അദ്ദേഹത്തെ വിഷമില്ലപ്പിക്കാൻ ത്രുച്ചിക്കുന്ന പക്ഷം, ആറു
പ്രയതിം നില്ലുലമാക്കകയെയുള്ളിട്ടും. അദ്ദേഹം സാഹസ
പ്പേര് നിങ്ങളെ തീരീച്ചുചുട്ടതാലും ഈ വിരോധികൾക്ക്
ഒന്നം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമല്ല. അതുമാതുമാണും അദ്ദേഹത്തിനുള്ള പ്രതിപ്പും.”

സവി:—(അല്പം ഭീനസ്പര്ധത്തിൽ) — “സഭ്യരാ,— താ
നോയത്തിയാണും അദ്ദുജട എല്ലാവയ്ക്കും മനസ്
ദൈശത്തിനാ കാരണം.

“ഭിവം തീച്ചുംയായും സുവശ്രിലാണും പത്രവസാനി
ക്കുന്നതും. നിങ്ങളുടെ ഭിവത്തിൽ ഈ സാധ്യക്കൂട്ടുടെ
ഭിവം അന്തർപ്പീനമായിരിക്കുന്ന; ഈ മനസ്സിലാക്കു
വേം, ആ ഭിവത്തിൽത്തന്നെ ശാന്തിയും സ്വന്തുജ്ജി
യും ഉണ്ടാകും.”

മധുസുഭന്നൻ പത്രിനോന്നരഹണിവരെ അവിടെ ഇരു
നും സവിത്രയുടെ കേഷാം ശമിച്ചിരുന്നതിനാൽ അവർ

രണ്ടുപേരും അത്തമാത്മത്തോടെ ഉള്ളിലുള്ളതെല്ലാം തുറന്നപറഞ്ഞു. ഇന്ന് സവിത്രയുടെ സമീപം ഇരിക്കുന്ന തിൽ മധുസൂദനൻാം ഒരു പ്രത്യേക സന്ദേശവും തുഴുിയും ഉണ്ട്. അതുരസേവനാത്മം അവൻ എന്നെല്ലാം മനസ്സിൽ സങ്കല്പിച്ചിരുന്നോ, അതു പരിപാടിക്കുശുല്ലാം സഹായമാകുന്ന ഒരു ലക്ഷ്യം അവൻ കണ്ടു. അഗതികരം സവിത്രയുടെ ഏഴയെത്തിൽ സ്ഥാനംപിടിച്ചുായ പല കാച്ചിക്കുള്ളിൽ നടക്കുമെന്നവനു വിശ്രദാസമായി. സവിത്രയുടെ പ്രേരന്നയാർ ത്രീകാന്തൻ ഈ ഘുണ്ണപ്രവൃത്തിക്കിരക്കിയായ അവനു പിന്തുടരുന്ന് ഉമാദേവിയും ചന്ദ്രകാന്തനും ഈ രംഗത്തെത്തുറ്റും. ഈ സാധുക്കളുടെ ഭാഗ്യം തെളിയും. ഈ വിധ സങ്കല്പങ്ങൾക്കാണ്ട് മധുസൂദനൻറെ ഏഴയും പ്രസന്നാം മാറ്റുമ്പോൾ അതനും കൂടിയാടി.»

മധുസൂദനൻറെ ഉപഭേദങ്ങളും കേട്ട്, സവിത്ര തന്റെ കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങൾ മറന്നിട്ട് ഭാവിയൈപ്പറ്റി ചിന്തയും കൂടി. അവളിൽ കമ്മൾക്കതിയുണ്ട്, സഹായത്തുണ്ട്; സംസ്കാരവുമുണ്ട്. എന്നാൽ ചന്ദ്രകാന്തൻറെ വിട്ടിലായിരുന്നപ്പോൾ ഇവയെല്ലാം സപ്രകഥംബുത്തിൽ മാത്രമേ പ്രയോഗിക്കേണ്ടതായി വന്നുള്ളൂ! അവിടെ നിന്നും ഇരങ്ങിയതോടുകൂടി അവ്വുടെ ഏഴയും ഭാഗിപ്പുരത്തെയും അയയ്ക്കേണ്ടവും ലെയും ഭിഡിക്കേണ്ടതും അനുകൂലവും, അവക്കാണി പ്രവർത്തിക്കാനുള്ളതും അസന്ദേശത്തിലും കൊണ്ട് നിബിഡമായി. അതുകൊണ്ട് അവയുടെ ഭിഡിക്കുന്ന മേന്നും ഒരു ദ്രോഗനിയുധം ഉണ്ടായി. അവർക്കും അതിനുള്ളിൽ കൈപ്പുമുണ്ട്. അക്കപ്പുടെ സവിത്രയുടെ പാട്ടുരാറിക്കപരിവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.

പതിനൊന്നരമൺഡിയും” മധുസുഭന്നൻ എഴുന്നേറ്റ. “തൊൻ പോകട്ട്.”

സവി:—“വെവക്കേന്നരും വരുമോ?”

മധു:—“എൻ്റെ അമ്മ”.....

സവിത കാൽം മനസ്സിലാക്കിയിട്ട്—

“അമ്മയെ വ്യസനിപ്പിക്കുന്നതു്.”

“ഇല്ലെല്ല, വീട്ടിൽ വഴക്കണ്ണാകും. അതേയുള്ളിട്ട്. ക്രമേണ അമ്മയും കാൽം മനസ്സിലാക്കിമെന്നാണു് എൻ്റെ വിശ്വാസം. അതുകൊണ്ടു് തൊൻ സുക്ഷിച്ചും ആലോചിച്ചുമാണു് ഓരോന്നരും ചെയ്യുന്നതു്.

എൻ്റെ അഷ്ടും അസുപ്പത്ര മഹാപാപമായി ക്കുന്നതുണ്ട്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹായം എൻ്റെ ശ്രമത്തിനു് വാദവം ഉണ്ടാക്കുന്നു.

“വെവക്കേന്നരും വരും” എന്ന പറത്തു് മധുസുഭന്നൻ യാത്രയായി. അയാൾ മരയുന്നതുവരെ സവിത വാതുക്കാൽ തന്നെ നോക്കിനിന്നു. കരെകഴിത്തു് തുപ്പക്കാ അട സംഘം തിരിച്ചെത്തി. സവിത ജിങ്ങതൊസ്യോടു കൂടി വെളിയിൽ വന്ന നിലയായി. എല്ലാവയങ്ങളും ദൃഢി അവളിൽ പതിനേത്തു. കീറിപ്പുറിഞ്ഞ മുഖിത്തെ തുണിക്കു ഷണ്ണങ്ങളിൽ ചുററി, നടന്നവയുന്ന ആ സന്ധയം അവളെ നോക്കുന്നതു് അവളിൽ കണ്ട്.

അവളിടെ മനസ്സിൽ ചീല ചിന്തകൾ അടിയുറച്ചിൽ നാലു കൊണ്ടോ, അമ്മവാ അവളെ നോക്കിയ ആ സാധ്യക

ഈടെ കുറ്റകുളിൽ ഞു വിചാരണയാ ആര്യരഹ്യാ കുളിയാടിയ
തുകാഴേണ്ടാ എന്നേ, സവിത അർധിയാതെ “എത്ര
ആസംപ്പൂർണ്ണമായ നോട്ടേഷൻ” എന്ന പറഞ്ഞു
പോകി.

അംല്പ്രായം 25.

ജോലിയിൽനിന്നും തന്നെ ചിത്തിച്ചുവിട്ടിരിക്കുന്നവും നൂക്കേടുപാടുകളിലും പ്രമാണിയുടെ പ്രാണം തുടിച്ചുതുടങ്ങി. അന്നുംതു കാളുരാത്രിയായിരുന്നു. അവന്റെ ഭാര്യ മോത്തി അവനെ സമാധപസിപ്പിച്ചു. സവിത്രയോട് മാപ്പുചൂദിച്ചു് ജോലിതിരിച്ചുവാങ്ങാൻ ശ്രമിക്കുന്നുമെന്നും അവരും പറഞ്ഞു. അതിനശേഷമും ജോലിക്കിട്ടിക്കില്ലെങ്കിൽ അവർത്തന കുലിവേലയ്ക്കു പോയി കട്ടിക്കൊള്ളുവാരുമെന്നും എന്നു. പ്രമാണിയ്ക്കു് ഇരുപത്തുതുപാ ശമ്പളം കിട്ടിയതുമുതൽ അവൻ ഭാര്യയെ പുറത്തുകളിലും ജോലിക്കുവാഗില്ലെന്നു. ഈനി അവരും അംലപ്രാണിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നതുകാണ്ടു് നിന്തുപുത്തി കഴിക്കുവരുന്നുള്ളതു് അവൻ പോരായ്ക്കും തോന്തി. അതിനുപുരുമെ പ്രമാണിയായതിനശേഷം അവനിൽ പല പരിവർത്തനകൾക്കും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ഒക്കെന്തും പോകാൻ നിരുദ്ധും അതു മല്ലഞ്ചുപ്പിൽ ചെലുപാക്കും. അതിലേക്കു യോജിച്ചു പില സ്നേഹമിത്രാരേയും കിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. മോന്തി എത്ര തന്നെ കുലിച്ചുവല്ല ചെല്ലാലും മുഖം ആരുപ്പരുപ്പാശം വെള്ള മനുകും എങ്ങനെ കിട്ടാനുണ്ടു്? അവൻ വളരെ നേരം ചിന്തിച്ചു. പക്ഷേ, ഉപായമൊന്നും തോന്തിയില്ല.

രാവിശ്വ മോന്തി വീംഡു, ദാരബത്ര ഗ്രന്ഥജാശിച്ചു. “തീച്ചു് ലാഡു സവിഗ അംശക്കു കൊന്തിക്കു. വന്തുപാ യശദ്ധു പ്രംഖംനിച്ചു സവിത്രജ്ഞാട് അടുമിച്ചുവേശു

പോകാശനം⁹ അവനെക്കാണ്ട് സമ്മതിപ്പിച്ചു. പദ്ധതി അവൻ പോയതു¹⁰ സ്നേഹിതനായടക അടച്ചശലേകാണ്ട്¹¹. പകൽ മഴവരം അവഞ്ഞാവി അഞ്ചുഭിഞ്ചു¹² അലങ്കരിതു റിതു¹³ കരിച്ചപണം കൈക്കിലുണ്ടായിരുന്നതും ചെലവാ കി, മല്ലപ്പിച്ചു മതനായി രാത്രിയിൽ വീട്ടിൽ എത്തി. അവൻ സവിതയുടെ വീട്ടിൽ പോകാതെ കള്ളിഷ്ടപ്പിൽ നിന്നും വരികയാണെന്നു മോത്തിക്കു മനസ്സിലായി. എന്നു കൂടും അവരുടെ ഒന്നും പറയാതെ അത്താഴത്തിനു ക്ഷണിച്ചു.

“ഇന്ന് എന്നിക്കൊന്നും വേണ്ടാം.”

“ണോം തിന്നാതിരുന്നാൽ കാൽപ്പം നടക്കമോ? ഇന്ന് ല്ലേക്കിൽ നാഞ്ചി ജേജലി കിട്ടും.” മോത്തി അവനെ കൈഞ്ഞി പിടിച്ചുകൊണ്ടപോയി ക്ഷണാന്തിനിനിയത്തി.

മോത്തിയും¹⁴ ഒരു പത്രം, ഒരു പത്രിയുണ്ട്. രണ്ട് കുത്തുങ്ങലേയും ഉറക്കിക്കിടത്തിയിട്ടും അവരും പ്രഥാണിയെ കാത്തിരിക്കകയായിരുന്നു. അവൻ ഒന്നും ഖണ്ടിക്കാതെ അധ്യാദ്ധവനായിരുന്നു¹⁵ ക്ഷണം കഴിച്ചു.

മോത്തി:—തേവൻറെ വീട്ടിൽ പോയോടു “ഇല്ല” എന്ന് തല പോകാതെ തന്നെ പറഞ്ഞു.

മോത്തി:—പോകേണ്ടതല്ലായിരുന്നോ?

അവൻ മറപ്പിപറഞ്ഞില്ല. ഉഞ്ഞുകഴിച്ചുകൊണ്ടി രിക്കഡോരു അധികം സംസാരിക്കുന്നതു¹⁶ ഉപിതമല്ലെന്നു വരുക്കു തോന്തി. ഉഞ്ഞിനംഗഡം കിടക്കു വിരിച്ചിട്ടും മോത്തി മറക്കു ജേജലികളിൽ എപ്പേട്ടു. അവൻ ചെന്ന

കിടന്ന. ജോലികൾ തീന്തിട്ട് മോത്തി കട്ടിലിന്നസമീപം ചെന്നാൻനിന്ന്. അവൻ കൈകീട്ടി. അവരു കട്ടിലിൽ ഇരുന്നു.

മോ:—നിങ്ങൾ എന്താണോ? അവിടെ പോകാത്തതു?

പ്ര:—തൊൻ പോകകയില്ല. എനിക്കു നാണമില്ല!

മോ:—എന്നാൽ രാവിലെ തൊൻ പോകാം.

പ്ര:—വേണ്ട, വേണ്ട, നീയും പോകണ്ട.

മോ:—“പിന്നെ എന്തു ചെയ്യാനാണോ?”

പ്ര:—എന്തെങ്കിലും കിട്ടം; നിന്റെ അടക്കൽ എത്ര അപയോഗിക്കുന്നു?

മോത്തി അല്ലെങ്കിലും ശ്രദ്ധവത്തിൽ — “അതു നിങ്ങളെ ന്തിനാണവിധുന്നതു? ഇനിയും കിടങ്ങിൽ പോകാൻ പറയകയില്ല. തൊൻ ഒരു കാര്യപോലും തന്നെയാണ്.”

അവൻ മെരുന്നു ദിക്കില്ല.

മോ:—നാഞ്ചു കാലത്തു? തേവൻറെ വീട്ടിൽ പോകുമോ, ഇല്ലയോ? ഇല്ലക്കിൽ തൊൻ പോകം. തൊൻ പോ അണ്ണലു വാക്കു പറഞ്ഞു കാഞ്ഞും നേരും.

“നീ രിട്ടും പോകേണ്ട. എനിക്കു” ഇനി ജോലി നീ നേരും വേണ്ട. ” എന്നല്ലോ ഭയത്താട്ട അവൻ പറഞ്ഞു.

“വേല ചെയ്യാതെ കാഞ്ഞും നടക്കുമോ? ജോലി നേരും മില്ലുതെ പക്കൽ മഴവൻ വീട്ടിലിരുന്നു” എന്തു ചെയ്യാനാണോ?”

“എന്തായാലും.....നീ പോകേണ്ട,”

മോ:—“എന്നേതാ കൊള്ളി തത്തയു കാണിച്ചെന്നാണ്” തോ നാന്നതും:” ദേശ്വരത്തിലാണ് അവരുടെ ഇത്തയും പഠിത്തതും.

‘സവിത്രയോടു’ അവൻ പെരുമാറിയതും, മോത്തി യോടു ചെറുക്കാൻ ബെയ്തുപ്പുട്ടില്ല. എന്നാൽ മോത്തിക്കും അതല്ലെങ്കിലും സംശയജ്ഞാനാർധന. അവൻ സത്രും ചെ തു പറഞ്ഞു: “തൊൻ നേരം ചെയ്തില്ല. അവരും സല്ലാം ചെയ്തില്ല. അതുകൊണ്ടു ചീതു പറഞ്ഞു. അതിന്റെ ഫലമാണിതും.”

മോ:—“എനിക്ക നിങ്ങൾക്കു നല്ലവെന്നും അറിഞ്ഞുകൂടും? ഇത്തരം താന്നേതാന്നികൾ എഴു ജീവഭേദത്താലും നുന്നാകക്കില്ല. തൊൻ അവിടെ പോയി എന്തു ചെയ്യാനാണോ?!”

അഡാർ എഴുന്നേറ്റു—“ഈനി ചെയ്തിന്റെ ഫലം അനുഭവിക്കണം.”

“ഇല്ല, ഇല്ല; അങ്ങെനെ നേരം ഉണ്ടായില്ല” എന്ന വൻ അല്ലെങ്കിലും പരിമേഖത്താട്ടുട്ടി ഉറക്കെ പറഞ്ഞു.

അല്ലെങ്കിലും അകലെയുായി കട്ടിക്കുള്ള കിടത്തിയിരുന്നു. അവഴിം അവിടെ ചെന്ന കിടന്നു. പ്രമാണി അവക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു കിടന്നു. അവൻ കുള്ളുകളും നിന്നും അവൻ എന്നേതാ മറ്റൊന്നാണെന്നും അവരും മനസ്സിലാക്കി.

“നിങ്ങൾക്കു എന്തിനു കരാപ്പുട്ടത്തുന്നു? നമ്മുടെ കൂട്ടരല്ലോ പട്ടികളുണ്ടും? അനും അതു മാടൻ എന്നെന്നു കൈ രഖിക്കാമെന്നു വിശ്വാസിച്ചില്ലും? അവരെന്റെ പജ്ജുഡ്യോനും

കൊച്ചത്തേപ്പാരി കമിഴുന്ന വീണു; അവരെ സിങ്കുൾ ചങ്ക
ശപാസം വലിച്ചു.”

പല്ലുകൾ കടിച്ചുകൊണ്ട്—“കാവളിം നിങ്ങൾക്ക്
വൈക്കുത്തു് എന്ന തന്നിങ്ങനെങ്കിൽ എന്നിങ്കു വള്ളരെ സ
നോതാഴെമായിതന്നു.”

അവൻ തെരുക്കാരനാബാം. മോത്തിയുടെ വാക്കു
കൾ കുറവുപോലെ തരവു. പക്ഷേ, കേരിക്കാതെ തരമില്ല
ഡ്രോ; തിരിഞ്ഞെ കിടന്നകൊണ്ട് പറത്തു.

“ഈനി വിഭക്കില്ല?”

“തൊന്ന് വിട്ടുക്കാം, പഴക്കി ചെഡവം വിഭക്കുമോ?”

അവൻ ഒന്നം പറത്തില്ല. അല്ലെന്നരം രണ്ടുപോയം
മെരുന്നം ലീക്കിച്ചു. അവൻ എഴുന്നേറു വിളക്കു കെട്ട്
ത്തിയിട്ടു് കിടന്നു. മോത്തി എന്നിട്ടം മിണ്ണിയില്ല,
കുറേകഴിഞ്ഞതേപ്പാരി മോത്തിയുടെ ഫോയം തമിച്ചു. അ
വരുക്കു സഹായം തോന്തി വിനിച്ചു.

“പാവം, എറ്റുചെയ്യാനാബാം”; ജാതിയിൽപ്പെട്ടവ
രെല്ലാം ഇങ്ങനെ തന്നെയല്ല.” തന്റെ കൈവാലം ഉണ്ടാം
തിങ്ങന്ന രണ്ടുകാൽ ത്രഞ്ചാ അവൻ കൊച്ചക്കാമെന്ന വിച്ചാ
രിച്ചു. പെട്ടെന്ന വിച്ചാരം മാറി.

“ഈപ്പോഴും നല്ല ലക്കില്ല. നാജൂത്തനെ കുട്ടക്കാ
ങ്ങായി കടിച്ചുതീക്കം.”

അവരു ഉറങ്കി.

ഒന്നം പ്രഭാതമായി. മോത്തി എഴുന്നേറു. കുത്തു
ങ്ങൾ ഉണ്ണുന്നതിനു മുൻപു് രാവിലെത്തു ജോലിക്കും

തീക്കംമെന്ന വിചാരിച്ചു ജോലിയുടെങ്ങാണ്. പല ജോലികളിൽ ഒരു കുടി; അട്ടിച്ചുവാരി, വൈഴളിയും കൊണ്ടുവന്നു; അട്ടപ്പിയും തീക്കത്തിച്ചു. മുമാണി ഉണ്ണൻ. ഉണ്ണൻ ഇഷ്യ പെൻ കുഞ്ഞിനെ എടുത്തു് താരാട്ടി ഉറക്കിയുടെങ്ങാണ്.

മോതി അട്ടപ്പിനുടയ്ക്കിയെന്നുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു “ചായയായി.”

അവൻ എഴുന്നേറുടു് മുത്തുവെയ്ത്തുകൾ നടത്തി. അനുന്നരം ഭക്ഷണത്തിനിയെന്നു.

മോ:— എന്നാ; ഇന്ന് അവിടെ പോകുമോ? നിങ്ങൾ തെരുവു ചെയ്തുകാണും. അതിനും തരക്കെട്ടില്ല. മാപ്പു ചോദിച്ചുവായും അവരുംകൂടു് അല്ലിവുതോനും.

പ്ര:—(സദ്ഗോച്ചത്താട്ടക്കുടെ).പുക്കു, എന്നർ കാലുകൾ ബഹ്യാഞ്ചുന്നില്ല.

മോ:—എന്നായും തൊൻ തന്നെ പോകുന്തു?

മുമാണി കുന്നും പറഞ്ഞതില്ല. കുഞ്ഞിനെ ക്ഷണം ത്രാശിയും ഉറക്കിക്കൊണ്ടു് അവരും പറഞ്ഞു: “കുഞ്ഞു് ഉണ്ണ ആകയാണുകും ആട്ടി ഉറക്കുന്നും. തുണ്ണു വേഗം അരി വെയ്ക്കുന്നു. തുവൻ വീട്ടിലെത്തുവേബാഴുക്കു്, ഉണ്ണുല്ലാം കഴിഞ്ഞു് തൊൻ തന്നെ കുന്നപോകാം.”

പ്ര:—പുക്കു, അവരും കേരംകുകയില്ല.

മോ:—“തീച്ചുയായും കേരംകും, എല്ലാവയം കയ്യപോലെ കൊള്ളുന്നതാത്തവരല്ല. നിങ്ങൾ എന്നാലും അവിടെ കുളിക്കാൻ പോയില്ലോ! ഒരും നാണും തൊന്തി തില്ലപ്പോ. അതിന്റെയം തന്നെ. ആ കൊടീലുപരി

നീറാ വീട്ടിൽ വളർന്ന് കട്ടിയെ കൂദാശവുംപോലും എങ്ങനെന്ന ദൈഹ്യം വന്നു? അവശ്രൂഷ കൂദാശവയുംനാം ചൊയ്തിന് പകരം അതു കൂദാകൾ കത്തി ചൊടിക്കാണതെത്തു് ? അവഭാരാബന്നാക്കില്ലോനും ഓക്കേ അതാഴഞ്ഞാ ? നമ്മൾ അവളിടെ നേരെ എങ്ങനെന്നുകണം. ഇതുവരെ മാളിക്കും റാജകമാരിയെ പ്രോലെ വളർന്നവരും. ഇപ്പോൾ ഇതു കടിലിൽ വന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീട്ടിൽനിന്നും ഇതു നീവിവരിച്ച കഴിടെ ഇടയിൽ വന്നപോയി. നിങ്ങൾക്ക് ഒട്ടം ഒക്കെ തോന്തിയില്ലോ ?

പ്രമാണി പദ്ധതിപിള്ടു പറഞ്ഞു.

“ഇനി എന്തുചെയ്യാനാണോ ?”

“പോകണം—അവളിടെ കാല്പാൽ വിണം മാപ്പു ചോ ചിക്കണം. അവളിടെ മനസ്സു് എറിഞ്ഞാൽ, അവരിൽ ഒപിച്ചാൽ എഴു തലമറയ്ക്കും ഗ്രാമജാക്കയില്ല. പോകണം, അവരിൽ നല്ല ആഴ്ചകളിടെ കുട്ടത്തിൽ വളർന്നവള്ളു. തിച്ചുചായിട്ടും മനസ്സുലിവുജ്ജവളായിരിക്കണം.”

“പരക്ഷേ, എൻ്റെ കാലുകൾ പൊഞ്ചനില്ലപോലും.” മൊത്തി ഭേദ്യത്താടെ പറഞ്ഞു:

“എന്നാൽ പിന്നു നിങ്ങളിടെ വിധി.”

‘എക്കെൽം പത്ര മണിയായപ്പോൾ അവരിൽ അരി വെള്ളപോലും കഴിയും. എല്ലാവരേയും ഉട്ടിയതിനശേഷം തേവൻ്റെ വീട്ടിൽ പോകാണെന്നായാണി.

“എന്നാൽ നിങ്ങൾ കണ്ണതുകൂട്ടെല്ല നോക്കിക്കൊള്ളു. സം. എങ്കിലും ഇരങ്ങി പോയ്ക്കുയയരു്. തൊൻ ഇതാ വന്ന കഴിത്തു. ഇന്ത്യപ്രസ്താവന പ്രസാദിച്ചും വീണ്ടും ജോ ലി കിട്ടും”

പ്രമാണിക്കു് അവരം പോകുന്നതു് ഇഷ്ടമല്ലായി അണ എന്ന വരികില്ലും അവരെ തന്നെയാൻ കഴിഞ്ഞില്ലു. അവരം അംഗിപ്പുരത്തെക്കു തിരിച്ചു. .

അലിപ്പായം 26.

മോത്തി ഓഗിപ്പരന്തെത്തിയപ്പോൾ തേവനം സവിതയും തുള്ളുകളിൽന്നു മടങ്ങി.

തേവൻ⁹ അവരെ അറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് വരുന്നതു കണ്ണപ്പോൾ തന്നെ കാൽം മനസ്സിലായി.

തേവൻ പരിഞ്ഞു—“തെങ്ങോടു യേമാൻ¹⁰ ഏഴ്ജി കോ ടുത്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം കനിവും ഒരുള്ളാണ്. തീച്ചു യാശും ജോലി തങ്ങം.”¹¹ മോത്തിക്ക് തുള്ളിയായില്ല. അവരും കുംമാധാരവനം ചെയ്തു. കുത്തുങ്ങുതെ ഓത്തേങ്കിലും ആ മാനായുടെ കരാറു ക്ഷമിച്ചു¹² വേണ്ടതു ചെയ്തിക്കണ്ണമന്ന വരു കിഴിന്തപേക്ഷിച്ചു.

സവിത മോത്തിയെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മോത്തിയുടെ കുള്ളിൽ നിന്നും അതു ധാരധാരയായി ഒഴുകി. തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ കരാത്തിനും അവരും സപകലവത്തെ ശച്ചിച്ചു തുടങ്ങി. ഇതെല്ലാം കണ്ണപ്പോൾ സവിതയുടെ രോഷം ശമിച്ചു. ജോലി തീച്ചുയാശും തിരിച്ചുകൊടുമെന്ന പറഞ്ഞു, അവളും മോത്തിവൈ ആശപ്രസിദ്ധിച്ചു.

മോത്തി പ്രസന്നവിതയായി, തുള്ളിയോടു കൂടുതലും വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങി.

മോത്തി പോയതിനു ശേഷം പ്രമാണി കാച്ചു നേരും കമ്പനമായി പരിഞ്ഞു¹³ ഇരുന്നു. അപ്പും കഴിന്തു¹⁴ എഴു

നേരു; മോത്തിയുടെ പെട്ടിയും, സാമാന്യങ്ങൾ വെള്ളുന്ന ചുവരലമാർഡിയും പരശ്രായിച്ചു തുടങ്ങി. അലാമാർത്തിൽ നിന്ന് ഒരു ദേഹപ്പെട്ടി കിട്ടി. അതിൽ നിന്നും ഒരു അപയോഗത്തു പാക്കരിലാക്കി. ദേഹപ്പെട്ടി തിരികെ ജീവന സ്ഥാനത്തു തന്നെ വെച്ചു.

മോത്തി മക്കളി വന്നപ്പോൾ പ്രമാണി കട്ടിലിൽ കിടന്നകൊണ്ട് തൊട്ടിലാട്ടുകയായിരുന്നു. മോത്തിയുടെ മുഖ ഭാവം കണ്ണപ്പോൾ കാഞ്ഞം സാധിച്ചേന്ന തോന്തിയതുകൊണ്ട് അവൻ മോചിച്ചു.

“എന്നാ, സമ്മതിച്ചും?”

“പിന്നില്ലാതെ? എല്ലാവയം നമ്മെളു പേജലേച്ചാണോ? തേവൻകുറ മകൾ സാക്ഷാത്ത് ദൈവിയാണോ! അവ മുട്ടെ കുറ്റിക്കണ്ണാൽ ആദ്ദാസമാർ ദൗത്യചോകം.....”

അവൻ ഒന്നം ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല കണ്ണരു് തൊട്ടിലിൽ കിടന്ന കളിക്കുന്നതു കണ്ണിട്ടു് അവരും അതിനെ ഒരു കുറ്റിക്കുചു തുടങ്ങി. പ്രമാണി എഴുന്നേരു്, ഒന്നം പറയാതെ ചൂരേതുക്ക പോയി.

വെവക്കുന്നം അവൻ വീട്ടിലെത്തുന്നതിനു മുൻപു് അവൻകുറ ഒരു ചാൽക്കാരൻ അവിടെ ചെന്നു്, അവൻ “അട്ടത്തമാസം മുതൽ വീണ്ടും ജോലിക്കിട്ടുമെന്നു് അറിയിച്ചു. ഇതുകേട്ടു് മോത്തി സദ്ധനാശം കൊണ്ടു മതിമരനു.

സന്ധ്യക്കഴിത്തു; പ്രമാണി മത്തുകൊണ്ടു് ആട്ടി അല ഏതു് വീട്ടിലെത്തി. മുട്ടുകാർ വാങ്ങിക്കൊട്ടുത്തു കടിച്ചു

താണന്നവരു വിചാരിച്ചു. ജാലി തിരികെ കിട്ടേണ്ണ ഇഴ സദ്ധാഷംകാണ്ട് അവരു ശകാരിച്ചില്ല. അവരു പിരിച്ചുകാണ്ട് അവന്റെ മുൻപിലെത്തി.

മോ:—“വേലകിട്ടിപ്പോയപ്പോ.”

പ്ര:—“എനിക്ക വേണ്ട.”

മൊത്തി പരിഞ്ഞയായി ചോദിച്ചു:—“ഉം, അ തെന്തു്?”

“ഹനി അവിടെ പോകുന്നതെങ്ങനെ ? മറ്റുള്ളവ തുടെ മുഖ്യത്തു് എങ്കിലെന നോക്കം ? തുപ്പകാരല്ലായം കുടെ കളിയാക്കുപ്പേ ?”

“അതിനെന്തു് ? നീരണ്ടിവസം കളിയാക്കം. അന്തു കഴിയുംവാരു എല്ലാം മതിയാക്കം. വേല ചെയ്തില്ല കുഞ്ഞു തിന്നുന്നതെങ്ങനെ ?”

“തൊൻ പോകുന്നില്ലെന തീരുത്തു പറഞ്ഞില്ല ?”
അവൻ ചുവരിൽ ചാരി മുക്കുണ്ടു്.

“അതെങ്ങനെയാണോ”...അവരു ഒഴുവെല്ലു പറ നേരുത്തുക്കി. “നിങ്ങൾക്കുണ്ടി അവരുടെ കാലു പിടി ചു. എത്തെങ്കിലും തരത്തിൽ കേണ്ടുകൊണ്ടിച്ചു. നിങ്ങൾ പോയില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളെല്ലപ്പോലും അയിരംപേരും പോകാൻ തയ്യാറാണോ”. മിണ്ണാതെ ജാലിക്ക പോകണം.”

അവൻ ചിന്താമന്തനായി.

“ഹനംചങ്കം എവിടെനിന്നു കൊണ്ടുവന്നു ?”

“നിരുന്നു ചെയ്തിനിന്നോ.”

അവരി ക്ഷണംവെന്ന് “ചെള്ളുത്തുന്ന നോക്കി. ഒരു മുഹമ്മദില്ല. അവരി നന്നം പറയാതെ നിങ്ങാണു ചക്കമാറി അവനെ നന്ന നോക്കി.

“ഇതിനവേണ്ടി ഇതു കഴുമുഴപ്പിക്കുന്നതെന്തിന് ?”

“പോകട്ട, സാരമില്ല.” — അല്ലോ ശാന്തമായി.

“ഇനി,ജോലിക്ക പോകുമോ, ഇല്ലയോ ?”

ദേശ്യത്തിൽ—“പോകാം,”

ഇല്ലെന്ന പറത്താൽ കാഞ്ഞം നടക്കുകയില്ല.

“വേലമെറ്റുതെ മറ്റൊരുവരുടെ വീട്ടിൽ കൈമളി യിടാൻ പോകുമോ ? നിങ്ങളുടെ ചെലവും.വില്ലറയാണോ ? ഇന്ന് ഒരു മുഹമ്മദില്ലോ. അതു തൊഴിലില്ലാതെ അല്ല എത്തുനടക്കണ മഹമ്മദിയുമായിട്ടാലും കുടകേക്കും. എന്നു സാതിന്റെ ഫലമെന്ന് ടെവിൽ കാണാം.”

“ഇനിയെക്കിലും മിബാതിരിക്കും.”

അവരി കുറച്ചുന്നട പറയാനാഗ്രഹിച്ചു എങ്കിലും വഴിക്കണഡായെക്കിലോ എന്ന ദയന്ന് മിബിയില്ല. കുറച്ചു നേർരഖത്തുകൂടും രണ്ടുപേരും മെംബനമായിരുന്നു.

“അന്താഴം വിളവുടെ ?”.....എന്നവരി ഫോ ദിച്ചു.

“എനിക്ക് നന്നം വേണ്ടും.”

“എന്തുകൊണ്ടും ? ”

“വേണ്ണെന്ന പറത്താൽ പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടുംനോണോ ? എനിക്ക് വിശദ്ധിപ്പിക്കും.”

മോത്തി സന്ന പറയാതെ, വരാന്തയിൽനിന്ന കുളി ചുക്കാണ്ടിരുന്ന മകാളി വിളിച്ചു് അത്താഴം കൊട്ടത്രു; അവളിൽ കുഴിച്ചു.

“ഇന്നു് ഇതു വിചാരം എന്താണോ് ?”

“സന്നദ്ധിപ്പി.”

മോത്തി അട്ടത്രു ചെന്ന; അവൻറെ ദോഷിൽ പി ചിച്ചു കല്പകിയിട്ടു ചോദിച്ചു: “കാര്യം പറയുമ്പോൾ ?”

“പിന്നെ പറയാം.”

“പിന്നെയാക്കാതെന്തിനു് ? എനിക്കു് ശ്രദ്ധാർ തന്നെ കേരാക്കണം.”

സ്റ്റൂഡിയോയിൽ അവളിടെ വാക്കുകൾ അവബന്ധ നന്നീ ഒക്കി. ഒപ്പും സംശയങ്ങാവത്തിൽ അവൻ പറത്തേ: “നി നന്നു ഉള്ളിൽ സന്നം ഇരിക്കകില്ലപ്പോ.”

“എന്നെല്ലാലും വിശ്വസിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത രഹം സ്വസംഗതി നിങ്ങൾക്കു് എന്താണോ് ?”

“കാര്യം പുറത്തുവന്നാൽ എല്ലാം തീരം.”

ഭാവി അമംഗലമായി ആവരംക്കു തോന്തി. നിശ്ചയ മായം എങ്ങും അന്തിമിഷ്ടിപ്പംഡിവം ഉണ്ടാക്കാൻ പോകുന്ന നൂ തീച്ചുപ്പായി.

“തൊന്താരോധം പറയത്തില്ല.”

“അതു നടപ്പുണ്ടോ ?”

“ക്രാതിനൈക്കൊണ്ടു സത്യം ചെയ്യാലോ ?”

പ്രമാണി അവളെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കി. അവളിടെ മുഖത്തു് ദേഹം പ്രത്യക്ഷിച്ചായി അവൻ വളരെ തന്നെ ആ ഫലാവിച്ചു.

“ഇപ്പോൾ പറയുന്നില്ല.”

അവൻ കാരും പറയുകയില്ലെന്നാവിശക്തി ബോല്പു മായി; മനസ്സിൽ ശങ്കയും തോന്തിന്ത്രടക്കി. അവരും വിഷയം മാറ്റി.

“ഈനി ജോലിക്ക് പോകമോ ഇല്ലയോ?”

“ഒപ്പവാനുഗ്രഹമുണ്ടക്കിൽ ഈനി ജോലിക്കപോകേണ്ടിവരുകയില്ല.”

മോത്തി വിറപ്പുണ്ട്. അവരും ചിന്തിച്ചു.

“എന്തായിരിക്കും സംഗതി; എന്തെങ്കിലും ഗ്രൂപ്പാലോചനയായിരിക്കുമോ?”

അവന്നെന്നർ കുറ്റിക്കും കുഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും അവയിൽ എന്തോ ദ്രശ്യമരഹമസ്യം ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നതായും അവരും തോന്തി. എന്തു പറയണമെന്നോ, എന്തുചെയ്യുമെന്നോ തോന്താതെ അവരും പരാഞ്ഞി.

പടിയ്ക്കും ആരുടെന്തോ കാലൊച്ചുകേളും. അവരും എഴുന്നേറുമാറി. മുമാനിയും “ആരു മനസ്സിലായി. വേശം എഴുന്നേറു തൊപ്പിയേണ്ടതു.

മോത്തി:—“എവിടെ പോകുന്നു? ഇതുവും മോബിക്കുന്ന തിനു മുൻപു തന്നെ അവന്നെന്നർ റണ്ട് സ്കൂൾമിത്തമാർ മാജരായി.

“ഈനു തൊൻ തിരിച്ചു വരത്തില്ല” എന്നു പാതയു കൊണ്ട് സ്കൂൾമിത്തമായി ഇരുന്നി. മോത്തി അവന്നെന്നർ സ്കൂൾമിത്തമാരെയും, സ്കൂൾമിത്തമാർ മോത്തിയെയും ഭന്നക്കുന്നതിനു മുൻപു് അവൻ ധാത്രയായി. അവരും

വിഷ്ണുധാരി പടികൾ ചെന്നനിന്. അവർ മുന്ന പേരം എന്ന തിരിത്തു നോക്കി. ഭയക്രമുന്നികളായി അവരുടെ തോന്തി.

അവരുടെ വീടിനകുറ്റു കടന്നു നിലന്തു കിടന്ന ക തെതിനെ എടുത്തു പാരിയു കിടത്തി. എഴും ലായി കിടന്ന പാതകങ്ങളിൽ ഒഴും പതിത്തു. എന്നാൽ പല ചിന്നകളും വ്യാകലഭ്യായിരുന്ന അവരുടെ ഏന്നം ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. തന്റെ ഭന്താവും രാത്രി വരികയില്ല നാരിത്തിട്ടും, അവരുടെ വിഷാദവിന്തയായി അവനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

അമ്പ്രായം 27.

അടുത്ത ദിവസം പത്രണ്ട് മൺകുക ശേഷം പ്രമാണി വന്നുചെന്ന്. അവൻ കാലുകൾ പത്രണ. ക്ലീർ കൾ താനേ അടയുന്നു. മുഖ്യത്വം ദേഹിക്രമഭൂമി സ്ഥാപിക്കുന്നു. അവൻ വരുന്നതിനു മുൻപും മോത്തി എ) നെല്ലുമോ അനിഷ്ടസ്കല്ലൈറ്റുകൾക്ക് അധിനിന്ദ്യാക്ഷിയിൽ അവനു കണ്ടുതോടക്കുട്ടി അതു വല്ലിച്ചു. അവൻ ക്ലീർക്കുളിയിൽ “സർവ്വനാശം” എന്ന നാലുക്കൾ അവരിൽ വായിച്ചു.

അക്രതുകടന ക്ഷണത്തിൽ അവരിൽ ചോദിച്ചു: “രാത്രി എവിടെയായിരുന്നു? ” അവരിൽ സുഖ്യദാജിക്കൊണ്ടു തന്നെ ചോദ്യത്തിന്റെ ഒരു ഘട്ടവും തിരയുവാൻ തുമിച്ചു. പക്ഷേ, ഭൗമല്ലാത്ത മരവാനും ലഭിച്ചില്ല. അവനോട് സംസാരിക്കാൻ ചോദ്യം അവരുടെ ദേഹത്തുമില്ല. തന്മുലം അവരിൽ പെട്ടെന്ന് ക്ഷണത്തിനൊരുപാഠി. വളരെ ശ്രദ്ധവേദനത്തുകൂടുതൽ ഉണ്ടിനിരുത്തുന്നു. രാഞ്ചഫോയം മെന്നമായി ഉണ്ടാക്കിച്ചു.

* അതുപരി ശേഷം അവൻ ഉറങ്ങാനായി കിട്ടുന്നു. അവൻ ക്ലീർകൾ ഉറക്കമെിള്ളുതുകൊണ്ടു ക്ഷീണിച്ചിരുന്നു. അവരിൽ ധാതനാനും പരഞ്ഞതില്ല. എക്കും ശം നാലുമന്നിവരെ ഉറഞ്ഞി. അതുകൂടും കൊരം പല ചിന്തകളിലാണ് അവൻ നിപ്രാരഹിതയായി അടുത്തുതന്നെ മുരുന്നു.

ഉണ്ട്‌പും മേരത്തി—“നാഞ്ചു മുതൽ താൻ
കുലിവേലജ്ജ പോകം. നിങ്ങൾ വീട്ടിലിരിക്കണം.”

“കുലിവേലജ്ജ പോകേണ്ണ ആവഹ്യം ?”

അവന് ഉത്തരമില്ല. ഏന്തോ പറയാൻ ആഗ്രഹി
ച്ച എക്കിലും ശ്രദ്ധം പുറത്തുവന്നില്ല. വൈകിയപ്പോൾ
തലേഖിവസതെ ചങ്ങാതിമാർ വീണ്ടും വന്നെന്നത്തി. മോ
ത്തിയുടെ ക്ഷമ നില്ക്കേണ്ണ നശിച്ചു. അവരും അവന്റെ
കൈയ്യും പിടിച്ചു “അക്കതെക്ക കൊണ്ടുപോയി.

ഡയവും ക്രൂയവും നിരഞ്ഞ ശ്രദ്ധയിൽ അവരും
ചോദിച്ചു—“ഇവരെല്ലാം ആരാണോ ? ?”

“ആരക്കിലും ആകട്ട; നിന്നക്കെത്തു വേണം ?”

“ഒന്നമില്ല.”

“എന്താ, വരങ്ങതെന്നാണോ ?” എന്ന ചോദിച്ചു
കൊണ്ടു “അവരെ പിടിച്ചുമാറി.

“സത്യം പറയണം.”

“സത്യമാണോ പറഞ്ഞതു ?”

വെള്ളിയിൽ നിന്ന് ഒരു ദേഹമിതൽ മെല്ലു കൊ
ചുമച്ചു. മോത്തിയെ പിടിച്ചു മാറിയിട്ടും അവൻ വാത്ര
ക്കാൽ എത്തി.

പുരകേവനാവരും ചോദിച്ചു:—“എപ്പുംവരും ?”

“ചത്തു പറുവണ്ണ മന്ത്രിയ്ക്ക് വരും” എന്ന പറ
ത്തിട്ടും ദേഹമിതാമാരംബന്തു കുടെ തിരിച്ചു. മോത്തി അല്ല
നേരം ഓപ്പാക്കി നിന്ന്.

മോത്തിക്ക മനസ്സുവമില്ലാതായി. അവർ കണ്ണു
അഭേദ്യം കൂട്ടിക്കൊണ്ട് അടച്ചതു താമസിക്കുന്ന വുലുയായ
മഹംമാരീയ സ്ഥാനം വീടിലേക്ക് പോയി. ആ വുലു മുല
വളംയും, സ്നേഹസ്വന്ധനയുമായിരുന്നു. അവൻക് ഒരു മക
നാണ്ട്. വിവാഹിതനാണ്. എന്നെന്നു സക്കായല്ലാഗവും
ഉണ്ട്. മോത്തി ചെന്നപ്പോരു ആ വുലും മകനും മാത്ര
മേ വീടിലുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മതമകൾ അവളുടെ മാതൃഗ്രഹ
ത്തിൽ പോയിരുന്നു. ആ വുലും മോത്തിയെ വളരെ
ഇഷ്ടമാണ്. പ്രമാണി കൂളിക്കടിയനാണുനും ചീതു ആളി
കളുമായി കൂടുകൂടി നടക്കുന്നുനും വുലും അറിയാം.
അവർ മോത്തിയെ അടിയുട്ടി ആശപസിപ്പിച്ചുവന്നു.
അവർ വുലുക്കെ സകല വിവരവും അറിയിച്ചു.

വുലു്:—നീ ഞാ പ്രത്യേകം ഗൈനിച്ചുകൊള്ളണും. അ
വൻ്റു കൂടുകാരെ എന്നിക്കരിയാം.

“ഞാൻ എങ്ങനെ സുക്ഷിക്കാനാണ്.” എൻ്റു
വാക്കു കുറാക്കുകയില്ല.”

അല്ലെന്നെത്തെ മുന്നത്തിന്റേങ്ങം വുലു പോബിച്ചു—
“നീനുകൾ” എന്നാണു സംശയം?

“ഞാൻ വളരെ ഒക്കെ ആലോച്ചിച്ചു നോക്കി. പ
ക്കു, ഒരു പിടിയും കിട്ടുന്നില്ല.”

“ശരി, നീ നിന്റു പാടു നോക്കും, ഞാൻ അനേക
ഷിക്കാം.”

മോത്തി സംഭവാശ്വരതാട്ടകുടെ എഴുന്നേറ്റ വീടി
ലേക്കു മടങ്ങാം.

നീപ്പത്രമാനിക്കും പ്രമാണി വന്നു. അതീവ പ്രസ
നന്നാക്കിട്ടാണ് ഒന്നത്തും. സോംപൂശം മോത്തിയോടും

സംഭാഷണം തുടങ്ങി; നാട്ടകാത്തുംറ പലതും പറഞ്ഞു. അതു സമയമത്രയും ആനന്ദമായി കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ “തിരിച്ചു ജോലിക്ക പോകമോ” എന്ന മോത്തി ചോദിച്ചു തൊട്ടുടർന്നിടം അവൻറെ വിധം മാറി. മും വിവിധമായി. അല്ലോ ഗൈറവവത്തിൽ അവളോടു് ചോദിച്ചു.

“ഇത്തല്ലാതെ ഉറേറാനും നിനക്ക് ചോദിക്കാനും പറയാനും ഇല്ലോ ?”

അവളിൽ അല്ലോ ഗൈറവവത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“എന്നാൽ അറി വാങ്ങിക്കാൻ ത്രപാ തരണം. നാലു ദിവസം കഴിയുമ്പോൾ വീട്ടവാടക കൊടുക്കണം.”

“ത്രപാ കന്നപോലെ ധനമറിയുകയില്ല, നീ അല്ലോ ക്ഷമിച്ചിരിക്കും.”

“കന്നപോലെ മറിയുമോ ? എവിടെ നിന്നു് ? ത്രപാ മഴക്കിൽ വരുമോ ? കാററിച്ചു കൊണ്ടവരുമോ ?”

“ദോഷിക്കോ. മഴപോലെതന്നെ വന്ന വീഴം.” അതു നന്ദിതന്നായി അവൻ പറഞ്ഞു.

മോത്തി:—(പരിശോധനാട്ടുട്ടി) —നിങ്ങൾ ഇന്ത പരയ നന്തിന്റെ എല്ലാം സാരമെന്താണു് ?

പെട്ടുന്നു് അവൻറെ മുഖം വാദം മാറി.

പറഞ്ഞുപോയതിലുജു പദ്ധതാവം പൂരമെ കൊണ്ടിക്കാതെ അവൻ ശാന്തമായി ഇന്തവിധം തുടന്നു.

“ഈാൻ നേരംപോക്ക പറഞ്ഞതാലുണ്ടു്.”

“പിന്നെ നിങ്ങൾ ജോലിക്ക പോകാമെന്നു സഹിതിക്കാത്തതെന്തു് ? ഇന്തമാസം പതിനെഞ്ചു ദിവസം തൊന്തു് ജോലിക്ക ദേശാഭാസം നാമ്മുടെ ചെലവുകളില്ലോ. അട്ടാട്ട

മാസമുതൽ നിങ്ങൾ ജോലിക്കു പോകണം.” അവൻ മെഴനമായിരുന്ന തലക്കല്ലുകൾ. അവരുടെ കാഞ്ഞം എന്ന മനസ്സിലായില്ല.

“എന്തുവരയുന്നു? ജോലിക്കു പോകമോ? ഇല്ലയോ?”

“അതിന് ഇപ്പോഴേ ബഹുമാനം കുടിശാം ?”

“ഇപ്പോൾ ജോലിക്കാഞ്ഞം പറയുന്നതുപാലും ഇപ്പു മില്ലല്ലോ? പിന്നെനോന്നു മല മറിക്കാനാണു വിചാരി ക്കാനു? ജോലിപോയ ദിവസം എന്നം ഗംഗാരിക്കാൻ പോലും നാക്ക ചോദിയില്ല.”

“തൊൻ ജോലിക്കപോകാം. ഇനിയെങ്കിലും ബഹുമാനം കുടാതിരിക്കോ.”

മോത്തില്ലു ഈ ഉത്തരം കൊണ്ട് തുഷ്ടിയായില്ല കൂടിലും കുട്ടലായി എന്ന പറഞ്ഞില്ല. ഉണ്ണക്കഴിഞ്ഞു രണ്ടുപേരും ഉറക്കമായി. രാവിലെ ഉണ്ണൻു കഞ്ഞിൻ പാലുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കവെ അവൻ പറഞ്ഞു. “തൊൻ ചെണ്കയിൽ ചോകനു. വീടിലിരുന്ന കത്രുങ്ങളെ നോക്കിക്കൊള്ളണം.”

ക്കുറ്റകൾ തിരുമ്പിക്കൊണ്ട് അവൻ പറഞ്ഞു.

“വീടിലിരിക്കാൻ എനിക്ക തീരെ ഇപ്പുമില്ല.” “ഈ ഒപ്പുടാതെ നിറുത്തിയില്ല. എങ്ങനെയെങ്കിലും ജീവി ക്കുണ്ടോ? ”

“പക്ഷേ, എനിക്ക വെക്കന്നതുവരെ വീടിൽതന്നെ കിടക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. കുലിവേലയ്ക്കു പോകുന്ന ക്കിൽ ചോക്കു.”

“ഉച്ചയ്ക്കു കണ്ണുപ്പറം ഉറങ്ങുന്നോട് വെള്ളിയിലേക്ക്
പോകണമെങ്കിൽ പോകണം. പക്ഷേ അമീനാവീബി
യോടൊന്ന് പറഞ്ഞിട്ടും പോകണം. അവൻ നോക്കിക്കൊ
ളിക്കും.”

പ്രമാണി മെഴുന്നം ലീക്കിയു.., വിവാഹത്തോടുള്ള
മെഴുന്നമായിരുന്ന ആരും.

ദോത്തി രാവിലെ അഞ്ചുമൺകുക്ക് എഴുന്നോറും വീട്ട്
ജോലി തുടങ്കി. സുഞ്ചുഭയത്തിനു മന്ത്രത്തന്നു ആയാ
രു കാലമാക്കി ദത്താവിനേയും കണ്ണുപ്പാളേയും വിളിയു
ണ്ടതി കൊടുത്തു. എഴുമൺിയായപ്പോൾ ഉച്ചയ്ക്കുള്ള ക്ഷേ
ണം പോതിയാക്കി എടുത്തുകൊണ്ട് അവൻ ജോലി
ക്കായി ഇരുണ്ടി.

പ്രഥമാണിക്ക് ജോലി കിട്ടുന്നതിനു മന്ത്രം അവരും
കുലിവെലയ്ക്കു പോകമായിരുന്നു. എന്നാൽ മണ്ഡവഷ്മായി
പോകാറില്ല. അതുകൊണ്ട് അവരുടെ കുറച്ച വിശദം
ഒത്താനീ. എന്നാൽ തന്റെ പ്രധാനം കൊണ്ട് വേണും
കുടംബവെത്തെ പുലത്താനന്നുള്ള വിന്ത അവളിടെ
കത്തവ്യക്കമ്മഖോധനയെന്നു പ്രസ്തുതമാക്കി. പ്രസന്നവദ
നിശ്ചയി അവരും മുന്നോട്ടുപോയി. കുലിക്കാർ കുടമായി
നിന്നിരുന്ന സ്വല്പത്തെയ്ക്ക് അവരും അതിവേഗം നടന്നു.
അവിടെ എത്തിയതിനു ശൈഷമാണു് എന്തുജോലി
യാണു് കിട്ടുക, എങ്ങോട്ടാണു് പോകേണ്ടിവരിക എന്നു
മറ്റൊളി വിന്ത ഉണ്ടിയ്ക്കും.

രാവിലെ എഴുമൺ മുതൽ അത്തകൾ വന്നങ്കുടിയ്ക്ക് ക്കുണ്ടി. തട്ടാൻ, കൊല്ലൻ, മുലിക്കാരൻ, കല്ലൻ, അത്രാരി, തച്ചൻ, എന്നാഡേണ്ട എല്ലാത്താഴിൽക്കാഞ്ചം വന്നാചേൻ. എടട്ടിക്കുന്നതിനു മന്ത്രം ചെയ്ക്കു മുഴുവൻ നിറത്തു. മോത്തിയും അക്കുട്ടത്തിൽ ചെന്നാചേൻ. അവളുടെ ജാതി കാർ രഹരാത്തു കുടിനിൽക്കുന്നതുകണ്ട് അവയുടെ അടക്കാർ തന്നെ അവളും സ്ഥലംപിടിച്ചു. ആ വല്ലിയ അടക്കം കുട്ടത്തിൽ ചലപല ചെരിയ സംഘടണ പ്രത്യേകം കാണാമായിരുന്നു. ജാതിയന്നസരിച്ചും തൊഴിലന്നസരിച്ചും അവർ ചെരുസംഘങ്ങളായി പിരിഞ്ഞതാണ്. അതിനും ഒരു പ്രത്യേകകാരണമില്ലാതില്ല. എല്ലാവയുടെ കൈക്കിട്ടു ഉച്ചമേഖലയിൽക്കുണ്ടായിരുന്നതിനുള്ള വകയുണ്ട്. അതു അനുജാതികാർ തൊട്ടുപോകാതെ സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്.

എടട്ടിച്ചുതൊട്ടക്കുടി കുട്ടം പിരിഞ്ഞതുടക്കി. ജോലി കിട്ടിയവർ വേഗം പുറപ്പെട്ടു. ബാക്കിയുള്ളവർ ചില മേസ്തിരിമാരേയും കണ്ണംകാട്ടിരുമാരേയും അതശ്യാമാട്ടകുടി നോക്കിശേഖാണ്ടുനിന്നു. മോത്തിയും അവബൈശ്വരാക്കാനുത്തരക്കു വല്ലും അവളുടെ കുട്ടക്കുടിയും മന്ത്രപിലായിനിന്നു. എന്നാൽ അതിനുമന്ത്രം പലതുക്കും മറയായി. എടട്ടരമൺ ദേശാടക്കി ചെയ്ക്കു മിക്കവാറും ഒഴിത്തു. രണ്ടുനൂറു മുല്ല മാത്രം ദീനംബരം ദോഗികളിലും, മോത്തിയുടെ കുട്ടത്തിൽ മുന്ന പോങ്ങം ദേശിച്ചു. അവയുടെ മുഖം വാടി വിളുന്നു. മോത്തി

യിൽ അല്ലെങ്കിലും ഒരു മിക്കവാറും അസൗഖ്യമുണ്ട്, അതു ഒരു പ്രതീക്ഷിച്ചിട്ടും തന്നെ വരുത്തിരിക്കുന്നതാണ് വരുത്തിരിക്കുന്നതും പ്രതീക്ഷിച്ചിട്ടും നാലുപ്പത്തിഞ്ചാം നോക്കിനിലയായി.

ഒരു വണ്ണിവന്ന്— വണ്ണി നില്ലുന്ന ഭാവം കണ്ണം ഫ്രോഡ് അവർ ഓടിയെത്തി. എക്കുദേശം ദിപ്പത്തു വയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരാൾ; കൂടുതലിൽ ബനിയനാബന്ധിച്ചും, മെന്തുരിമാരുടെ ദേഹം.

“കമ്മായവും കുടയും ചുമകാൻ രണ്ട് ക്രൂലിക്കാരെ ദേശം.”

“ഞാൻവരാം—ഞാൻവരാം.” എന്നു് എല്ലാവരും ഉച്ചത്തിൽ ഹരിതത്തു. എന്നാൽ അഭ്യർത്ഥി മോത്തിയെയും അവളുടെ കുടത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു യുവാവിനെയും വിളിച്ചു. ക്രൂലിനിരക്കു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്: “സൈം എഴും, പുതഞ്ചനു് പത്തണ്ണയും. അവർ തിരിച്ചു. മോത്തി സന്തോഷംകൊണ്ടു് കുറച്ചു വേഗം നടന്നതുടങ്ങി,

രണ്ടുവർഷംകൂടി മോത്തി ഇരു ജോലികളുണ്ടായാണെന്നു ചെയ്യാറില്ല. അതുകൊണ്ടു് കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്രകാരം അവരും ക്രൂലിനും തോന്തി. ഒരുവരാം കൈകയിൽനിന്നും ഇരു നൃപാത്രം വീണു കാലിൽ മുറിവുംപറി. മെന്തുരി കാണാത്തതുകൊണ്ടവരും രക്ഷപ്പെട്ടു. മൺ പന്ത്രണ്ടായ തോട്ടക്കുടി അവരും വല്ലാതെ ക്രൂലിനിച്ചു. ജോലി മുതൽ തിക്കിൽ നടക്കുന്നു. ഒരു കൂഴിലും പാചകകളിലും കൊണ്ടു് കൈട്ടി ഉയർത്തിയിട്ടുള്ള പടികളിൽ ക്രൂലിക്കാർ നില്ലുണ്ടു്. മിഞ്ചുനിലെന്നപോലെ താഴെനിന്നും, കമ്മായവും സിമൻറും

നിരണ്ട ശ്രദ്ധയും പാത്രങ്ങൾ എറിതേയും കൊടുക്കുകയാണ്. ബൈഖഗ്രഹം രാഖിനിന്ന് ചാഴാത്തന്ത്രയം ചുമട്ടുകൾ വാങ്ങി മുകളിലോട്ടുറിയും. സപ്തസ്തമായി നേര ശ്രദ്ധിക്കാൻ. പോലും നിശ്ചാഹമില്ല. മോത്തി താഴെന്നിന്നം എഴാമ തെരുത്തിലാണ്. ഉച്ചയ്ക്കിട്ടുന്ന ശീഖവാത്രൾ അവരും ആരഞ്ഞിലും സമാധാനത്തിലും ജോലിചെയ്യും. മലപ്പാട്ടു വിത്രുമത്തിന്റെ ഒരു മണിക്രൂർ കുടയുള്ളത്. പക്ഷേ, ഓരോ നിമിഷവും ഓരോ മൺിക്രൂറായി തോന്തി. താഴെ വീണപോക്കമന്നവർ ദേഹം. കള്ളുകൾ അടയാണ്; നെമ്പിടിക്കുന്നു. ശീതേ പാത്രങ്ങളുടെ ശബ്ദവും ജോലി ക്കായടെ വിളിയും കേരഡക്കുന്നു. മോത്തിയുടെ കൈകൊലുകൾ കൂടിത്തു. തല കരഞ്ഞുന്നതുപോലെ തോന്തി. അവളുടെ കൈക്കിൽ നിന്നും സിമൻറു നിരണ്ട പാത്രം താഴെ വീണു, ഓരോ പട്ടികളിലായി തട്ടി നിലം പതിച്ചു. അവരും പെട്ടുന്നു മുളയിൽ പിടിച്ചു. ആപ്പെടുക്കിൽ അങ്ഗതാടക്കുടെ അവളും നിലപത്തിക്കമായിരുന്നു. അല്ലെന്നും ജോലിക്കു വിരല്ലും നേരിട്ട്. ഫ്രാനു മെസ്റ്റിരി അതു കണ്ണു. മോത്തിയെ താഴെ ശ്രദ്ധിക്കുണ്ടുവന്നു. അല്ലെന്നും ചോദ്യം ഏകിലും കാണ്ടാതുരു കുറരും ശാസിച്ചില്ല.

മോത്തി താഴെ ഒരു കള്ളിൽ ശ്രദ്ധനുണ്ട്. ഒരു മണിവ രെ ജോലി യുത്തഗതിയിൽ നടന്നു. ഒരു മണിക്കൂർ എല്ലാ വയം താഴെ ശ്രദ്ധി. ഓരോ മൂലകൾ തട്ടി പോത്തിക്കും തുണ്ടും ഉപ്പുനിജനാം. ചിലർ അടക്കത്തുള്ള മോട്ടുലുകു മുകളിൽ ചാകി. പോത്തിയും എഴുങ്ങുന്നു. രേഖക്കിലുള്ള

வூக்ஷந்தவடிக்கீல் வூத்தியுதில் ஸ்மலங் கோக்கிலூங்கள். அது
தினஞ்சிறைகளை வெரை நாலங்குபேர் ஹரிஷ்ணாயகிகள்
ந.

அவரில் ரொன்று:—“ஏது ஜாதி நூலால் ?” உத்தரம் பர
— யூனிடிர பகரம் பயக்கீயமாயி மோத்தி அவர்கள்
கோக்கி. சோதித்துவங் அவழகான் ஜாதி மக்களை
பாயி.

“ஞீர ஹிக்கு”, ஞீர. வெந்தே அடிக்கொள்கூட சா
க்குதென்.” அவன் ஸ்வாதைப்பார்வாய் பார்த்து.

மோத்தி ஏழேநோரை “அங்குலை போயிக்கொண்டு” அது
நாம் கழித்து.

ஒன்று மனிக்கு விஸில் கேட்டு. அவனு மிகிடிக்கங்
ஏழூவதும் சென்ற சேர்க்க. அவர்கள் ஸ்மாக்காலிலிரு
கிறான். மோத்தியும் வான். மேஜிரி அவர்கள் வான் ஸ்மூ
க்கித்து கோக்கி. பக்ஷி, வான் பார்த்தில்லை.

உண்ணும் அல்லும் ஶமித்து கொள்கூடுமோத்தியுடைய க்கீ
ளித்திக்கொண்ட கறித்தின்கீல் செவத்தூஶ்வாயிக். ஏன் மா
துமலை அது மனிவரை ஜோலி செற்றுநாம் அவர்க்கை ஸ்வ
யித்து. அதுடித்தேஷுமால் குலிக்கால் பாளி நிழத்தி;
குலி வாணாகாயி கௌத்துக்குடி. அவரை திருவெற்ற
ஷ்டதை மேஜூரி தெள்ளாலூல் குப்பி தீக்காறு. ஏதுக்கேலேயே
கடுவிலாயிக்கொண்ட மோத்தியுடைய இரு. அவழகான் கை
தில் ஏடுக்கொக்காதிட்டு கொயாரு சோதித்து.

“நாலை வாசுமோ ?”

അവർ വരുമെന്ന ഭാവത്തിൽ തല കല്പകി. “എ സാൽ രാവിലെ വന്ന നിൽക്കേന പലക ശരിയാക്കി ക്ഷാളിഞ്ചും. നാഞ്ചി ജോലി കുറവാണ്”, അതുകൊണ്ടു ആട്ടത്തിൽ അതുകൊണ്ടു ചെന്നക്കുയിൽ വരുകയില്ല.”

പോകാണിള്ള യുതികൊണ്ടു അവരും ചങ്കം സാരിയും ഒരു തുംബി കെട്ടിക്കൊണ്ടു വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു. ക്കും സാധാരണ വിശദ്ധും എല്ലാം മറന്നു. “കട്ടികരി എത്തു പാടായിരിക്കുമോ, തെന്താവിന്റെ കാൽം എന്താരെയോ ?” എന്നു മറഞ്ഞ ചിന്തിച്ചു സന്ധ്യയേഖക്കുട്ടി വീട്ടിലേത്തി. ബല്ലപ്പുട്ടു കൊച്ചു കുറ്റിനൊരു എടുത്തു പാരു കൊടുത്തു. മുത്തുക്കട്ടിയെ ഒരു കൈകൊണ്ടു തലോടി. മുഹാണി അനന്തപാതയിൽ മുൻപിൽ ഇരിപ്പുണ്ടോ.

കുറ്റിച്ചുള്ളടച്ചുകെട്ടു കരുതിയിൽ മാറി അവരും ശരിടത്താക്കിയിട്ടും അവരും അടുക്കളെയിലേക്കു പോയി. കരു കഴിഞ്ഞും അവരും ദേഹം വിശദ്ധും തയ്യാറാക്കി. എന്നാൽ ഇതിനിടയ്ക്കും അവരും തെന്താവോ പാസ്സുരം ദന്നം സംസാരിച്ചില്ല. ഒരുപിൽ അവരും പറഞ്ഞു:

“വരണം, ഉണ്ണാം.”

അവൻ നിറുത്തുമ്പും ഉണ്ണാനിങ്ങനു. അവരും അവരും വാടിയ മിഥ്രത്തും സൂക്ഷ്മിച്ചു നോക്കി.

അവരും ഫോറിച്ചു:—“എന്താണ് ഇതു ആലോചന ?”

ങ്ങ ദീർഘാചാരപാസത്തോടുകൂട്ടി അവൻ പറഞ്ഞു:

“ഒന്നമില്ല.”

“നിങ്ങൾ കാൽംമാനു പായ്ക്കുംപോം.”

“കാൽം വല്ലതുമിണങ്കിലല്ലേ പറയുന്നതു്.”

“പിന്നെ, നനമില്ലാതെ മാം ഇതുകരപ്പിച്ച കൊണ്ടിരിക്കമോ ?”

അദ്യോധനയി, അല്ലും ദീനസ്പര്ത്തിൽ “നീ കുലിവേല ചെയ്യുകയും താൻ വീട്ടിലിങ്ങ തിന്നുകയും. ഇതിലും നല്ലതു് ചൊക്കന്നതല്ലേ ?”

“ബാഹോ—നമ്മുടെ കുട്ടത്തിൽ പെണ്ണങ്ങളായം ജോലിക്ക പോകനില്ലേ ?”

“അതുകൊണ്ടു് ആശാങ്കയാണ വീട്ടകാരികളായി മാ തനു വീട്ടിലിരിക്കുന്നോ ?”

“എന്നാൽ ഇതുവരെ നിങ്ങളുമ്പേ ജോലിചെയ്യു പോ റാത്രു്. താൻ ക്കൈവിസം കുലിവേല ചെയ്യുതുകൊണ്ടു് എത്തുവന്നപോയി ? ഇതു നാട്ടിലെങ്ങം നടപ്പും തല്ലേ ? അതിരിക്കേടു; ഉണ്ണണം.”

“അല്ലപ്പാനിക്കാതെ ചോരു് വിഷമാണു്.”

“നിങ്ങൾക്കു് ആങ്ങേനെന്നെല്ലാം തോന്നം, ബോധിച്ച തുപോലെ പറയണം. ഇതുയും നാടു നിങ്ങൾ അല്ലപ്പാനിച്ചു കൊണ്ടുവന്നതല്ലേ താൻ തിന്നുതു് ? അതിനൊന്നു മില്ലേ ?

പ്ര:— എന്നാൽ പിന്നെ ആശാങ്കയാണുക്കം ഏപ്പണ്ണങ്കരാക്കം എന്താണു് വ്യത്യാസം ?

രമാ:— ഇതെല്ലാം വലിയ അഴീകളിടെ കാൽമാണു്. നമ്മുടെ ഇടച്ചിൽ എല്ലാവയം ജേഖിചെയ്യും.

സംഭാഷണം ചീർപ്പിച്ചില്ല. രണ്ടുപേരും ഉള്ളൂ
കഴിച്ചു. മോത്തിയ്ക്കു “അവനേട്ട തൊന്ത്രിയ വെരസ്യം
ആകെമാറി. അവരും സദ്ഗുഹം അവൻറെ സമീപം
ചെന്നിരുന്നു.

മോ:—ഇന്നപുകതു ഒഴുവൻ എത്രുചെയ്തു ? ,

“നേം ചെയ്തില്ല. കിടന്നറക്കാം.”

അല്ലെങ്കിൽത്തു “ആഗാമന്ത്രംമായ സ്വന്തതിൽ
“ഇനി ജോലിക്കു ചോകമണ്ണു ? ”

ഈ ചോല്ലം അവനു തീരെ സിച്ചില്ല. അവൻറെ
മുഖം വാടി. മോത്തിയ്ക്കു കാഞ്ഞം മനസ്സിലായി. അല്ല
നേരും മെഴുനും ചീക്കിച്ചിട്ടും വിഷയം മാറ്റി.

മോ:—“നാശേ എനിക്കു അതിരാവിലെ പോക്കണം.
നേരത്തെ ഉണ്ടാക്കാണെങ്കിൽ എന്നെങ്കും വിളി
ക്കണം”.

“വെളിക്കുന്നതിനു മുൻപു “എന്തിനു പോക്കണു ? ”

“ഇന്നപോയ ജോലിക്കുതന്നു പോക്കണം. ദവശം
പോയി എൻ്റെ സ്ഥാനം ശരിയാക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ
ശരിയാക്കണം ജോലിക്കായിട്ടു വഴിയിൽ കാത്തുകിടക്കേണ്ടി
വരും” ഇടയ്ക്കിയ്ക്കു “എന്തുകിലും പറഞ്ഞും, അധികം
സമയം മെഴുനമായി ചിന്തിച്ചും, വിഷാദപിത്തരായിത്ത
നേരും രണ്ടുപേരും ഉറക്കാം. മോത്തി ഗാഡനിന്തിലാണ്.
എന്നാൽ അവൻ അസ്പദമന്നായി അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും
തിരിത്തുകിടന്നു. പകിടുവാൻ തയ്യാറാണെന്നും, ആഞ്ഞ് അ
ഖപാനിച്ച കൊണ്ടുവന്നു ആധാരം കഴിച്ചുതുകൊണ്ടും,
മേരുതെക്കാലും കാരണമാലോ, അവനിൽ നിന്താദേവി
പുസ്തിച്ചില്ല.

ഗ്രീക്കാന്തൻ തുപ്പേം ചിന്താക്രാന്തനം അവർണ്ണനമായിരുന്നു. സവിത്രയുടെ ചിന്താഗതിയിൽ കണ്ണ പ്രത്യക്ഷമായ പരിവർത്തനം അവൻറെ ഉള്ളിൽ ഒരു കൊട്ടാക്കാറുള്ളവാക്കി. തന്റെ സഫോറിനെ പ്രത്യാനക്കിക്കവാൻ ഇതുവരെയും പിതാവു മാത്രമേ വിസ്മയിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ മധുസൂദനനും, സവിത തന്നൊയും അതിനും ബാധകമായി അവന്തേനാക്കി. നിരായരും ഭിഖവും അവനെ വിവരണാക്കി. അവൻ "അപരിചിതവും, അവൻറെ സപ്താവത്തിനും സങ്കല്പാതിതവുമായ ഒരു മാർത്തുമേ അവൻ കണ്ടില്ല. ആ മാർത്തുമോ? അന്യകാരപരിപൂർണ്ണം; കണ്ണക പരിപൂർത്തം; കന്നം കഴിയും, ക്ലൂം മൈന്നം ചേർഡം ചെയ്യിയും നിറഞ്ഞതും". ആക്കപ്പാടെ ദർശമം.

ഗ്രീക്കാന്തൻറെ മനസ്സും ശരീരവും അന്തുന്നപെരവയായി. അവൻറെ ചിന്താരക്തി നിന്നില്ല. രാവിലെ നാലുമൺിക്ക് നിന്ത്രാഭവിയുടെ കോമളകരങ്ങൾ മെല്ലെ അവൻറെ നയാജിലെ തഛലംടി അടില്ല. എട്ടുമൺിക്കാബും ഗ്രീക്കാന്തൻ ഉണ്ടായതും. രാത്രിയിൽ അത്രോ അവനെ ആര്യപസിപ്പിച്ചു എന്ന തോന്നാത്തക്ക വണ്ണം അവൻറെ മുഖത്തും തെള്ളി ശാന്തത കണ്ടു. എക്കിലും അത്രോടും ഒന്നം സംസാരിക്കാതെ പ്രാതി കമ്മങ്ങൾ നിർത്തുകയില്ല. നുറന്ന ചെവകിട്ടും നാലുമൺിക്ക ശേഷമാണും

അവൻ പിതാവിനെ സദർഥിച്ചുതു്. അദ്ദേഹം പതിവു പോലെ ചിന്താത്മകായി കണ്ണുകര അടച്ചിതനു. ശ്രീ കാന്തൻ പറയേണ്ടു്:-

“ഞാൻ തുനാലെ രാത്രിയിൽ സവിത്രയെ കാണാൻ പോയി.”

അദ്ദേഹം തല ഉള്ളിൽത്തിങ്കാക്കി.

“സവിന്നേം ജിജിക്ക പോകേണ്ണെനു ഞാൻ പറയേ. എന്നാൽ അവളുടെ ഉള്ളിൽ ഇപ്പോൾ ഒരു പുതിയ വിചാരം കടന്നകുടിയിരിക്കയാണോ.”

ഇതും പറഞ്ഞിട്ടു് അന്നുണ്ടാൻറെ ജിജിത്താസ പരി ക്ഷീകരണനാവണ്ണം അവൻ അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നാക്കി.

ചന്ദ്രൻ:— “എന്തു വിചാരമാണോ?”

ശ്രീ:—അവധി പറയുന്നു— “എൻ്റെ ഗ്രാമത്തിലുണ്ടു് അഴികു എഴുകുളാണോ. അതുകൊണ്ടു് ഞാൻ അവരെ സുവികരാണും ഉല്ലരിക്കാണും അമിക്കം.” എന്നു്. അദ്ദേഹം ഒന്നു തെട്ടി. വില്പ്പിക്കു വേഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് എഴുന്നൊ ഫരാലോചന ഉണ്ടിച്ചു.

ശ്രീ:—ഈ വക ചീരകരക്കു് ഒരണ്ണായിരുടെ ചുറുൻ മധ്യ സൂഖ്യനാണോ കാരണം.”

ചന്ദ്രൻ:— മധ്യസൂഖ്യനേനോ?

ശ്രീകാന്തൻ ഉത്തരം പറയാൻ വായു് തുറക്കുന്നതിലു് മിൻപു് മധ്യസൂഖ്യനും പട്ടിക്കലെത്തി. ശ്രീകാന്തൻ ചന്ദ്രകാന്നും ഒരുപോലെ ആയുരുപ്പെട്ടു്. മധ്യസൂഖ്യനും ദിവാന്തു് വിനയഭൂം സന്ധാര്യനില്ലെങ്കിലും കള്ളിയാംഭന്നു.

മധുസൂദനൻ ചന്ദ്രകാന്തനെ വംഡിച്ചിട്ടു് അക്കത്തുകയറി ശ്രീകാന്തൻറെ സച്ചീപം ഇരുന്നു. അപ്പുണ്ടെന്നും അതും ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. ഒഴുവിൽ മധുസൂദനൻ അനേ സംഭാഷണം ആരുംഭിച്ചു.

“പ്രഥാണിയെ ജോലിയിൽ നിന്നു മാററിയതു് അറി തെരു കാണാമ്പോളു്?”

ചന്ദ്രഃ—ഉംഗു്.

“ഇതെപ്പുറി അവിട്ടുന്നു് എന്നാണു വിചാരിക്കുന്ന തു്?”

താൻ ഉള്ളമ്പിക്കാത്ത ഈ പ്രശ്നം അദ്ദേഹത്തെ ശിഖ്യം മൊന്നു വിഷമിപ്പിച്ചു.

“തൊനോ ? തോ...ൻ.....അദ്ദേഹത്തിൻറെ ശബ്ദം ഇടറി. വാദങ്കൾ നിലച്ചു.

അാന്തസ്പദത്തിൽ ശ്രീകാന്തൻ :—“തെണ്ണം ഇല കാൽ തെപ്പുറിത്തെന്നു സംസാരിക്കുവായിരുന്നു.”

മധുഃ—ശ്രീകാന്താ !

മധുസൂദനൻറെ തെങ്ങാമയമായ റായുന്നങ്ങൾ ശ്രീകാന്തനിൽ പതിഞ്ഞു.

“നിങ്ങൾ സാധുജനങ്ങൾവയ്ക്കിരാൻണും.”

ശ്രീകാന്തൻ, നിങ്കയം സാഭാഷണം നടത്തിക്കൊണ്ടി അന്നു മധുസൂദനനെ, നിന്നിമേഷനായി നോക്കി. അപ്പോൾ നോ, മക്കനോ ഒന്നും ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല.

“എന്നു, നിങ്ങൾ എത്രചിവസം.....

അവൻറെ ധാക്കക്കൈ തടങ്കിട്ടു് ചന്ദ്രകാന്തൻ ശം ശ്രീരസപ്രാത്തിയിൽ

“മധുസൂദനാ, നിങ്ങൾക്ക് തൈപ്പള്ളിടെ പരിത്രണമിൽ കുള്ളുക്കൻില്ലാറിവുമില്ല. നിങ്ങളിടെ അപദർശങ്ങളേയും, അതിരയങ്ങളേയും തൈപ്പരി അതിരിക്കുന്നു, എങ്കിലും തൈപ്പള്ളിടെ മാർഗ്ഗം തൈപ്പരി തന്നെ നിയുക്കിക്കേട്ട്. സജാതീയ ഒക്കെ ഇടയിൽ നിന്ന് തൈപ്പള്ളെ അകുറാനായി കഴിച്ചിരിക്കുന്ന കിടങ്ങിനും വീതിക്രൂഞ്ഞതും.”

മധുസൂദനൻ മെന്നും ദീക്ഷിച്ചു. അനീകാന്തരം അപ്പോൾ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

മധു:—ഞാൻ എൻ്റെ യഥമം.....

“നിങ്ങളിടെ യഥമം പൂർത്തിയായി. നിങ്ങളിടെ അർശയാം തൈപ്പരി മനസ്സിലാക്കി.”

“ജാതിയിൽ നിന്ന് ഭേദം” കല്പിക്കാനെല്ലെങ്കിലും അംഗമാണെന്നു ഡേപ്പുചുന്നായിരിക്കാം.”

വഹുകാനതാർ അറിയാമെന്ന ഭാവത്തിൽ തല കല്പക്കി.

“അവിട്ടുണ്ടു ഡേപ്പുചേണ്ടെ. അഴീകൾ അവിട്ടതെന്ന പക്ഷത്താണ്. പട്ടണം മൃദുവാം അങ്ങപ്പെയെ ഏലപ്പെട്ടു വും ബുദ്ധിമാന്മാരിക്കുയും അരാധിക്കുയും ചെയ്യുന്നു.

വഹുകാനതാർ ഗംഭീരഭാവത്തോടുകൂടി നന്ന ചിരിച്ചു.

“ഈ പാശളായ തൈപ്പരി എല്ലാവയം അങ്ങപ്പെയെ സേവിക്കാൻ തയ്യാറാണും.”

മാനസ്പദത്തിൽ അംഗ്രേഷം ഉത്തരം പറഞ്ഞാർ.

“ശ്രദ്ധപ്പോം എന്നിക്കുന്നിയാം.”

തനക്ക് ഗ്രന്ഥം വിഹലമാക്കുമ്പോൾ മധുസൂദനൻ തോന്തി. അയാൾക്ക് ഒപ്പത്രം പരിശാശാഖയിൽനാണ്. എന്നാൽ അതിനുള്ള അവസരം പോലും തടയപ്പെട്ടു.

ചന്ദ്രൻ:—“മധുസൂദനാ, നിങ്ങൾ ഉത്സർജ്ജിശാശ്വം”; ഇവാം സംശയം; പരോപകാരിയാശ്വം; ഉഭാരണിലനാശം. എന്നാൽ എൻ്റെ ദ്രോജ്യിയിൽ നിങ്ങൾ വെറും ബാലനാശം. ജാതിദ്രോജ്യം, വിരോധമോ കൊണ്ടിള്ള വിഷമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കണമെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് ഒക്കിയില്ലെന്ന് സഹിതരുന്നിക്കും എന്നറവും പ്രിയപ്പെട്ടവളായിരുന്നു. സപ്രതി, മകാളിപ്പോലെ തോന്തി അവക്കു മേഖലിച്ചിരുന്നു. എന്നിട്ടും എന്നിക്കും അവക്കു ഇവിടെ താമസപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. അതും എൻ്റെ ബലഹീനതയാണ് അവക്കു വരുന്നതിനാൽ അവക്കു വിശ്വാസിച്ചിരിക്കും. — അതു വരാന്നു വണ്ടിയും വലച്ചീനതതാനായാണോ? അതു വശച്ചീനത ഈ ആശാ മാറ്റുമ്പോൾ തോന്തി നില്കും.”

മധുസൂദനനെ മരുചടിപരയാൻ അനുവദിക്കാതെ അഴച്ചുവാം തുടൻ—“എന്നിക്കും എല്ലാം അറിയാം. നിങ്ങൾ എൻ്റെ രഹപ്പേക്ഷ സ്വീകരിക്കുമാ?

ആജഞ്ചാനസരണത്തിലും സദാ സന്നാലിനാണെന്നു മട്ടിൽ അയാൾ ചോദിച്ചു—“എന്താശ്വം? ”

“ഈ വിഷയത്തെക്കാണും നിങ്ങൾ ഒരു ഗാന്ധാരിനും പരയാതിരിയണും”.

ഈ വിധം ഒരേപോക്കയുണ്ടാക്കമെന്ന് അയാൾ സപ്പേളുച്ചിവിച്ചാരിച്ചില്ല. ഈനിയും അശ്വിനീകനിനും പോക്കനാതാണ് നന്നനും അവൻ, ഭോല്യമായി.

അയാൾ എഴുള്ളേന്നാരു നിന്നുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു—“സുഖാദരി സവിത, അങ്ങയുടെ അട്ടത്തു് എങ്ങനെ വന്ന ചേന്ന് എന്ന പറയാമോ ?

“എന്തിനു് ?”

“വെറുതേ’ അരിയാനുള്ള ജിജ്ഞാനകൊണ്ട് ചോദിച്ചുതാണു്.”

“പത്രങ്ങളിൽ ഇടങ്ങാണോ ?”

“അണ്ടില്ല ; മനസ്സുന്നേഡായത്തിനും, തുള്ളിക്കമായി മാത്രം ചോദിക്കുകയാണു്.”

“ഇരിക്കണം.”

മധുസുഖനും ഇങ്ങനും. ശ്രീകാന്തനും ജിജ്ഞാനാം ഷുഠിം കേട്ടതുടങ്ങി.

“പത്രം വിഷം മുൻപു് തൊന്തർ വ്യാഹാരം സംബന്ധിച്ചു് വൈദരാഭ്യാദിൽ പോയി. തൊന്തർ അവിനെ എത്തീയതിന്റെ പിരീറിവിവസം നാലു മുസൽമാനുരെ പൊലീസുകാർ പിടിച്ചു. അവരുടെ അലീനതയിൽ ഒരു സ്കൂളിൽ ഒപ്പാക്കിയുമണ്ഡായിരുന്നു. അവരുടെ കൈ സ്കൂളുടെ. അതിൽനിന്നും, ഇങ്ങനെ സ്കൂളിക്കൂട്ടും കട്ടിക്കുള്ളൂം തൃപ്പിക്കുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിക്കുണ്ടനും മനസ്സിലായി. അതു സമൂഹത്തിൽ മുസൽമാനുർ മാത്രമല്ല, മലിനക്കുള്ളം ഉണ്ടു്. അതു ആട്ടകൾ ദേഹത്തിന്റെ പല ഭാഗ

അളളിൽനിന്നും സുക്കരൈ കടത്തിക്കാണ്ടിവന്ന്, കുടതൽ പണം കിട്ടുന്നിട്ടു വിശ്വസി. അതു സുരിയുടെ മേൽവാലാം പോലീസ്സുകാർ അവിന്തിയിൽ നാതുകാണ്ട് അവരുടെ അഴിക്കരൈ വരുത്തി, അതു സുരിയെ എല്ലിച്ചു. എന്നാൽ കട്ടിയുടെ ഒരു വിവരവും കിട്ടിയില്ല. അവിടത്തെ മഴി സ്രൂട്ട് എന്നും പരിചയക്കാരനായിരുന്നു. “ഹ്യ കട്ടിയെ എത്രചെയ്യുമെന്ന്?” തൊൻ അരങ്ങേമരുത്താട്ട പോരിച്ചു. അരങ്ങേമരതിനും എന്നും സപ്രാബം നല്ലവല്ലോ അറിയാമായിരുന്നതുകാണ്ട് “താങ്കൾ എന്നെങ്കിലും വു വസിച്ചെയ്യാൽ ഹ്യ കട്ടിയുടെ കാലം സുവശായിട്ടും കഴിയും. എത്രചെയ്യുമെന്നും പോലീസ്സ് ഇതുവരെ തീരുമാനിച്ചില്ല.” എന്നപറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് തൊൻ അവരൈ ക്രൂട്ടിക്കാണ്ടിവന്നു. ശ്രീകാരത്തെന്ന് അഭ്യർധന ഇപ്പുയന്ന സരിച്ചു അവരൈ ഹ്യവിടെ വളര്ത്തി.

ഹ്യ കമ മഴവൻ കേടുതിനു ദേശം മധുസൂജിനൻ ചോരിച്ചു:— “ഹ്യ മാതിരിയിൽത്തു അപദാനങ്ങൾ ഹ്യ നീചജാതികളിൽ നിന്നും മാത്രമെയ്യേണ്ടും?”

“സാധുക്കളിടെ ഹടയിൽ നിന്നെല്ലാം ഉണ്ട്.”

ഹടയ്ക്കിയ്ക്കു “ഒരങ്ങുമാം ശ്രീകാരതനെ നോക്കുന്നണാണെന്നുണ്ടോ.

“അഡ്സ് അന്നു ദയ കാണിച്ചില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ—” എന്നും ഭിവരോഷസമിഗ്രമായ സപ്രത്തിൽ ശ്രീകാരത്തെ പറഞ്ഞു.

ഉത്തരം പ്രതീക്ഷിച്ചുള്ള ചോലുമല്ലാഴിക്കയാൽ, അ ആദ്ദേഹം ദേശ്യംകൊണ്ട് രക്തവല്ലമാക്കുന്ന ശ്രീകാരത്തെന്ന് മുഖത്തേക്ക് ദന്ത നോക്കു മാത്രം ചെയ്തു.

മധുസൂദനൻ :— “എന്നാൽ ഞാൻ ദോക്കെട്ട്.” പിതാവിങ്ങൾക്കും പുത്രരാജും അഭിപ്രായവൈദ്യല്ലെങ്കിടയിൽ നില്ക്കുന്നതു ഉചിതമല്ലെന്നാർക്കും തോന്തി.

മധുസൂദനൻ യാത്രയായി. ചന്ദ്രകാൺൻ നിശ്ചിയന്നായി, അവിടെ നിന്നും മെല്ലെ എഴുന്നറയ്. ശ്രീകാന്തൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചു—

“ഇനി ഞാൻ എത്തു ചെയ്യണം ?”

അംഗദുഹം സഗയരവം പ്രതിവചിച്ചു.

“എല്ലാം മംഗളമായി പത്രവസാനിക്കാൻ ഇന്ധപരം കണാട്ട പ്രാത്യിക്കണം.”

ശ്രീകാന്തൻ ശാന്തമായിരിക്കാണു, ഇന്ധപരനോട് പ്രാത്യിക്കാനോ ഉള്ള ബെയ്തുമണായില്ല. ചന്ദ്രകാൺൻ പോയതിനശേഷം, അവൻ ഉമാദേവിയുടെ സമീപത്തെ കൂടുന്നായി.

അഭ്യാസം 30.

അക്കാന്തൻ ഉമരെ സാമീപിച്ചുപോരുവാൻ അവർ ചിത്രരാഖിക്കാറി ഗീത വായിക്കുകയായിരുന്നു. മാതാവിന്റെ പുത്രൻ്റെയും പുത്രന്റെ ദാതാവിന്റെയും സ്ഥിതി നല്ലവ ണ്ണം അറിയാമായിരുന്നു. ഏതൊരു അട്ടമുമായ ബന്ധനം അവരെ അസ്പത്രത്രയാക്കുന്നും ഉമാജേറിക്കു തോന്തി. ബന്ധനമുക്തയാക്കാൻ അമിക്കന്തോടും ഒൻപതും വർഷി ചുവന്നതായും അവക്ക് അനാദ്യവൈപ്പും. സാധാരണായായി അവരുടെ എഴുപശാഗനത്തിൽ അലത്തപ്പി ഇരുച്ചു കയറുന്ന വികാരത്താംഗങ്ങൾ, ചുരുക്കാന്തന്റെ സാമീപ്രതിഞ്ച പെട്ടെന്ന ശാന്തമാകും. എന്നാൽ ആ വിശ്രാംഗാദവം ഇത്തിടെ നാളുപ്പട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിഡി സ്ക്രിക്കറ്റ് മും കാണാംവാരം സപ്രതി കേരം വർഷി കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതു്. ചുരുക്കത്തിൽ ചിന്താഭാരം പ്രതിഭിനം വർഷിക്കുന്നു. അക്കാന്തനെ കാണാംവോരുമാതൃം അവരുടെ എഴുപശം അല്ലെന്ന ശാന്തമാകും. ഓരോ അല്ലെന്ന ലഘുത്തമാകും. എന്നാൽ അട്ടത്തെ ക്ഷണത്തിൽ ഉള്ളവാക്കുന്ന തീലുച്ചുന്തകൾ വീണ്ടും അവരെ പരവരയാക്കിം.

ഈന്ന് അവരുടെ ചിത്രം കുടുതലും ക്ഷണിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് പ്രാത്മനാന്തരം ഗീത വായിക്കുകയായിരുന്നു.

ആകാന്തനെ കണ്ട് അവർ ചെടതായോനു മറ്റൊരു പഠനിച്ചു. വിഷാദമല്ലെന്തിലും അതനുഭവിക്കേണ്ട നീം ലാഞ്ചം.

“വതു, മകനേ, ഇപ്പോൾ വന്നതാരാൻാ? ”

അട്ടംതിങ്ങനു കൊണ്ടുവൻ പറത്തു “മധുസൂഡനൻ”

“സവിത്രയക്കരിച്ചു് എന്നെതക്കിലും സംസാരിച്ചും?”

“മുഖിട്ടു് അന്തല്ലാതെ മഹരാജെതക്കിലും ഇവിടെ സംസാരിക്കാണാണോ ? തൊൻ ഇന്നനെലു രാത്രി സവിത്രയുടെ അട്ടക്കൾ പോയിതുനു. അമ്മ, അവരും ഇപ്പോൾ അവളുടെ ജീവിതം ബല്ലിക്കഴിക്കാൻ തുടക്കിയിരിക്കുകയാണോ. ‘എന്നീക്കുവിടെ സുവമാൻാ? ’ ക്രമേണു പഴക്കുവും അശ്വാവും കൊണ്ട് ഇപ്പോഴുള്ള വിഷമങ്ങൾകുറയുകയും സാരമില്ലാതാക്കയും ചെയ്യും.” എന്നവർ പറയുന്നു.

സാമ്പത്തം ഉമ:—“അങ്ങനെന്നയാണോ ? ”

“അതെ; ‘തൊൻ ഇം തോട്ടികളുടെ ജീവിതം നന്നാക്കാണും അവരെ ഉയര്ത്താനും അമീക്കം’ എന്നാവരം പറയുന്നോ”.

“എന്നെക്കരിച്ചു് അതാം വിഷമിക്കയെന്തു്. ഇവിടെയുള്ള അള്ളക്കൾ എന്നെന്നക്കാരം ഭാവിതരാൻാ? ” എന്നവർ എന്നേട്ട് സഹായാനും പറത്തു.

“എക്കിലും ഇതു ക്ഷണം ഇതെല്ലാം എങ്ങനെ പറിച്ചുകൂടും?”

“മധുസൂഡനൻ അതരാൻാ? ” അതു ദേശാഭിയുടെ മകനോ ? ”

“അരത, അമേ; അമ എപ്പോഴെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? അയാൾ സംസാരിക്കുന്നതു് നേരേക്കും ആരംമയക്കിപ്പോകം.”

ഉമ, ശ്രീകാന്തനെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

ശ്രീകാന്തൻറെ വാക്കുകൾക്കുള്ളതിലധികം വഞ്ചിത മററാജവൻറെ വാഴിനു് ഉണ്ടാക്കുമെന്നു് അവക്കു വിശ്വസിക്കാൻ വയ്ക്കു.

തുീ:—ഈയാഴ്ചയെ കണ്ടുകരിക്കു് ദഹസാധാരണ തേജസ്സുണ്ടോ.

ഉമാദേവി ശ്രീകാന്തൻറെ കണ്ടുകളിൽ സുക്ഷിച്ചു നോക്കി. അവ അതുപൂർണ്ണമായിരുന്നു.

അല്ലോ കഴിത്തു് അവരു പറത്തു—“പ്രക്ഷേ, ശ്രീകാന്താ, നാം വികാരങ്ങൾക്കു് ഭരിയിനരായി വെരുതെ വിഷമിക്കുകയാണോ? അതു് ഉച്ചിതമാണോ? നീക്കിൽ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണം. അല്ലെങ്കിൽ എല്ലാം സമീക്ഷണം.

“അമേ, തോനു അതുതെന്നാണോ? പറയുന്നതു്. തോൻ ഇനി എത്തുചെയ്യണാ? നമ്മൾ അവശ്യ ഇവിടെ കൊണ്ടിവരാമോ എന്നുള്ള ഫലഭായിരുന്ന ഇതുവരെ; എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അവരു അവിടെതന്നെ താമസിക്കാൻ ഉച്ചിരിക്കും.

“ശ്രീകാന്താ! വാസ്തവത്തിൽ ആ തേജടികളിലും തുപ്പകാരം അത്യന്തം മുത്തിയീനരം ഭയ്മാർഘ്ഗികളിലും ആണോ?”

തോനം അതിനെപ്പറ്റി വിനിക്കാരണങ്ക്¹⁰. നാം അവരെ തൊട്ടനാൽപോലും മടിക്കുന്നു. ഇതെല്ലാം കമയില്ലായ്ക്കുന്നു? ”

“അമേരിക്കൻമുമുക്കിലും അവയുടെ അതു ഗ്രാമം കണ്ണിട്ടണണാ? കെട്ടിടങ്ങൾ നല്ലതാണോ; നല്ല ഈ ജീകയും കല്പം കൊണ്ടും ഉറപ്പായി കെട്ടിയിട്ടിള്ളുവാ; പ കേൾ, ശാതിനാളിയിൽ താമസിക്കുന്ന മനഷ്യരെ കണ്ണാൽ മനസ്സു തകർപ്പോകും. കീറിപ്പുറിത്തും ഭ്രഹ്മംവധിക്കു ന വരുമ്പോൾ, ചഞ്ചിച്ചു നടപടികൾ. എന്നാൽ ഉത്സാഹികളിൽ സത്തുജുജ്ഞാണോ” അവർ. സംസ്ഥാരത്തിന്റെ കമ്പി എന്തിനു പായുന്നു; മനഷ്യത്വം ദോഷം ഏഴിയി കില്ല. ചായക്കടകളിൽ മദ്രഷാപ്പുകളിലാണോ” അവയുടെ താവളുങ്ങൾ. അതുശ്ശേഖം—രകാച്ചുകട്ടിക്കുന്ന നോക്കു നാതുപോലും വിഷമമാണോ. എൽബന്യം ഇല്ലാ മുക്കിൽ കുടക്കാ, കണ്ണിൽ പീതി, ശരീരം മുഴുവൻ ചെള്ളിയും വിയർപ്പും, കഴിത്തെ കൂളികൾ, വയരാഹാടി കൈകൊല്ല കരം തേവി—മിലതു—

ഉമാദേവി സാരക്കും പാഞ്ചത്തു—“നമ്മുടെ സവിത്രിയും ഇന്തി ജീവിക്കാലം മുഴുവനം അഭയങ്ങൾ തുട്ടത്തിൽ കഴിക്കുന്നമല്ലോ.”

അി:—“നാഡി” ഇതു ഭാളികയിൽ ആനന്ദമായി. അല്ല നേരം” അവിടെങ്കും ശാന്തത വ്യാപിച്ചു. “രണ്ട് പേരും സങ്കീർണ്ണായിനരായി കണ്ണികൾ അടഞ്ഞു. രണ്ട് പേരും നയനങ്ങൾ അഭയങ്ങൾ എഴുത്തിനു ഒഴിപ്പ് സുക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തി. സഹിതിയു

വിവശയാഖി ഒരു നെട്ടവീഴ്പ്പാട്ടക്കുടി ദയനീയ സപർത്തിൽ ഉമാദേവി എന്നെന്ന്.

“ആരീകാന്താ—എന്തുവെള്ളംമെന്നു് എൻ്റെ മനസ്സാക്കി ശാസിക്കും. ഈ ഭജവിതരായ സാധ്യക്കെല്ലു ഉല്ലരിക്കും നീ പ്രയത്നിക്കും. അതാണു് ധർമ്മമാർദ്ദം. പക്ഷേ, ആ മാർദ്ദം അവലംബിക്കുന്നതെങ്ങെന്ന യാണു് ? നിന്റെ അഷ്ടുന്നു.....”

“എൻ്റെ അഷ്ടുന്നു തന്നൊയാണു് നമ്മക്കു് തടസ്സ മായിരിക്കുന്നതു്”

“അപ്പേ; അഞ്ചേമത്തിന്റെ കററമൊന്നുമല്ല. നമ്മു ടെ മനസ്സിന്റെ ഭർഖലുപയത്തനൊയാണു് കാരണം. നോക്കു; സവിത്രയെ അഭ്യക്ഷന്തിനു് എൻ്റെ മനസ്സു് തീരെ അനവൈദിച്ചില്ല. പക്ഷേ, നിന്റെ അഷ്ടുന്നു ഹിതം അനാസരിക്കും കടക ഞാൻ എങ്ങെന്ന മരക്കും ? നാം പാശ്ചാത്യിച്ചില്ലെങ്കിൽ അഞ്ചേമഹം വെല്ലാല്ലാരമായിട്ടുള്ള അയക്ഷമായിരുന്നോ ? ആരീകാന്ത, നാം തന്നെ നമ്മുടെ മാർഗ്ഗത്തെ തകഴുകയാണു്. നിന്റെ അഷ്ടുന്നു് മനോ ബലം തീരെയില്ല. അഞ്ചേമത്തിന്റെ ഏകദിന പരിഗ്രാ പിഡ്യും ആശ്ശുദ്ധിയുണ്ടാം. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ആ ആർക്കു ദ്രുതി മുഴുവൻ വരണ്ട പോരുവാരു തോന്നും. അന്തു് ഇങ്ങനീരുള്ളും കരിനമായിത്തേനിനിരിക്കും. അഞ്ചേമത്തി നൊന്തു ഇഷ്ടുകൾ എന്നു എൻ്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം പ്രവർത്തി ക്കാൻ സമ്മതിക്കുന്നില്ല. ഓലാക്കാട്ടുപാടം അഞ്ചേമത്തെ യും, അഞ്ചേമത്തിന്റെ ഹിതം. അനാസരിക്കും കടക എന്നും തകയുണ്ട്.”

“എന്നെന്നേ...അമ്മാ ?

“നിന്നെ തടയുന്നതു് തൈപ്പള്ളാണോ്.”

അരീ:—തൊൻ എള്ളുചെയ്യുണ്ടാം; അമ്മ പറയണം.

ഉമഃ:—ശായകാള മാർത്തിൽനിന്നും അകരറണം. സപ്തയം മാറിയില്ലെങ്കിൽ മാറരണം.

ഉമാദേവിയുടെ മുഖം രക്തവർണ്ണമായി.

“ഇത്തല്ലാതെ മരോഞ്ചൊയ്യവുമില്ല—മകനേ. ജീവിതത്തിൽ സാന്നേകവച്ചക്കാലം ധമ്പനിഷ്ടയോടുകൂടി ജീവിച്ചു; ഇംഗ്ലീഷ് റാമായണവും, ഭാഗവതവും, ഗീതയും പല പ്രാവശ്യം വായിച്ചു. ഇന്ത്യം സാധുക്കും നേരു നന്നാക്കാനായി ജീവൻതന്നെ സമപ്പിക്കണം.”

“എള്ളു്, അംമല്ലോ് സവിത്രയ്യുള്ളിക്കു വിന്തകളായോ ?”

“സവിത കണ്ണ കാഴ്ചകൾ, തൊൻ കാണാനിടയായി അനുകൂലിൽ എന്താകമായിരുന്നു എന്നോ് ഇംഗ്ലീഷുമാതൃ മേ അറിയാറും പാക്കു,—മകനേ—”

നാം ഇതുവരെ ജീവിച്ചു. ഇതും മനഃപ്രജീവിതമാണോ? ഇതു വിചാരം തന്നെയാണോ് രജാഭിവസമായി പുണ്ണാ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. ‘സുവ മായി കഴിത്തെ ദിവസസദാ—അതുകൊണ്ടു് യാതൊഴി ചിന്തയുമില്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ സുവമായികഴിച്ചു ആ ജീവിതംകൊണ്ടു് എള്ളു പ്രഥയാജന്മുണ്ടായി? സംസ്കാരത്തെയും ധമ്പിത്തെയും കരിച്ചു നാം സംസാരിക്കുന്നു. ജീവ നീരു ദിവസപ്രഭത്തപ്പുറി പാഞ്ചനം ഒല്ലക്കത്തിലോ് അതുക

മാനം മംഗളം അവിക്കേട്ട് എന്നു് പ്രാത്യിക്കുന്നു. എന്നാണും നമ്മുടെ അപൂർവ്വത്തികൾ ഉറവെന്നാക്കുകയാണെങ്കിൽ സപ്താത്മതയല്ലാതെ മരൊന്നും കാണുന്നില്ല. മകനേ, ശ്രീകാരം! ” അവങ്ങുടെ ഉള്ളിൽ ജ്ഞാതിപ്രകാശം ഉണ്ടായതുപോലെ നയനങ്ങൾ പ്രകാശിച്ചു.

“ഈനി നാം എന്തെങ്കിലും ഒന്ന് തീച്ച്ചയാക്കുകയാണു് ഉപിതും.”

ഉള്ളിൽനിന്നും ഉയൻ്റെ വന്ന കൊച്ചംകാരിനെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതുപോലെ പതിനേതെ സപരത്തിൽ അവൻ പറഞ്ഞു. അവന്റെ വാക്കുകൾ മനസ്സിലെ വികാരത്തിന്റെ തീരുത ബഹുഖാക്ഷി. അത്രക്കുമായ ഒരു ദിവ്യശക്തിയെ അത്രാധികാരിക്കാണും എന്ന തോന്തതക്കവണ്ണം രണ്ടു പേരും മെഴുന്നമായിരുന്നു.

“അരും, അമുഖം അവിടെ ദൈത്യവനു വന്നുകിലോ.”

ഉമഃ — തോന്തനാ ?

ശ്രീ:—അതെതു, അരുംപും നമ്മക്കു് എന്തെങ്കിലും ദൈപായം തോന്താതിരിക്കില്ലു.

“പക്ഷേ, നിന്റെ അപ്പുന്തു്”.....ഉമാദേവിയുടെ ഭവത്തു് അതുവരെ കളിയാട്ടിയുന്ന പ്രകാശം മങ്ങി. ചന്ദ്രകാരന്റെ അവിടുട ഇല്ലായാൽനാം. എക്കിലും അദ്ദേഹത്തെ മനസാ ദർശിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന തലമുടി, പരവതമായ മുഖം, ചിന്താലാരംകാണ്ടുകഴിഞ്ഞ കഴുതുകൾ, എല്ലാം ഉമാദേവിയുടു് അസൗമ്യമായി ഭത്താന്നി.

ആരീകാന്തൻ അമമയടക മുഖഭാവം മാറന്നതുകണ്ട് കാൽപ്പം മനസ്സിലാക്കി. അവൻ നേരം പറയാൻ ശക്ത നായില്ല. മറി മഴവനും നില്പേബുത വ്യാപിച്ചു.

ഉമാദേവിയുടെ ചിന്താത്തള്ളപൊട്ടി. ഉത്സാഹം പാടെ നശിച്ചു; മുഖകാന്തി മക്കിത്തുടങ്കി; ശരീരം അരുക്ക മാറം വിറപ്പുണ്ട്.

അവൻ പണിപ്പെട്ടു പറത്തു :— “ആരീകാന്താ, നേരം സാധ്യമല്ലോ.”

“പ്രക്ഷീ, അമ എനിക്ക് ഒരു വഴി കാണിച്ചു തരണം.” അവൻ ഗംഗാദസ്പത്തിൽ പറത്തു : “കുഞ്ഞത്, നിന്റെ അട്ടുനേരും ഇല്ലെ പാലിക്കന്നതുകാണ്ടു തന്നെ എന്റെ ജീവിതം സഹായകമന്ന കുത്തി’ തൊൻ അസ്ഥകാരത്തിൽ കഴിയാം.”

“ആരീകാന്താ, നീ തൈപ്പെള്ളു ഗണ്യമാക്കേണ്ണ, നിന്റെ ബുദ്ധിയിൽ തോന്നന്നതുപോലെ ചെയ്യുക.”

ഉമാദേവിയുടെ ശബ്ദം ഇടരി.

“തൊൻ എന്റെ കാൽപ്പന്നോക്കിക്കൊള്ളും. പ്രക്ഷീ, നിന്റെ അട്ടുനേരും വിതം നോക്കാതെ ജീവിച്ചിരിക്കാൻ വിഷമമാണോ.”

“എകിലും അമേരു.....”

നീ ഇനി നേരം ചോദിക്കുന്നതു. എനിക്ക് എല്ലാം അറിയാം. തൊൻ രഹാത്മാവിന്റെ സുവർത്തിനവേണ്ടി എന്റെ അത്മാവിനെ മർദ്ദിക്കുന്നു. പ്രക്ഷീ, കുഞ്ഞത്, നിന്മാക്ക് എന്റെ ദീഷം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുക

യില്ല. മുന്നനാലു് ദിവസരാഖ്യാ മാസത്തേങ്കാ, വാഷ്ട് തത്തേങ്കാ കാർത്തമല്ല. കഴിവെത്ത മഹ്മദു കൊല്ലുകായി എൻ്റെ ജീവിതത്തിൽ ഒരേ ഒരു പ്രത്മാണം എനിക്കണ്ണായിരുന്നതു്. ഒരേ രഹാബള അനാസിക്കക; ഗ്രാഫുഷിരക, അതു രാധിക്കക — ചുഡാത്തത്തിൽ അതു രഹാബക്കവേണ്ടി എൻ്റെ സുഖം, മഹിം, വിശപാസം, എല്ലാം തൊൻ ബലികഴി ക്കുന്ന. ഒരു കലസ്സീയുടെ ധർമ്മം അംഗതാണു്. അന്തു തൊൻ അനാഫ്രിക്കനും. കുറേതു, നീ അധികം മനസ്സിനെ തേണില്ലിക്കുന്നതു്. നീ നിന്റു മനസ്സാക്കി അംഗസരി തു പ്രവർത്തിക്കുക. ജീവ തത്തിൽ ചെയ്യാവുന്നതു ചെയ്യുക.”

എന്നോ ഗൗരവമേറിയ ഉപദേശരാ ഗ്രഹി അന്നതു പോലെ കേതിവിനയാഭരണങ്ങളോടുകൂടി അവൻ മാത്രവും നക്കു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അതു കുറേതു എന്നും അന്തിയാരയായിരുന്നു ഉമാദേവിയുടെ ഉപദേശം.

முழுப்பாக போயிசேலூ ஸவித தள்ள தலை வா
லகிலதெயூம் பறித்திஸமிதிக்கூடியும் பரிபி பற்றுவேலா
விடு. அவத்தெ புமச வீட்டு தெவெனைப்புரி தனை
யாயின்ன. தெவள் பத்திரிகையிகூ கூவிடிடின்ன.
அவள்ளுர் பாரிப்பும், விழுவிழிந்த, பொமாரை,
நிராகுதயத்பும், அதிலூம் அங்குவை ஜாரித்திக்கூ தய
கீயமாய உவும் ஹத்தலூம் அவத்தெ துலஜை விஷய
மாயி. மங்குஞ்செ கண்ணக்குதில் பூயைன காள்ளாஷ்ஜி
வெங்காரும் தெவள்ளுர் கண்ணக்கிலூ; மங்குஞ்சாயார
ளமாய உணையும் அவனிலூ. ஸகலங்கு ஜீவிதத்தில்
பல அதங்காதும் அதுபற்காதும் உள்ளு. ஏனால் தெவள்
ஹத்தொன்றும் ஹலூ. ஹு வ்புத்துஞ்சாயங்காஷ்ஜி காரணம்
அவர்க் குருவானது. ஹு அங்காஞ்சனாம் வழுரை கேர
தேங்கு அவாலூ வின்தாமஶாயாக்கி.

ஸவித விசாரமஶாயிரிக்கணோரு தெவள் அவ
க்குற க்கூ. அவள் ஸஸ்திதம் அவாலூ ஸமீபிடு. அத
விரித துவேலாம் யென்கூ மாவி அவர்க்கை தொனி. அவள்ளு
ஶரிரத்திலூம், வரைஞ்சலிலூம் நினை பூரபைப்புக் குற்றியம்
அவர்க்கை அஸம்புமாட்டின்ன. காஸாரஞ்சியங்கும் முட
ளமோ, அவிசெ நினை ஏடுஞ்சோரை போக்களமோ ஏடுநை
அவர்க் கிழுங்கேரை அதுவாவிடு. ஏனால் கூம்
வெறுவாரு அவர்க்கை குழித்திலூ. ஸவித்தனை ஹார

നോക്കുന്നതു കണ്ട് തേവൻ വീണ്ടും ചിരിച്ചു. അവളും യളരെ പണിപ്പേട്ടുന്ന ചിരിച്ചു. തേവൻ താഴെ തുയനു. തോത്തിന്റെ തുമ്പിൽ കെട്ടിക്കൊണ്ടുവന്ന ‘എച്ചിൽ’ പോതി അഴിച്ചേട്ടതു. സവിത്രയീരസത്താങ്കി ഈ തെല്ലാം നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ പൊതിയിൽ പല പലഹാരങ്ങളുടെയും ഉള്ളിഞ്ഞങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. സവിത്രയുടെ കണ്ണുകൾ ആ ചുച്ചിൽപോതിയിൽ നീനും തേവൻറെ മുഖത്തെക്കു തിരിഞ്ഞു. അവരുടെനും ചിരിച്ചു.

തേവൻ: വാ, തിനുകളുംയാം.

“കൈയും കാലും നും കഴുകിക്കുയാണും. എനിക്കിപ്പോരും നും വേണം.”

“അതെന്തു് ?”

“എനിക്ക വിശക്ഷനില്ലു്.”

“നീ ഇവിടെ ഉണ്ടാക്കിയതുനു തിനുക. വിശനുക്കംണ്ടിരിക്കുന്നതെന്തിനു് ?”

സാറിത ഭക്ഷണം നും പാകം ചെയ്തിപ്പുനും അവൻ അറിഞ്ഞതുപോലുമില്ല.

തേവൻ നിർബന്ധം തുടങ്ങി—“നീനുക്കിഞ്ഞുംളിൽ സാധനം എന്തെങ്കിലും കുറച്ചു തിനുക ”

അവരും പറഞ്ഞു—“വേണിൽ കഴുക്കുണ്ടും. എനിക്ക വിശദങ്ങവാരും തോൻ കഴുച്ചുകൊഞ്ഞാം.”

തേവൻ:—“നീ തിനുാതെ എനിക്കും നും വേണം. അവൻ പറഞ്ഞതു് പരശാർമ്മാണുന്നവർക്കു തിനാന്. പ്രക്ഷേ. അവരും നും പാകം ചെയ്തിരുന്നില്ലും ചുച്ചിൽ. കഴുക്കുക സാധ്യവുമില്ലും.

സവിത: - “ജോലി കഴിത്തു വന്നതല്ലേ. നല്ല വിശദ്ധു കൂൺ. എഴുന്നോറു കൈകാലുകൾ കഴുകിയിട്ട് വരണ്ണം.” തേവൻ എഴുന്നോറു. കൈകാലുകൾ കഴുകി. അവർക്കു തുള്ളിയായി. തേവൻറെ കണ്ണുകൾ അകസ്മികമായി അട്ടപ്പിൽ പതിത്തു. സാമ്യത്വം ചൊല്ലിച്ചു.

“ഇന്ന് ഒന്നു ഉണ്ടാക്കിയില്ലോ ?”

“ഇല്ല. മധുസൂദനൻ വന്നിരുന്നു. ഇപ്പോഴാണ് പോയതു്.” “അതുകൊണ്ടാണ് നിന്നാക്കണ്ണം വെണ്ണേണ്ണ പറഞ്ഞതു്. അതിനെന്നതു്, ഇതിൽ വലുതും തിന്നണം, ഇന്നതേതെല്ലാം വുത്തിയുള്ളതാണു്. (അല്ലോ കൈയിൽ എടുത്ത കാണ്ടിച്ചുകൊണ്ട്) എച്ചിലോനാമല്ല. കറികൾ ഒന്നു ഇതിലോന്നു പററിയിട്ടില്ല. ഇതു നിന്നു തിന്നാം.”

“അവശ്യമാക്കിയതു് കഴിക്കണം.”

അവൻ സവിതയുടെ മുട്ടപ്പാട്ടാനു നോക്കി; കാര്യത്വം മനസ്സിലായി. മററാനാം എന്നാതെ അവൻ ക്ഷുഖ്യിക്കാൻ തുടങ്ങി.

മലഞ്ചുരു എന്തെങ്കിലും ക്ഷുഖ്യിക്കുന്ന രീതിയിലും അവൻ അതു കഴിച്ചതു് എന്നവർക്കിലും അവർക്കു വെള്ളപ്പുംയാണെന്നില്ലെന്നു. അവളുടെ പാടായ പരിവർത്തനമാണു് അതിനാം കാരണം. അവളുടെ അനുകവയും ദ്രോഹപ്പെട്ടിരുന്നു.

അവൻ ക്ഷുഖ്യാനം കഴിച്ചു. അവൻ അതു നമ്മലം രൂതിയാക്കി. ഒരു ചുമക്കുമ്പാം വിരാച്ചു രണ്ടുഡാജം

അതിൽ ഇങ്ങൻ. എന്നാൽ പ്രമാണിയുടെ ഭാഗ്യ ശോന്തി അവിടെ എന്തി. അവരും ചന്ദ്രതും ശാന്തവിത്തയായി മടങ്ങിയതും ക്ഷണത്തിൽ കഴിഞ്ഞു. സവിത്രയുടെ ഏഴ് യത്തിൽ ഒരു പുതിയ വിചാരം ഉള്ളവാക്കിയിട്ടു്—അവളുടെ ഏഴ്വേലുന്നത്തിൽ ഒരു പുതിയ വിള്ളു പാകിയിട്ടാണു് മോന്തി പോയതു്. പ്രമാണിയുടെ രക്തവർണ്ണം ഇംഗ്ലീഷിൽ അവരും മുൻകൊണ്ടു അപ്പോൾ മുൻകൊണ്ടു അവരും മുൻകൊണ്ടു അപമന്ത്രം കാണി ചുതാബന്നം ആ ലഹരി മാറിയേപ്പോരും അവൻ പദ്ധാ ത്തപിക്കുന്നതും അവരും കയറ്റി. സവിത്രയുടെ ഏഴ് യത്തിൽ വിരോധത്തിനോ പ്രതികാരത്തിനോ സ്ഥാനമില്ല. അവളുടെ ഏഴ്വയം എഴേപ്പാഴം ശാന്തൾന്തുമാണു്.

അപ്പും കഴിഞ്ഞു് തേവൻ ആ ചാക്കിൽ തന്നെ വി ശ്രമാർത്ഥം നീണ്ടനീഡിവൻ കിടന്ന. സവിത വിനാമഗ യായി സഹിപ്പത്തെന്ന ഇങ്ഗാം.

ബൈക്കേന്നരും നാലുമൺഡിയായേപ്പോരും അവൻ എഴു നേരാറു് കണ്ണതുറന്നമാത്രയിൽ സവിത്രയോട്. പറത്തു. “നീ ജോലിക്കു വരണ്ട. ഇവിടെ ഇങ്ങൻു് വല്ലതും വെച്ച തീനുക.”

തേവൻറെ തുള്ളിക്കായി അവരും എഴുന്നേരും പായി അട്ടുപ്പിൽ തീക്കണ്ണിച്ചു. തേവൻ കുട്ടിയും ചുല്ലമായി പുറ പൂട്ടു.

തേവൻ പോയശേഷം പലതും വിനിച്ചുകൊണ്ടും സവിത പാചക്കുത്തിയിൽ എപ്പറ്റി. എന്നാൽ ശ്രീകാന്തൻ അവിടെ എന്തി. ശ്രീകാന്തൻറെ ഒവരു ഇന്നതു ദ്യൌസി കാണാൻമാലാ. സവിത സന്ധിതം അയാളെ സമീചിച്ചു.

അല്ലോ സദനാധ്യത്താടക്കുടി ശ്രീകാന്തൻ ചോദിച്ചു—“ഈന്ന് ജാലിക്ക പോയില്ലോ, ഈഴ്ലു് ?”

“ഈന്ന് വളരെ താമസിച്ചാണ് ഉണ്ടായ്ക്കും, അതു കൊണ്ടു പോയില്ലോ. നാഭേദമുതൽ പോകം.”

ശ്രീകാന്തൻറെ പ്രസന്നത അപ്രത്യക്ഷമായി “നീ എന്തിനാണോ ജാലിക്ക പോകുന്നതു് ?”

അവരു ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ലോ. അല്ലോ അതുമാ തന്നെയി കൊണ്ടു ചീരിച്ചു.

സബഗരം ശ്രീകാന്തൻ തുടന്നു.—“സവിതേ, എന്നും അല്ലെന്നുറ വീഴു് ഉപേക്ഷിച്ചുയെന്നു നീ എൻ്റെ കുടു വന്നതാമസിക്കുമോ ?

മേട്ടൻ എന്തിനാണോ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു് ? അതുകൊണ്ടു എന്തുലാം ഉണ്ടാക്കാണോ ?”

“അല്ലോ ജീവിതകാലം മഴവനും നീ ഇവിടെ താമസിക്കുമോ ?”

“പീനന്നയും അതു ചൊല്ലും തന്നെ. എന്തിക്കിവിടെ ഒരു തരത്തിലുള്ള ദിവസമാണോ ?”

“നീ ഇതെല്ലാം എവിടെ നിന്നു പറിച്ചു ? പത്തു പത്തുണ്ടു ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുക്കു എന്തു സംഭവിച്ചു ? സവിതേ, നാം ഒരമിച്ചു് ഓട്ടിച്ചുണ്ടി കളിച്ചതണ്ണേ. അഭിഹ്നം നീ മരന്നുപാശ്യാ ? അവിടെ എത്ര ആനന്ദമായിരുന്നു ?”

“മരനില്ല. ചിലപ്പോഴെല്ലാം ഓത്തപോകും. എന്നാലും അതെല്ലാം—‘അയിരുന്നേ’ എന്നായി ഇല്ല, ചേട്ടാ? ചിലപ്പോൾ എനിക്കുതനെ എൻ്റെ സ്ഥിതിയോത്ത്” അതുകൂട്ടും ദോന്നുന്നു. ഇതുക്കണ്ണം ഈ മാറ്റങ്ങൾ എങ്കും ഒന്നു ഉണ്ടായെന്നു് എനിക്കു നിയുജമില്ല. അതല്ലതെന്ന മുന്ന് ദിവസങ്ങൾ എനിക്കു ദേഹരമായി തോന്തി. പ്രമാണിയുടെ പെയ്മാറ്റം മനസ്സിനെ തകർത്ത്. എന്നാൽ ഇങ്ങനെ, ചേട്ട്, ഇവരോടുള്ള താമസിച്ച് ഇവയുടെ ഭാവത്തിൽ പ്രകാരാളുള്ളന്തിനുള്ള അതിനു പ്രതിക്കണ്ണം വലിച്ചുവരുന്നു. ചേട്ടൻ് അതുകൂട്ടും ദോന്നിരുക്കാം. എനിക്കുതനെന്നു ദോന്നുന്നണ്ടു്. പ്രക്ഷേ, ചേട്ടൻ് സമുത്തിച്ചാലും ഇല്ലക്കിലും പരിഞ്ഞസ്ഥിതികൾ ഓരോന്നും മനസ്സിലാക്കി അതിനുള്ളംായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനു് നാം തന്റൊരുവിരിക്കുന്നും, അതാണു് ഇംഗ്രേസിനിയുയും.”

ആകാന്തൻ് അവളുടെ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അല്ലെന്നരു അവനെ നോക്കിയിരുന്നിട്ടു് അവരുടുക്കൻ.

“പരമാത്മം പരയുകയുണ്ട് ചേട്ടാ. ഈ വിശ്വാസ മായ ലോകത്തു് എത്തു വീടിൽ പോയി താമസിക്കുണ്ടി വരുമെന്നു് എത്തെങ്കിലും ഒരു കൂക്കയ്ക്കിയാമോ? എത്തു കുലത്തെയാണു്, എത്തു കുടംബവെന്തെയാണു്. ഇതുംാക്കു വരുന്നതെന്നവധിക്കു് ഉണ്ടാക്കാമോ? മാത്രാപിതാക്കളുടെ ലാശുനയിൽ വളരും, സമൂഹരീസങ്ഘരാജ്യം ഒരു കുടിച്ചും, സപ്പനകലത്തിലെ സംസ്കാരവും സപ്രഭാവവും സിഖിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കൂക്ക മരെറുണ്ട്

കുടംബത്തിൽ മെൻ പുരുഷ ഉടന്നതനെ, അവിടെത്ത പരിത്യസ്ഥിതിക്കുള്ളംഖയി എങ്ങനെ ചേരുന്നു? ദന്ത് അക്കാന്തും എനിക്കറിഞ്ഞകുട്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ പ്രോഡ എനിക്കതും മനസ്സിലായി. എൻ്റെ പിതാ വിന്റെ ജീവിതം എത്ര രിതിയിലായാലും, അയാളിടെ ശരീരവും വസ്ത്രങ്ങളിലും എത്ര ഭർഖ്യസ്യം വമിക്കുന്നതായിരും, അയാളിടെ ഹ്രദയത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചണിക്കും. അതു എന്റെ ഹ്രദയത്തെ എങ്ങനെ സ്ഥാപിച്ചാതിരിക്കും? ഈ പ്രശ്നം മഴവനും എന്നെ അളവരും കണ്ണുവഹിക്കുന്നണിക്കും. ചിലപ്രോഡ തൊൻ എവിടെയാണെന്നുപോലും മറന്ന പോകും.”

“എക്കിലും.....എക്കിലും, സവിത്ര! നീനക്ക് എന്നുക്കരിച്ചുായ വിനയയും ഉണ്ടാക്കുകയില്ലോ? നിന്റെ മനസ്സിലും ഇവിടെ എത്ര ശാന്തികിട്ടിയാലും കൊള്ളാം, എനിക്ക് എന്റെ വീട് തുന്നുമായി ഒത്താനുണ്ട്. പര മാത്യം പറയുകയാണു സവിത്ര! നീ അവിടെ നീനും ഇരഞ്ഞിക്കഴിത്തെത്തിനായേം ഈ ലോകത്തിൽ എനിക്ക് ആരക്കില്ലെന്ന തൊന്നുണ്ട്. ഇനി നീ എന്റെ കുടെ താമ സിക്കാൻ വരിക്കില്ലോ?”

അരീകാന്നെ ഹ്രദയവൃദ്ധയോടുകൂടിയാണും ഇതുയും പറഞ്ഞതും.

“ചേട്ടും ഏറുന്നു സ്ഥാപിക്കുന്നു. തൊന്നും അശോഭാ രാത്രം മേട്ടുന്ന ദാഖലനും. എക്കിലും അഞ്ചതാട്ടുടെ ഭവര പില വിനക്കളിലും ഉണ്ടാകുന്നു. എനിക്കു വരാന്തു തെപ്പും രുന്നു. എന്റെ കുടെ തൊന്നും ചേട്ടുന്ന ദിവിപ്പുക്കാനി

കയാ ആനതെതിനു് ? ഫേട്ടാ, ഫേട്ടൻ ഇനി എന്നെന്ന മറന്ന കിളു യണം. ഇങ്ങനെ ദോഷ ഉണ്ടായിട്ടും ഇല്ലെന്ന വിചാരിക്കണം.”

അവരും സാഹസപ്പേട്ടാണു് ഈതു ചാരംതരു്. ഇടരിയ ശമ്പും അവളുടെ ഭിംബം വ്യക്തമാക്കാം.

വള്ളരു നേരം രണ്ടുപേരും സംഭാഷണം ചെയ്തു. സവിത്രയോടൊക്കെമിച്ചു് ജീവിതം കഴിക്കണമെങ്കിൽ അവൻ തന്നെ അവിടെ വന്നു് താമസിക്കേണ്ടിവരുമെന്നു് അവൻ ബോധുമായി. ഇതിനിടക്കിൽ സവിത ഇന്ത വിധം പായുകയും ചെയ്തു. “ഫേട്ടാ, ഫേട്ടൻ ഇവിടെ വരുകയാണെങ്കിൽ അമ്മയും വരും, ഒട്ടവിൽ അട്ടുനും വരും. അപ്പോൾ ഇവിടെയുള്ളവരുടെ ഭാഗ്യം തെളിയും.” ഈ വാക്കുകൾ മധുസൗഖ്യത്വത്തിനുന്നുകൂടിലും സവിത സപ്രത്യേകിക്കാനുള്ളില്ല. എന്നാൽ സവിതയെ തന്റെ അഞ്ചു താമസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വിഷയവും ഈ വിചാരവും ഒരേ സമയത്തു കുറഞ്ഞുടക്കിയപ്പോൾ അവൻ അഭിയാസതെ വിറ ചുണ്ട്. അട്ടുനുറുതുവും അമ്മ ശിരസ്സിലെടിക്കുന്നതുമായ കാഴ്ച അവൻ മനസാ ദർശിച്ചു.

ആരീകാന്തൻ എഴുന്നേറു. അവൻ പറത്തു — “ഈനി എത്രെക്കിലും നിയമിച്ചതിനും ശേഷമെ വരികയുള്ളതു്! അമ്മയും അന്തു തന്നെ പറയുന്നു. നേരം ചെയ്യാതെ എഴുപ്പും അതുലോചിച്ചതുകൊണ്ടു മാറ്റും എല്ലാ ഫലം! സത്രുമെന്നും ധനാന്നന്തു ചെയ്യാണു് വേണ്ടതു്.”

സവിത പരാമ്പരാക്കം ആദ്യത്തേതാട്ടം ചോദിച്ച
“ഈതിന്റെ സാരം?”

“കന്നമില്ല, തോന്തന്നതു്, ദ്രശ്മതങ്ങാട്ടങ്കുടെ ചെറു
ണം. കരവിലും ഭീമ്പ്രാശവും മതിയാക്കന്നതാണു്
ഉചിതം. അപ്പുണ്ടെന്നു മനസ്സിനെ പീഡിപ്പിക്കുന്ന ആ
ജഹാചനക്കുള്ളാം മതിയാക്കാം.”

ഗ്രീക്കാന്തെൻറെ ആ നിഖേദത്തിലും ഭാവത്തിലും
സവിത ഭാവിയുടെ ലാഞ്ചരന കണ്ടുരുട്ടും. ക്ഷണങ്ങേരെ
തേതക്ക്” അവെൻറെ മുഖംതുപയ കുഞ്ചി. ആ തെ
ജസ്സിന്റെ മുൻപിൽ മധുസൂദനെൻറെ മുഖംപോലും വാടി
യതും വിളരുത്തുമായി തോന്തി.

ഗ്രീക്കാന്തെ മരൊന്നം പറഞ്ഞതില്ല. സവിത പടി
വരെ ഗ്രീക്കാന്തെന അനന്തരമിച്ചു. ഗ്രീക്കാന്തു് ദ്രശ്മസ്പ
രത്തിൽ പറഞ്ഞു.

“ഈനി നിന്നെ സക്കലപ്പെട്ടത്താൻ തോൻ വരി
കില്ല. വരുമെങ്കിൽ നിന്നെപ്പുാലെ ജീവിക്കാൻ മാത്രും.”
സവിത ഏഴേന്ന പറയാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. എന്നാൽ അ
വരു ഒരു വാക്കപോലും ഉച്ചരിക്കുന്നതിനു മുൻപു് അവൻ
പടികളിറങ്കി അതിവേഗത്തിൽ നടന്ന തുടങ്ങി. തിരി
ഞ്ഞുന്നോക്കുപോലും ചെറുതെത അർത്ഥാം അവൻ
കണ്ണിൽ നിന്നും മറഞ്ഞു. ഒരസാധ്യാരന ദ്രോഖിക്കുന്ന
എന്നപോലു അവരു വിസ്തൃതതാട്ടങ്കുട്ടി അവനെ നോ
ക്കിന്നിന്ന.

ഹൃദയത്തിൽ നിന്മോ യവനിക ആരോ മാറ്റിക്കൊള്ളു
ന്നതായും, കാലുകളെ ബന്ധിച്ചിരുന്ന വിലങ്ങളും ആരോ
പെട്ടിച്ച് മുരു എറിത്രൈ കളിയുന്നതായും, അതിവേഗ
തതിൽ നടക്കന്നതുകൊണ്ട് അലട്ടന കൈകൾ ചിരകക
ഉണ്ടി വിച്ചുന്നതായും, വഴിയില്ലെങ്കിൽ കരറിക്കാട്ടക്കുള്ള ഒവ
ട്ടി മാറ്റിക്കൊണ്ട് മുഖ്യമായും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതായുമെങ്കിൽ പല വി
ച്ചിത്ര ഭാവങ്കൾ തുടർന്നു ഹൃദയത്തിൽ ആക്രി കട
ന്നോപയായി. അവൻറെ ഭാവങ്ങൾ ക്രൂട്ടുടെ മാറ്റണം.
ക്രൂട്ടുകൾ ചിലപ്പോൾ സക്കിട്ടിരുന്നുകൾ, ചിലപ്പോൾ
വികസിക്കം; കൈകൾ ചിലപ്പോൾ അന്വിയാതെ തലമുടി
യിൽ മുടക്കെ പിടിക്കം. കാലുകൾക്കാണ് ക്രൂട്ടേവി
രെ മർദ്ദിക്കം. ഓരോ സിരകളിലും രക്തത്തിൻറെ ഗതി
തീലുമായതുപോലെയും, ഓരോ രോമത്തിലും ശൈത്യം
വ്യാപിച്ചതുപോലെയും തോന്നും. ഒരു യുല്ലത്തിൽ ഭാർ
ഭാഷാകാൻ പോകുന്നതു പോലെയുമെങ്കിൽ ഭാവങ്ങളും ചേഞ്ഞ
കഴിം അവനിൽ കാണാം.

“അമ്പദനെ തന്നെ, അമ്പദനെ തന്നെ! അവൻ അ
റിയാതെ ഉറക്കെ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ പെട്ടെന്ന തന്റെ
വികാരങ്ങൾെ സംയമനം ചെയ്യു. അവൻ ചിന്തിച്ച്—
“സവിത്രയാട് എന്നിക്കു യഥാത്മം സ്നേഹഭദ്രണം? അതി
നോ എന്നാണു തെളിവു്? സവിത്രയും വേണ്ടി ഞാൻ എ
ന്തു ചെയ്യും ജനങ്ങളിൽ, അധികം പേരും ദിവിതരാണെന്ന

നു" അനുമയും പറത്തു. സവിത, ആ അരുളികളിടെ ടിംബം ഭരിക്കിണിശാനായി സ്വപ്നം ടിംബത്തിനിരയാകന്നു; തൊന്ത് നോക്കിയിരിക്കുകയോ? എന്നാണു" എൻ്റെ കത്തവും? സ്വം, പ്രതാപം, സമുദ്ദി, മൈഗ്രപ്രലും, വിത്രമം തുടങ്ങിയവയെല്ലാം തുജിക്കണം, അല്ലാതെങ്ങനൊന്നും?"

ഈ വിധ ചിന്തകളിലാണെങ്കിലും ശ്രീകാന്തൻ വീടിലെ തത്തി! ചാരുകാന്തൻ സ്വന്തം മറിയിൽ കട്ടിലിൽ കിടക്കുന്നു. ഉമാദേവി ചിന്താതുരയായി സമീപം നിന്തുന്നു. ഒരു വശത്തു" കോസരയിൽ ഡാക്കർ ഇരിക്കുന്നു. അട്ടത്തു തന്നെ ചിററപ്പുണ്ടും, കാച്ചിക്കാരനും, രണ്ട് മുന്ന് ത്രഞ്ചമാരം നിന്തുന്നു. ഈ കൂച്ച് കണ്ട്" അവൻ അവനും അവനും. ബെലുപ്പേട്ട്" അട്ടുന്നേൻ്റെ കട്ടിലിനു സഫീപാ എത്തി. എല്ലാവത്തെയും പ്രജ്ഞികൾ, അവൻിൽ പതിന്തു. ഡാക്കർ മെല്ലു പറത്തു: "ഭയപ്പെടാനൊന്നുണ്ടില്ല. കുമതിലഡികും ചിന്തയും" അധിനന്നായി എന്നു തേനുന്നു. അതുകൊണ്ടു" അല്ലോ ബോധകഷിയം ഉണ്ടായതാണു?"

ശ്രീകാന്തൻ കിടക്കുവെട അട്ടക്കലായി നിന്നു. ഉമാ ദേവി സാവധാനം പറത്തു. എക്കാഡിലും അരമൺക്രൂറിനു മുമ്പു" എന്നിപ്പട്ടി കയറിയപ്പോരു തലകുറങ്കി വീണു. ഇപ്പോരു ഓമ്മയുണ്ടു്, എക്കിലും തല ചുറഞ്ഞ മാനിയിട്ടില്ല."

ശ്രീകാന്തൻ കണ്ണുകൂടിട്ടു കിടക്കുന്ന പിന്താവിനെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കി. ആ മുഖം ചിന്താക്രാന്തവും ടിംബ സമുഖിപ്പുമായിരുന്നു. ശ്രീകാന്തന്റെ എഴും തകർ. അല്ലോ മന്ത്രു" പ്രഭർപ്പിച്ച ദൈയന്ത്രമെല്ലാം പെട്ടെന്നു"

അല്ലെങ്കിൽ; നിശ്ചയമായാണ് തന്റെ; ഉണ്ടാവും കരഞ്ഞു. അപ്പോൾ കഴിഞ്ഞു ചുറ്റുകർത്താവാം കൂട്ടു തുറന്നു. ശ്രീകാന്തൻ കൊക്കാളപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖം മുസന്നമായി. ശ്രീകാന്തൻ അട്ടക്കലേജിൽ ചെന്നു. ചുറ്റുമാനയ്ക്കു മകനെ താഴേലാറ്റി.

അദ്ദേഹത്തിലും അല്ലോ സുഖമുണ്ടെന്നു് കണ്ടു് ഡാക്ടർ കൂടും യാതുരായായി ത്രിമാത്രം, ബന്ധുക്കളിലും അവരവരുടെ ജോലികൾക്കായി ഫോയി. ശ്രീകാന്തൻലോ ഉമാദേവിയുടെ മാത്രം ശ്രദ്ധിച്ചു. ശ്രീകാന്തൻ ഫോട്ടിച്ചു.

“അല്ലോ” തലാച്ചുററ വന്നതു് എന്തുകൊണ്ടുണ്ടു് ?”

“ശരീര ശക്തി ക്ഷയിച്ചതു് കൊണ്ടു്, ഇന്ത്യയിലും അധികകാലതേരുക്കില്ല.”

ഉമാദേവി ഒന്നു തെട്ടി.

ശ്രീകാന്തൻ വീണ്ടും ധാരാനാം ഫോട്ടിക്കാൻ ചെയ്യുപ്പെട്ടില്ല.

അല്ലോന്നേരത്തെ മെരുന്നത്തിനും ശ്രദ്ധിച്ചു ചുറ്റുകാനെന്ന് നിർബന്ധമായായി ശ്രീകാന്തൻ ഭക്ഷണത്തിനുപോയി. ഉമാത്രം ശ്രദ്ധിച്ചു.

ചുറ്റു—(ഡോക്ടറുപറമ്പിൽ) “നീ ഇന്ന് ശ്രീകാന്തനോട് പറഞ്ഞതെത്തല്ലോ നിന്നും കുട്ടി.”

ഉമാദേവി സ്ഥാപ്യമായി അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നാക്കിനിന്ന്.

“എന്നിംഗ്കും ഭിമവാൻിലും. നീ അവനു് നല്ല ഉപഭോഗാശരു് കൊടുത്താനും”. മാത്രാവിന്റെ നിലപാതയും അതു നിന്റെ ധമ്മംഡാം.

“അതെന്നാണോ?” അവൻ അതുരയായി ചോദിച്ചു.

“സ്പന്തം മനസ്സാക്കിയെ അഭ്യസരിക്കാൻ നീ പറ എത്തില്ലോ? അതുചൂപാലെ നീയും അഭ്യസിക്കണമേയിരുന്നു. അങ്ങനെ അഭ്യസിക്കായും ഒബ്ദണം.”

‘തൊൻ……നിന്റെ അമ്മ……നിന്നോട് പറ യുണു’ എന്നു ശ്രീകാന്തനോട് നീ പറത്തുപോലെ കി ടക്കയിൽ കിടക്കുന്ന, നിന്റെ……അതെന്നു വിഹാരി ചൂലും കൊള്ളിം, അതു തൊൻ നിന്നോട് പറയുന്നു. എന്നി ക്ഷേവണ്ടി നിന്റെ അത്മല്പകാശം മറച്ചുവെച്ചിട്ട് നീ അത്മനിന്നുഹയ്യും പരമാത്മാവിനെ വരുമിക്കാതെന്ന്.’’ അം ഭ്രഹ്മ ക്ഷീരകളും.

ഉമാദേവി നിന്നിമേഷയായി അദ്ദേഹത്തെ ദോക്കി നീനു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കകൾ അവരുടെ ഏലയ തനിൽ തന്നു. അവർക്ക് ഒന്നം രാഖ്യിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഉമാദേവി തന്റെ ശിരസ്സ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദങ്ങളിൽ അപ്പിച്ചു. ചന്ദ്രകാന്തൻ ക്ഷീരത്തിനും മെല്ലു ഏഴുന്നേറ്റി യെന്നു. അവരുടെ തല പിടിച്ചുയര്ത്തി. ഉമാദേവിയുടെ നയനങ്ങൾ അതുപൂണ്ണങ്ങളായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ക്ഷീരകളിലും അതുകൾ പോകിച്ചു.

ശ്രീകാന്തൻ ത്രഞ്ചികഴിഞ്ഞു അവിടെ എത്തി. തന്റെ ക്ഷേമം രണ്ടുപേരും ശാന്തരായി. എങ്കിലും ശ്രീകാന്തന്റെ പ്രശ്നി അവരുടെ ക്ഷീരകൾ നന്നാരഥിക്കുന്നതു കാണാതിരിക്കാണ്ടി. അവൻറെ മുഖത്തും ചീഡം നിശ്ചലിച്ചു. അപ്പേരുത്തെങ്ക് ആവിടെ ശാന്തമായിരുന്നു.

ചുരു:—(ഗംഗീരസപ്രതിഭ) ഞാൻ ദേഹക്കാഴ്ചാം, നി ഓ ആക്ഷേപചിക്കാനോ പറഞ്ഞതെല്ലൂ. നിന്നുകളുള്ള മരുപ്പുമായും എല്ലാക്കാണഡാണെന്നും എത്തും മാണം നോ ചുനിക്കരിയാം. നിന്റെ എഭ്യും അലിയുന്നതു് എനിക്കു നിജുംയാണും മനസ്സിലാക്കാം. ആഴ്ചകളുടെ ഭിവേത്തെപ്പറ്റി? എനിക്ക് നിന്നുക്കാരം ശാധികം അറിയാം. അക്കാരുത്തിൽ അന്നതാപവും ഉണ്ട്. സവിനയുടെ കാർണ്ണങ്കാണട്ട് നിന്റെ ജീവിതം ഭാര മാറ്റി തോന്നും. അതുകൊണ്ട് എന്നുക്കുഴതി നി അഴ്ചുടെ ആരമ്പിക്കുതിയെ തടക്കയ്ക്കുതു്. സത്തുമെന്നും ധമ്മമെന്നും തോന്നുന്നതിനെ ആവരിക്കുക്കുതെന്നു ചെയ്യുന്നും. എനിക്ക് “.....” അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശബ്ദം ഇടറി. വീണ്ടും പറയാൻ ഉല്ലമിച്ച.—“താൻ എന്റെ ധമ്മമെന്നും ഒരു ജീവിക്കുടു്. ഒരി കല്പം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ബാധയായിരിക്കുകയില്ല നിങ്ങൾ എനിക്കും ബാധയാക്കയ്ക്കുതു്.”

അമരയും മകൻം നെന്നും ശബ്ദിക്കാതെ പരപ്പുരും നോക്കിയിരുന്നു.

“ഈ എന്റെ സമ്പത്തു മുഖ്യൻ നിങ്ങളുടെതു തന്നു യാണു്. എനിക്കെല്ലുവേണും; ഇനിയും എനിക്ക് അധ്യ കകാലമില്ല.” അദ്ദേഹത്തിനു് ഇതിലധികം നെന്നും പറയാൻകഴിഞ്ഞില്ല.

ഉമാദേവിയുടെ ക്ഷേത്രകളിൽ വീണ്ടും ക്ഷേത്രനീർ പ്രവ യിച്ച്.

“അശ്വിനിം സ പാദമാദി കിടനാറങ്ങണം.” “എം ഉറങ്കിക്കൊള്ളാം; അരഹത; എം ഉറങ്കുക തന്നെ ചെ ആം.”

ഉമാദേവിയും “അന്തസ്ഥമാണി തോന്തി. പുത്രൻ്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ഗണ്യമാക്കാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തോഴിൽ കൈകുറ വെച്ചുകൊണ്ട് കൊച്ചുകൂട്ടിക്കൂളേപ്പുാലെ തലക്കുന്നിച്ചും, കരഞ്ഞത്തുടങ്ങി. ശ്രീകാന്തൻ്റെ ക്ഷേമകളിൽ നിന്നും അന്തു പുറപ്പെട്ടില്ല. കാരണം അവൻറെ ഘട്ടയത്തിൽ ഏതോ ചില തത്പര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചും നടക്കക്കയായി തന്നെ. അവനും അവിടെ നിൽക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മേഖല ഭാരം കൊണ്ടും മാതാപിതാക്കളുടെ ക്ഷേമകുറ അടയാളം, അവൻ മെല്ലെ അവിടെനിന്നും വെള്ളിയിലോക്കു. പോയി. ഉമാദേവി ശിരസ്സുഡി, ചുറ്റുപാടും ദോഷി. ശ്രീകാന്തൻ പൊയ്യുച്ചിഞ്ഞതനും കാജപ്പേപ്പാരം വീണാളം ചുവർ സ്ഥി തിരെയ അവലംബിച്ചു. ചന്ദ്രകാന്തൻ വിറയുണ്ടെന്നു കരഞ്ഞ ഇംഗ്ലീഷ് ഉമാദേവിയുടെ തലമുടി മെല്ലെ താവി. അടച്ചിരുന്ന ക്ഷേമകളിൽ നിന്നും അന്തുക്കന്നാം പൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു ബന്ധമിരുന്നു. അല്ലെന്നരേതെങ്കിലും പ്രേമപൂർണ്ണമായ ശാന്തര പ്രത്യക്ഷമായി. ശ്രീകാന്തൻറെ അടക്കാഭ്യാസം പോകുന്ന നായി ഉമാദേവി എഴുന്നുറം. അവൻ തന്ത്രാവിശ്വന്നു നേരിറിയിൽ കൈവെച്ചുകൊണ്ടി. അല്ലോ ചുട്ടുകൂടിതല്ലെന്ന്. പനിയുടെ ലക്ഷ്യണമാണെന്നും മനസ്സിലാക്കി.

ചന്ദ്രഃ—“പനി വന്നേക്കും; പദ്മ, പരിഞ്ചുമിക്കുണ്ട്.”

ഉമഃ—ഡാക്കുരെ വിളിപ്പിക്കുണ്ടോ?

“വേണ്ട, വേണ്ട; ഓന്നിന്റെ അവളുമൊന്നുമില്ല. കാലത്തെ അട്ടേലും വരുമക്കും.....നീ എങ്ങനുചോദ്യം കുന്നു് ?”

“ആകാന്തന്റെ അട്ടക്കാൻ.”

“അതുകൂടു്”—— അട്ടേലും ചിന്തയിലാണ്. വീണ്ടും തുടൻ. “അവനെ വിലക്കാത്തു്; അതു മഹാചാപമായി എന്ന് ശക്ഷ തോന്നും. അതു ചാപത്തിന്റെ ശിക്ഷ തീവ്രം യായും ഞാൻ ഒരാഴുവിക്കേണ്ടിവരും. ഇന്നി ആകാന്തന്റെ ഉത്സാഹത്തെയും നിന്റെയും തന്ത്രത്തു് ആട്ടക്കാൻ ചാപം ഞാൻ സന്ധാരിക്കുന്നില്ല.”

“അവിട്ടനു് എന്നും സംസാരിക്കാതിരിക്കണ്ണാം. മിണ്ടാ തെ കിടന്നാക്കണ്ണാം.”

“മിണ്ടാതിങ്ങനാൽ എന്നിക്ക ശാന്തിയുണ്ടാക്കുമെന്നും വിചാരിക്കേണ്ടും. എന്തെങ്കിലും പറഞ്ഞാക്കാണ്ടിങ്ങനാൽ തൈപക്ഷ അല്ലശാന്തി ലഭിച്ചുക്കും. എഭയത്തെ ശല്പ പ്രചൂട്ടുനാ കാർഷികം പുറത്തു പറത്തോൻ കൂദാശപാ സമുഖാക്കം. ഓതിരിക്കാട്, നിന്നും ഞാൻ പറത്തതെ ശല്പം മനസ്സിലായശല്പം, എന്നിക്കുവേണ്ടി സത്യത്തെ വെടി യജത്തു്. എന്നിക്കാഞ്ചകനെ ആധിയും വ്യാധിയും കൊണ്ടു അല്പാല്പമായി പ്രാണനും വെടിയേണ്ടിക്കിരിക്കുന്നും. നീ ഇങ്ങനെന്നയും ഒരു ബഹിത്തിലാക്കുത്തു്.”

‘അവിട്ടനു്’ ഈ വക്ക് വിചാരങ്ങളെല്ലാം കൂട്ടിത്തു് അല്ലോ ഉറങ്ങണ്ണാം’ എന്നവരും വീണ്ടും അപേക്ഷിച്ചു. “അവിട്ടനു് ഇങ്ങനെ വിഷാദിക്കണ്ണേഡി എന്റെ ഏജയി

ശാന്തമായിരിക്കുകയില്ലോ” എന്നും കാണില്ലോ” മനസ്സിലാക്കാത്തതു് ? ധർമ്മം എന്നും എന്നും എന്നിക്കറിയാം. മനസ്സാക്ഷിയുടെ ഫേരണായെ, തന്റെ ആത്മാവിശ്വർ ശാസനായെ, ആത്മം തട്ടക്കയ്ക്കുതു്. എന്നാൽ നമ്മുടെ വിഭവ ക്രതിനാന്നസ്ഥിച്ചു് നാം പ്രവർത്തിക്കുന്നതോ ? ഇല്ല. അതിന്റെ കാരണവും എന്നിക്കാറിയാം.”

ചന്ദ്രഃ:— ആ കാരണത്തെ മുറിക്കരിക്കുക.

“ഓതിൾ” അവിടുന്നതോ, എന്നിങ്കൊ സാമത്യവും മില്ല. സവിത്രയെ വീട്ടിൽനിന്നന്നയച്ചുകളുണ്ടതു് തെററായിപ്പോയി എന്നു് അങ്ങോക്കു് അറിയാം. ആ കാത്തുത്തിൽ അങ്ങോക്കു സഹായിച്ചതു തെററായിപ്പോയി എന്നെന്നിക്കും അറിയാം. പിതൃഭക്തി സദ്ധാരണിയോടുള്ള ബന്ധമത്തെ അമർത്തിക്കുന്നു ശ്രീകാന്തനും അറിയാം. പദ്മേ, ഏതു ചെയ്യുന്നതു് ? മനസ്സു് വിഭവകവും ഇല്ലെങ്കിലും അന്നു രിച്ചു് പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല.”

ചന്ദ്രകാന്തൻ എന്നേതാ പറയുവാൻ തുനിന്ത്യു. ഏ നാൽ അതിനെ തട്ടെടുക്കാണു് “ഉമാദേവി തുടൻ.

“അഞ്ചു് ഇന്നിയും എന്നെന്ന നിർബന്ധിക്കുന്നതു്. അഞ്ചു പറഞ്ഞതു് ഞാൻ നല്ലതുപാലെ മനസ്സിലാക്കി. ഒരു പുക്കേ, അവിടുന്ന് ആഗ്രഹിച്ചതല്ലായിരിക്കും സംശയിച്ചതു്, എക്കില്ലും അങ്ങോക്കു ഇം അഭിപ്രായവും ആത്മാധവും മരുഭൂമിയിലാണു് പരുവസാനിച്ചതു്. ഏ ആയാളും ശ്രീകാന്തനെ സേപ്പുചുപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കും ഇന്നിയും ഞാൻ ഫേരിപ്പുക്കുകയില്ല. സത്രവും ധർമ്മവും അവരുടെ ആത്മാധവും നിശ്ചയവും എന്നുമാക്കു.

“ഉം, എന്താണോ” അങ്ങനെന നിശ്ചയിച്ചതു് ?”

എന്നാൻ...എന്നാൻ, നിന്റെ ഭർത്താവു്, നിന്മോട് പറയുന്നില്ലോ? ഇനിയെന്നു വേണം?

ഉമഃ—“നേരം വേണോ! പദ്ധതി, രാഞ്ചു് സകലതും ഒന്നും
ലാക്കിയിട്ടും, എല്ലാം അറിഞ്ഞിരുന്നിട്ടും അനുബായ
ഞ്ഞിനു വഴിപ്പെട്ടുനീതെന്നുകൊണ്ടാണെന്നു പറയണം.”

ചന്ദ്രഃ—“എന്നോ?...എന്നാൻ കുർബബലനാണോ”. അതുകൂടുതു
ടേ മിവത്തു നോക്കാണും എന്റെ ഉള്ളിലുള്ള ചി
ന്തകളെ വെട്ടിയാണും, എന്റെ സ്ഥാനം ഉപേക്ഷി
ക്കാണും ശക്തന്നല്ലോ.”

“എന്നാൽ എന്റെയും സ്ഥിതി അതു തന്നെയാ
ണോ. എന്നാൽ അംഗീകാരം അഭിച്ഛേദത്തെ ഇല്ലായ്ക്കു
വിരോധമായി നില്ക്കുന്നതിനോ, ഒരു പതിപ്രത്യേക ധർമ്മ
വും, മന്ത്രാദിയും, ഉദ്ഘാഷ്ടിക്കന്നതിനോ ശക്തിയില്ല.”

“ഇല്ലെങ്കിൽ നാം മുന്നോട്ടേ നിത്രഭിഖം അനാജ
വിശക്കണംവാം.”

ഉമഃ—അംഗിന നിവൃത്തിയില്ല.

ചന്ദ്രഃ—ആരീകാന്തനം ഇങ്ങനെന ഭിഖിക്കട്ടേനാ?

ഉമഃ—അവൻ ഇനി ഭിഖിക്കകയില്ല. ഇപ്പോൾ ഭിഖം
ണ്ണു്, എന്നാൽ താമസിയാതെ അതു രാഠം. എന്നാൻ
അംഗീകാരം കാത്തിരിക്കം; അഞ്ചു് സമുദായത്തി
നു വേണ്ടിയും, എന്നാൽ ആരീകാന്തൻ നടക്കവേ
ണ്ടി സ്വന്തതിരിക്കകയില്ല. ഒരു പദ്ധതി, നമ്മെയും
വലിച്ചിഴച്ച കൊണ്ടുപോയേണ്ടം.

വന്നു:— “എന്നാൽ പിന്നെ ഒള്ളായി.”

ഉമഃ:— വരാനിള്ളതു് വന്നേ നീതു. അല്ലോ മൻസ്² അവ
കുറ ഉത്സാഹത്തോടു കടയഞ്ഞു് എന്ന് അങ്ങളും
പരണ്ണത്തു്?

“അതെ, അംഗത, എന്നാൽ എന്നിക്കു് അതു സഹി
ക്കാൻ ശക്തിയില്ല.” അദ്ദേഹത്തിനുറ ശബ്ദം ഇടറി.
“പരമാത്മാവു് നമ്മകൾ അതിനു ഏവണ്ണ ശക്തി നാൽകും
അങ്ങൾ ഇനി ഉറങ്ങുന്നും. ശരീരത്തിനു് അസ്പദമല്ലോ
നേരിട്ടുക്കും.”

അദ്ദേഹം പുതഴ്ചകൊണ്ടു് തന്നുറ മൂന്നവദ്ദനത്തെ
ഭൂടി. ഉമ വിന്നാമഗ്യായി അവിടെ നിന്നും ഒപ്പായി.

അർബുദയം 33.

രാത്രി മഴവാം ചന്ദ്രകാന്തനാ പനി കലഞ്ഞലം യിൽ. എക്കിലും ഗാധനിത്രയിലെന്നപോലെ അദ്ദേഹം തന്റെ കിടക്കയിൽ സ്പഷ്ടമായി കീടനാ. താൻ ചെയ്ത പാപത്തിനുള്ള പ്രായമുഖിത്തം അനാദിവിക്രക്കയാണെന്നു തൊന്നന്തകവെണ്ണും അതു ശാന്തമായിരുന്നു.

“ഈനി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുണ്ടോ, എന്തെങ്കിലും ഒന്നു നിയുറ്റിക്കൊണ്ടോ; കാരോ പരിത്വസ്ഥിതിയേയും സാധ്യത്തും നേരിട്ടേണ്ടതാണോ.”

ഈ വിചാരം അടിക്കടി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എന്നാൽ എത്തു നിയുറ്റമാണോ ചെയ്യേണ്ടതു്? ഒരു ഉണ്ടായവും ഇല്ല.

രാവിലെ ഉമാദേവി ചെന്നാപ്പോരം അദ്ദേഹം നല്ല വണ്ണം കൊ ചിരിച്ചു. എന്നാൽ രാത്രി ഉണ്ടായിരുന്ന പനിക്കുലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖം ആക്രമ്പാട വാടിയിരുന്നു. ഉമാദേവിക്കു് ആ തേജായീനമായ മുഖം കണ്ണം മാത്രയിൽ പരിഞ്ഞുചെയ്തി. പനി ഉണ്ടായ എന്ന നോക്കാനായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കരം ഗ്രഹിച്ചു. പനി ഇല്ലായിരുന്നു. പ്രക്ഷേപണം, അതു കരം അന്ത്യിക്കം ഭർബ്ബയമായിരുന്നു. ഫാലപ്രാശം തുടർന്നു കൈവെച്ചുനോക്കി.

ഉമഃ—രാത്രി പനി ഉണ്ടായിരുന്നോ?

ചന്ദ്രഃ—ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കും, എനിക്കുറിയാൻ പാടില്ല.

“ഉറങ്ങിയോ ?”

“അതും അർജിത്തുകൂട്ടാ. ”

“ഈ ഉത്തരം ഉല്ലാഡേവിയും കണ്ണിതം ഉള്ളവാക്കി. അംഗദേഹത്തിനും സപ്രത ശരീരത്തൊട്ട് തോന്നിത്തുടങ്ങാക്കിയി കൂടു വെരുപ്പും എത്തരങ്ങൾം പ്രത്യക്ഷമാക്കി.

“ധാക്കര വിളിപ്പിക്കുന്നു ?”

“ധാക്കര അതുവശ്യമെന്നില്ല. ”

“രാത്രി മഴവസം ചന്ദ്രി ഉണ്ടായിരുന്നു. ഏന്തും ധാക്കര അതുവശ്യമില്ലോ ?”

“പനിവരാനുള്ള കാരണങ്ങൾ എന്താണെന്നും സാ യു ല്ലാക്കുന്ന് എങ്ങനെ ചാണകിയുന്നതു് ?

“ചുണ്ണമുയെ വിത്രുമാണു് അങ്ങേയും അതുവശ്യമെന്നും അംഗദേഹം ഹരണത്തില്ലോ ?

“പിത്രമേരു ?” അംഗദേഹം ചോദിച്ചു.

ഉമാദേവി മെന്നും ദീക്ഷിച്ചു. അല്ലെങ്കിൽ കഴിത്തു് അംഗദേഹം അവിടെ ചുന്നതി. അല്ലെങ്കിൽ വിളറി വാ ചിയ മുഖം കരാടു് അവയൻം പരിഞ്ഞിച്ചു. ഉമാദേവിയുടെ സർപ്പം ചേന്നുന്നിനു. അല്ലെങ്കാരുതെക്കു് അതും സംസാ രിച്ചില്ല.

ധാക്കര ചോണിൽ വിളിക്കുന്ന ഏന്തും തുരുന്ന് വന്നില്ലെന്നു.

അംഗദേഹം എഴുന്നുറാ. അവൻ വീണാട്ടം അല്ലെങ്കിൽ മുഖത്തോടു നോക്കി.

“സുവമ്മണ്ണ്, വരേന്നെത അവൾക്കില്ലെന്ന് പറ
ഞ്ഞത്തുണ്ട്”

ആരീകാന്തൻ ഉമാദേവിയുടെ മുഖത്തെങ്കിൽ നോക്കി. അപർ സന്തപ്പയായി അഭ്യേഷത്തിനേരു നോക്കി. അനന്തരം തിരിത്തു “ആരീകാന്തനോട് പറഞ്ഞു: “രാത്രിശു
രണം പനി ഉണ്ടായിരുന്നു. ദേഹത്തിനും വലിയ ക്ഷീ
ണ്ണവും ഉണ്ട്: എന്നിട്ട് സുവമാണെന്നു്.”

ആരീകാന്തൻ പരിശസ്യമിതികൾ മഴവൻ കൗൺസി
ലാക്കി, അരുളോച്ചം ഒന്നം പറയ്ക്കേതു ഫോൺ നേരിൽ അട്ട
ക്കലേക്ഷക പോയി. പനിയുടെയും ക്ഷീണിത്തിനേരുയും
വിവരം ഡാക്ടറും അറിയിച്ചു. ആരീകാന്തൻ മട്ടാംവെന്ന്—
“ഡാക്ടർ ഇഴപ്പാറ വരും” എന്ന പറഞ്ഞു.

കുള്ളിച്ചു് അരഞ്ഞമിനിട്ടിനകം ഡാക്ടർ എത്തി.
രോഗത്തിനേരു വിവരങ്ങൾ ചോദിച്ചുവരിഞ്ഞിട്ട് അഭ്യേഷം
കൂലിയ്ക്കും പരിശോധിച്ചു. ശരീരത്തിനും മനസ്സിനും
സംശ്ലിഷ്ടം ബിന്ധുമാണെന്നും പ്രായപ്പെട്ടു.

ശരീരത്തിൽ ഒരു രോഗവുമില്ല. ചിന്താധിക്രമം
കൊണ്ടിം ഉറക്കമിളച്ചുകൊണ്ടിം ഉണ്ണായിട്ടുള്ള ക്ഷീണി
ഡാനു്.”

ഒരു കരിച്ചു് കെട്ടത്തിട്ട് ഡാക്ടർപോയി. ആരീകാ
ന്തനം, ഉമാദേവിയും ചന്ദ്രകാന്തനം പരപ്പരം നോക്കി,
അദ്ദേഹവരായി അപ്പുനേരം മെഴനമായിരുന്നു.

അപ്പും കഴിവായു് ആരീകാന്തൻ “അപ്പു്” എന്ന
വിളിച്ചു. ആ ശമ്പൂം ഉമാദേവിയെയും ചന്ദ്രകാന്തനെയും
ഒമ്പന്തതിൽ നിന്ന് ഉണ്ടത്തി.

“ഈനി സഹിക്കുന്ന നിധാനമില്ല. ഇങ്ങനെ ജീവിക്കുന്നതു വിഷമമാണ്. ഇങ്ങനെന്നയാണുകിൽ നമ്മിൽ അക്കും സെപ്പറം ഉണ്ടാക്കുവില്ല.”

ആരീകാന്തനും ചിന്താഭാരം വൃക്തമാക്കുന്ന ഇംവാക്കരം പത്രാളുമായിപ്പോന്ന് അവനു തന്നെ തോന്തി. ഇമഃ—ആരീകാന്താ! ഈ വക കുറ്റുങ്ങരം പറയാനുള്ള അവസരമല്ല ഇതു്. അങ്ങേയം സെപ്പാമായിരിക്കുന്നു.

“അംഗത്വം, അംഗത്വം, അവനു തടയയ്ക്കു. കിടക്കു കിൽ നിന്ന് അല്ലെങ്കിൽ പൊങ്കിടിക്കു് ചാറുകാനും പറഞ്ഞു. “ആരീകാന്താ, നിന്നുക്കു പറയാനുള്ള തത്പര്യം പറയു.”

“എനിക്കു് മരും പറയാനില്ല. എനിക്കു് ഇവിടെ താമസിക്കുന്ന വിഷമമാണ്. മനസ്സിന് വലിയ വിഷമം തോന്നുന്നു.”

“നിന്നുക്കു് എന്തുചെയ്യാനാണുഖ്യം?”

“എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാതെ തരമില്ല. സവിത്രയെ കുടാതെ എനിക്കു താമസിക്കുന്ന കഴിയുന്നില്ല. താമസിക്കാമായിരുന്നു, ജീവിതകാലം മുഴുവൻം അവെള്ളു കുടാതെ താമസിക്കാമായിരുന്നു, അവളും നമ്മേഞ്ഞുപോലെ സുവാഹയി കഴിഞ്ഞിരുന്നു എങ്കിൽ. ഈനി അവെള്ളു ഇങ്ങോടു കൂടിക്കൊണ്ടിരുന്നതും വിഷമമാണു്.....അവൾ പറയുന്നതും ശരിയാണു്. അവിടെയുള്ള അതുകൂടം വളരെ പീഡിതരാണു്.”

“നീ എന്തുചെയ്യാനാണും ഗ്രഹിക്കുന്നതു് ?

“കൈ വഴിയും കാണണില്ല. എന്നിക്കെ തോന്നുതു്, തോന്നും അവിടെവെന്നു്.....” ശ്രീകാന്തൻ വാഹകം ഘൃത്തിയാക്കുന്നതിനു മുൻപു് അല്പുണ്ട് നേരു ഒന്നാക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധികരം അടയുന്നതും ശിരസ്സു് പിന്നി ലേക്ക് ചായുന്നതും കണ്ടെ. അവൻ പെട്ടെന്നു് എഴുന്നേറു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിരസ്സു താങ്ങി മെല്ലു ഉപയാ നാൽത്തിൽ കിട്ടി. സംഭാഷണം നിലച്ചു. ഉമാദേവി ഇതെല്ലാം കണ്ടിട്ടും നേരു കന്നും ശ്രദ്ധിച്ചില്ല.

ശ്രീകാന്തൻു് അവിടെ ഇരിക്കുന്നതു് വിജമമായി തോന്നി. അവിടെ നിന്നും എഴുന്നേറു പോയി. ഉമാ ദേവി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ മെല്ലു തഴക്കുക്കൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം കള്ളുകൾ മുരക്കേ അടച്ചുകൊണ്ടു കിടന്നു.

ശ്രീകാന്തൻ പരിഞ്ഞേതാട്ട ക്രൂരതയാണു് പോയതു്. സവിത്രയുടെ അടക്കാൻ നിന്നും മടങ്കിയശേഷം അവൻ എല്ലാം പിന്താഡാരംകൊണ്ടു് പൊട്ടുകയായിരുന്നു. എന്നേന്നു ഒരു പലിയ പരിവർത്തനത്തിനുള്ളിൽ ഒരു നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി അവൻ തോന്നി. രജശരതശക്തി അവ നെ പാട്ടിലാക്കുന്നാണെന്നുണ്ടു്. സവിത്രയോട്ട കൂടി അവിടെ പോയി താമസിക്കുന്നുമെന്നു് അവൻ മനസം നിന്മായിച്ചു. അവൻ ജീവിക്കുന്നതുപോലെ ജീവിക്കുന്നും. ഈ പ്രസാദത്തെ ജീവിതക്രമം ആക്രമിച്ചുകൊടുത്ത മാറണും. വീടിൽ റുന്നു് ഈ വിവരം ശ്രദ്ധയുകയും ചെയ്തു. രാത്രി തന്റെ ഏജയത്തെ മഞ്ചിച്ചു വിചൂര്ണങ്ങളാണു് ഈ നിന്മയത്തിനു കാരണം. മാതാപിതാക്കളോട്ടു് യാതു ചരണംബിട്ടു് ഇതിനുകൂടം അവൻ ഭംഗിപൂരത്തെത്തിക്കഴിയുമായിരുന്നു പുക്കേ,

ചലുകാന്തൻ രോഗശരൂയിലായിപ്പോയി. ഉമാദേവിയുടെ ശക്തി നിപോധം ക്ഷയിച്ചിരുന്നു. ശ്രീകാന്തൻറെ നിശ്ചയത്തിന് തന്മുളം ഒഴുമ്പല്ലും അനരിച്ച.

“മകനേ, ഇനി ഒന്നു പറഞ്ഞതു. അങ്കേഹത്തിന്റെ ജീവിതം നമ്മെ ആര്യത്വിച്ചിരിക്കുന്നു.” “പരശ്രാമ എന്നിക്കു സാധിക്കുന്നില്ലെന്നു. ഈ അവസ്ഥയിൽ ജീവിക്കാൻ എന്നിക്കു കഴിയുകയില്ല.”

“നിന്നും ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യുക.”

ശ്രീകാന്തൻ ചിന്താധിനന്നായി. അദ്ദോഹതും അവൻറെ മനസ്സും എരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. എങ്കിലും അവൻ അപ്പുള്ളം ഒരു വാക്കുപോലും പറഞ്ഞില്ല. നാലു ദിവസം കഴിഞ്ഞും അങ്കേഹം അവന്നെ അടക്കത്തിൽ വിളിച്ച പറഞ്ഞു.

“ശ്രീകാന്താ! നീ എന്നാക്കഞ്ചിയാണോ? മിഞ്ചാതിരി ക്കന്നതെന്നനീക്കരിയാണോ?”

ശ്രീകാന്തൻ നിന്ന് മേഖല അങ്കേഹത്തെ നോക്കി നിന്നു. “നിന്നും കുറുക്കരി നിന്നും മനസ്സിലുള്ള വിചാരങ്ങൾ വെളിവാക്കുന്നു. നീ ഭിംബിക്കുന്നു.” എന്ന നോക്കാതെ നിന്നു ചെയ്യുന്നുള്ളതെല്ലാം ചെയ്യുക.”

ശ്രീകാന്തൻ പുംബാധികം ഇതികത്തവുംതന്നുമന്നായി. രോഗശരൂയിൽ കീടക്കാണ പിതാവിഉന്നറ വാക്കുകൾ അവനെ ചിന്താക്രാന്തനാക്കി. അവൻ വിഷമില്ല പറഞ്ഞു:

“ശ്രീകാന്താ! ഒന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. അപ്പുൾ ശാന്തമായി രിക്കണം,”

നാലു ദിവസങ്ങൾക്ക് മുൻപെ കഴിഞ്ഞു. ദിവസവും മുമ്പാണ അംഗ്രേഷ് ഡാക്ടർ റാഡിയോഗ്രാഫിക്കറ്റ്, മരക്കാരം മാറി മാറി കൈപട്ടക്കറ്റ്. എക്സിലൂം വരചേബാശാ കൈയും ഇതു വിധം പറയുക പതിഭാക്തിയെന്ന്. “മനസ്സിൽ നാം യാതൊരു തരത്തിലും ഫ്ലൈഡ് ഉണ്ടാക്കേണ്ടു്”. സന്ദേശം ഷമായിരിച്ചെന്നും. യാതൊരു രോഗം വുമ്പിപ്പി.

അന്നദിനം ശ്രീഹം ക്ഷേമിഥു തുടങ്ങി. ഉമാദേവി യും ശ്രീകാന്തനം ക്രയപോലെ സംഭ്രാന്തരായി ചിലപ്പോരു അനന്തരിപ്പു സഹപ്പാദാദിക്ക് അം ചീനരാക്കും. ഒരു ദേഹക്കര വി പത്രത്ത് അധികാരയും ശ്രദ്ധയുടെ സവംസപ്പവും വിച്ഛദ്ധനതാ തി അവർക്കു തോറും. മാതാവിന്റെയും പുത്രന്റെയും ഏക പിന്തുവിഷയം ചട്ടുകാനെന്ന് രോഗാവസ്ഥ തന്നെ തായി.

ഉമാദേവിക്ക് രാലോചന തോന്തരക്കായാൽ സ്വാക്ഷരം ചേരാം എന്ന്.—

“സ്ഥലം ജാറിയാൽ മോഹത്തിനു ശമനമുണ്ടാക്കുമോ? എങ്കോട്ടുകൊണ്ടും മാറി താമസിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കുമോ? ഡാക്ടർ:— ഇവിടെ തരക്കെടുന്നുമ്പി. പോകുന്നതും ചീതയല്ല. മാറ്റം കൊണ്ടു പക്ഷേ തുണം കിട്ടി ദേഹിലോ?

ഈ പുതിയ അലോചന ശ്രീകാന്തനെന്ന ക്രുഖ്യതയും അ സ്വപ്നമനാക്കി.

സ്ഥലം മാറുന്നതു കൊണ്ടു് അപ്പുന്നു സുവക്കെട്ട് മാറിഞ്ഞുക്കുമ്പോൾ അവനു വിചാരിച്ചാണ്. പക്ഷേ, സവി തന്നോ? പിന്നോ അവരെ കാണുന്നതെങ്ങ്പെന്നു? അവളുടെ

കാര്യം അങ്ങനെപ്പിക്കാൻ അതുണ്ട്? അതും എത്ര ദിവസ തേതക്കും?

ശ്രദ്ധാക വിചാരണയിൽക്കും അതലോചനകൾക്കും ഒരു ഷം സ്ഥലം മാറി താമസിക്കുന്നതിനു തന്നെ നിയോയിച്ചു. പഡ സ്ഥലങ്ങളേപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചു. ടുവിൽ ചന്ദ്രകാന്ത നീറ ഹിതം അനുസരിച്ചു് കൂത്തിയവാറില്ലെങ്കിൽ ഒരു ചെറിയ ഗ്രാമത്തിലേക്ക പോകാൻ ഉംബു. അവിടെ അങ്ങേ ഹത്തിനു് സപറത്തായി ഒരു നല്ല കെട്ടിടവും വസ്തുക്കളും ഉണ്ടു്. ഒരു വലിയ പട്ടണത്തിനു വളരെ സമീച്ചവുമാണു്. ഡാക്ടർ കുടൈ പോകുന്നതു കൊണ്ടു് ചികിത്സാസനാക്കൽ തന്നെപ്പറ്റി ചീറ്റിക്കാനും ഇല്ല.

ഗ്രീക്കാന്തൻ കഴിഞ്ഞ പരന്തണ്ട ദിവസങ്ങളായി സവിത്രയെ കാണാറില്ല. ഈ പരന്തണ്ട ദിവസവും അവൻ വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തു പോകാറമില്ല. അടുത്ത ദിവസം വളരെ ചുരു പോങ്കണ്ണതായും ഇരിക്കുന്നു. അവൻ നീറ മുദ്ദയുണ്ടായിൽ ചിന്താത്താംഗങ്ങൾ പോങ്ങിമറിഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു. ഉമാദേവി അതു മനസ്സിലാക്കി. എന്നാൽ മെന്നും തീക്ഷ്ണിച്ചുതേയുള്ളൂ.

വൈകുന്നതുവരെ ഗ്രീക്കാന്തൻ അന്നാധ ചിന്തയിൽ കഴിഞ്ഞതു. ടുവിൽ അതു് അവൻു് അസന്തൃപ്തമായി തോന്തി. ഉമാദേവിയോട് പരബന്നതു.

“അമേമ, സവിത്രയുടെ കാര്യമോ?”

ഉമാദേവി നേരം ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. ഗ്രീക്കാന്തൻ തന്നീറ മരിയിലേണ്ണു മടങ്ങി. മനസ്സു താഴുക്കുന്നതുവരെ കുറഞ്ഞു.

രാത്രിയായി. അനീകാനൻ അത്താഴം കഴിച്ചില്ല. കഴിക്കേണ്ട ആവശ്യം തോന്തിയില്ല. അതുകൊണ്ട് കൈകൊലുകൾ കഴക്കിയിട്ട് രാത്രനായി ഉറങ്ങാനാഗ്രഹിച്ചു. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ മരോരു ചിന്ത ഉണ്ടിച്ചു. “എപ്പോൾ സവിത്രയുടെ വീടിൽ ഒരു പോയാലെന്തു്?”

അവൻ വസ്തും മാറി ഇരുക്കി. എന്നിപ്പട്ടികൾ ഇരങ്ങാനായുള്ള കണ്ണപ്പോൾ ഉമാദേവി ഓടി എത്തി അവനെ തിരികെ വിളിച്ചു.

“തോൻ ഞൻ പോകടെ. ഇപ്പോൾ തന്ന വരാം.”

കയണാസന്തുണ്ണമായ സ്വരത്തിൽ ഉമാദേവി പറഞ്ഞു—“പക്ഷേ, ഒരു കാൽം ഹാമ്മ വേണം. തൈദളിക്ക ജീവൻ നിന്നും കൈയിലാണോ.”

അനീകാനൻ സഗയരവം തല കല്പകിയിട്ടു് തന്റെ പുരഞ്ഞരക്ക തിരിച്ചു. ഉമാദേവി മദ്ധ്യിൽ അവനെ നോക്കിനിന്ന. അധിക നിന്നാൽ ഭൗമപുരം കാണാൻ പാടില്ലെങ്കിലും അവരു സകലപ്പോലും അംഗിപുരം ദണ്ടിച്ചു.

— ८५ —

അംബുർ യം 34.

അല്ലെന്ന പോത്തിനു ഫേഡം ശ്രീകാന്തൻ അതി വേഗം നട നാ തൃട്ടുണ്ടി. അവൻറെ തലയിൽ അരോ പ്ര മരിക്കുന്നതുപോലെ അവനു തോന്തി. അട്ടത്ത ദിവസം ആ സ്ഥലം വിട്ടുണ്ടം. ആ വേർപ്പാട്ട് സവിത്രയിൽ നി നും എന്നേക്കുള്ളതു വേർപ്പാടായി അവനു തോന്തി.

“എന്തുചെയ്യുന്തു?...പോകാതിരിക്കുകയോ?...അാണ്ട് നോ, സവിത്രയു അധികം വേണ്ടതു?...ഈ തരത്തിലു ഒരു ചിത്രകരണത്തിലില്ലാതായി. ശ്രീകാന്തൻ ഓഡിപ്പറ ഞ്ചിന സചീപമാക്കി. മനസിപ്പുൽ ദീപദാര കത്തുന്ന ണായിത്തനും. ഇയണാഗങ്ങളിലുമുള്ള കെട്ടിക്കുള്ളിൽ ചീ ലതു? അന്യകാരമയമായും, ചിലതു? മങ്ങിയ പ്രകാശമുള്ള താഴും കാണപ്പെട്ടു. ശ്രീകാന്തൻ വളരെ കുറെ വെച്ച തന്നും തേവൻറെ വീട് കണ്ടു. അതു തുറന്ന കിടക്കുകയാ തിയ്യനും. വാതുകൾ ഒരു ചെറിയ വിളക്ക് എറിയുന്ന മണ്ണും.

ശ്രീകാന്തൻ അതിനീളും, നടന്നതിനുശേഷം ശ്രദ്ധ ഗതിക്കും വേഗംകുടി. ശരിവും ധിയപ്പീൽ മുങ്ങിയിരുന്നു. തുവാലകൊണ്ടു് വിയർപ്പു തൃച്ചുകൊണ്ടു് അവൻ ഓഡിപ്പരുത്തു പ്രഭവിച്ചു. പട്ടികരം കയറിയപ്പോൾ മരറായ ഭാഗത്തു കണ്ണ ആരംഭിച്ചും അവനു ആകഞ്ചിച്ചു. അങ്ങോടു പോകാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടായെങ്കിലും അവൻ പട്ടികരം കയറി. തേവൻറെ മരിയുടും സമീപം ഏതെങ്കിലും

പ്രോഡ ഒറി തുറന്ന കിടക്കുന്നതു കണ്ട്. അക്കരുളും ആരു മില്ലായിരുന്നു. ഒരു ആരു കുട്ടത്തിൽ ഒരു പ്രക്ഷേഷ സവിത ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു് അവൻ ഉള്ളമിച്ചു. അതിവേഗം അ ഞേഴ്ച നടന്നു. അവിടെ അല്ലും ഇങ്കൊയിരുന്നു. അതു കൊണ്ടു് ആരും ശ്രീകാന്തനെ ഗൈനിച്ചില്ലു. ആരു കുട്ട തെന്നു സമീപിച്ചുപ്രോഡ തന്നു സവിതയുടെ ശബ്ദം കേട്ടു. “അല്ലും മാറിനില്ലോനും, കഴു കൂരു കൊഞ്ചടട്ടു്.”

ആളുള്ള പിന്നോക്കം മാറി. അതിനിടയിൽ ഒരു ശ്രീയുടെ ഘോഷഭേദങ്കമായ നിലവില്ലീ കേട്ടു. ശ്രീകാന്തൻ കുട്ടത്തിലേക്കു കടന്നു. അവിടെ സവിതയെ കണ്ടു. സവിതയുടെ സമീപത്തായി ഒരു മലപ്പുറയ്ക്കു നിലത്തു കിടന്നു കരയുന്നു. അവളുടെ തലമുടി ചിന്നിച്ചിതറിയും വല്ലും അഴിനെത്തുലത്തും കിടക്കുന്നു. അതിനടയ്ക്കു കിടന്നിരുന്നു ഒരു കട്ടിലിൽ ശ്രീകാന്തനെന്നു ദൃഢി പാതിഞ്ഞു. അതിൽ കിടന്നു് ഒരു പുതായും ഉറങ്ങുന്നു. കട്ടിലിൽ രക്തം പുര സ്താരിക്കുന്നു. കിടന്നിരുന്നു ആളുണ്ടിന്നു ദിശയ്ക്കു ദേഹം മാറു മുറിവോ ചതുവോ പറവിയിട്ടണ്ടു്. അതിൽ നിന്നും രക്തം പുരപ്പെട്ടുന്നു. സവിത കരയുന്ന ശ്രീയെ ആശ്രാ സിപ്പിക്കുന്നു.

“ക്ഷമിക്കു, കരയാതിരിക്കുന്നും, ‘ഇപ്രോഡ തന്നു മധ്യസുഖനും ഡാക്കിരെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരും.’”കുട്ടത്തിൽ നിന്നു് ഒരു ശ്രീ — — “ഈ പൗത മോചനാർ ബെഡു വൻമാ ഒടെ കഴു പൊട്ടിപ്പുണ്ടോ ?”

അവളുടെ സമീപം നിന്നു ഒരു വുലൻ — “ആരെ കുറവെല്ലുത്താനാണു് ? കർമ്മഹലമാണു് ? കള്ളം കട്ടി

ചു് വഴിയിൽ കിടന്നിട്ടണ്ട്. അതുകൊന്തോ ഈ പദ്ധതി പററിയതായിരിക്കും.”

“അക്കാന്തൻ” കാൽപ്പം മനസ്സിലാക്കി. എന്നാൽ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന തോന്തിയില്ല അവൻ ആ ക്രുതിയെ നിന്നും പുരക്കാട്ടമാറി. അവൻറെ ശിരസ്സിനു കഷ്ടഭേദ റാത്രുപോലെ തോന്തി. അല്ലോക്കഴിത്തു് ഒരു വണ്ണി വരുന്നതു കണ്ടു. മധുസൂദനൻ ആയിരിക്കുമെന്നുണ്ടിച്ചു. വണ്ണി അടക്കത്വനാശപ്പെട്ട അക്കാന്തൻ ഒഴിത്തുമാറി. മധുസൂദനനും ഡാക്തറും വണ്ണിയിൽ നിന്നും ഇരുണ്ടി. ആളുകൾ വഴി മാറ്റിക്കൊടുത്തു.

ഡാക്തർ വബന്ധാരിയായിരുന്നു. ഇവരു് ദയയും സൗമ്യതയും പ്രത്രക്ഷമായി കാണും. അദ്ദേഹം രോഗിയെ പരിഞ്ഞായിച്ചു. മധുസൂദനൻറെ കൈയ്യിൽ നിന്നും മരന്നുവെച്ചിരുന്ന വാങ്ങിക്കാണ്ടു് ആ കട്ടിലിൽ തന്നെ ഇരുന്നു. ഒപ്പുമയ്ക്കുമ്പും രോഗിയുടെ മറിവു് കഴുകി മുത്തിയാക്കി “വിഷമിക്കാനാണമില്ലു്, മുന്നനാലുംഡിവസം കൊണ്ടു കരിത്തുപോകും. സമേഖരീ കരയേണം. കളിക്കുകയും തന്നെ നിങ്ങൾ പറയാറില്ലേം.” ഇന്ത വിധം ആ ശപാസവാക്കുകൾ പറത്തുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം മറിവിൽ മരന്നുവെച്ചുകെട്ടി. അനന്തരം ആ ശ്രീയുടെ സമീപം ചെന്നു് അവരെ സമാധാനപ്പെട്ടതിയിട്ടു് പോയി.

മധുസൂദനൻ അവിക്കേന്തനെന്ന നിന്നും. അവനും സവിത്രയും ശ്രീകൃഷ്ണയെ വീട്ടിലേഡ്യം മാറ്റി. അക്കാ സ്ത്രീയും സ്ത്രീയും ഇത്തല്ലോം വികസിച്ചു. ആംഗ്രേസ്സ് ദ്വാരിത്തെരുത്തുക്കണ്ടി. അക്കാന്തന്റെ അവിക്രമനിന്നും പോയി.

മധുസൗഖ്യനം സവിത്രയും രോഗിയുടെ കട്ടിലിനു സമീപം ഇരിക്കുന്നതു് ശ്രീകാന്തൻ മുരൈനിനു കണ്ടു. സവിത്ര ഒരു കാർഡിബോധിന്റെ കുഷണംകൊണ്ടു് രോഗിയെ വീശുന്നു. ശ്രീകാന്തൻ അല്പംകുട്ടി അകക്കു മാറി ഇട്ടും തന്നെ നിന്നു. ഇറിയുള്ളിട്ടിൽ വിളക്കു കൂട്ടുന്നുണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ഇട്ടും നിന്നുകൊണ്ടു് അവനു് സവിത്രയെ മുട്ടിവള്ളും കാണാമായിരുന്നു. മധുസൗഖ്യന്റെ പിന്നവശം മാത്രമേ കാണാമായിരുന്നുള്ളൂ.

പത്രതു് പതിനഞ്ചു നിംഫുന്നരും ശ്രീകാന്തൻ അവിടെ നിന്നു. രബിക്കല്ലും കാണാൻ കഴിഞ്ഞത്രില്ലോത്തു ഫുപ്പ തനിലാണു് ഇന്നവൻ സവിത്രയെ കണ്ടുതു്. അവൻറെ തല ചുറ്റുന്നതുപോലെ തോന്തി. താൻ താഴെ വീണു പോകമെന്ന ഭയപ്പെട്ടു മെല്ലു നടന്നു. ഓഗിപ്പുരത്തിന്റെ അടിത്തിയിലെത്തി; ഒരു ചുവരിൽ ചൊരി കരുന്നുനിന്നു. കാൽ, അര, എന്നീങ്ങനെ മണിക്രൂദകൾ കഴിഞ്ഞു. പ്രജന്മാമീനനെപ്പും അവൻ അവിടെ നിന്നു. പെട്ടെന്നു് ഒരു മോട്ടാർക്കാറിന്റെ ഘാരണ കേട്ടു. അവൻ വിചാരവിഴക്കതനായി. ഘാരണറെ ധപനി•പരിചയമുള്ള തായിരുന്ന മനസ്സിലായി, അവൻറെ വീട്ടിൽനിന്നും വന്ന കാറാണു്. അവൻ ടാടി രോഗിയെ വന്നു നിന്നു. മോട്ടർ ഓഗിപ്പുരത്തെക്കു തിരിയുന്നതിനു മുന്പുതന്നെ അവൻ കൈ കാണിച്ചു നിരത്തി. കാറിൽ ഉമാദേവി ഉണ്ടായിരുന്നു.

ശ്രീകാന്തൻ നും യണ്ണിക്കാതെ കാർ തുറന്നു് അക്കു തു കയറി ഇരുന്നു. കൂർ മട്ടാം അഞ്ചു മിനിട്ടിനകും

അമ്മയും ഒക്കും വിട്ടിലെന്ന്. ശ്രീകാൺ അവൻറെ മറ്റിലേക്ക് പോയി. ഉമാദേവിയും അവൻറെ പുരക്ക എത്തി, ശ്രീകാൺ മുനിയിൽ ചെന്ന് വസ്ത്രങ്ങൾ ഇടന റാക്കിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ചുവരിൽ ചാരിനിന്. ഉമാ ദേവി അട്ടത്തുചെന്ന് അവനെ തലോടി.

ശ്രീകാൺ—“വിടണം.”

ഉമാദേവി ചൊഡിച്ചു—“നിന്നും തയ്യാറാകാനെന്നമില്ലോ?

“തയ്യാറായികഴിഞ്ഞു.”

“ശ്രീകാഃതാ, ഇങ്ങനെ ഭിംബിക്കുന്നതെന്തിന് ?”

“അമ്മയും ഇങ്ങനെ പറയാൻ തുടങ്ങിയോ ?”

“നീതനെ നോഡോചിച്ചു, നോക്കു. ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്താണോ ? ഈ അവസ്ഥ യിൽ അദ്ദേഹത്തിനോ അല്ലോ അതുപൊസം നൽകുകയെല്ലാം ചെയ്യുംതു ? അദ്ദേഹം ഈ സ്ഥിതിയിലായതെ അണെനോ ? എത്രമാത്രം ഭിംബിണ്ണുള്ളതിനോ ഇതുതനെ ഒരു തെളിവില്ലോ ?”

ശ്രീകാൺ, നിന്നെ അദ്ദേഹം എത്ര അധികം ഒപ്പു മിക്കും ? നിന്നെ പേരു പറയുമ്പോരു തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥ മാറുന്നു.”

ശ്രീകാൺ അവിടെ നിന്നും മാറി തന്നെ കിടക്ക യിൽ ചെന്നിരുന്നു; മനസ്സിനെ ബെയ്തുപ്പെട്ടുത്തി. “കാലതേത പോകുമാണ്ടെല്ലു, തൊന്ത് കിട്ടാറാണ്ടെ, എന്നിക്കു വിശ്വാസിച്ചാണും ഒരുപാനില്ലു.”

“എങ്കിലും നീ വരുമല്ലോ ?”

“അമ്മഴു” ഇതു സംഗ്രഹമാ? താൻ വരും; എന്നു തന്നെയായാലും വരും.

ഉമാദേവി അവിടെ നിന്നു പോയി. ശ്രീകാന്തൻ തനിച്ചായി. അവൻ എഴുന്നേറും അങ്ങോടും ഇങ്ങോടും നടന്നു; നവചൈതന്മാരും പ്രാപിച്ചതുപോലെ കന്ന നിവന്ന് നിന്നു; വീണ്ടും നടന്നു. ഒമ്മെയുടെ അട്ടത്തുചെന്നു് തെള്ളു നേരു നിന്നു; അട്ടത്തുള്ള ക്ലാടിയിൽ തന്റെ പ്രതി ചൊയ്യഞ്ഞിച്ചു; അവിടെനിന്നും മാറി; വീണ്ടും കിടക്കു യിൽ ചെന്നിരുന്നു.

മനി പറ്റുണ്ട് കഴിത്തു. പെട്ടെന്ന ചില ചിന്ത കുറ കുടനു കുടക്കയാൽ ശ്രീകാന്തൻ എഴുന്നേറും അപ്പു നേരു മറിയില്ലേക്കു പോയി. പറ്റകാന്തൻ ശാഖനിടു തിലായിരുന്നു. ഉമാദേവി അതിനടത്തിട്ടിരുന്ന ചാങ്ക സേരയിൽ കിടന്നരജുനു. ശ്രീകാന്തൻ രണ്ടുപേരെയു മാറി മാറി നോക്കി. അവന്തെ ഉള്ളിൽ അതിയായ ഭിംബം ഇനിച്ചു. അപ്പുനേരു കട്ടിലിനു സമീപം ചെന്ന നിന്നു, തന്നെ വിശ്വസിച്ചു് സമാധാനമായി ഉറങ്ങുന്ന മാതാപിതാക്കാളെ സംഗ്രഹം വീക്ഷിച്ചു. ഉമാദേവിയുടെ മുഖത്തുള്ള പാരവല്ലും അവൻ കണ്ടു. “ഉക്കത്തിലും എന്തു വ്യമയാണു് സമീക്ഷനു്?”—“രാമാ”—എന്ന പറത്തു കൊണ്ടു് ഒരു ദിംഘപാസജ്ഞതാട്ടകുടി പറ്റകാന്തൻ തിരി ത്തു കിടന്നു. ശ്രീകാന്തൻ മെല്ലു തന്റെ മറിയില്ലേക്കു മടങ്ങി. എന്നു ചെയ്യണമെന്നാറിയാതെ രാത്രി മഴവനും കഴിച്ചുകൂട്ടി. രാവിലെ ഉമാദേവി അവന്തെ മറിയില്ല

ത്തി. അഖ്യാനക്കണ്ഡ മാത്രയിൽ അവൻ എഴുന്നേറും പ്രാതി ക്രിയകളിലേക്ക് പുന്നി.

പത്രമണിശ്ചൈ വാട്ടിക്കിൽ ചതുരകാന്തസം, ഉമാദേവ വിയും, ശ്രീകാന്തസം, ധാർമ്മികൻ, രബ്ദ ത്രിതുമായം അം വിജേ നിന്മം കഞ്ചിയവാറിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടു.

—ഓഹ—

അബ്ദ്രായം 35.

അന്നത്തെ പ്രഭാതം സവിത്രയ്യു് തെപ്പും സദേന്നാശ പ്രദമാശിങ്ങനില്ല. വിന്നാമഗാധാതിട്ടാണവരു എഴുന്നേ റാത്രു്. ശ്രീകാന്തൻറെ അത്രലോചനകളിൽ പ്രവൃത്തികളിലും അതു ചുരാതനകയ്യംവരുത്തിയെ എത്തെല്ലാം കലാപങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുമെന്നു് അവർ ഭയനു. കയ്യംവൈകല്യമം, സജ്ജാ തീയതിടെ ക്ഷോഭം, ചാരുകാന്തൻറെ ചിവപൂണ്ടിമായ അരന്ത്രും, ഉമാദേവിയുടെ വൈയവ്യം, ഇങ്ങനെ പലത്രും അവർ മഞ്ചാദ്വാപ്പണത്തിൽ കണ്ടു. എന്നാൽ ശ്രീകാന്തന്റെ സഹകരണം തന്റെ ജാതിക്കാരരു ഉല്ലരിക്കുന്നതിൽ ത്രാലോഗ സഹായംചായിരിക്കുമെന്നുള്ള വിശ്രദാസം ആ ചി എന്നാണക്കാരത്തിൽ അവരുടെ ഒരു മണ്ഡിയെ വെളിച്ചുമായി തന്നീൻ്റെ. ശ്രീകാന്തൻ ഒരു അധിക്കുതോല്യാരകനെന്ന നിലയിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റായി പ്രഖ്യാതിച്ചു് കീത്തിമാനായിത്തീരുന്ന ഒരു നില അവർ സപ്രസ്തുതം കണ്ടു. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ആരുന്നദംകൊണ്ടു് അവരുടെ ഭോമാഖ്യമുണ്ടായി.

ഒത്തവൻ ജോലിക്കുത്തരു മടങ്ങി. “യജമാനൻ പ്രമാണിക്കു് അട്ടത്തമാസം മുതൽ ജോലിക്കൊടുക്കണമെന്ന പരംതുറിക്കുന്നു”. എന്ന വിവരം അവൻ സവിത്രയ അറിയിച്ചു. ഇതു കെട്ടപ്പോരാ അവരുടെ സദേന്നാശ ണായി. പ്രമാണി തന്റെ തെറാറിന വേണ്ടുവോളും

പദ്മാത്മപിച്ചിട്ടണ്ണം ഇനിയും അയാൾ ഒരു പുതിയ ജീവിതം കൈക്കൊള്ളുമെന്നമായിരുന്ന് അവളുടെ വിശപാസം.

പിതാവും പുതിയും അവരാരം കഴിച്ചു. തേവൻ മക്കുളു അടിക്കടി നോക്കി സന്ദേഹം അടഞ്ഞു. അവൻ ചോദിച്ചു — “ക്രൈസ്ത, നിനെ അവിടെ എന്തുപോൾ പറഞ്ഞാണോ വിളിച്ചുകൊണ്ടിരുതു് ?”

ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് സവിത്രഃ — “ഉം, എന്തിലു് ?”

“ഇനി ക്രൈസ്തവം അങ്ങനെ തന്നെ വിളിക്കും ?”

അപ്പും ചിന്തിച്ചിട്ടവരും പറഞ്ഞു — “സവിത്രഃ”

തേവൻ :— നീ അവിടത്തെ കാഞ്ഞങ്ങളും ഏപ്പോഴും ഓക്കും ഓക്കും പോലും യാക്കാറില്ലോ ? പക്ഷേ, ഇനി അങ്ങും പോയ്ക്കിയതു.

“ഇനിയുംപോകാണോ ? നിങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടോ ?”

തേവൻറെ ക്ലോക്കൂൽ ആനന്ദം റൂത്തം വെള്ളു. അവൻറെ എഴുപയം സ്നേഹാർദ്ദമായി സവിത്ര അവന്റെ സന്ദേഹത്തിൽ സംസ്ഥാനായി.

സവിത്ര ചോദിച്ചു :— മല്ലപാനം, ചെമ്പുകയില്ലെന്ന സത്യം ചെമ്പുന്നതെന്നാണോ ?”

“ഇനി കടിക്കയില്ല ; കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു ദിവസമാണി ഞാൻ കടിച്ചിട്ടും ഇല്ലാലും.”

“കമ്പാദവാ ?”

“പാനോ ? അനു”

“മുന്ന നാലുദിവസം വിഷദം തൊന്മം, പിന്നെ
സാമ്പത്തിലീം.”

“പക്ഷേ, അതു് കണ്ണിലേ തീലിച്ചതാണോ? ഈനി
അതു മാറകയില്ല.”

“ഈ എഴും തീരിച്ചയാ? ”

“അതിനെന്താണുള്ളതു്? നമ്മേപ്പോലെയുള്ള ദക്ഷം
അതെങ്കെ നോക്കിയാൽ കൈകുമാ? ”

“ഈതുവരെ ദിവസവും കളിച്ച തടങ്ങിയില്ലപ്പോ? ”

തേവൻ—(പിരിച്ചുകൊണ്ടു)—എന്നിക്കു് ആഗ്രഹമെ
ണ്ടു്. പക്ഷേ, എന്നും എന്തിനാണു കളിക്കുന്നതു്? മുന്നൊ
നാലോ ദിവസത്തിലെബാരിക്കൽ മതിയല്ലോ.

“ദിവസവും കളിച്ചാൽ ശരീരം മുത്തിയായിരിക്കും.
“അഴുകും കൂപ്പും വാങ്ങുവാൻ ദേഹം മുത്തിയാക്കിവെക്കു
നാതെങ്കാൻ? ഈ രണ്ടിം ശ്രദ്ധ എങ്ങുംനെന്ന സാധിക്കും? ”

“എത്തുകൊണ്ടു സാധിക്കുകയില്ല? ജോലി കഴിഞ്ഞു
വന്നാലുടൻ കളിക്കുന്നും. വെവക്കേനാരവും അന്തുപോലെ
മെയ്യുണ്ടാം. അതു സാധിക്കാത്ത കാര്യമാണോ? ”

തേവൻ ചൊട്ടിച്ചുരിച്ചു. “ദിവസം രണ്ടു പ്രാവശ്യം
കളിക്കാണോ? അതെ പിന്നെ നടപ്പുണ്ടു്? ”

“എങ്കിലും അന്തുകൊണ്ടുള്ള ദോഷം കും?”

“ദോഷം എന്താനു്! എന്നാൽ പിന്നെ പ്രാവശ്യനു
നാകാമപ്പോം.”

“പ്രാവശ്യനാക്കാതെങ്കാൻ? ഞാൻ രണ്ടു പ്രാവശ്യം
കളിക്കുന്നില്ലു്? ”

“നിന്നെന്ന കാര്യം വേരെ. നീ പണ്ടും ചെയ്തു ചെ, മുള്ളും എന്തോ പാപവും ചെയ്തുപോയി. അതുകൊണ്ടും ഏ നീന്നു വീടിൽ ജനിക്കേണ്ടിവന്നു. കുറേതെന്നു, നമ്മുടെ ആട്ട ആട്ട ഇടയിൽ എന്തല്ലോം നടക്കുന്നവോന്നും നിന്നുക്കണ്ടിയാമോ? കൊച്ചുങ്ങുന്നും ഇവിടെ വരുമ്പെന്നും, പഞ്ചിമുട്ടു അപരി തുറക്കുന്നും, ആലുവരയും കള്ളുകട്ടിക്കാശം ചുതുകളി കാണും സ്ഥാതിക്കയില്ലെന്നും, ചിലരാക്കു പറയുന്നു. നിന്നുക്കണ്ടിച്ചുംകുറം പറയുന്നതു നീ കേട്ടിപ്പില്ലോ. ഏ തോ ദേവിയാണും നീയെന്നാണും പറയ്തിരുത്തും! രോഗിയുടെ പുത്രം നീ തൊട്ടാൽ സുവപ്പുട്ടും. വീടിൽ കയർഡാൽ ലക്ഷ്മി പുരകു എഴും, എന്നല്ലാമാണും പറയുന്നതും.”

സവിത പൊട്ടിച്ചുരിച്ചു. നീവന്നാരായി കൂത്തപ്പു ഫന്നവരുടെ യമാത്മാസ്ഥിതി സവിത എതാണ്ടു മനസ്സിലാക്കി. രോദം വന്ന തുണ്ടുള്ളടടി മുഖ്യമായും, തുണ്ടുള്ളടടി നന്ദയും വേണ്ടി ഗ്രഹിക്കു, എന്നും നീമത ക്കിൽ കഴുതേതാളും ആണ്ടു പോയവൻ വിചാരിക്കുന്നതിൽ അവർ ആരു പാസം അടഞ്ഞു.

“എന്തോ കുറേതു, മിണ്ടാതിരിക്കുന്നതു് ?”

ചിരിച്ചുകൊണ്ടവൻ പറത്തു:—“നുമില്ലു, വെറുതേയി റിക്കുന്നു.”

“അല്ലല്ലു, ഇതല്ലോം കേട്ടിടും നിന്നെന്ന മനസ്സിൽ ഏ തോ വിചാരം ഉണ്ടായി, തീന്ത്രംതന്നു, പുക്കു അതു വിചാരപ്പെടാനുണ്ടാമില്ലു. ഇനി ഇവിടെയുള്ളുള്ള വക്കു വേണ്ട സ്ഥായം ചെയ്യുന്നും. ഇവിടെയുള്ളുള്ളവൻ അനിവൃത്തി ആട്ട മണി.

வெற வெஷ்ட் பிரஸ், “அவரை, அதுக்கெடு” என்னிலும் பரவும், ஏதுவிற்கு அதுதான் வரிக்குமில்லை. மலூபுவனால் கொடு ஆண்டின்ற வாசத்தை கருத்துக்கை கேட்கிறதுவரென்று. வோக்கி எடுத்து பேற் வாய்; வாய்க்குறையோலை போய்கிறது. ஹட் வெண்டுத் திவாய் ஒன்றை நூலாக இவ்விடத் திவாய்கள். அது தீக்குத்தெடுக்கு கூறுவது மாரியிருக்கிறது. பங்கம், ஏடுத் திவாய்க்கு? ஹெப்புரு காலம் தான் அதுக்குப்பார்த்த மாரியில்லை? உயிர் ஜாதிக்களால் கட்கிக்காதால்லது ஹரிக்களாறு? அவர்கள் சூதுக்களில்லை; பீதித்தயாயின் நடக்கள்; கஷ்டங்கள் அவர்களில்லை, அங்குபூதிக்களை தட்டிக்கொண்டுவருகின்றன. பிளை நழைந்த ஜாதிக்காலைகள் காற்றும் பரியால் வளையும்? அது மஹாதமாவில்லை காற்றுத்திற்கு பலக்கும் வலிய விரப்பாஸமாலா? ஸாய், பாவண்டிக்கவேண்டும் பூஞ்சி முட்டுகள். அதுவெஷ்டிலும் அதற்குமேலா?

இல்லை வாக்குரை ஸவித்ரை வினாக்களைகள். வெளியிட நினைவுள் அதைப் போல செல்ல வேண்டும் என்று சொலி கூக்கலிடையான், ஏவுடைக்குடை தாமஸிக்காவக்கமாறுமே அவர்கள் ஸ்மிதி மக்களிலுக்கி அவர்த்திக்கூற கடியூ என்ற அவர்கள் வேறுல்லூசாயி.

தேவன் யினால் இடுள்ள—“நம்முடைய வலியேமான், கேள்வி அரங்கானாலெல்லா. வகுவர் எல்லூ அதற்காண். அரங்கா” எந்தாலோ யின் குழராவ் கொடும் ஸமுத்தி குப்பி. அங்கு நின்கவியானா? பகேசு, அநேகுமத்தில் அதில் ஒரே விஷமவுமில்ல. மகன் அதிரெங்களால் எல்லூ அதற்காயிவது. இந் கெட்டிட்டுக்கொலைல்லாத கேள்வி அரங்க

നിന്നും നല്ല മനസ്സുകൊണ്ടിരായതാണ്. അപ്പോൾ
തോട്ടിക്കിടക്കുമ്പോൾ ഇങ്ങനെയുള്ളതു വീഴ്ച കിട്ടുമോ? മാട്ടുള്ളിലെ
പ്രോവൈല്യാം കുടിനാൽ തന്നെ ശമ്പളം ശുചിയയ്ക്കുമെന്നും അജ്ഞനാണ്.
സാധ്യുക്കുള്ളാട്ടു വലിയ ദയവാണ്.

ஹைகே வழுரை கேரம் அரைஷ்டிரம் மக்ஜித் ஸஂடோஷ
ஸாத்திற் கூடியது. ஸவித் ளெபிபுரத்தை ஸகல வுதா
நைச்சூத் அரைஷ்டிற் கிண மக்குலாக்கி. விமாலயை
பம் பிழுத்திகர அவத்தை முன்பின்குடி கிடக்கன
தாயி அவர்க்கூட தொனி. மரங்குதிவரோதொப்பும் கட்சி
கூடும் ஸஂஸ்ரிக்கக்கூடும் செறுகெனக்கிலும் திரிக்க ஓர
மாயி கூடியுள டெயிகம் மங்குரை அவர் கள்க, ராம
வாஸிக்கூடு உல்லிக்கன்னில், ஒரை. ராம்பூரை ஸ்ரீ பு
ஷ்மாஜை காஞ்சுமாஸ் அவர் அத்துமாயி ஸ்ரீஷ்டு.
புஸ்வத்தூதிற் தெர்ஸம் வமிக்கன ஏரிக்கலில் கிடக்க
ன ஸ்ரீகர, தெங்குதோடும் அவர்களுக்கங்கள் அங்காம
பெற்றும்; எங்காங்கும் அரைஷ்டிரம்மாரை பா
ஜிதராக்கனவண், ஸ்ரீரக்கவும் மாநாபிக்கவுமாய ரோய
பூரிக்கூயினங், ஸ்ரீக்கூஷ்மேர கீ. வாவுமாயிற் கூடி
இங்காவுமாய கட்சிகர, ஹவரெஸ்டாந் அவத்தை மக்காப்பு
நைதிற் அங்கிகிரமன். அவத்தை ஏதென் தகர்.
ஈரிரம் விடவுள்ளது. மதுபாநம் செறு மதுராயி அங்கி
ங்கு சூரித்திரிதோடு தமிறிற் அங்கிபிகிகுட்கன யுவாகை
நெயும் வுலமாரெயும் அவர் கள்க. அதுரோடும் ஏது
வியாவும் பெற்றாந ஸ்ரீபுத்தாமாரெயும் அவர்
கண்டு. அங்குத்துக்கூடும் பாரிப்புத்திரிக்கூடும் கேட்க

അങ്ങിം ഒക്കുത്തുത്തിന്റെ ജല്പനങ്ങളിൽ അവളുടെ കണ്ണങ്ങൾ ഇൻ മശങ്ങൾ. കമ്മികൾ താടച്ച് ആ കാഞ്ഞങ്ങൾ മരക്കാൻ അവരും തുമിച്ചു. എന്നാൽ കീലിനെക്കൊരു കാളിമയേ റിയ ആ കാഴ്കൾ മരഞ്ഞില്ല. അവൾ അറിയാതെ “അരുളോ!” എന്നപറഞ്ഞു പോയി. അതുകേട്ട് തേവൻ തെറ്റി.

“കണ്ണതു, കണ്ണതു, എന്തു പറി, എന്തു?”¹ സവിത ഉത്തരം പറയാതെ കരങ്ങും കൊണ്ടു മുഖം മട്ടി. തേവൻ എഴുന്നേറു² അവളുടെ സമീപം ചെന്നിത്തന്നു അവശ്യ തജലാടി. സവിത അവന്റെ മുഖത്തു സുക്ഷിച്ചു നോക്കി.

അവർ പറഞ്ഞു:—“എനിക്കൊന്നമില്ല.”

“ഞാൻ മടക്കഴിത്തയാണോ”. ഇത്തരം വർത്തമാനം പറയാമോ? നീ യൂരേ വിഷമിച്ചാണോ ഇവിടെ ജീവി ക്കുന്നതു. അതിനും പുറേ എന്തു ഇതു വർത്തമാനങ്ങളില്ലം.” അവൻ ടാണ്ണാത്താപത്തോടു കൂടെ പറഞ്ഞു:—“ഈനി തന്നു പറയുകയില്ല. വിഷമിക്കേണ്ടു. ഇന്തി ഞാൻ ദരി കല്പം കള്ളു കടക്കുകയില്ല. നീ പറയുന്നതു പോലെ സ്ഥാം നടക്കാം. വേണമെക്കിൽ ക്കുഞ്ഞവും ഉപേക്ഷിച്ചു ക്കാം.”

സവിത:—“വേണം, വേണം.”

തേവൻ:—“എനിക്കു നിന്നൊക്കൊരു വല്ലത്താണോ അംഗ്രേഷിലും! നീയല്ലോതെ എനിക്കൊയണ്ടു? നിന്റെ അന്ത തരിച്ചു, അണ്ണാം ചെരുപ്പുത്തിലെ മരിച്ചു. ഇനി ഇം ശരീരം എത്ര നാടം ഇരിക്കുന്നാണോ?” അവന്റെ ശ്രദ്ധം ഇടറി.

തേവൻ:—“നിന്നെന്ന ഇനി ഞാൻ സഹക്കുമ്പുള്ളതുകൾക്കില്ല.
വീട്ടിൽ തന്നെ ഇരുന്നുകൊള്ളുക.”

സവിത:—ഇനി നൃക്ക് ഉറങ്ങാം. മണി ടന്റിക്കാരാ
യി. രാവിലെ ജോലിക്ക് പോകുണ്ടോ?

തേവ:—പക്ഷേ, നിന്നേ പോകുണ്ടോ.

സവി:—അതിനെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ ചിന്തിക്കണം. ഉറ
ങ്ങാം.

സവിത എഴുക്കുന്നു. എന്തോ യാചിശന്നതു
പോലെ തേവൻ ശിരസ്സുംത്തി അവക്കു നോക്കിയിരുന്നു.
അാമിം മുഴുവനും അവക്കു ഉറവുനോക്കുന്നതായി അവർക്ക്
തോന്തി. എന്തോ ഒപ്പാദിക്കുന്നമുണ്ട്. അവരും അതുപോലെ
ചിത്രയായി ഇരുച്ചപരനെ പ്രാത്മിച്ചു. “ഈ അരയ ചു
ത്തിയാക്കാണുള്ള ശക്തി എനിക്ക് തന്നേനു.”

അമ്പ്രായം 36.

അടുത്ത ദിവസം തേവൻ എത്തു നിർബന്ധിച്ചിട്ടും ഗണ്യമാക്കാതെ സവിത ജോലിക്ക് പോയി. പ്രധാനി മാറിക്കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ അതോടു കൂടി തുപ്പകാര്യങ്ങൾ ഒരു വാർധക്കളിലൂളിൽ ഫുഖാനിക്കീഴ്ത്തേയും ഇടയിൽ ഗണ്യമായ മാറ്റാ നേരിട്ടിരിക്കുന്നു. അവരുടെ സമ്മാനത്തിൽ പെട്ടവർ തന്നെയാണ് സവിത എന്നറിയുന്നിട്ടും അവർക്ക് അഭ്യന്തരാശായ മാനസിക പരിവർത്തനം അഭ്യന്തരം ലജ്ജയും ദിവസവും ലാല്പുകൾ തിഥിയിൽ വീക്ഷിക്കുകയും അവരുടെ കിട്ടുന്നുണ്ടാണ്. അവരുടെ വരവും വീക്ഷിക്കുകയും അവരുടെ വരവും അവരുടെ വരവും വരവും ചെയ്യു.

ഇപ്പോൾ ദിവസങ്ങൾ കൈനാനായി കഴിഞ്ഞു. സവിത ക്രമേണ എല്ലാവരോടും ഇടപെട്ട തുടങ്ങി. ആ ഗ്രാമവാസികൾ അവരെ ആര്പണവോട്ടുകൂടി വീക്ഷിച്ചു. അവരുടെ അവക്കണ്ണിലൂവക്കം രഥാക്കഷണങ്കളുമായി വെച്ചു. പ്രാദം ചെന്ന മുളിപ്പുജയാമായം അവരെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. കണ്ണാൻപോലും അരപ്പുതോന്നിക്കുന്ന കാത്തുങ്ങുമ്പോൾ അവരുടെ സ്നേഹപൂർവ്വം അടഞ്ഞതു വിളിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു കൂടി കൂടിച്ചേരുന്ന സമൂഹം എഴുപ്പാഴിം അവളുടെ ചുറ്റം കൂടിതുടങ്ങുന്നു.

മധുസൂദനൻ അടിസ്ഥാനി ചെന്ന അവളുടെ അതിശക്തി കുംഭക്രമം ശക്തിയും, അക്കമ്പണാജ്ഞാരക്ക് പ്രാംഭാജ്ഞാരം നാൽ

കനു. അരുക്കേണ്ടിലും രോഗം പിടിച്ചെടുത്ത്. അവരും ദോഷി അരുക്കേണ്ടിയും. അവളുടെ നാഡിലും എല്ലായന്തിലും നന്മ കടികൊള്ളുന്നു. അരുക്കേണ്ട വാക്കുകളെ ചുഡിവിത്തും അരുക്കേണ്ട സാമ്പത്തികളും.

കൈ രാത്രിയിൽ ഭദ്രായി അവിടെ വന്നുത്തി. അദ്ദേഹം അവിടെയുള്ളവരെയെല്ലാം വിളിച്ചുകൂട്ടി. മധുസൗഖ്യനിൽ നിന്നും അദ്ദേഹം സവിത്രയെക്കുറിച്ചു പലതും കുട്ടിയനു. അരുക്കേണ്ടും ഒരു കണ്ണിൽ സവിത്രയുടെ മുണ്ഡം സംജ്ഞാവും അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ഒരു വിൽ അദ്ദേഹം ആവാരോടു പറഞ്ഞു: “അവരും നിങ്ങളെല്ലാം ഉല്ലിക്കും, അവരും പറയുന്നതു തുലിച്ചുകൊക്കുകയും അതനുസരിച്ചും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യണം.” സവിത്രയും അപ്രൂവിക്കുന്നതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ന് വാഴക്കും അവളുടെ ഉദ്ദേശത്തെ ബലപ്പെടുത്തി. ഒപ്പുവന്ന തുല്യിശ്വരൻ ഒപ്പാജപലിപ്പിച്ചു. സവിത്ര ഗ്രാമരാസികളുടെ ജീവിതത്താട്ടിക്കുടുത്തു അവരുടെ ജീവിതത്തെ എടുപ്പിക്കുന്നു. കൂടുന്ന ശ്രീകാന്തൻറെ സൂര്യം ഉദിക്കുന്നു. ഇരുഃഭവിശ്യേഖം ചാലുക്കും കാത്തിക്കും താവരം ദാന്തിക്കാരിയായിരുന്നു. എക്കിലും ശ്രീകാന്തനോടു മാത്രമല്ലെങ്കിൽ അതു മഹതാബന്ധവും അകൾ സാവും അപ്പോഴും കിരയുന്നില്ല. മറ്റൊരുവർ ഇപ്പോൾ തന്നെ വിസ്തരിച്ചിരിക്കുന്നും അവരും സങ്കല്പിച്ചു. ശ്രീകാന്തൻ മടങ്ങുന്നാരും പറഞ്ഞു രാഷ്ട്രക്കും, അവരുടെ മുഖ ആശം, അവരുടെ നടപ്പ് ഇവരെലാണും വിസ്തരിക്കാൻ ശാഖകളും കഴിവാന്തിക്കും. “ശ്രീകാന്തൻ—എൻറെ ജീവിതം തീച്ചുംജായാ വരം” അവരും തന്നത്താൽ പറഞ്ഞു.

രണ്ടുരേഖക്ക് ഒരുമിച്ചു് അവിടെനുള്ള റാറോടൊപ്പും ജീവി ക്കാമെന്നാറാം കയറ്റി.

പക്ഷേ, ശ്രീകാരാസ് വനിപ്പി. ദിവസം എടുക്കുമ്പി ഞ്ഞു. ആവരു ചിന്തകൾധായി. അവളുടെ സപദാവ തനിനും ഇഷ്ടിയ്ക്കുന്ന വിത്തലഭാണ്ഡാഡിലും മനസ്സിൽ പല അഗ്രഭവിച്ചാരങ്ങളും ഉണ്ടിച്ചു. അവരു അസ്പദമായി. ജോലി ചെയ്യുന്നുകാണ്ടിരിക്കണംവോഴും സപദമമാക്കിരിക്ക വോഴും ശ്രീകാരൻകുറു കാൽപ്പെയുമാറരും തന്റെ കണ്ണ് ക്കുള്ളിൽ പതിഭക്കനാതായി അവരുക്കു തോന്നും നിന്തുകയിൽ ചോലും ഇന്ന് സങ്കല്പം ഉണ്ടിച്ചുയൻം.

സവിത ജോലിക്കു ചോക്കുവോരു അടിസ്ഥാവമായി വയനാ മണിഷ്ഠുരു നോക്കും, അവയുടെ ശ്രീത്തരിൽ ശ്രീകാരൻ ഉണ്ടോ എന്നുവരും പരിശോധിക്കും. ജോലി കഴി ഞ്ഞു് മടങ്ങുവോരു ഒരു പക്ഷേ, റീട്ടിൽ വനിക്കുമെന്ന വിചാരിച്ചു് ആദ്യപബ്ലിക്കും, വിട്ടിൽ വന്നാൽ അയാൾ വനിട്ട് തന്നെ കാണാതെ മടങ്ങിയോ എന്ന ശക്തിച്ച കണ്ണിൽപ്പെട്ടും, പലപ്പോഴും അവുകുതമായും ചിലപ്പോരു വ്യക്തമായും അയൽ വാസ്തികക്കോട്ട് ചോദിക്കും.

പത്താം ദിവസം സവിതച്ചു് അസഹ്യമാക്കി തോന്നി. ഉച്ചിയു് ജോലി കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി വന്നാൽനിന്നു ഒരു ശം അവരു ദിവിച്ചു് ശയ്യയെ അഭ്യേം പ്രാവിച്ചു. തെവൻ മേഘമുഴുവാൻ രാവളുടെ അട്ടത്തു ചെന്നിതന്നും. ആ സാധുവിന്റെ സവിതയുടെ ദിവകാരണം കന്നുലിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നും. പലതും ഉണ്ടിച്ചു; അവരെ പ്രസന്നയും

ക്കാൻ പ്രയതിച്ചു. അവരു കളിച്ചട്ടിരിക്കാണ്ട് അവനെ പ്രീതിപ്പെട്ടുകൂട്ടാം. അവൻ തുതാത്മകനാകും.

അമ്മ വൈക്കേനരം ജോലിക്ക പോകുന്നില്ലെന്നു അവരു പറഞ്ഞു. തേവൻ സദ്ഗൈശമായി. അമ്മ തീ കാതൻ വരുമെന്നതനെ അവരും തോന്തി. കാലചാര്യ നിന്തിന്റെ ഒന്തതയെ അവരു ശപിച്ചു. എന്തെങ്കിലും ശ്രദ്ധാങ്കട്ടായി ചെത്തേനും എഴുന്നേറ്റുന്നുണ്ടോ. നിരാശ പ്പെട്ട മട്ടും. ടെവിൽ അവരു വാതുകൾ തന്നെ ഇതു നാക്കാണ്ട് രോധിലേക്കു സുക്ഷിച്ചു നോക്കിത്തുടങ്കാം. സസ്യാധിക്കാ തീകാതൻ വന്നില്ല. നിരാശ അശ്വരക്കും അസഹ്യമായി. അവരു മുറിയിൽ ചെന്നുകൊണ്ടു കരഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ പതിനഞ്ചിലിവസ്തുക്കളായി അവരു സംശയിച്ചു മറ്റൊബ്ലും സർവ്വ മും ചോന്നുപോകി. ഗ്രാമത്തിന്റെ സ്ഥലം രണ്ടില്ല; ഗ്രാമംമേഖല - വിസ്തൃതമായി; മധുസൗഖ്യങ്ങൾ പ്രേരണക്കിട്ടു ശക്തി കരഞ്ഞു. അശ്വരാം ചാലുകാത്തിന്റെ വിട്ടിഷ്ടനിനു വന്നപ്പോൾ എങ്ങനെ അസപ്രാഭവിത്ത യാക്കിങ്ങേന്നു അതുപോലെ അസ്പദമായി മുറിക്കുള്ളിൽ കിടന്നു കരഞ്ഞു.

ബിശക്തങ്ങളും അസ്യകാരം വ്യാപിച്ചു. തെയ്യവീമിക തീയിൽ വിളക്കകൾ പ്രകാശിക്കുന്നു. മുറികളിൽ വിളക്കകൾ കൂത്തുന്നു. സസ്യാസ്ഥജമായ കോലാധലങ്ങൾ കേൾ കണ്ണു. ദീപാരാധനയുടെ മണിനാം മുഴങ്ങുന്നു. പരശ്രാ ഇതെല്ലാം അവളിടെ വ്യാകലത വർഖലിപ്പിക്കുന്നതെയുള്ളി. അവരു മുറിയുടെ വാതലടച്ചു. മുറിനിലെവണ്ണും തുരിയരി വ്യാപിച്ചു. പ്രത്യാശാനിമഗ്രായായി, വ്യാകലയായി, ചെറും തറയിൽ അവരു കിടന്നു.

ആരോ വാതലിൽ തട്ടന്; ദേഹത്വാടം, പ്രത്യാഹ ഓഖം ക്രടി അവർ എഴുന്നേറ്റ വാതക ഞ്ചന. തീ കാന്തന്മുള്ളു, തേവനാജം^o. സവിത തിരിച്ചുവെന്നു ചുവ റിൽ ചാരി ഇതന. തേവൻ ഇടക്കിൽ ആ മറിയാസക ലം കഴുന്നാടിച്ചു. ചുഡം കട്ടയും കരറത്തുവെച്ചിട്ടു്, തീ ചുട്ടി ത്രപിയെടുത്തു് വിളക്ക കത്തിച്ചു. സവിത പെട്ടുന തന്റെ മുഖഭാവം മററി തേവണ്ണന നോക്കി.

തേവൻ^o സംശയം ജനിച്ചു; അവൻ ചോദിച്ചു “ഈ തിരു നിശ്ച നിശ്ച ജോഡുന്ന വരാറിപ്പേ ?”

സവിത തന്റെ ദിവം മരിയ്യാൻ ഇകളിലേക്കു നോക്കി, “രജഭാനന്നു് എങ്ങനൊ സുവക്ഷണാണെന്നു് കണ്ണൻ പായനതു കേട്ടു്.”

“ചെരുതു്”— എന്നവർ പാതയു പോയി. ചന്ദ്രകാന്തൻ തന്റെ തുപം താവളിടുന്ന സകല്പത്തിൽ ഉണ്ടിച്ചു. അവർ ആ വീട്ടിൽനിന്നു് മുറഞ്ഞിയ ദിവസം സോമാധിൽ ചാരിപ്പിടുന്നു് കരണ്ണത ചന്ദ്രകാന്താന രാമ്മിച്ചു. തീകാന്തൻ പരാത്ത കാരണം അവരുടെ മനസ്സിലായി. അവരുടെ അല്പം ആശപാസം നോന്തി. “അായുടെന നേര കണ്ണിട്ടുവനാലെത്തു് ?” എന്നായ ചിര കടന്നങ്കി. പക്ഷേ, ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ആതു മാറി.

“അംഗോഹത്തിനാം ‘രോഗമേതു നോൻ തന്നെയാണു്. ആ സമിതിക്കു്’ അവിടെ ചെന്നു് അംഗോഹത്തിനു ശുച്ചതയു ദിഃാത്തിനിടയാക്കുന്നതെന്തിനു് ?” എന്നായി അച്ചത്തു വിചാരം. ചന്ദ്രകാന്തന്റെ രോഗം പെട്ടുനു ഒരു മാക്കാനു് അവർ ഇഷ്ടപ്രശ്നാട പ്രാത്യംച്ചു.

അടക്കത ദിവസം രാവിലെ നാലുമണിക്ക് ജോലി കിറിക്കിയപ്പോരു വീണ്ടും വിചാരിച്ചു “നന്ന പോയിട്ട് പരാം.” അവർ പൊക്കനാ വഴിക്കു് അല്ലോ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ദെയൽമുന്നാക്കില്ല. ഹിന്തായീനയായി ജോലിയിൽ എപ്പോട്ടുകൂടി. കുടയുള്ള തുസ്കുർ സവിത്രയുടെ ശാന്തവും ഗംഭീരവുമായ മുഖഭാവം കണ്ണും പറസ്തും നോക്കി.

ഉച്ചിജ്ജു് വീടിൽ ഭന്ന ശേഷം അവരുടുകു് തീരെ ഒസപരമില്ലാക്കിയെന്ന. മനസ്സിലുള്ള വിചാരം തേവെനെ അറിയിച്ചു ആ സാധു ഉത്തരമെന്നും പറഞ്ഞില്ല. സവിത്ര ശ്രീകാന്തൻറു വീടിലേക്കു തിരിച്ചു. വിചാരത്തിൽ എത്ര വേഗമാക്കിയെന്നോ, അതനാസരിച്ചു്, പാദങ്ങളിൽ മുന്നോട്ടു നീക്കാൻ. അല്ലെന്നുമയത്തിനജുളിയിൽ അവരും വീടിനടക്കത്തെ തി. എന്നാൽ വീടു കണ്ണമാത്രയിൽ പാദങ്ങൾ പതറി തുടങ്കാൻ. ശരീരം സകലം വിറച്ചു. മുന്ന നാബട്ടി വെച്ചിട്ടു് അവരും നിന്നു. തനിക്കു സ്വപ്നപരിഹിതമായ ആ മാളിക അവരും ഉറു നോക്കി. എല്ലായ്ക്കിയ ലക്ഷ്യാവല ക്കും സ്വീതികര ഉയൻമ മരഞ്ഞു. അവരുടെ നില്ലാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മാളികയുടെ ഒറററം മുതൽ മരൊ അറററം വരെ കഴോട്ടിച്ചു. ഒരു നെട്ടുവീപ്പുട്ടു കുട മിവം തിരിച്ചു. വിറജ്ജുനാ കാലുകര ഭേദഗിപ്പുരേതുക്കു തിരിച്ചു. ശരീരവും മനസ്സും ഒരുപോലെ തുളന്നു. ഒരു വിധം അവരും വീടിലെത്തി.

സവിത്ര എത്തിയപ്പോരു ഫത്തുവൻ അവിടെ ഇല്ലായി അനും. അവൻ എവിടേങ്കു പോയി. അതിൽ അവരുടുക്കു സദനാശം തോന്തി. കിടക്കു വിരിച്ചു് അവരും വിത്രുമാ തും കിടന്നു. എന്നാൽ മനസ്സു് അപ്പേംഡിം അസ്പദമായിയുണ്ട്.

விளைங் ரள்ளி திவாஸம் குடி கழின்று. ஸவித
தன்ற மந்திரம் யென்றுபூட்டுத்திசொல்க்கு ஜோலிக்க
போகால் உருடு.

அங்குத்த திவாஸம் ராத்ரியில் மஹபாரம் செழிடு
மக்கவை குத் திருக்கார்ண் மோதாரின்ற இந்திய அக
பூஷ். மயுஸுதங்கள்ற ஸமாச்சத்தாஷ் குடி ஸவித
ஞாயாத்தா திருநூஷ்யில் ஏழைப்புஷ்.

ஞிகாந்தா மாதாப்பிதாகநூஷ்ராஷ் குடி தீவளி
யில் கயரியது புதிக்கணம் அவர் தமிய அகங்க
கொள்கிரிக்கணது அவர் அரின்றிலூ.

“இங் தீந்திர்வாயு வது” என்னாயின்ற அவ
தீக விசாரம். ஏனால் அதும் வனிலூ. ஸஸ்யுஜ்^०
வொர் கெஷ்டுத்தகாளிசென் ஸவிதயூஷ் கொஞ்சம்.
கைதுவை குளிக்கூர் அதின்ற க்ர்த்தாவினை அ
வர்தை மந்திரம் வாயி. அவர் அவிடை சென்றின
ஒருமை ஹது^० அதுமுதை கத்தாள். துடியூஷ் வீசு
தேதாஷ் விரியூஷ். கைகளோஷ் குடி கத்து பொட்டிதூ
வாயிடு.

புதிய ஸ்ரோதி;

ஊதிசாநாளிரிக்கண தீ சளக்கியில் வத்துவாஸ ஹந
கத்தத்தீநாது^०. ரள்ளி நோய்க் கழியுவோர் ஏஷந்து

പെട്ടിയിൽ ഇട്ട്. അതുകൊണ്ടും ഇന്ന വൈക്കേരം തന്നെ നിന്മക്കു കിട്ടും.

ഞാൻ പോകുകയാണോ. അല്ലെൻ്റെ സുവാക്കെട്ടു മുലം സ്ഥലം മാറി താമസിക്കാൻ നിയുക്തിയും. എന്തു സക്കടത്തിനും അതിരീപ്പും എന്തും സിരകൾ നിയുലമാക്കും. കൈകാലുകൾക്കു ചലനയക്കിയില്ല. കണ്ണിനു കാഴ്ച കുറയുണ്ട്. എങ്കിലും അന്നയകാരമയമായി തോന്നും. എന്തും ചിന്താശക്തി നശിയും. ഒന്നും എന്തിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ജീവിതത്തിലും അന്തഘോഡും കായുണ്ട്.

ഞാൻ ഉത്സാഹംതൊട്ടുട്ടിശ്വാസം നിശ്ചലനും അംഗങ്ങൾനും പിരിഞ്ഞതു്. ഒരു പുതിയ ജീവിതത്തു് വരിക്കാൻ തയ്യാറായി തിരിയും. എന്നാൽ വീട്ടിൽ വന്നപ്പോരാ അല്ലെന്ന രോഗശരൂഹയിൽ കാട്ടു. എന്തെന്നും ദക്ഷി മഴവൻ ക്ഷയിയും. എന്തിക്കും എന്തെന്നാണില്ലെന്നതു അവധിയും തോന്നി.

എങ്കിലും, അനംജന്തനീ! ഞാൻ ക്ഷമാനന്തരംപോലും ശാന്തനായി കഴിഞ്ഞതില്ല. ആ മാളികായിൽ ഇരുന്നും സപ്പ സ്ഥമായി നേര നിശ്ചപസിച്ചതുപോലുമില്ല. എന്തിക്കും പ്രിയതരമായിരുന്ന ആ ഭവനം മൃഥാന തുല്യം മുന്നുമായി തനിന്റെ. എന്തെന്നും പ്രാണനും തെല്ലും സുവമോ ശാന്തിയോ അവിടെ ഉണ്ടായില്ല. എന്തോ ശക്തി എന്നു നിശ്ചലനും വീട്ടിലേക്കു്—ഒംഗിപുരത്തേക്കു്—വലിച്ചിഴച്ചു കൊണ്ടി അനു. നിന്നോടും അല്ലെന്നോടും ഉള്ള കടമകളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിയും. ‘സവിത്രയുടെ അട്ടത്തു പോകുണ്ടോ. അവർ ജീവിക്കുന്നതുപോലെ ജീവിക്കുണ്ടോ?’ എന്നും എന്തെന്നും മനസ്സാക്കി ശാന്തിയും.

നീ പതിനെവ്വ ദിവസമായി എന്നെന്ന പ്രതിക്ക്ഷിക്കുകയും, നിരാൾപ്പട്ടകയും, പ്രസന്നിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കും. അങ്ങനെന്ന സംഭവിച്ചില്ലെന്നും ഒരാം, നീ നിന്റെ ജീവിതത്തിൽ അതു അധികം പരിവർത്തനം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലോ. ആ ഗ്രാമത്തിലും ഭാവിതരിലാണെല്ലോ നിന്റെ ശ്രദ്ധ മഴുവൻ. മിറുഹീനതെട മിത്രമാകാനാണെല്ലോ നിന്റെ ശ്രദ്ധം. ആ സ്ഥിതിക്ക് എന്നെന്ന കാത്തിലെന്നും ഒരാം. എക്കിലും വല്ലപ്പോഴും ശാന്തമായിരിക്കുമ്പോൾ, ഗരീംവും മനസ്സും ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ, നിശയിൽ നിദ്രയില്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ എന്നെന്ന—നിന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ജ്ഞായനെ—തീച്ച്യായും നീ സ്വരിക്കുമ്പൊണ്ട് എന്റെ വിശ്വാസം.

അനഞ്ജത്തി! ഞാൻ തീരെ .ചുർബലഗാണ്. ഭാജസ്സും തേജസ്സും നിരത്തിനെന്ന അമ്മപോലും വല്ലാതെ വാട്ടിയിരിക്കുന്നു. ആ ദിവ്യപ്രകാശവും ഇപ്പോൾ മണ്ഡനം. അാണ്ടുണ്ട് ഭാവിക്കാനല്ലാതെ മരുരാന്നിനും ശേഷിയില്ല. എല്ലാവരും നിനെ സ്വരിക്കുന്നു. നിന്നുക്കുവേണ്ടി ഭാവിക്കുന്നു. നിന്റെ വേർപ്പാടിന്റെ ഘലമായി ഭരണഭാവം അനുഭവിക്കുന്നു. നിനെ തിരിച്ചുകൊണ്ട് വരവാനുള്ള വഴി അതരായുണ്ട്. പക്ഷേ, അനഞ്ജത്തി, നീയോ അവിടെ ചെന്ന് യാഗപീഠം തയ്യാറാക്കിയിട്ടും, സ്വയം വേഡിയിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് തൈപ്പെട്ടെ എല്ലാവരേയും—പ്രത്യേകിച്ചു നിന്റെ ജ്ഞായനെ—ക്ഷണിക്കുകയാണെല്ലോ!

ഞാൻ എത്രവയ്ക്കുട്ട്? അനേകകലക്കും വിവാഹങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു, മരണുന്നു. എവിൽ നിന്റെ വാക്കുകൾ തന്നെ സത്യമാണെന്നും ഒരാൺനും. അതാകുടാക്കാണും

ജീവിതം അപ്പുക്കക്കാണവരോടൊപ്പം ജീവിച്ചു്. അവരിൽ സുവര്ഷം ശാന്തിയും വളരുന്നു. അമ്മയും അതുതന്നെ യാശ പറയുന്നതു്. അതുകൊണ്ടെങ്കിലും ജീവിതാം സഹായമാക്കി. എന്നാണു് അമ്മയുടേയും അഭിപ്രായം. അട്ടിനോ, മരണത്തെ പ്രതിക്രിച്ചു് കഴിയുന്നു. അടക്കടി പറയുന്ന ഒന്തു്—എനിക്കുവേണ്ടി സത്യധർമ്മാദികൾ വെട്ടിയെ തന്നു്.

സവിത്രേ ! ഞാൻ ഈ കത്തുരുണ്ടവാരം അട്ടിനു് അഡായചിത്തകിൽ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നു തോന്നത്തക്കവ ശ്രീംദിപ്പികൾ അടച്ചുകൊണ്ടു കിടക്കുന്നു. അമ്മ ഇന്നലീൽ കുടി വെളിയിലേക്കു നോക്കിയിരിക്കുന്നു. കാറിൽ തല മട്ടി പറക്കുന്നു. പല്ലുകൾ കടിച്ചുകൊണ്ടു് കറിനമാരു ദേ ദൗ സധിക്കാം. ഭാവം പ്രത്യക്ഷമാക്കുന്നു. അതും സുവ മോ സമാധാനമോ ഇല്ല. ഇതെല്ലാം എന്തിനുള്ള ദയക്ക മാണംനു് അതും മു ചമില്ല. വിധിയുടെ അപ്പുണ്ണി സൈ ലുക്കര എല്ലാവരും കുമിതരാക്കുന്നു. വിധിമതം മാ റംബുന്നതല്ലുനു് എല്ലാവരും വിശ്രസിക്കുന്നു. അതു് അനഭവിക്കാൻ ശക്തി തേടുന്നു.

വണ്ണി അതിവേഗം പായുന്നു. എന്നുറു അനാജ തമിക്കും, എനിക്കും മലപ്പുറയുള്ള മുരം പ്രതിനിമിഷം വർ ലഭിക്കുന്നു. ശാഖയുടുമ്പായ ഒരു കോട്ടക്കാരൻു് എദയ തെ അടിച്ചു തകർന്നു.

അനാജത്തിം എനിക്കു് ഇവിടെ ജീവിക്കാൻ സാധി ക്കുകയില്ല. നിന്നൊക്കുടാതെ എനിക്കു് ശാന്തിയുണ്ടാക്കില്ല. നിന്നെന്ന നിന്നുറു ഭാഗ്യത്തിൽ നിന്നുകരാനും എനിക്കു്

അതുമാനിപ്പി. തൊൻ അങ്ങോടു വരും, നിന്റെ ദംശ്രൂതിയ്ക്ക് ചുവിക്കാം. എനിക്ക് സുവസന്മുഖിയിൽ അതു മഹിപ്പി. ധനമോ പ്രത്യേകമോ തൊൻ അതിക്കുന്നില്ല. സുവഞ്ചൗതിൽ കാര്യം മനസ്സുവമാണ്. അതിലുംതെ ജീവിക്കവാൻ സാധ്യമല്ല.

கஷ்ணமீரல் வாரோனாயி குழியுள். ஹபைக
பதினஞ்சு லிவஸ் குடித்தது. ஏற்கொன்று எடுக்கி வரவான்
ஸாயிக்கென்ன நிழையமில்லை. ஒரு காலும் வாழ்வான்.
எழுதான் அதற்கிடிழப்பூர் வாழ்வுள்ளாயினான். பாக்ஸி,
மரை போயிர். தொன் ஹுக்காலெ ராது நிர்த்தா காளைால்
வாங்கினான். ஏற்கால் ஏற்கென்ற பீசுத்தம் ஏற்கொன் தா
தெரு. தொன் நிர்கொன களே. ரக்தத்தில் ஆண்டிக்கிட்டா கை
ஸாயுமங்கூஶுக்கென்ற கெரியில் கைவெழுகொள்கின்கா
ஸ்ரூப்புகளையும் ஏற்கென்ற ஸவித்தை தொன் பற்றித்து.
மலூப்புகளையும் களே. ஏற்கால் ஏற்கிக்கை முனைாகு
வாங்கு குடித்தில்லை அதைப்போன்ற அங்கையும் ஏற்கென்ற முறியில்
நிற்கவேண்டுமா தொனி. ஏக்கிலும், ஸவோங்கு ஹுக்கா
லெ களை அது கூட்டு ஏற்கென்ற ஜீவிதத்தில் ஏற்றுமாறும்
பறிவத்தை உள்ளக்கிலையான் பானதொல் நினக்கை விட
பூசிக்கவான் ஸாயிக்கூனா? நிர்த்தர் வாக்கக்கர கேட்டி
கேட்டு, நிர்த்தர் பூத்தி கள்கிடே ஏற்கானில் உள்ளகாதி
கை பறிவத்தை, ஹுக்காலெ நிர்கொன களைப்பூர் உள்ள
கை. அங்கிபுறத்து நினை புறத்து வாங்கிடு கை மளிக்கு
ரோதும் கை சுவரிகந்தத்து நினைப்போயிர். நினக்கை அது
துற்றும் தொனியைக்கொ. ஏற்கென்ற சிறைக்கூடுக் குதி

ധനി മാതാവിൻ്റെ എല്ലാത്തിൽ മഴങ്ങി എന്ന ദാനം മാറ്റ്, അവർ പരിശോധിച്ചു് കാറിൽ കയറി എന്നതേടി പുറപ്പെട്ടു. ഞാൻ അമ്മയോടുകൂടി വീടിൽവരക്കും മടങ്ങി.

ഇതെല്ലാം കേട്ട നീ പരിശോധിക്കുന്നു്. നിൻ്റെ ഭാവത്തിൽ പങ്കെക്കാളും അതിനെ ലഘുപ്പെടുത്താം ഒട്ടിച്ചു് നിന്നെ ഭാവിപ്പിക്കുകയോ? എൻ്റെ അന്ന ജീവിച്ചു്. എന്നെ കുടുതൽ വിഷമില്ലെന്നു്.

ഈ കത്തു് അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. അതിനീലും ധാര്യനു തീവണിയെ തടയാൻ സാധിക്കാത്തതുപോലെ എന്നെ നിന്നിൽ നിംബം അക്കരെനു വികാരങ്ങളെ ജയി ക്കാം കഴിയുന്നില്ല. മുരു-വളരു മുരു പോകുകയാണോ. പൂർണ്ണമായി പ്രോക്തതക്കവണ്ണം അതുപരു പോകുകയാണോ. എന്നാൽ അവിടെ താമസിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ലോ ശരീരത്തി പുഞ്ച ശാരാ പരമാണവും വിളിച്ചു പറയുന്നു. സമാധാനത്തോടുകൂടി അവിടെനിന്നു മടങ്ങിവരാം സാധിക്കു വില്ല. മനസ്സിൻ്റെ പ്രേരണ അനീയത്രിത്തമാകും. ഞാൻ നിൻ്റെ അട്ടക്കൾ തിരിച്ചെത്തുന്നും.

എത്ര അധികം എഴുതി? എന്നിട്ടും മതിയാകന്നും. ശാടന വണ്ണി കരത്തെയും തുലികയെയും ചലിപ്പിക്കുന്നു. ഓടിക്കാണഡിരിക്കുന്ന സമയം എൻ്റെ പ്രാണങ്ങെ വിരക്കാളുംകുന്നു. നേരു മുൻപിലിരിക്കുന്ന മാതാപി താക്കുടെ പ്രസ്തുക്കൾ തുടക്കും, എൻ്റെ കുറുക്കൾ അടയാണു. എക്കിലും ഈ ഭാരം എന്നിക്കു് അധികകർബ്ബം ചുമ

ക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. നിന്നെന്ന സ്നേഹം എൻ്റെ പ്രാണം കെ ബന്ധനത്തിലാക്കി.

ഒരു കാൽപ്പനിക പരിചെട്ട്. അവിടെയുള്ള പീഡി തന്റെ നിന്നെന്ന വള്ളിച്ചത്രും, തൊൻ അനുഭവാത്മക കണ്ണ കാഴ്ചയും എല്ലാം കുടി. എൻ്റെ എല്ലാത്തിൽ ഒരു പുതിയ വിമാരം ഉള്ളവാക്കിയിരിക്കുന്നു. തൊൻ ഇപ്പോഴും ദയപ്പെട്ടുന്നു, വിറയ്ക്കുന്നു, എന്നെന്നതെന്നു ശക്കിക്കുന്നു. എന്നും ഇന്ത തയം ഇല്ലാതാകും, വിറയൽ ശമിക്കും, ശക്കയുടെ സ്ഥാനത്തു് ശ്രദ്ധ ഉത്തോപനമാകും, ഇതാണു് എൻ്റെ ദുഃഖം വിശദപ്പെണ്ണം. ഇതെല്ലാം അന്യകാരമയമായ വന്നതിൽ ദീപപ്രകാശം ഉണ്ടായതുപോലെയും, ആ പ്രകാശം എന്നു അംഗങ്ങാട്ട് ആക്കഷിക്കുന്നതുപോലെയും തോന്നുന്നു.

അനജത്തീ ! തൊൻ നിത്തച്ചെടു ! എഴുതാൻ തുടങ്ങിയതുപോരും എല്ലാക്കലമായി. ഇതുയും എഴുതിക്കഴിഞ്ഞുപോരും, നീ പോയതിനുശേഷം ഒരിക്കലും അനാഭവപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത സമാധാനം തോന്നുന്നു. അപ്പെൻ്റെ ഒരു നേരവീഘ്നപ്പെട്ടു് ഇന്ത ശാന്തിയും ഓംഗം വാത്തുമെന്നനിക്കിയിരാം; എക്കിലും ഇന്ത ശാന്തി വിസ്തരിക്കാവുന്നതല്ല.

ഈതാ മതിയാക്കുന്നു. നീ സമാധാനമായിരിക്കുക. നിന്നെന്ന പ്രാത്മന എന്നിക്കു വേണ്ട ശക്തി നൽകും, നീ കുറ്റി സദ്ധോദനരു് സത്യം വെളിവാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിനും, ആ സത്യമാർത്തിയിൽ കുടി നടക്കുന്നതിനു് ശക്തിപ്പും ചാനം ചെയ്യുന്നതിനും നിന്നെന്ന നിമ്മലഹ്രണം കൊണ്ടു് ഇന്തപ്രഥമെന്ന പ്രാത്മിക്കുക.

നിന്നെന്ന പ്രിയപ്പെട്ട ജ്ഞായുണ്ട്.

സവിത തത്ത് വാഹിച്ചു് വിവിധ പിന്തകരംഖയീ നായായി. എന്നാൽ ടുവിൽ ശ്രീകാന്തരന്മുഖാലെ അ വരംകം സമാധാനം അനുഭവപ്പെട്ടു. ശ്രീകാന്തൻ മുരൈ ദോക്കക്കയാണെങ്കിലും അവക്കേ സമീപിക്കുന്നതായി അ വരംക തോനി. എഴുത്ത് കൈകയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു അവരു ശ്രൂതയിൽ കള്ളാടിച്ചു. തീവണ്ടി അതിൾ മും ഷാട്ടന്തു് ഭാവനയിൽ അവരു കണ്ടു. അതിന മുളിൽ ഇരിക്കുന്ന അപ്പനെന്നും, അമ്മയെന്നും, ശ്രീകാന്തരനെന്നും, കണ്ടു. എക്കിലും അവളുടെ മവള്ളു സ്ഥാരിച്ച ശാന്തി നാജ്ഞമായില്ല.

അഭ്യർത്ഥന 38.

അടക്കത ദിവസം മോത്തി രാവിലെ മുന്നിക്ക്³ എഴുന്നോറും ഒന്ന് റണ്ട് മണിക്രമിനകും വീട്ട് ജോലികൾ എല്ലാം തീരുത്തു, പ്രമാണിക്ക് വേണ്ട സൂചനകളിൽ നൽകി തിട്ടു് ജോലിക്കപ്പോയി. അവരും എത്തുന്നതിനു മുൻപു തന്നെ അരങ്ങേകും കുലിക്കാർ എത്തതിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചിലർ രാത്രിയിൽ തന്നെ ചെന്നു് അവരവരുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ ഇതു കിട്ടാറാണ്ടി. എന്നാൽ അവരുടെത്തിൽ തെല്ലും അത്തുതം ഉണ്ടായില്ല. ജോലി ചെയ്യുന്ന തയ്യാറായാൽ ഉടൻ ജോലി കിട്ടുകില്ലെന്നു് അവരുടെക്കരിയാമായിരുന്നു. അതു മാത്രമല്ല, അരങ്ങേകും കുലിക്കാർ പണിയില്ലാതെ ചുറ്റി ഉടക്കന്നതും അവരുടെക്കരിവുണ്ട്. സുതൃശാലികളായ മെസ്തിപിമാർ ഉപയോഗിക്കുന്ന തന്ത്രങ്ങളിൽ അവരുടെ രാഡായി. ആരങ്ങേരതെത്തു വന്നു് തന്നെറ ജോലിസ്ഥലം ശരിയാക്കുന്നോ, അവർക്ക് ജോലി കൊടുക്കം.

മോത്തിയ്ക്കു് അണ്ണം ജോലി കിട്ടി. മുന്നു് അവരും മനോബലം സംബന്ധം ചെയ്യു കൊണ്ടാണു് വന്നിട്ടുള്ളതു്. വൈകുന്നതു വരെ അവരും നല്ലതുപോലെ ജോലി ചെയ്തു. ഉത്സാഹവും ജോലിയിൽ സാമർപ്പിച്ചവും അവരും പ്രത്രക്ഷ മാക്കി.

പ്രമാണിയുടെ ടെല്ലവും ചിലഫ്പും അയാളിടുക വായിയിൽ നിന്നും അറിയാതെ പുരുത്തു വരുന്ന വായന അപൂർവ്വവും ചക്രങ്ങിയും അവരെ ഭാസ്പുച്ചുന്നു. അവരും പ്രത്രതും കുന്നു

മാനിതെള്ളിലും നേരം പുണ്ണമായി ഗ്രഹിക്കാൻ കഴിഞ്ഞി
ല്ല. എഴുപ്പ് ദിവസം അവളും പ്രമാണിയും അങ്ങനെ
കഴിഞ്ഞുകൂടി. എങ്ഩൊരുനിഷ്ട രൂപം അവളിൽ ദിവസം
പുതി വളർന്ന് വന്നു. എപ്പോൾ അവളുടെ ജീവിതം താ
രമാരാക്കുമെന്ന് അവരും ഭയരഹപ്പേ. ഒരു ദിവസം ജോലി
കഴിഞ്ഞു് വീട്ടിൽ ചെന്നപ്പോൾ പ്രമാണിയില്ല. കുന്തരു
ജീവി രണ്ടുപേരും അമീനാ ബീബിയുടെ വീട്ടിൽ നിന്നു
കളിക്കുന്നു. അവരും വിഷ്ണുയായി അമീനായുടെ വീട്ടിൽ
ലേക്ക് പോയി. ബീബി മറയാസം കൊണ്ടു് അവരുടെ
സപാഗതം ചെയ്തു. ആതു മറയാസം മോത്തിയുടെ പരി
ശ്രമത്തെയും രൂപരൂപയും മുരത്താക്കി.

കുന്തരുജീവിയും കുട്ടിക്കൊണ്ടു് അമീനാ ബീബിയു
ടെ വരാന്തയിൽ തന്നെ അവരും റിത്രോത്മം ഇരുന്നു.

അമീനാ നിലത്തു് ഇരുന്നുകൊണ്ടു് അല്ലെങ്കിൽ ഗൈതരവ
തതിൽ പറഞ്ഞു—മോത്തി, പ്രമാണി മനഃപൂർണ്ണം തന്ന
തന്താൻ വെച്ചി മരിക്കാൻ തുടങ്ങുകയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

മോത്തി—(നേര തെളിയിട്ടു്) എത്തു്—കാൽത്തു്
എത്തു് ?

അമീനാ—ഈന്നു് അക്ക്-ബർ എന്നോടു പറഞ്ഞതാണു്.
പ്രമാണി മെല്ലവി സാഡിക്കു് മിയാവിന്റെ വലയിൽ
അക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണു്. അയാൾ ഉയ്യർമ്മാ
ശ്രൂനാണു്. പ്രമാണിയെക്കൊണ്ടു് അതുരെയോ
കൊല്ലിക്കാണോ, ആതുരെയോ തട്ടിക്കൊണ്ടു് വരുവിക്കാ
ണോ അയാൾ ഉള്ളശിക്കുന്നു. അതുല്ലെന്തു അയാൾ
ക്കു് എന്നാണു് തോഴിൽ ?

ങ്ങ ദീംഗപ്രാസം മാത്രമായിരുന്നു മോത്തിയുടെ മറച്ചടി.

അമീന്:—“തുണ്ട് അക്ക്‌വരിനേട്ടു് പറത്തിട്ടണ്ടു്.

അംബൻ മിച്ചക്കനാണോ. വൈക്കേന്നരം എല്ലാം അരിത്തു കൊണ്ടുവന്നു് എന്നോടു് പായും. നീ ഒയ ചുപ്പട്ടേണ്ടു്.”

മോത്തി ഗൗം പായാതെ അമീനയെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അമീൻ:—നീനുക്കു് എന്തെങ്കിലും സംശയം തോന്നുണ്ടോ ?

“എത്വൻ്തു.....”സ്വന്തത്തു പത്തിൽ മോത്തി പറത്തു.

അമീൻ:—“എന്നിക്കും അയ്യ തന്നൊയാണോ” തോന്നുന്നതു്.

അതല്ലോതെ മറരാനം ആയിരിക്കാൻ വഴിയില്ല. സാദിക്കു് മിയാം, അംബളിൽ കണ്ണ് വെച്ചുരിക്കുകയാണോ. അവരും ഒരു വലിയ സുഖരിയല്ലോ, ഒരു നല്ല വീട്ടിൽ വളർന്നവഴിം.”

മോത്തി:—“അതേ, പാക്കു.....” അവരിക്കു സംസാരിക്കവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

അമീൻ:—നീ വിഷമിക്കേണ്ട. തെവം നന്ദയല്ലോതെ ചെയ്യുകയില്ല. ഇന്നു ചൈവക്കേന്നരം വിവരമെല്ലാം അറിയുക. നീ എഴുന്നേയക്കു്, ഇപ്പോൾ പ്രമാണി വരും.

മോത്തി:—എപ്പോഴാണോ ചോയതു് ? ”

അമീൻ: ഉച്ചാരി ചോയി.

മോത്തി:—അതുകൂടില്ല, വനിതയോ ? ”

അമ്മി:—അരതറിത്തുക്കുടാ. അതേക്കിലും വന്നകാണും.
മോത്തി വളരെ ഭിവത്തേട്ടാട്ടക്കുടെ തുടൻ.

അമീനാബീസി:—മരീഞ്ഞമാധിരിക്കകയില്ല. ഒത്തവന്തെ
മാത്തിയെ തട്ടിക്കാണ്ടു പോകാനുള്ള അരിലൊച്ചന
യാണു്. എനിക്കും ദൈനന്ദിനയാണു് തോന്നന്നയും.
അതേരോ ചക്രം കൊടുക്കാമെന്ന പറഞ്ഞുകാണും.
ഇപ്പോൾ വെറും ഭാന്തനാകി തീന്തിരിക്കകയല്ലോ?

അമീ:—അതു സാദിക്കുമിയാമിനെന്ന നീ അറിയത്തില്ലേല്ലോ.
ഇങ്ങനെ എത്തു എത്തു കാൽക്കും അയാൾ നടത്തി
യിരിക്കുന്നു. ഇനി അവർ പ്രമാണിയെ മുസൽഹാ
നാക്കും. അവൻ ചക്രവും കൊടുക്കും, പെണ്ണും കൊ
ടുക്കും.

“ഘട്ടം”—മോത്തിയുടെ അധിരണ്ടു തുന്ന പാ
ടെ ഇങ്ങനുപോയി.

അമീ:—പ്രമാണിക്കും നേരും എത്തിയുടായും സാധിക്കു
കയില്ല. അവക്കുമായി ഇടപെട്ടുകൂടിയും പറയു
ന്നതു ചെയ്യുന്നതിവരും. സാദിക്കുമിയാം സാത്താ
നീരും അവത്താരമാണു്. എങ്ങനെന്തുടെ കുട്ടിക്കും അറി
വുണ്ടോ? അയാൾക്കും ഇതുപോലെ മാനവും വില
ഡിം ഇതു പട്ടണത്തിൽ വേരെ ഒരു മെഴുവിക്കോ,
മിയാമിനേനും ഇല്ല. അയാളിടെ കയ്യിൽ പണ്ണുവാടു്;
പഞ്ചിയുണ്ടു്; ധാരാളം വന്നുകൊള്ളുണ്ടു്. ഇങ്ങനും
അഴിക്കുണ്ടും കയ്യിലുണ്ടു്.

മോത്തി, അതു പെണ്ണുകട്ടി എങ്ങനെയുള്ള താണു്?
എന്നവരിൽ ഒരുക്കെ മോദിച്ചു.

മോത്തി:— പതിനെടു—ഈവപ്രതി വയസ്സുവര്യം. അവളെ കണ്ണാൽ ചാപം തീരം; അതു തേജസ്സഃഖം മുഖ ത്രം. അമീനാബീബി, അവളെ തൊട്ടനവൻ തീച്ച്യായും ദുറിത്തുപോകം.

അമീ:— എൻ്റെ ശോത്തി, അങ്ങനെയുള്ള എത്ര എത്ര ചെന്നർക്കട്ടിക്കൂണം, സാദിക്ക്‌മിയാമിന്റെ കൈയിൽ അക്കപ്പുട്ടിരിക്കുന്നതു്? നീതനെ ഓത്തംഗാക്ക്. നിന്റെ ജീതിയിൽനിന്ന് ആണ്ടിൽ നേരം റണ്ടും ചെന്നർകട്ടിക്കൂണ്ടു തുട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നില്ലോ? അവ ഒരു ആരാണം കടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതു്? നിന്റെ വീട്ടിൽ വയമായിരുന്നില്ലോ ആ തുള്ളുൻ, അവൻ്റെ അരു ചെറുപ്പുകാരിപ്പുണ്ണിനെ ആരാണം കൊണ്ടുപോ യതു്? ആ ചെറുപ്പ് ഇപ്പോൾ ലാജഹാറിലാണെന്ന് അക്ക്‌ബർ പറയുന്നു. ആ ചെന്നർകട്ടിയെ കൊണ്ടു പോകുന്നതിൽ സാദിക്ക്‌മിയാമിനു് പ്രത്യേക ഉഭയം കാണാം. ആ സെട്ടിനു കൊടുത്തിട്ടു് പത്തിയു പതിനായിരായപും വാഞ്ചിം, അതുസാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ ആ കട്ടിയെ നാമമാക്കം, അവളെ മത്തൻിൽ ചേ ക്കം. നിന്റെ പ്രമാണിഡയയും മുസൽമാനാക്കം. അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടു് തെണ്ണുട്ടെട മുസൽമാനാരായ പണ്ണക്കാർ സെട്ടുമാരില്ലോ, അവരുടെ ഒക്കെയ്ക്കിനും പാശം തുറക്കാക്കം.

എത്രയും അതുശുഖാട്ടുക്കി മോത്തി ചോദി
എ. “ഈ കാഞ്ഞം സക്കാറിനെ അറിയിച്ചുംലോ?”

അമീ:—എന്നാൽ നാജീ നമ്മരി ജീവാനന്ദറിങ്കയില്ല. മോത്തി പരിഗ്രമിച്ചു. വീണ്ടും നന്നം ചോദിക്കാനോ പറയാനോ അവധിക്ക കഴിഞ്ഞില്ല.

അമീ:—ചോരകിൽ നമ്മരി എന്നു തെളിവുകൊടുക്കും? സാക്ഷി ആര്യൻടു്? അയാൾക്കു വേണമെങ്കിൽ ലക്ഷ്യം ചെലവാക്കാം, നമ്മക്കോ? നമ്മളെ കൊട്ടി നന്നു് അവക്കേ വെഡം നേരം പോക്കാണോ.

“അഞ്ചുത്തും.....മുസൽമാനാർ ഇങ്ങനെയുള്ള വരാനോ? അമീനാ ബിബി, നിങ്ങൾ തങ്ങളിടുടയാളാണോ.”

അമീ:—അല്ല, സൗദരി, തൊൻ മുസൽമാനാരപ്പോലെയാണോ. സാദിക്കു് മിയാം മുസൽമാനല്ല. അയാൾക്കു ചന്തും കൊടുക്കുന്നവയം മുസൽമാനാരല്ല. അവർ ഒരു ദൈവത്തിന്റെയും മക്കളില്ല. അവർ ചെറിയതാൻറെ മക്കളാണോ. മെലവവി രൂചമമും സാമ്പിനെ നീ എപ്പോഴുകിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? സാദിക്കു് മിയാമിനു് അഭ്യർത്ഥം ശത്രുവാണോ. അദ്ദേഹത്തെ ‘കാഫിർ’ എന്നാണോ സാദിക്കു് മിയാം പറയന്നതു്. കാരണം അഭ്യർത്ഥം ചീഞ്ഞയല്ല. ആരും യും കൊല്ലിക്കുന്നില്ല. ബലാത്തക്കാരമായിട്ടു് ആരും യും മഹമഹിയരാക്കുന്നില്ല. പാക്ഷ, യട്ടാത്മ മുസൽമാനം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന ഭാസനമാണോ.

മോത്തി:—അമീനാ ബിബി, ഈനി ഈ ക്രക്കിൽ നിന്നും രക്ഷപ്പെട്ടുന്നതുണ്ടോ? അഡാരി തൊൻ പരയ

നാതു കേരിക്കുകയെയില്ല. ഈ കവത്രക്കളിൽ താനും നശിക്കം; അയാളിടെ കാൽവും കഴപ്പുതിലാകം.

അമീ:—നീ ഇപ്പോൾ അയാളോടു് നും പാരഞ്ഞാണ്. അക്ക്‌വൻ വരെട്ടു് നീ അറിതേന്നു് അയാൾക്കു് സംശയം ഉണ്ടാക്കയതു്. പിന്നെ നിന്നൊക്കൊണ്ടു് ഒന്നും സാധിക്കാതെയും വരും.”

എമാത്തി ഒരു നെട്ടവീപ്പും കുടെ അവിടെ നിന്നും എടുന്നേറ്റു ചോയി. വീടിൽ എല്ലാം നാനാവിധമായി കിടക്കുകയായിരുന്നു. അതെല്ലാം ശരിയാക്കി. അടക്കമുള്ള തീരുമാനിക്കുന്നും അനുഭംഗിച്ചു. പെരുന്നു് പ്രംാണിയുടെ കുലുച്ചു കേട്ടു്. അവളിടെ എല്ലാം തുടിച്ചു മുട്ടാണ്.

പ്രമാണിയുടെ മുഖം വാടിയിരുന്നു. അതുകൊണ്ടും പ്രധാം എറാറിട്ട് വന്നതാണെന്നും ഒരാനും. മോത്തി ദേഹപ്പെട്ടു. അവരും അയാളും സങ്കടത്തോടു കൂടി നോക്കി. അവൻ പരിശോഷിച്ചു. മോത്തി അവന്റെ അട്ടത്തു ചെന്ന നിന്നും. അവൻ ശിരസ്യയത്ത് വാൻ കഴിത്തില്ല. മോത്തി അവനോടു് എന്നോ ഒച്ചാടിച്ചു, അവൻ നും മിണ്ടിയില്ല. മിണ്ഡാൻ അവൻ കഴിത്തില്ല.

അരുളുമേ ശ്രദ്ധക്ക് ബലമായ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. അതു ”സംശയം” ഇപ്പോൾ ഉറച്ചു. പ്രമാണി ദയകര രൂപിയായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു.

ശ്രദ്ധാധികാരം 39.

ഒമാത്തി വളരെ പണിപ്പുട്ട് അവഴാട മനസ്സിനെ കിയറ്റിച്ചു; പ്രഥമാണിയും അടക്കടി പൊങ്ങി വന്ന വിചാരങ്ങൾ അടക്കി. രാത്രി മുഴവനം രണ്ടുപേരും പരസ്യ രസ്സർലുക്കിൽ കഴിച്ചു. രണ്ടുപേരുടെയും ഉള്ളിൽ അസം ഹ്രമായ വേദനയും വിഷാദവും ഉണ്ടായിരുന്നു. കൃഷ്ണകുളിൽ അതു തെളിഞ്ഞു കണക്ക്. എന്തെന്തിന്റെ മുതശതിയിലും സുന്ദരമാക്കി. എന്നാൽ രണ്ടുപേരും സംസാരിച്ചില്ല.

രാവിലെ മോത്തിയ്യു്” ജോലിക്കു പോകണമായിരുന്നു. എത്ര വേദനയുണ്ടക്കില്ലും, ജീവിതം പാഴിക്കാനുള്ള ഒഴക്കങ്ങൾ ഒരു ഓഗ്രഹത്തുനടന്നവുകൾക്കില്ലും, അവരിക്കു ജോലിക്കു പോകാതെ നിന്ത്യാഹമില്ല. താമസിക്കുന്ന വീട്ടിന് വാടകയും, ശരീരം മന്ത്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിനു കയ്ക്കാരിയും, നല്ലാതെ നിന്നുത്തിയുണ്ടോ? ക്രിലിവേലയ്യു് പോകാതെ ഇല ആവശ്യങ്ങളുണ്ടെന്നു പോലും നടക്കകയുമില്ല. അവരിക്കു വസ്തു വക്കക്കൊണ്ടാണമില്ല. കടം കിട്ടത്തക്കവണ്ണം വിലയും നിലയുമില്ല. ഉപജീവനത്തിനും ഒരു വഴിയും ഇല്ല. ബുദ്ധി ഒരു പാജക്കു കണ്ണടക്കം. പാജക്കു, പറി അതമില്ല, ഉപകരണങ്ങളില്ല, ഉപായങ്ങളില്ല, വ്യാപാരങ്ങോ മറ്റൊരു തൊഴിലോ ചെയ്യാൻ നിവാരിക്കില്ല. വീട്ടുപണിക്കായിട്ടും ആരും നിരത്തുകയില്ല. ഇവരുടെ ജന്മം തന്നെ തുച്ഛജോലിക്കും, കക്കരുസും വുത്തിയാക്കാതിനും, ക്രിലിപ്പ്

ണികരക്കമായുള്ളതാണ്. കാരണം സ്വീകാര്യം. അവർ തോട്ടി കൂടാണ്. അതിന്റെ പദ്ധതിയിട്ടാണ് പ്രധാനിയുടെ ഷഡ്യത്തിൽ നിന്നും മനസ്സുപൊലും ഒഴിച്ചുപെട്ടു; അവൻ മുന്നിയമായ ജീവിതം നയിക്കുന്നതും. ആ മുന്നിയത ലാറി, മനസ്സുപൊലും തിരിച്ചു കൊണ്ടിരാൻ മോത്തിക്കൊതിക്കുന്നു. തപിച്ചിങ്ങനും അവൻറെ മസ്തിഷ്കത്തിൽ കൈവച്ചിട്ടും, അവൻറെ വികല നേരുക്കുളിൽ സ്വന്തനയന്ത്രങ്ങളിൽനിന്നും അനുതം വച്ചിട്ടും, മേഖലയും തലോടി അവനിൽ ചെവതനും ഉള്ളവക്കിട്ടിട്ടും, അവനിൽ വീണ്ടും മനസ്സുപൊലും കലത്താണ് അവരുടെ യത്തിച്ചു. പക്ഷേ, അവരക്കു ജോലിക്കു പോകുന്നമായിങ്ങനും വെക്കേന്നും ആ എഴും ഞാ കൊണ്ടുവന്നില്ലെങ്കിൽ കാഞ്ഞമൊന്നും നടക്കുകയില്ല.

പ്രധാനിയുടെ അവസ്ഥയേ? അവൻ മോത്തിക്കുവിലക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അവരുടെ ശിശിലശരീരത്താടക്കട്ടിയാണ് വന്നതും. അവളുടെ കൂദ്ദുമാം ആരുംപാസം നൽകുന്നതായിങ്ങനും. അവളുടെ മധുര വാക്കുകൾക്കാണ് അവൻ കൊത്തിച്ചു. അവളുടെ ഉത്സാഹം ഉപധാനമാക്കി കിട്ടുന്നും ആരുംപാസം അടയാണ് മോഹിച്ചു. ഷഡ്യത്തെ ദാരിച്ചു കൊണ്ടിങ്ങനും രഹസ്യം വിശ്വാസയോഗ്യമായ കണ്ണംബുഡിപു പക്ഷങ്ങാണ് ഇല്ലെന്നും. അവരുടെ ജോലിക്കു പോകുന്നതോടു വിലക്കി. ആല്ലോ മോത്തിക്കും അങ്ങനെന്നുണ്ടെന്നും കരുതി; കരുതിയും നാലുവൈണ്ണം ഉള്ളതുകൊണ്ടും അന്നത്തെ ഒരുവയ്ക്കും സിരിവെററാമെന്നും അവരുടെ വിചാരണ ജോലി കിട്ടുമോ എന്നും ഏതു നിശ്ചയം?

നാലുഞ്ചു വിവസം അടച്ചും ജോലി കിട്ടാതിങ്ങനാൽ എ തുച്ഛമല്ലോ? അവരു ദൈഹ്യം അവലെബിംബിച്ചു; പ്രമാണി ദൈഹ്യം സമാധാനപ്പെട്ടതും. പോക്കേബാൻ അവർ മേഘ മഹതൊട്ടുകുടി പറഞ്ഞു—“ഈന്ന് നിങ്ങളിടെ അതു തുട്ടു കായടെ അടച്ചക്കൽ പോകയതു”; അവർ നിങ്ങളെ വല്ല കുക്കിലുമാക്കണ.”

അവൻ ഒപ്പടി പറഞ്ഞില്ല. മോത്തി പോയി. തനിച്ചായതൊട്ടുകുടി ഭയാനക്കാദളായ വിചാരങ്ങൾ കടന്ന ശുട്ടി. വ്യാകലച്ചിത്തനായി നിലന്തു നീണ്ട നിരസ്സകിട്ടും. അഡാടെ വേറെ ആയം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല; അതുകൊണ്ടും ശരീര ചേഷ്ടകരം കുറഞ്ഞ മരച്ചില്ല. അവൻറെ ഓരോ ചേഷ്ടകളിൽ എല്ലാത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ശാന്തിക്കാംബന്ധത്തെ വെളിവാക്കി.

ആരക്കേഡേയോ കാലൊച്ചുകേട്ടു് അവൻ ഏഴുന്നേറ്റി അന്നു. അവൻറെ ശരീരമാസകലം വിരും തുടങ്ങി. എന്നാൽ അവൻറെ ധാരണ അബ്ദാലുമായിരുന്നു. തുട്ടകാരില്ല, അമീനാബിബിയുടെ മകൻ അക്കുംബരായിരുന്നു വാതു കണ്ണു നിന്നുത്തു്. പുരകേ അമീനാബിബിയും. പ്രമാണി പണിപ്പെട്ടു് പിരിച്ചുകൊണ്ടു് അവരെ സപാഗത്യംചെയ്തു. രണ്ടുപേരും ഉഭാസീനരായി അകത്തു കുടനിരുന്നു.

പ്രമാണി ദൈഹ്യതൊട്ടുകുടി ചോദിച്ചു:— “എന്നു ഈ ക്ഷണംടു പോന്നതു്?”

“വിശ്വേഷിച്ചുണ്ടാണമല്ല. നീ സാഡിക്കുമീയാമിന്റെ കൈകയിൽ അക്കപ്പെട്ടോ”— എന്നു് അക്കുംബൻ ശൈററു തൊട്ടുകുടി ചോദിച്ചു.

പ്രഭാണി നന്ന തെര്തി. ദേഹക്കലനായി അവൻ പറ തെരു:—“ഇപ്പി, ഇപ്പി, അതു വെളു കൂട്ടിലാണോ.....പച്ചക്കളിലും.” കുട്ടതലായി നന്നം പറയാൻ അവരാ കഴി തെറിപ്പു.

“അനാശി” — അകുംബവറിന്റെ ശല്പം നന്നാക്ക കക്കശമായി. “ആനിക്കെല്ലാം അറിയാം. നീ കളിലും പറ യങ്ങരും. ആ അഞ്ചെന്നിന്റെ കട്ടിയെ കടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു രഹസ്യാശലാചനകൾ എല്ലാം കഴിശ്രദ്ധി ഫേണ്ടും പ്രമാണി തുറിച്ച നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“നിന്റെ ഭാര്യ എത്രമാത്രം വിഷമിക്കുന്നു. അതെത കുലും നിന്മരിയാമോ ?” എന്നും അംഗീനാവീഥി ചോ വിച്ഛ.

പരിശോധിതനായി അവൻ വോദിച്ചു — “അം ആരും, അവരും ഒരു ഇക്കാണ്ടും അറിയാമോ ?”

അകുംബൻ — “നാഞ്ചെ പ്രോലിസ്കാർഷകം അറി വു കുട്ടി. നീ എന്തിനാണു് ചാക്കാല വിളിച്ചു വരുത്തുന്നതു് ? വേലചെയ്യു തിന്നകൊണ്ടിരുന്നാൽ എന്താണു് ? ഭാര്യ കുറവും കുറവും പെടുവും കുറവും ചോക്ക. നീ ഇതു പ്രവൃത്തിക്കിലേപ്പുട്ടാൽ നിന്റെ ജീവൻ പണയത്തിലാകും. പിന്നെ നിന്റെ ഭാര്യ തും കുറവും കുറവും അരുംജാഞ്ചു് ? ”

പ്രമാണി:—തൊൻ അകുമ്പുട്ടപോയി. ശീഖാൻ ശുഭ ക്കുന്നു. പരിശി...പരിശി...അംഗീനയും അകുംബവറും പരപ്പും നോക്കി.

അക്ക്‌വർ :— നീ അവിടെ പോരുതു തന്നെ എന്തിനും ?
നിന്നും ഇങ്ങനെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ ചെന്നിടപെ
കീഴ് എന്നാവശ്യമായിരുന്നു ?

പ്രമാഃ :— ഞാൻ പോരുപ്പു കളിക്കിംഗ്സിൽ നിന്നും
അവർ എന്നെ ഫ്രീക്ഷാണ്ട്‌പോയി.

അക്ക്‌വർ :— എവിടെ ഫ്രീക്ഷാണ്ട് പോയി ?

പ്രമാണി അക്ക്‌വറിനെ സുക്ഷിച്ചു നോക്കിയത
സ്ഥാതെ ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല.

അക്ക്‌വർ വീണ്ടും മോഡിച്ചു—“എവിടെ ഫ്രീക്ഷാണ്ട്
പോയി ?”

പ്രമാഃ :— എന്നിക്കുവിത്തുള്ളൂടും, ഞാൻ റാറ്റുന്നില്ല. എന്ന
പറ്റെതും അവൻ മുഖം തിരിച്ചു കൂട്ടരു.

| അക്ക്‌വർ :— ഇതിന്റെ അനഭവം എന്നായിരിക്കുമെന്ന
റിയാമോ ? ഞാൻ പോലിസ്റ്റിനറിവു കൊടുക്കായാ
ണുക്കിൽ ഇരു ക്ഷണം നിന്റെ കൈകയിൽ വിലാങ്ങ
വീഴും. മിണ്ടാതിരിക്കുന്നതെന്തും ? കുറച്ചുണ്ടാലും
വിച്ചു നോക്കു. ആ ഫ്രീഡ്മൻലും തെമ്മാട്ടികളും
ണും. അവയുടെ ഉദ്ദേശ്യം സൗധിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ
നിന്റെ അവസ്ഥ എന്നാക്കുമെന്നറിയാമോ ?

അക്ക്‌വർ പിന്നെയും എന്നെല്ലാമോ പറയുവാൻ
ബാധിച്ചു. എന്നാൽ നാലുബുദ്ധുപരു പടി കയറുന്ന ശൈലീ
കേട്ടു. അവൻ എഴുന്നേറു പുരഞ്ഞക്കു നോക്കി. അം
വന്നു അരാമാനും ശരിയായിരുന്നു. പ്രമാണിയും അങ്ങ
നെത്തെന്നാണും “ ഉശമിച്ചതു ”. അഫീസാബിലിയും

അക്ക്‌വെറ്റ് രോഷ്ടൈന്റ് സ്കോയ നയനങ്ങൾ അവരുടെ നേരെ നേനാട്ടിച്ചിട്ടു് മടങ്ങി. അതുതന്തെ എന്നൊന്നും സംശയിച്ചു് അവരെ അല്ലെന്നെന്നും നേനാക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

പ്രമാണി കാത്തിരിക്കയാണു്. അതു അഭേദ സ്നേഹി തന്മാർ ചെയ്യു് ഉള്ളിയിട്ടു് അക്കത്തു കിടന്നു. അഭേദ പ്രേരണമുസൽമാനാരാധിതനു. കേരികളാണെന്നും കണ്ണാൽ തന്നെ മനസ്സിലാക്കാം. മിഥ്രു ഒരു നല്ല ലക്ഷ്യങ്ങളു മില്ല. ബീടി വലിച്ചു് കാത്തിരിക്കും അധിക്കരിക്കും, മല്ല പുനം കൊണ്ടു് രക്തവണ്ണങ്ങളും കുമ്പുകൾ വെററില തീറിക്കൊണ്ടു് പൂത്തികെട്ടു പല്ലുകൾ, ഇങ്ങനെ സകല ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ തികഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്.

എല്ലാവയം ഇരുന്നു. ഒരുത്തൻ പാക്കാറിൽ നിന്നു സിഗററു് എടുത്തു് എല്ലാവയങ്ങളും നേരെ നീട്ടി. മറ്റൊരുവർ ചിരിച്ചുകൊണ്ടും പ്രമാണിയെന്നും, സിഗററു് സപീകരിച്ചു. അല്ലെങ്കിലും അഭേദവൻ മറ്റൊരുവർ പുക വ്യാപിച്ചു. ചിരിയും സസ്യാരവും വർഖിച്ചു. സബ്രി അല്ലെങ്കിലും പരിപ്പരവും ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങി.

മനിക്രൂർ നേരു കഴിഞ്ഞു. കാൽമായി ആരം നേരം സംസാരിച്ചില്ല. പ്രമാണി ദത്തുന്നരമില്ലെന്നതു സദർഭാഗം ഇലാണു് നേരവേക്കിൽ മരവടി പരഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. സംഭാഷണത്തിൽ പങ്ക് കൊണ്ടില്ല. ഒരുവിൽ രഹം ധാരിയ്ക്കു തയ്യാറായി എഴുന്നേറ്റു. പ്രമാണിയോട് ചോഡിച്ചു—

“എന്നാ, നീ എന്തു നിശ്ചയിച്ചു ? ”

പ്രമാണി അഭ്യാമുഖനായിരുന്നു തലകുലുക്കി.

“നൃനാരൈ നെ നല്ല അവസരം പാഴാക്കുന്നാണോ? തുള്ള തുള്ള ചാക്ക?. തൈദാർ പറയുന്നതു കേട്ടാൽ നെ നല്ല തുക കൈയിൽ കിട്ടാ.

രണ്ടാമൻ:—ഭീരുവേ, ഭീര. തൈദാർ ഇങ്ങനെ എന്നത് സ്ഥാം ചെയ്യിരിക്കുന്ന വ്രാകല ചിത്രങ്ങായി മുമാനി പറത്തു.

“പക്ഷേ, എനിക്കു്, എനിക്കു ചെയ്യാൻ ഇഷ്ടി മില്ല. എന്ന ഉപദ്വിക്കുതു്.

ക്രീകര മഴുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ദൈവൻ പറത്തു—

“പിന്ന അന്ന നീ സമർത്ഥിച്ചതെന്തിനു്? ഇനി കഴിയുകയില്ലെന്ന പാശതാൽ നിന്നു വിടുമോ? നീ പോലീസ്റ്റിനറിവു കൊടുത്താൽ തൈദാർ എല്ല ചെയ്യാൻമാണു്:—ഈങ്ങനെ കടത്തു കൂടഞ്ഞിട്ടു പോയാൽ ഇവനെ വെരുപ്പേ വിശ്വക്കുമോ?

മുമാനി:—നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പോകുന്നു. ഇതെല്ലാം ആരെകില്ലോ കേരംകും.

“കുറിക്കുന്നകിൽ കേരംക്കെട്ടു. ആ അക്കുംബന്ധി കേരംകുന്നതു്! അവനെപ്പോലുള്ള കൊതുകിന അതിനു കിലും ദേപ്പുടുമോ? മിട്ടക കാണിക്കാൻ പ്രോഖാർ അ വന്നുറ അമ്മയും ഭാത്തുയും തൈഡിത്തിൽഇയൻഡി റായം. ഏവൻ്നു എകിലും വാപ്പുനെ തൈദാർ വക ചെണ്ണുമോ? മുമാഃ—പക്ഷേ...എന്നു...

“നിനക്കു് തബദ്ദീയാണോ ഇല്ല. നിനക്കു മെണ്ണലവി സാമ്പിബ്ബിനെ അറിയാൻ പാട്ടില്ല. നിന്നുറ പേരുംപോ

ഈ ശ്രൂപികകയില്ല. സക്കാർ പോലും മെമ്പാവിസാമി പിന്നീൻ അവാക്കാരാണ്. കേള്ക്കൊ !

രോദം സാവധാനത്തിൽ പറഞ്ഞു :—

“എയൽത്തില്ലെങ്കിൽ ഇതിനൊരുങ്കുകയേ വേണ്ടായി തന്നെല്ലോ.

എക്കദേശം ഒരു മൺകുറു നേരം ഇതു വിധ സംഭവം തുടർന്ന്. പ്രമാണി അധികമൊന്നും സംസാരിച്ചില്ല.

അവാരിൽ രോദം അവരെ കാഞ്ഞങ്ങൾ പറത്തു മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ദയത്തിൽ ധനത്തിന്റെ രോക്ക സംഖ്യാലൈപ്പുറി പറത്തു വുംമോഹിപ്പിച്ചു. മരും വൻ ആവരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി. സാധു—അതെല്ലാം കേളും പരഞ്ഞലിലും; വൃക്കലവിന്തനായി; സവിത്രയുടെ കൈകളിൽ കടന്ന ചിട്ടക്കാൻ ദയങ്ങിയതിനു കിട്ടിയ കിക്കു അവൻ എങ്ങനെ ഉരക്കു ?

എക്കദേശം പത്രം മൺകുട്ടി സ്നേഹിതനും എഴുന്നേറു. പ്രമാണിയിൽ കുടുംബ എഴുന്നേറു.

“അംഗാശക്ക, മനസ്സു മാറിപ്പോകയതു്. വിഷമിക്കു കയും വേണ്ട. അട്ടത്തെ ആളുകൾ കാഞ്ഞം ശരിയാക്കുന്നും. സാമ്പി കുട്ടിയാം നാജു ഡൽഹിക്കു പോകുന്നു. അഭ്യന്തരം തിരിച്ചു വരുന്നതിനു് മുൻപു് കാഞ്ഞം ശരിപ്പെടുത്തുന്നും.

പ്രമാണി ചെറുമായി ഇതെല്ലാം കേളു. സ്നേഹി അനുശ പോയാദേശം വീണ്ടും നീണ്ടുനിവന്നു കിടന്നരുണ്ടി. അവരുടെ ഉള്ളിൽ വിചാരകിരണങ്ങൾ നേരം തേണ്ടിച്ചിഡി. ഭയാക്കന്ന കാരംഗേലം എല്ലാത്തിനേയും മുടിക്കൈളംതു.

അബ്ദായം 40.

ചന്ദ്രകാന്തരം, ഉമാദേവിയും ശ്രീകാന്തനും കയറിയ
തീവണ്ടി കത്തിയവാറിലേക്കെ തിരിച്ചു. അരുളക്കെയും ഏ
ഡും ശാന്തമായിങ്ങനില്ല. എന്നമാത്രമല്ല ആരാഞ്ച് മുട്ട്
തയ്ക്ക അശാന്തി ശനിദിവിച്ചതെന്ന പറയാനും പ്രധാസം.
നെന്നണ്ടു സ്നേഹം കഴിയുന്നതു വും അതും നെന്നും സംസാര
രിച്ചില്ല. പിന്നെ ശ്രീകാന്തൻ പെട്ടിയിൽനിന്നും കടലാ
സ്നേഹത്തു് എഴുതാൻ തുടങ്ങി. ഉമാദേവിയും ചന്ദ്രകാന്ത
നും അതു കണ്ടു. അവൻ കാഞ്ഞും മനസ്സിലാക്കി. എന്നാൽ
ശ്രീകാന്തൻറെ ദേഖി അവരിൽ പതിയുന്നതിനു മുൻപ്
അവക്കെ ദേഖി മററാക്കുകയില്ല. അവൻ ഗംഭീര
ഭാവത്തിൽ എഴുതിതുടങ്ങി. എഴുണ്ടിത്തിക്കുള്ള തല്ലി
തകക്കുന്ന വിചാരങ്ങളെള്ളു അവൻ കടലാസ്സിൽ പകത്തി.
അവൻറെ മുഖത്തു് അല്ലോ ശാന്തത പ്രകടമായി. കത്ത
മുത്തിയായപ്പോഴേക്കും മനസ്സിന്റെ ഭാരവും നീങ്ങിയതു
പോലെ അവൻറെ മുഖത്തു് പ്രസന്നതയുടെ രേഖകൾ മു
തുക്കുശായി. ആ പ്രസന്നത മാത്രാപിതാക്കളിൽ നേതൃ
ങ്ങളിലും സന്ദർശക്കിഹാക്കുവാക്കി.

രാത്രി എട്ടുമണിഘട്ടു് നിഘ്നിത്യമാനത്തു് എത്തി.
രണ്ടുകൊപ്പുന്നും ഒഴുക്കുംണ്ട് ആ കട്ടംബും അവിടെ
എത്തിയതു്. ശ്രീനികിട്ടു് വേണ്ടപ്പെട്ട ഒരംഗം ദാസ്തു
പ്പെട്ടപോയി. ആ തീരുരുഡിവാ അരുളക്കെങ്കം ഗൗർത്തിപ്പമു
ണ്ടാക്കിയിന്നു നാജത്തുപോയില്ല. എങ്കിലും ആത്മം അതി

கெபூரிடி ஏக்ஷிவும் ஸ்டீலிஸ். சுதாகாந்தன்றி அங்காலோஹ்மாஸ் அதிகம் காரணமென்று அவிடெ ஈடு யவரைப்பும் மன்றிலாகி.

ஸாமாந்தர செரிய கை ராமமாஸ். எக்ஷெஸ் அங்காலோஹ்மாஸ் அவிடெ தாமஸாஸ். ராமத்தி ஸ்டார் கெரின்துத் தை கீஸ் ; அது கீஸின்றி இக்லிலாயி கை சுதாகாந்தன்றி வெங்குவு. அதின்றி பிள்ளி லாயி கை செரிய நலியுள்ளது. பரிசுரபு ஜெகார்ட் ராஸ்கீதவும் பர்கீதவுமாயிக்கை. காழு காய்கை களை கூடு கூத்துப்பிக்குக்கூடும் மராஸ்டிரம் அதுகையும் நாக்குக்கூடுமாயிக்கை அது பிழையும். ஸமலா மாரிதாந்துக்கு சுதாகாந்தன்றி அதுரையும் அங்கிருப்பிப்பூடு துட்டு. வாடித்த ஜூர்ஸ் தேஜோயீகாலாயிக்கை முப்புத் திலாப்பூர் அதுகை பத்தின்றி லக்ஷ்மீகை களுக்குத்துட்டு. அதின்றி புதி பலகா உமாபெவிதிலும் உள்ளாயி. எக்கால் ஹதொ கை ரூபிகாந்தகிரி கை மாரிவும் உள்ளக்கியிலு. அவு ஸ்டார் எக்ஷெஸ் ஷூப்புகிகா விஷாபுமதமாயுதையுத்திடி. உமா பேவியும் பிலாப்பூர் காந்தகிரிலைப்பேப்புடு, அது பேப்புர் சுதாகாந்தன்றி பரிவர்த்தகை கொள்ளுகிறது சுதோஷவும் டுப்பிடாகும்.

ஹாப்கை லிவாஸ்ஜுரி பலது கடினது. சுதாகாந்தன் கடினம் கடன் துட்டு. கடினத கடே காலமாயி அங்காலோஹ்மாஸ் கொள்கிறதை வும் பிலாப்பூர் அஞ்சூதம் ஸ்டீலிஸ்டுக்கு. அது ஸ்டார் அங்காந்திக்கை மேற்குவாகு கெடும் ஹாக்கிலு. அநீகாந்தன்றி காலீநாவுவுமாவு,

അവൻറെ എഴുവുമ പ്രജ്ഞാരിപ്പിക്കുന്ന കേട്ടവീക്ഷ്ണവ് കഴിം ഇല്ലാതിയന്ന എങ്കിൽ ഒരു പഴക്ക വന്നുകുന്നതാം പുർണ്ണവസ്ഥിലെത്തിരേതുമായിയന്ന.

ആകാശനും വിത്രുമ്പോൾ, ശാന്തിയോ, സന്നാധ്യാനമോ, മനസ്സുവാദമാ തെള്ളുപാലും ഉണ്ടായിത്തന്നില്ല. അതു തിരുതെ അവണ്ണയലീലകൾ അവനെ തെള്ളം പ്രസാദിപ്പിച്ചില്ല. അതുതിരുതെ ഒന്നസ്ത്രീക്കും കൂദായ സെംഗുഡൻറ്റു തനിഞ്ഞെന്ന നിരന്തരപ്രഭാവത്തിൽ മുഖ്യാനും അവനെന്ന എഴുത്തിലെ സാധിച്ചില്ല. ഇവിടത്തെ അവനു സ്ഥാപിച്ചതെന്നതിൽ നിന്നും ട്രൗം അവനു മെച്ചപ്പെട്ടായി അനുംതിച്ചു. അവൻ തനില്ലെന്നും, വഴുവെന്നും, വന്നു കിടക്കുന്ന എന്നാൽ വിവാഹം അവനെ പ്രത്മിക്ഷിക്കാം എന്നു സ്ഥാപിക്കാക്കി.

ഒരു ദിവസം സന്ധ്യാഞ്ചും ആകാശനും നദീതീരിൽനിന്നും സുജ്ഞനും പാഞ്ചിശാഖയിൽ മരയുന്നതിലെ വെല്ലപ്പുട്ടന്ന. ജലതാംഗങ്ങളുടെ തത്തിലൂളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു മെഡൈ ഉഡിക്കും കിരണങ്ങളും മെഡൈ ഉഡാരായും മുട്ടക്കി. നാംഞാ വുക്കിഷപ്പെട്ടിം സന്ധ്യാസംഗ്രഹിതമാരംഭിച്ചു. പ്രതു മണിസ്പരംതിയും ഓടി സേപ്പുത്രം പാടിശാഖാഭിയന്നം. ആകാശനും കൈകകൾ കെട്ടിക്കൊണ്ടും നദീപ്രവാഹം ദോക്കി നിന്നും. മണിഗത്തി; ചെറിയ ചെറിയ തുണിക്കാരം റൂത്തം ചെരും ചുംബിയും തൃക്കിപ്പോക്കന്ന. തൃക്കിഞ്ഞെന്ന സഹജമായ കൂളകൂളരവും ചെവി കൂഴിപ്പിക്കുന്നും. ആകാശബന്ധം ചുഞ്ചി അന്തിൽ ഉറച്ചു. മറ്റാരക്കിലും അവനു കണ്ടാൽ, അവൻ സെംഗംഞ്ഞാവലോകനത്തിൽ ലക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന എഴുന്നും, സർ

தினென்ற பூராம ஈனில் நினை ஏற்றோ பூத்திராஸூந் பவித்ரகாளிகளினாலேனா, அது பூராம அவன் ஏற்றோ பூரா நல்கனானோ தொனை. ஏப்பாக்க ஸ்ரீகாந்தனென்ற வொழுத்துக்கருமாறுமெ அவிடெ பதி எதிர்க்கொத்து. அவனென்ற மகனூ—அங்காயிறை ட்டிலை ஓர் நிறங்களினா மகனூ—அவிடெயல்லாகின்றன. அது சிறுவரென்ற அகலை பெறிப்புறை ஏற்றிக்கொடி எது. நல்லுங்க மன பூராமத்தில் பூஜை பதினெட்டினா ஏற்று வர்கிலை, அதினென்ற அடியில் கிடைக்கின்ற சுறுக்களூ அதில் ஸப்தூங் குபித்தினா செலு மத்துக்களூ அவன் களிலை. ஏனைத் திரியூங்கிற சுவரிய சாரியிலிக்கன ஸவித்தை அவன் காளங்க. மோட்டாந் அப்பக்கத்தில் பெடு விவசைாகி கிடைக்கன ஒராவியுடை ஸமீபம் ஹத்தா ஹத்துக்களை அது தனு முத்தியுடை உத்தமாஸ் அவனங்காயறு. அவர் அது பூங்கும் கணங்காஞ்சுப்பத்தில் ஹது வியம் அவனாடு பரங்காதாகி தொனி:—

“ஹது குவம் தனையாஸ் யமாத்மஸுவம், ஜேஜூ— நினை ஏற்று மானக்கூடியுக. ஸ்ரீகாந்தனென்ற கண் கரு நல்லுவாமத்தில் நினை திரித்து— மகுவாத்து லேக பானது. ஸுந்து அங்குமித்து க்ஷிதித்து. ஸுந்தான் மனம் ஸவித்து ஸுவாஸுமநமாயி அவன் உத்தித்து. அதுகாலைத்தினென்ற சங்கீர்ணாவம் ஸவித்து மெந்தமாயி அவன் அாஸவைபெடு. அல்லுஸமயத்தினத்தில் பூத்தியுடை ஹாலை பாமாளிஃபைலை ஸவித்து விலின

അപക്ഷദ അവൻ കണ്ടതുടങ്ങി. പക്ഷികളുടെ ഗാനങ്ങു തീയിൽ അവൻ അവളുടെ വിലാപത്തിൻറെ ധപനി കേട്ടു. നമ്മിയുടെ കൂക്കളുന്നാഭവും അക്കദൈന തന്നെ. മെല്ലു വ്യാപിക്കുന്ന അന്യകാരം ജീവനെ ആവരണം ചെയ്തു തട്ട് അഡിയ നിരാഗംയായി. ആ യുവാവു്, വെറും ഭാവനകളുടെ ഒരു മുൻതിയായി. ബുദ്ധിയും വിശ്വചാരകതിയും, കർത്തവ്യബോധവും ദൃഷ്ടിയായി. താൻ ആരാഞ്ഞന്ന പോലും മരന്നു. ഭാവന, വെറും ഭാവന, ത്രാഖവും സാത്തികവും, എന്നാൽ ചെത്തനാമീനവും നിശ്ചയിക്കുമായിട്ടുള്ള ഭാവന—അതിനും അവൻ അധിനന്നായി.”

രാത്രിയായി. പക്ഷികളുടെ കോലാഫലം സമാപ്തമാണി. മുൻപു കണ്ണ പ്രശ്നകളുള്ളാം മരഞ്ഞാ. ആകാശം നീലവർണ്ണമായി. ഏല്ലാ വസ്തുക്കളും മാറ്റമുണ്ടായി. എന്നാൽ നമ്മിയുടെ കൂറവും മാറിയില്ല. ശ്രീകാൺ സാവധാനത്തിൽ വെള്ളത്തിനരികിലെത്തി, കാൽ വൊള്ളുന്നതിൽ മുക്കി. ശ്രീരമാസകലം ഒരുക്കുന്നുണ്ടാതി വ്യാപിച്ചു. കരച്ചുകട്ടി അടച്ചതു. പാറയിൽ തട്ടി ഒഴുകന്ന ജലത്തിൻറെ ധപനി മുഴുവാസ്യമായി അവനു ദോന്നീ. ശ്രീകാൺനും സർത്തും സവിത്രാസദശമായി. അവിടെ നില്ക്കുന്നതിൽ അവനു “ഒരു പ്രത്യേക ആനദം തേണ്ടും. കഴിഞ്ഞക്കാല മേഖലാച്ചയത്തി. ആകാശമെണ്ണലുത്തിൽ അഞ്ചം വ്യം താരക്കാരും ഉണ്ടിച്ചു കഴിഞ്ഞതു. ശ്രീകാൺനും അവ വളരുന്ന പ്രിയമേരിയതായിരുന്നു. അവൻറെ വുമിതവള്ള തയ്യിനല്ലോ, ശാന്തിയുണ്ടായി.

ഈ ശാന്തി പ്രാനം ചെയ്തു” അഥാഞ്ഞന്ന നിഡിയും മുള്ളു. അഞ്ഞാൽ ഉണ്ടാക്കിയതാരെന്നും നിഡിയുണ്ടില്ല.

അവൻ കനിഞ്ഞരു ണ്ണെ കൈ കൊണ്ട് വേള്ളം കോരി. ഒക്കയിൽ വെള്ളം നിറച്ചതാട്ടുട്ടി എന്തോ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്യുകയാണെന്നാൽ വിചാരം അവൻറെ ഉള്ളിൽ കടന്ന. ആ വിചാരം മനസ്സിനെ മർദ്ദിച്ചു. വിരലുകളുടെ ഇടയിൽക്കുടി വെള്ളം ഇററിറ്റ വീണാനുടങ്ങാം. അവൻ നിവന്ന് നിന്ന. ഭാവനകളുടെ പ്രഭയം ശമിച്ചു സ്പാണാവിക്കമായതുമാത്രം ഫേശിച്ചു. തീക്കാനെന്നും ബുദ്ധി ഉണ്ടുമാത്രം പ്രവർത്തിച്ചുതുടങ്ങാം.

“സവിത്ര എന്തു ചെയ്യുകയായിരിക്കും? അവരും എന്നു കുത്തിനു മറപട്ടി അയക്കാത്തതെന്തെന്തു്?..... ഞാൻ എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു? എനിക്കു് ഇപ്പോൾ ഇവിടെ എന്താണ ജോലി?.....അപ്പുണ്ട് ഒരു പദ്ധ്യേ ആധിക നാടു ഇവിടെ താഴിച്ചേരുക്കും.....അങ്കേഹമന്തിന്റെ ശരീരാവന്മ നന്നായിട്ടുണ്ട്. അങ്കേഹം ഇപ്പോൾ സന്തോഷമായി കഴിയുന്നു. അമല്ലും അന്തുകൊണ്ടു് സമാധാനമായി. ഞാൻ—ഞാൻ മാത്രം ഭിവരണ്ടിൽ കഴിയുന്നു.

സവിത്രയും.....അപ്പു, അപ്പു, അവളിൽ ശാന്തമായി റിക്കുന്നു. അവരും അഗ്രിപരീക്ഷയും ചിത്തയിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ പോകുന്നതുപൊലെ അതു ഗൗരവമില്ലവെള്ളായിരിക്കുന്നു. തെങ്ങാടി ഒരുമിച്ചു് എങ്ങനെയാണു് കളിച്ചുനടന്നതു്? ആ ദീവസ്ത്രം എല്ലാം കഴിഞ്ഞുപോയി. അതിന്റെ സൗമ്യത്തിപ്പോലും മങ്ങി മരഞ്ഞുതുടങ്ങാം..... എക്കിലും എനിക്കിവിടെ താമസിക്കാൻ സാദ്ധ്യമല്ലു. അപ്പുങ്ങനാട് പറയും, അമല്ലേയാട്ടം പറങ്ഞേതുക്കാം. അവക്കു് ഇവിടെ താമസിക്കണമെങ്കിൽ താഴെസിച്ചുകൊള്ളുട്ടു”

ഈ അന്തിമ വിവാദങ്ങളാട്ട് ക്രൂട്ട് അവൻ അവിടെ നിന്നും മടങ്കി. വീട്ടിലെത്തിരോപ്പാർ മാതാപിതാക്കൾ എൽ അവിടെ ഇപ്പോഴിയൻ. രണ്ടുപേരും സാധാരണ സവാരിക്കിരണ്ടിരുത്താൻ. ശ്രീകാന്തൻ ചിന്താക്രാന്തിനായി വരാന്തയിൽ ഇരുന്നു. നാഞ്ചി ഇതിനെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കാം എന്നാവൻ ഉറച്ചു.

ഇത്തീരു അന്ത്യം അധികയും ഒരുമിച്ചു മടങ്കി വരുന്നതും അവൻ കണ്ടു. സുക്ഷിച്ചുനോക്കി. ആ കാഴ്ച അവനിൽ അജ്ഞാതമായ രോന്തം ഉള്ളവാക്കി. ഒരു വിച്ചാരം കടന്നുട്ടി. ‘അമ്മയില്ലെങ്കിൽ അന്ത്യം’ ജീവിച്ചിരിക്കാൻ സാധിക്കുമ്പോൾ. ‘അന്ത്യനില്ലെങ്കിൽ അമ്മജ്ജും’

രണ്ടുപേരും വന്നുചേരുന്നു. ശ്രീകാന്തനെ കണ്ടു ‘അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കിയിരുക്കി. ശ്രീകാന്തൻ ചീരിച്ചു. ഈ സ്ഥിതം ആ ബാധ്യവിനും നവചൈതന്യവും നൽകി. അവിടെ യുള്ളവരുടെ വളരെജൂഡിൽ അതു പ്രതിബന്ധിച്ചു.

അമല്ലുറയം 41.

രാത്രി പാതുമണിവരെ പച സംഗതികളെയും പറ്റി സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന ശേഷം എപ്പോവയും ഉറക്കത്തിനുള്ളിൽ ഒരു കാത്തി അവൻറെ മുറിയിലേ ക്കു പോയി.

ചട്ടം:—“ഈപ്പോൾ ശ്രീകാത്തി” അമല്ലും ഉണ്ടെങ്കിൽ നീ തോന്തന്നു ഇപ്പോൾ ?”

ഉമാ:—അങ്ങദയുടെ അട്ടത്തിരിക്കണമ്പാർ; അതും പണി പൂട്ടി ഭാവിക്കുന്നു.

ചട്ടം:—അമല്ലും; നിന്റെ തെററിലൂഡാണുണ്ട്. അവി ടേന്തതിൽ നിന്നും എത്രയോ അധികം ശാന്തനുണ്ടായി രിക്കുന്നു.

ഉമാ:—അങ്ങദയും തെററിപ്പോയെന്നാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നതും. അവിടെ അവൻറെ ഭിംബം വ്യക്തമായിയുണ്ട്. ഇവിടെ അതു വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല. അങ്ഗരു യുള്ളിൽ. അന്നത്തെപ്പോലെ ഇന്നും അവനു വിഷമ മുണ്ടാണ്. ഒരു പദ്ധതി, കുറച്ചും കുടുംബം. അങ്ങു കാണാറില്ലെന്നും നാജുകുടുംബം കുടുംബം അവൻ ദഹിച്ചു പോകുന്നുണ്ടാവാം. അതും അതു നബിയുടെ തീരന്തേരാ, അക്കാലവും അതു കാട്ടകളിലോ, കന്നകളിലോ, ഏകാന്തമായിരിക്കാൻ.

ചന്ദ്രൻ:—“നമുക്ക് ഇവിടെ സ്ഥിരവാസമാക്കിയാലെന്തു് ? അവിടെതെന്തെ ജോലികൾ എല്ലാം മതിയാക്കാം. അവിടെ താമസിച്ചുപാൽ നമുക്കാക്കം ഒരു തരത്തിലും സുഖജീവനുകയില്ല.

ഉമൻ:—“അതു് ഇവിടെയും ഉണ്ടാക്കില്ല.

ചന്ദ്രൻ:—അപ്പേരും ജീവിതം മഴുവനും തുട്ട വിധം കൃഷ്ണ ആണെങ്കിലെന്നെന്നാണെന്നോ ?

ഉമൻ:—അതു പരമാത്മാവിനു മാത്രമേ അറിയാവു അംദ്ധ മഞ്ഞിന്തിന്തിരം നിശ്ചയങ്ങൾ നാം എങ്ങനെന്താണെന്നി യുന്നതു് ? ഇതെല്ലാം എന്തെന്തുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ആയിരിക്കുമെന്നു് നാം അറിയുന്നേണ്ടോ ? അംദ്ധ് അദ്ദേഹത്തിന്തിരം ശക്തിയിൽ പൂണ്ടിമായി വിശ്രപണി ചെന്ന അഴുപ്പു് ?

ചന്ദ്രൻ:—“കഴിഞ്ഞമാസം മുതൽ ആ വിശ്രപാസം അങ്കപ്പു് എ തെററിയിരിക്കുന്നു. ശാശ്വതമായി പിന്തിക്കു ഉന്നാർ അങ്ങനെന്തൊരു വിശ്രപാസത്തിനു് സ്ഥാനമില്ലെന്ന തോന്നുന്ന ദ്രവ്യമായ വിശ്രപാസമുണ്ടു് കിൽ സപ്രത്തുകൾ സന്ദേശിച്ചുതെന്തിനു് ? ഭാവിച്ചു പൂറ്റി ചാന്തിക്കുന്നതെന്തിനു് ? സവിത്രയെ അയച്ചു തെന്തിനു് ? നിങ്ങളെ ധർമ്മാചാരണത്തിൽനിന്നു് താരതമരത്തിനു് ? ഒരുക്കാലത്തു് വിശ്രപാസമുണ്ടായി അനില്ല.”

ഉമൻ:—നാം രണ്ടുപേരും ഭർബലവരാണു്. ശ്രീകാന്തൻ എ കെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കും. അവൻ എന്താണു ചെയ്യുകയെന്നു് നമ്മുടു് ഉണ്ടാക്കാൻ വരും. അവൻ

തീച്ചയായും എന്നെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കും. അപ്പേപ്പാരി നാം ദത്യന്തരമില്ലാതെ അവൻറെ പുരകേ പോകിയും ചെയ്യും.

ചന്ദ്രഃ— എന്തു്, ശ്രീകാരതനെ ഒരു പ്രകാരത്തിലും സമാധാനപ്പെട്ടതാണ് സാധിക്കുകയില്ലെന്നോ?

ഉമഃ— അങ്ങേക്കു് അങ്ങപെനെ തോന്നന്നതെന്നാണോ? അവനെ തടയുകയില്ലെന്നോ? അങ്ങു തന്നെയല്ല പറഞ്ഞതു്. ഇപ്പോൾ ഇങ്ങപെനെ പറയുന്നതു് എന്തു കൊണ്ടു്?

ചന്ദ്രഃ— അനും ഇങ്ങപെനതെന്നെന്നാണോ പറഞ്ഞതു്. ഉപയോഗിച്ച വാക്കുകൾക്കു് വ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കും എന്നമാത്രം. വാക്കുകൾക്കു് ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. എക്കിലും അതു നിങ്ങപെണ്ണേ രണ്ടുപേരും തകയുമെന്നോ വിശദപരിച്ചു്. കഴിഞ്ഞ പത്തു പത്തുണ്ടു ദിവസം ഞാൻ കീടക്കാവിൽ കിടന്ന പലതും ആളോവിച്ചു്. അതിന്റെ പലമായി എനിക്കും ധമ്മഭാസിനം തമ്മിൽ യാതൊരുന്നവും ഇല്ലെന്നോ? ഭൗഖല്യമായി. അയാൾ ആക്കം ഒരു ചാലുപ്പേപാലും കൊട്ടക്കാഷനില്ല; തൊനോ, എൻ്റെ ധനം വാരിയെറിഞ്ഞിട്ടിട്ടും സ്വയം സദൈശിക്കുന്നു. ധമ്മാഭാവും ഭാനശീലനമാണെന്നോ? കീത്തി സന്ധാരിക്കുന്നു.

ഉമാദേവി വിസ്മയത്താട്ടുട്ടി ഇതെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതുവരെയും ഇതു രീതിയിലോ, സ്വന്തതിലോ അഭ്യന്തരം സംസാരിക്കുന്നതു് ഉമാദേവി കേട്ടിട്ടില്ല.

ചന്ദ്ര:— നീ എന്നർ വാക്കേരുട്ട് അത്തുതാപ്പുണ്ടാണ്. ‘എന്നാൽ ഞാൻ ഡാനം ഡാങ്ങേട്ടുട്ടി ജീവിച്ചു.’ എന്നോ ചിഹ്നാദിക്കേണ്ടി. സത്രമെന്നം ഫലയസ്ഥരെന്നം എന്നിക്കു തോന്തിയതെല്ലാം ഞാൻ ചെയ്തു. എന്നാൽ ഏതുപ്രാവശ്യം ഞാൻ എന്നനാത്തനെ ചതിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനും ഇനി ഒരു പ്രതിവിധിയുമില്ല ഒരു പാരവുമില്ല, മനസ്സും സപയം വണ്ണിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവൻ ശാന്തിയുണ്ടാകമെ എന്നു സംശയമില്ല. കൂറണം, ജീവിതത്തിൽ ഓൺ നാൽകുന്ന ഒരു ഔദിയ തുല്യാം പരിമിതമാണ്’. ഉള്ളതിൽ അവൻ സത്രാരേ ചണ്ണം നിപ്പിച്ചിട്ടിട്ടും ശാന്തനാക്കണം. “ഭന്നാം അക്കദൈന. തന്നൊർമ്മാണു് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്” എന്നു് ഉമാദേവി പത്രക്കു പറഞ്ഞു.

ചന്ദ്ര:— ഇല്ല, അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടില്ല. എന്തെങ്കിലും ചെയ്തിട്ടിണ്ടുകൊം അതു് എനിക്കു വേണ്ടി ചെയ്തു ണം. ഞാൻ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഈ റിതിയിൽ നിങ്ങളെഴു കാശകയ്ക്കില്ലായിരുന്നു.

ഉമാ:— സവിത്രയെ സംബന്ധിക്കുന്ന ആ സംഭവം ഉണ്ടായില്ലെങ്കിൽ, നാം എത്ര സുവമായ ജീവിതം നയിക്കകയായിരുന്നു. ഇല്ല, ഇല്ല. അതു് സുവമെന്നു അദൈന പറയാം? അതു് അജ്ഞതാനത്തിന്റെ ഫലമായ സുവമായിരുന്നു അഞ്ചാനത്തിന്റെ കിരണം ഔദിയതോടുടക്കി സുവം അപ്രത്യക്ഷമായി. ജീവിതത്തിൽ നിശ്ചിതാവസ്ഥ, സുവസാമഗ്രികളിൽ പ്രാബല്യം, ഇവക്കുന്നം അമാത്മസുവദാരുന്നു

പറയാവുന്നതല്ല. നാം ശാസ്ത്രങ്ങൾ വായിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്, എന്നാൽ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. ശാസ്ത്രങ്ങളെ യഥാത്മം അത്മം മനസ്സിലാക്കാനും അതനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാനും തുനിഞ്ഞപ്പോൾ നാം വണ്ണിതരായി.

“പാവദ്ദേപ്ത സവിത എത്ര പാപം ചെയ്തിരിക്കും?”
ഒരുപദ്ധതിയാണ് ദീപില്ലപുസ്തകത്താണ് അദ്ദേഹം ചോക്കിച്ചു.

ഉമ:—അതു സാധുക്കു നമ്മുടെ ഭർബലതയുടെ ഫലമാണും അനാഭവികക്കുന്നതും. പകേഷ്, ഈ അശ്വസ്യ തിലും അവരും സങ്ഗതാശ്ശമായി കഴിഞ്ഞുകൂട്ടുന്ന നാശം തുടികാനും പറയുന്നതും. അവളുടെ പക്ഷം എന്തെങ്കിലുംജോഡാ? ഈ ലോകത്തും അവരുടെ കാരാം അധികം വിപരത്തുകൾ ആരക്കേണ്ടിലും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടാ? എന്നിട്ടും അവരും അതൊന്നും ശശ്രമാക്കാതെ സങ്ഗതാശ്ശമായി കഴിയുന്നുകിൽ അതിൽ നിന്നും എന്താണും മനസ്സിലാക്കേണ്ടതും? യഥാത്മം സംസ്കാരം അവരുടുക്കാണണായിട്ടുള്ളതും.

ചന്ദ്രകാനും മരപടി ഓന്നം പറഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം ചിന്താകൂനാനായി. രാത്രി അതികുമിക്കുന്നു. അവിടെ എത്തിയതിനാലേം ഇനാശം സവിതയുടെ കാര്യം സംഭാഷണവിഷയമായതും.

ഉമാഭേദവിശ്വാസ വാക്കുകൾ ചന്ദ്രകാനുന്നെന്ന ചിന്താമനം നാശനാക്കി. ധാർമ്മിക വ്യവഹാരങ്ങളിൽ തല്ലറമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഭ്യത്തിൽ സവിതയുടെ സ്ഥിരത്തിലും ധർമ്മചിന്തയിലും നന്നിച്ചു കിടന്നുന്നു.

ഉമാ:—അംഗീച്ച് എന്താണോ പിന്തിക്കുന്നതു്? ശ്രീകാന്തൻ അവിടെ പോകാമെന്ന പറയുന്നു. അതിലും ഈ തന്ത്രം തന്നൊധ്യാബന്ധങ്ങളിൽഡിക്കുന്നതു്. അവിടെ എത്തിരായ ശാന്തി കിട്ടാമെന്നാണോ അവൻ തോന്നുന്നതു്. ശാന്തിയെക്കാരം ഉപരിയായി മഹരാജ സുഖമേഖലാ ? പിന്നെ നമ്മൾ മാത്രം ഇവിടെ താമസിച്ചിട്ടു് പൂഞ്ഞുള്ളയിൽ കണ്ടക്കവേദന സഹിക്കണാം !

ചന്ദ്ര:—ശ്രീകാന്തൻ പോകുന്നതു് എനിക്കുസഹ്യമാണോ.

ഉമാ:—പറമാർത്ഥം പറയുകയാണെങ്കിൽ എൻ്റെ ഏഴായും തക്കം. പക്ഷേ, അവൻറെ കാര്യവും ചിന്തിക്കേണ്ടതല്ലോ ? മുകജിന്തുക്കളെല്ലാലെ ജീവിക്കുന്ന ഒരു തോട്ടിക്കളും ഓർത്തില്ലെങ്കിൽ പോകടെ, സവിത്രയെ എങ്ങനെയാണോപക്ഷിക്കുന്നതു് ? മറങ്കുന്നതു് ? ശ്രീകാന്തനെ മറക്കുന്നതെങ്കിലേനെ ? നമ്മുടെ ബാഹി ജീവിതം സവിത്രയെല്ലാലെ കഴിക്കേണ്ടി വരുമ്പുന്നാണോ എനിക്കു തോന്നാറുള്ളതു്.

അവൻ അവർത്തിക്ക് അനുസ്ഥനമുണ്ട് കൊണ്ടുപോയി, നമ്മുടെ പുത്രൻ കൊണ്ടുപോകും.

ചന്ദ്ര:—അങ്ങനെ പറയാതിരിക്കു.

ഉമാ:—തോൻ്റെ പാണ്ടാലും ഇല്ലെങ്കിലും അതു തന്നൊധ്യാബന്ധം ഉണ്ടാകാൻ പോകുന്നതു്.

അഭ്യുമതിയും സംഭാഷണം കേട്ടുകൈണിവിൽ കാംഗ്രെസ്സിലും കൂടിഞ്ഞതില്ല. സംഭേദമാ കാണുകയാണെന്നും. നിമി

വിത നയനക്കുള്ളേടെ മുൻപിൽ സംഭവങ്ങളുടെ ഫീറു വിച്ഛുത്തങ്ങൾ. ഭയംകൊണ്ട് കമ്പിതനാഴതു ദ്രോഹം അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

“ഹതിനേക്കാർ മരണംതന്നെന്നയാണോ നന്ന്. ജീവി ചുറിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ ആത്മഹത്യചെയ്യുകളും, ശ്രീകാന്തന്റെ വിഘ്നാഗ്രാഹിക്കുവത്തിൽ വെള്ളുസീറി മരിക്കും, എക്കിലും ഇതൊരിക്കലും സാധ്യമല്ല.”

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശബ്ദം ഇടറി. “ഈക്കുന്ന പരയാ തിരിക്കും. ഈനി ഇങ്ങനെ ഒരിക്കലും സംസാരിക്കുമ്പോൾ അംഗങ്ങനെ ജീവിക്കുവാൻ വേണ്ടും. എന്നിക്കു” സത്യം ആവരി ക്കുയും വേണ്ടും, ഈ വിധത്തിലും ശാന്തി ആവശ്യവുമില്ല.

ഉമാദേവി പരിശ്രാന്തയായി വീണ്ടും അദ്ദേഹം രോ ഗ്രാഹിത്തീരുമെന്നവർ സംശയിച്ചു. എഴുന്നേറ്റും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപം ചെന്നിരുന്നു. അദ്ദേഹം എന്നൊരു പരയാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. എന്നാൽ അവർ അദ്ദേഹത്തെ തടഞ്ഞിട്ടു പറഞ്ഞു.

“ഉറങ്ങണം. ഈനിയും സുവശ്രേഷ്ഠനാണോ വിശ്വത്തി വെയ്ക്കുമ്പോൾ മുമ്പായിരും.”

ഉത്തേജിതനായി അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

“സുവശ്രേഷ്ഠ...സുവശ്രേഷ്ഠ കി?

ഉമാദേവി മെല്ലെ അദ്ദേഹത്തെ തലോട്ടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു—“ശാന്തമായിരിക്കുണ്ടാം. ശ്രീകാന്തൻ ഉണ്ടാം പോകുമ്പോൾ. അവൻ കാഴ്ചയെമാനം അറിയാതെ വിഷ മിച്ചുത്തുട്ടും. ഉറങ്ങണം.”

അങ്ങളുമാം അല്ലോ ശാന്തനായി. കുള്ളുകൾ അടച്ചു. ഉമാദേവിയും റംസർ കിടക്കയിൽചെന്ന കിടന്ന. രാത്രി റണ്ടുപേരും സുവന്നിത്രയുണ്ടായില്ല. വലുകാന്തൻ ദിവാഡിക്കുത്താൽ എത്രന്താശേരേം പുലവി. ഉമാദേവിക്കും ഒന്നം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അന്നത്തെ സംഭാഷണത്തിന്റെ അനൈതികിയ്യും ഓത്ത്³ ഉമാദേവി പദ്ധതിപറ്റി.

ഇവിടെ മാതാപിതാക്കരാം എത്ര അസ്പദമരായി രാത്രികഴിഞ്ഞു അതെ സ്ഥിതിയിൽത്തന്നെയാണ് ഗ്രീക്കം തന്റെ തന്നെ മുറിയിലും കഴിഞ്ഞതു്. അവൻ രാത്രി മുഴുവനും കിടക്കയിൽ കിടന്ന. പട്ടമെത്തെ അവനെ അസ്ഥാപ്തിച്ചതി.

അബ്ദ്യർധം 42.

അടങ്ക ദിവസം ശ്രീകാന്തനോട് സമീപമിൽ പട്ട സ്ഥലത്തിലേക്കെ പോകവാൻ ചന്ദ്രകാന്തൻ ആര്ജ്ജതാപിച്ചു. ഡാക്കിൽ കറിച്ചുകൊടുത്ത ചില മരങ്ങൾകളിൽ, കറിച്ചു ധാര അഴിം വാങ്ങണമായിരുന്നു.

ശ്രീകാന്തൻ പോയി. അവൻ ചിഹ്നാദിമശനാ യിരുന്നു. വൈക്കേരം മട്ടാവിവനിട്ട്” പിതാവിനോട് തന്റെ മനസ്സിലെ ഇംഗ്രീഷ്യരം തുറന്ന പരയണമെന്നു അവൻ മിക്കവാറും ഉറച്ചു. എറുളുതനൊയാം അലും അവ നും അവിടെ നിന്നും പോകണം. അല്ലെന്നും അമ്മയ്യും വളരെ വിഷമാ തോന്തരത ശീതിയിൽ അവരോട് കാഞ്ഞും പരയാൻ അവൻ ആഗ്രഹിച്ചു; അതിനില്ലെ യുക്തി ആലോച്ച ചിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.

ശ്രീകാന്തൻ പട്ടണത്തിലേക്കെ പോകാനായി തീവ്രം നിഭിയിൽ കയറി. ഒരൊഴിഞ്ഞ മുറി അവൻ തിരഞ്ഞെടു പിച്ചു. അതിൽ ഏകദേശം ഇരുപത്തെച്ചു വയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു യുവാവു മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അവൻ ശ്രൂമല്ലാതുനായിരുന്നു; പക്ഷേ, തേജസ്വി. ദിവസത്തു സെയ്റ്റുലാവം അല്ലെപ്പോലും ഇല്ലായിരുന്നു. വലിയ കുഞ്ഞുകൾ; പക്ഷേ, രോഷ്യാസ്ത്രങ്ങൾ. കോട്ടം ഭേദഗം ശൗണ്ടും ധർമ്മിക്കണ്ടും. ശ്രീകാന്തനെ ഒന്നു നോക്കിയിട്ടും വെളിയിച്ചേക്കുക നോക്കിയിരുന്നു. അവൻറെ നോട്ടുവും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു ശ്രീകാന്തൻ രസിച്ചില്ല. എങ്കിലും അതോ

നീം ശ്രദ്ധിക്കാതെ മരാരായ സീററിൽ ജനലിന്നിക്കു
സ്ഥാനം പിടിച്ചു. വണ്ണി പുരപ്പേട്ട്. പതിനഞ്ചുമിനി
ടിനു ഷൈഷമാണോ ഒരു ചെറിയ സ്റ്റേഷൻിൽ എത്തിയത്തു്.
വണ്ണി നിന്നു. ശ്രീകാന്തൻറെ ക്ലൗക്ര ഫൂററോഫാറ
ത്തിൽ പതിനേതു. ഒരു വുലു ബാരോ മറിയുങ്കും വാ
തിൽവരെ വിരച്ചും, ബലപ്പേട്ടും ഇരച്ചും ബാട്ടുണ്ടു്.
എന്നാൽ അക്കത്തിരിക്കുന്നവരുടെ ശക്താരവും പ്രതിശേധ
വും കേള്ക്കു മട്ടുന്നു. അവളുടെ ദേശവും വസ്ത്രരിതിയു
മെല്ലാം അവളുടെ ജാതിവിളംബരം ചെയ്യുന്നു. വണ്ണി
പുരപ്പേട്ടാണെങ്കിൽ സമയമായി. വിസിൽ കേള്ക്കു. എൻജി
ൻറെ ശബ്ദവും കേള്ക്കുന്നു. വുലു പരിശേഖിച്ചു് ശ്രീകാ
ന്തൻറെ മറിയുങ്കു വാത്രക്കൽ എത്തി. ശ്രീകാന്തൻ വേ
ഗം എഴുന്നേരു് വാതിൽ തുറന്നു, വണ്ണിയും നീങ്ങി.
അവൻ വുലുങ്കു കൈക്ക പിടിച്ചു് വണ്ണിയിൽ കയററി.
ആ യുധാവു് ശ്രീകാന്തനെന നോക്കി. അവനു് എന്തോ
ആപത്തു പിണ്ണത്തിട്ടണായിരിക്കും എന്നു. ശ്രീകാന്തനു
തോന്നി. ശ്രീകാന്തൻ പറയത്തു്—

“സാധുസ്തീ, വണ്ണിക്കളുള്ളിൽ കയറാതെ വിശ്വമിച്ചു
പോകേണ്ടിവരുമായിരുന്നു.”

യുവാവു്:—നീങ്ങരു ജാതിയിൽ ആരാണു് ?

ശ്രീ:—ഞാൻ ഭ്രാഹ്മണനാണു്. അതിനെന്നതു് ? ആപ
ത്തിൽ സഹായിക്കുന്നതിനു് ജാതി നോക്കണമോ ?

മഞ്ഞാദയോ, വിനയമോ ക്രിക്കറു ആ യുവാവു് ചോ
ദിച്ചു: “എന്നുമതലാണു് ഇതു പറിച്ചതു് ?”

ശാന്തനായി ശ്രീകാന്തൻ മറപടി പറയത്തു്: “നോ
ണ്ടു മാസങ്ങളായി.”

യുവാവു് ഗൈരവസ്പരത്തിൽ ചോദിച്ചു്:—

“ഹതുക്കേണ്ടു് നിങ്ങളുടെ ജാതി നഷ്ടമാകകയില്ലോ ? അവരെ തൊട്ടാൽ നിങ്ങൾ എറിഞ്ഞു പോകകയില്ലോ ?” ശ്രീകാന്തൻ യുവാവിനെ സൃഷ്ടിച്ചുപോന്നാക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അധികാർഡിനു അക്ഷേഷ്യപ്പത്തിനുള്ള ഫേയു മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രീകാന്തൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്ന്. യുവാവു് സംഭാഷണം തുടന്നു. “തൊന്നാരാബന്നു നിങ്ങളുടെക്കരിയാമോ”—ചെമ്മാനാണോ. —ചെമ്മാൻ. നാഞ്ചെ രാവിലെ വരെ ചെമ്മാനായിരിക്കും. പണ്ണു കടിച്ചുകൊണ്ടാണോ. അവൻ ഹതുയും പറ ഞത്തതു്.

ശ്രീ:—എത്തുമാകട്ട; നിങ്ങൾ ഇതു കുലനാക്കന്നതെന്തിനോ ? നിങ്ങൾ ആര്യതന്നെന്നയാഥിയും എനിക്കെതിൽ ഒന്നമില്ലല്ലോ.

യുവാ:—നിങ്ങൾക്ക് രഹപത്രം ഇല്ലായിരിക്കും. പക്ഷേ, നിങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കൾക്കണ്ടാക്കാതിരിക്കാൻ തന്മില്ലെന്ന്. നിങ്ങളുടെ ജാതിക്കം !

അല്ലെന്നു മെഴുന്നു ദിക്ഷിച്ചിട്ടു് വീണ്ടും തുടന്നു— “തൊൻ കുലനാക്കാതിരിക്കുന്നതെങ്കെന്നോ? നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ചുത്ത മുഗ്ധങ്ങളുടെ തോലുരിക്കണം, ചെത്തപ്പുണ്ണാക്കണം. നിങ്ങളുടെ മലമുത്രാഡികൾ ചുമന്നകൊണ്ടു പോകണം. നിങ്ങൾക്കു നടക്കാനുള്ള വഴികൾ തുന്തു വെടിപ്പുക്കണം. ഹതിനെല്ലാം പുരുമെ നിങ്ങളുടെ ശക്കാരങ്ങളുടും ശാസനകളും സധിക്കയും വേണ്ടോ.”

ശ്രീകാന്തൻ ശാന്തചിത്തനായി ചോദിച്ചു്:—“നിങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനാശം ? ”

യുവാ:—അതല്ലോ രാമൻ, പിന്നൊ രാമദിവസൻ, നാഞ്ചെ മുതൽ
മിസ്സർ സാഖ്യവൽ.

ആരീ:—അംതാഗത്തു് നിങ്ങൾ മതം മാറാൻ ചോക്കം
എന്നോ ?

അ ചോദ്യത്തിനു് ഉത്തരം പറയാതെ കോപം
ജപലിക്കുന്ന ക്ലാക്കരി കൊണ്ട് ആരീകാന്തനെ തുറിച്ചുനോ
ക്കി. ആരീകാന്തൻ മരറാനും ചോദിക്കാതെ മെഴനം
ഭേദിച്ചു. ഇന്നവരെ ഇതുപോലുള്ള ഒരു മനഷ്യനമായി
അവൻ ഇടപെട്ടിട്ടില്ല. വിനയമില്ല, വിരോധകമില്ല, സൈ
ലിം ഇല്ല. കോപം തുഴിയുന്ന വാക്കുകൾ.

“ക്കണ്ണതെ, മതം മാറാൻ ചോക്കേന്നോ ?” — അ രൂലു
ചോദിച്ചു. ആരീകാന്തൻ തിരിഞ്ഞെ രൂലുഡേ നോക്കി.
അവൻു് പറയാനുള്ളതെല്ലാം അംഗമിവെച്ചിട്ടുന്നോപോ
ലെ—‘ഈതെ’ എന്ന മാത്രം അ യുവാവു പറഞ്ഞു.

രൂലു:—എത്തു്, നിങ്ങൾക്കു് അസ്ത്രം അനുമയും അതും
ഇല്ലോ ?”

യുവാ:—അനുമയുണ്ട്.

രൂലു:—അവൻ ഇതു കേട്ടാൻ ചാവുകയില്ല?

യുവാവിന്റെ മുഖം വാദാവം അല്ലെന്നാണ് മാറി.

യുവാ:—അതിനെന്തു ചെയ്യാം ?

രൂലു:—എങ്കിലും അങ്ങെനെ മതം മാറാമോ ?

യുവാ:—വജ്രാഹി നിങ്ങൾക്കു് എന്ന മനസ്സിലാക്കകയില്ല
നിങ്ങൾ രൂലുഡായിപ്പോയി. ഇനി നിങ്ങൾക്കു്
അധികാരം ജീവിശ്ശേണ്ട. പേംഗ്, എനിക്കിനി
എൻ്റോ ജീവിതകാലം മുഴവനും കൂടിശ്ശേണ്ടു്.

രുലും:—എങ്കിലും കണ്ണത്, തെങ്ങൻറു തെങ്ങപള്ളിടു കാലം കഴിച്ചില്ലോ? മരവള്ളുവരു കഴിയുന്നില്ലോ? സപ്രതി ധർമ്മം വിച്ഛനവന്മാരും എഴു തലമുഖ കഴിഞ്ഞാലും തന്ന മണംകാകയില്ല. മരവള്ളുവരു ഗണ്യമാക്കേണ്ട എ കീലും നിന്നും അമർത്ഥയും കയ്യതിണ്ടു? മുത്തത്രും ഇഷ്ടയത്രും ഒക്കെ ദണ്ഡാ?

യുവാ:—ശ്രദ്ധാൾ തന്നിച്ചേരുയുള്ളു.

രുലും:—നീ ഇങ്ങനെ ജാതി മാരാൻ പോകുന്ന കാൽം അധിക അഭിഭേദതാ?

യുവാ:—അവർക്കും സംശയമേയുള്ളു.

രുലും:—എങ്കിൽ ആ പാവം കരണ്ടതു കരണ്ടതു പക്കി തരുതിക്കാണമല്ലോ.

എത്ര പരയണമെന്നറിയാതെ രാമദേവൻ കൂട്ടണി. അവൻറെ ക്ഷേമകരിയാണ് പക്കി അടക്കതു.

അവൻ ചിന്താകലനായി. ശ്രീകാന്തൻ അവന്റെ മുഖഭാവം സുക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ യുവംവിന്റെ ഏതും അടിത്തരിയാൻ ശ്രീകാന്തൻ ഇഷ്ടിച്ചു. അല്ലോ നീങ്കി അവന്റെ മന്ത്രപിലായി ഇരുന്നു. യുവാവും മെല്ലേ അഭ്യാസവനായിരുന്നു. അല്ലെന്നരത്നക്കും നിപുണ്യത വ്യാപിച്ചു.

അടിത്ത ദൈഹംഷായി. വണ്ണി നിന്നു. കാഴ്ചയിൽ പുനിയാൻ എന്ന തോന്നന്ന രാഹം വാതിൽ തുറന്നു. പുറ കൈ കൈ മുടിയും, എക്കുദേശം പത്രവയസ്സും പ്രാശമിഷ്ട കൈ അതിന്റെക്കുടിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ വേഗം ആ മുടി

ஷையுா கட்டியையும் வள்ளியூக்கிறது கடத்திவிடு. ராமலே வந் அவரை கோவில்களாக்கின்றன. முக்காட்டுறை பேரிலே ஆவரிலாக்கின்றன.

அது ஸ்ரீ, மூலமாக கவாக் மாத்தியில் வோலிடு: “நீ என்ன ஜாதியானா?”

വും:— ചെന്താൻ.

வாறுக்கல் நின புதையளம் ஹது கேட்டு. மெல்லு
ஏதேனும் வரத்துக்காலங்கு ஸ்ரீயும் கட்டியும் கணம் வள்ளி
கிற நினம் ஹரக்கி. ராமநேவநன்ற கலைக்கர வீளொ
கதவன்மாயி. ஸ்ரீகாந்தன் அல்லு லபஞிதம்.

ଯୁବା: — କାହଣିବା ?

അമൃതാസ്ത്രം—

സാമു:—അറിവില്ലായുംതോ?—അവർ അറിവില്ലാത്തവയും നിങ്ങൾ ഒന്നാനിയും.. തെങ്ങൾ ദേഹപ്പെടുത്തിരിക്കാൻ, തെങ്ങളുടെ താപാഗ്രിയിൽ നിങ്ങളുടെ ജാതി ചെയ്യ തെങ്ങൾ ഭസ്തുക്കാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയുണ്ട് ഈ പുരയന്നതു്.—ചോക്കണം മിസ്റ്റർ; ചോക്കണം— നിങ്ങളുടെ വേരെ ഒരു കമ്പാട്ടംമെന്തിൽ ചോക്കണം. നിങ്ങളുടെ രാമകൃഷ്ണനുമാർ കോപിക്കും. നിങ്ങളുടെ മന ഭഗവാൻ കോപം ചൊണ്ടു കുത്തിപ്പുകും.

ആരീകാന്തരം ആ യുവാവിനോട് തെള്ളപ്പോലും 400
ഷം തോന്ത്രിയില്ല. തന്നെ അപ്പമാനിക്കുന്ന, അതുകൊണ്ട്
ക്കൊണ്ട്, ഇതെല്ലാമായിട്ടും ആരീകാന്തരം അഭവനോട് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന
വ്യാഖ്യ ഫോറ്മാറ്റിൽരും. അവരുടെ അവസ്ഥ മുഴുവൻ

അരഗിയാനുള്ള ജിജ്ഞാസ വർഖിച്ചു. അവൻ അത്യന്തം വിനയത്തോടും ഗൗമനത്തോടും മൊബിച്ചു:

“നിങ്ങൾ എവിടെയാണ് താമസം ?”

യുവാ:—നിങ്ങളുടെ ക്ലൂക്സനിൽ; നിങ്ങളുടെ അഴുക്കുകൾ കൂടുന്ന സ്ഥലത്തു്. പനിയുടെയും വിശ്വ പികയുടെയും, കൂപ്പറിന്റെയും, മസുരിതുടങ്ങിയ രോഗങ്ങളുടെയും വാസനയാനമില്ലെ, അവിടെ.”

ആരീ:—നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെന്നെല്ലാം എന്നോടു പറയുന്നതു ക്രിനു് ? ഞാൻ നിങ്ങളോടു് എന്തു ചെയ്തു?

യുവാ:—ഓഡോ! നിങ്ങൾ എന്തു ചെയ്തേനോ ? ഒരു ദിവസം അവിടെ താമസിക്കാൻ വരാമോ ? ഒരു ദിവസം ആ തലംനിറത്തെ കുട്ട ചുമക്കാമോ ? ഒരു ദിവസം ചതുരശ്ചകിയ മുത്തിക്കുടം തോൽ ഉറിക്കാമോ ?

ആരീകാന്തൻ ഇതിനെന്തു മഠപടി പറയഞ്ഞു ? ആ യുവാവു് അത്യന്തം പീഡിതനാണെന്നോ അവനു തോന്തി. മനസ്സിൽ സവിത്രയുടെ സൂരം മുൻപുതന്നു കടിക്കാണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇവന്നും ആ ജാതിക്കിൽപ്പെട്ട യുവാവാണു്. സവിത്രയു് ഇപ്പോൾ ഇതേ ജീവിതമാണു്.

യുവാ:—എന്താ, എന്താണ വിനിക്കുന്നതു് ? എന്നിക്കറിയാം. നിങ്ങൾക്കു് എന്നു വിഷമില്ലപ്പിക്കണാ, പുക്കാ, ഇന്നമാത്രം. ഞാൻ രാമനാം, എൻ്റെ ജാതി ചെമ്മാണം ആയിരിക്കുന്നതുവരെ. നാഞ്ചി ഞാൻ മിസ്റ്റർ സാമുദ്ധ്യം ആകും. പിന്നു എല്ലാവക്കും

എന്ന തൊട്ടാം. എനിക്കില്ലെങ്കിൽ യിടത്തെല്ലാം പോകാം; ഇല്ലെങ്കിൽ ജോലിയിൽ എപ്പേട്ടാം; എന്ന് വിടെ വേണമെങ്കിലും വീരെടുത്തു താമസിക്കാം.”

അമൃതൻ:—നിങ്ങൾ ശാന്തമായും സമാധാനമായും ഉത്തരം ചെരുതുമോ? എനിക്ക് ചിലതെല്ലാം അറിയാനാഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്.

യുവാ:—ശാന്തിക്ക് ഇനിയും സമയമായില്ല. എക്കിലും നിങ്ങൾക്ക് ദ്രോഖിക്കാനെള്ളൂട്ടു് ഫോഡിക്കണം.

അമൃതൻ:—നിങ്ങളുടെ ഗ്രാമം?

യുവാ:—ഭീമനാമ ഗ്രാമം.

അമൃതൻ:—നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ എവിടെയാണു് താമസിക്കുന്നതു്?

യുവാ:—മുജരാത്തിൽ.

അമൃതൻ:—അവിടെ എന്തു ജോലി ചെയ്യുന്നു?

യുവാ:—മിറ്റജാതിയോടു് എങ്ങനെന്ന പ്രതികാരം ചെയ്യുമെന്നു് ആലോച്ചിക്കുന്നു.

അമൃതൻ:—വീണ്ടും ആ ഉത്തരം. അവിടെ എവിടെയാണു് താമസമെന്നും, എന്താണു് ചെയ്യുന്നതെന്നും അറിയാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടു്.

യുവാ:—ഹാതിരി സാധിപ്പിക്കുന്ന ആഗ്രഹമന്തിൽ രാമസിച്ചു പാറിക്കുന്നു. കരാച്ചു ദിവസത്തിനകം പറിത്തും തീങ്കം. പിന്നെ തൊന്തു ഉപദേശിയായിട്ടു് ഗ്രാമ നിബിഡ ദേശാദം ചുററി സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഒരു മഹിലയും

യുടെ സദ്യേശം ഇനങ്ങളെ കേരളപ്രീക്ഷം. എൻ്റെ ജാതിയിലുള്ള സകലരെയും ഹിന്ദു ജാതിയുടെ പീഡ തിൽ നിന്നും രക്ഷിക്കം. അവരെ എല്ലാവരെയും എക്കാവിപ്പിക്കം, യുദ്ധം ചെയ്യുണ്ടി വഞ്ഞമും നിങ്ങളുടെ ജാതിയക്ക് റിത്യലമായി ചൊത്തും.

അരീ:—ഈതു ഉറുവെവരത്തിനുള്ള കാരണം എന്നാണോ?

യുവാ:—വെറും പ്രതികാരമല്ലാത്ത മരീറായ കാരണമുമിലും. മുന്നവയല്ലും ഭത്തയും ഇന്നവരെല്ലാം ജീവിതത്തിലെ ഓരോ ക്ഷണവും ഓമ്മയുണ്ട്. ഇതുപരിശീലനം വഹിക്കുന്നതിനും അനുഭവിച്ചതിനും എല്ലാം എന്നിക്കു പ്രതികാരം ചെയ്യുണ്ടാം.

അരീ:—അങ്ങളുടെ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടുള്ള ലാം?

യുവാ:—എന്നിക്കു ലാം നോക്കുന്നു വേണം. സ്വന്തമനസ്ത്രാന്തിക്കവേണ്ടി അങ്ങളുടെ ചെയ്യും. അങ്ങളുടെ ചെയ്യുതെത്ത് എന്നിക്കു ജീവിക്കാൻ സാധിക്കുന്നതില്ല. നിങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ, സംഗൃതികളിൽ, പുരാണങ്ങളിൽ എല്ലാം തോൻ യോവരിച്ചും സ്വീകരിക്കാം. അങ്ങളാണ് എന്നിക്കു തുപ്പിയും സന്തോഷവും ഉണ്ടാക്കു. ആ സ്ഥലം എന്നിക്കു തുപ്പിയും സന്തോഷവും ഉണ്ടാക്കു. ആ പ്രകാശത്തിൽ എന്നിക്കുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദം കൂടുതലാണ്.

അരീ:—നിങ്ങൾ വളരെ ക്രൂരമായി സംസാരിക്കുന്നുണ്ടാ.

യുവാ:—തോൻ ദേഹരുപിയാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അനേകശത്തവഹിക്കുന്നതിലും എൻ്റെ ജാതി അനുഭവിക്കുന്നതുല്ലാം ഒരുമിച്ചും ചേത്തും, ഹിന്ദുക്കൾക്കും

തിരിച്ചു കൊട്ടക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ജീവിതത്തിൽ
ഇനി, അതു കൈ ജോലിയേ ഉള്ളി. അതു ജോലി
തന്റെയാണ് എന്നോക്കു് ആനന്ദവും സുവഖ്യതയും

ഇങ്ങനെ സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുവെ വണ്ടി ഉം,
എല്ലോപ്പും എത്തി. രണ്ടുപേരും ഇരുപ്പാണി, ശ്രീകാന്തൻ
'ദേശക്ക്' മാർഗ്ഗിനായി കൈ നീട്ടി. യുവാവു് കൈ
നീട്ടാതെ നിന്നു് ഉറക്കേ ചിരിച്ചു. ശ്രീകാന്തൻ' അച്ചി
രി പെരാഡിപ്പിച്ചായി ഭൂനി. ധാതുക്കാരുടെ ബഹുമാനം
കൊണ്ടു് രംഭുഷ്ഠായം അവിടേ നിന്നു് മരരായ വർഷ
തേരുക്കു നടന്നു.

